

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi ajoneuvolain muuttamisesta, ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä ja ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvolakia. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä ja laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä.

Ajoneuvolain muutoksella pantaisiin täytäntöön autojen ja niiden perävaunujen tyyppi- ja yksittäishyväksyntää koskeva direktiivi. Ajoneuvojen EY-tyyppihyväksyntävelvoite ulotettaisiin koskemaan kaikkia uusia autoja ja niiden perävaunuja. Yksittäin valmistettujen tai maahantuotujen uusien autojen ja niiden perävaunujen vaatimustenmukaisuus todettaisiin nykyisen rekisteröintikatsastuksen sijasta yksittäishyväksynnässä. Vastuu yksittäishyväksynnästä olisi Ajoneuvohallintokeskuksella. Tutkimuslaitoksia koskevia säännöksiä muutettaisiin ja työnjakoa tutkimuslaitosten ja Ajoneuvohallintokeskuksen välillä muutettaisiin niin, että lähikohtaisesti tutkimuslaitokset tekisivät tyyppihyväksyntään liittyvää tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa. Ajoneuvo-

hallintokeskuksen vastuulla oleva ajoneuvojen markkinavalvonta laajennettaisiin kattamaan kaikki uudet tieliikennekäyttöön tarkoitettut ajoneuvot.

Yksittäishyväksyntää koskevan lain nojalla Ajoneuvohallintokeskus hankkisi yksittäishyväksyntöjen myöntämiseen tarvittavat palvelut niiden tuottajilta.

Yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä annettavan lain nojalla nykyiset rekisteröintikatsastuksia suorittamaan oikeutetut katsastustoimipaikat suorittaisivat yksittäishyväksynnät kunnes ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annettava laki tulee voimaan.

Laki ajoneuvolain muuttamisesta ja laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 29 päivänä huhtikuuta 2009. Viimeksi mainittu laki olisi voimassa vuoden 2010 loppuun. Laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT	4
1 Nykytila.....	4
1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	4
1.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomainen ja EU:n lainsäädäntö	4
Ajoneuvovaatimusten tukeutuminen kansainvälisiin säännöksiin	4
Ajoneuvojen EY-tyyppihyväksyntäsäännökset.....	5
Autojen ja niiden perävaunujen EY-tyyppihyväksyntäsäännökset	5
1.3 Nykytilan arviointia	6
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	7
2.1 Tavoitteet	7
2.2 Toteuttamisvaihtoehdot.....	8
2.3 Keskeiset ehdotukset.....	9
EY-tyyppihyväksyntä.....	9
Kansallinen tyyppihyväksyntä.....	9
Yksittäishyväksyntä.....	9
Tutkimuslaitokset	9
Markkinavalvonta.....	10
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	10
3.1 Taloudelliset vaikutukset	10
3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	11
Vaikutukset Ajoneuvohallintokeskuksen toimintaan	11
Muut vaikutukset viranomaisten toimintaan	11
3.3 Ympäristövaikutukset	12
3.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset	12
4 ASIAN VALMISTELU.....	12
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	13
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	15
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	15
1.1 Ajoneuvolaki.....	15
5 luku. Tyyppihyväksyntä ja CE-merkintä	18
5 b luku. Tutkimuslaitosta koskevat vaatimukset	24
5 c luku. Yksittäishyväksyntä	26
10 luku. Ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus ja käytön estäminen sekä korjausvelvoite	32
Muutossäännösten voimaantulo ja soveltaminen:	34
1.2 Laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä	35
1 luku. Yleiset säännökset	35
2 luku. Yksittäishyväksynnän myöntäjä ja yksittäishyväksynnän myöntäminen	36
3 luku. Erinäiset säännökset	40
4 luku. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset	41
1.3 Laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä.....	41
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET	42

3	VOIMAANTULO.....	43
4	SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	43
4.1	Johdanto.....	43
4.2	Kotirauha.....	43
4.3	Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle.....	44
4.4	Asetusten antovaltuudet.....	44
4.5	Rikosoikeudellinen laillisuusperiaate.....	45
4.6	Säätämisyjärjestyksen arviointia.....	45
	LAKIEHDOTUKSET.....	46
	ajoneuvolain muuttamisesta.....	46
	ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä.....	71
	ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä.....	75
	LIITE.....	77
	RINNAKKAISTEKSTIT.....	77
	ajoneuvolain muuttamisesta.....	77

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Ajoneuvoja, niiden hyväksyntää, katsastusta ja rekisteröintiä koskevat keskeisimmät säännökset olivat vuoden 2002 loppuun asti tieliikennelaisissa (267/1981). Yksityiskohtaisella tasolla nämä säännökset olivat kuitenkin valtioneuvoston sekä liikenne- ja viestintäministeriön asetuksissa.

Ajoneuvolaki (1090/2002) tuli voimaan vuoden 2003 alussa. Siinä otettiin lain tasolle aikaisempaa kattavammat säännökset ajoneuvoista sekä niiden hyväksymisestä, katsastuksesta ja rekisteröinnistä. Laissa myös määritellään hyväksyntäviranomainen ja ajoneuvon valmistajan vastuu hyväksyntäviranomaiselle sekä säädetään tiellä ja muualla käytettävien ajoneuvojen yleisistä turvallisuusvaatimuksista, perusluokituksesta, hyväksynnästä, määräaikaiskatsastuksesta, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksesta, rekisteröinnistä, teknisestä tienvarsitarkastuksesta, käytön estämisestä sekä korjausveloitteesta. Lisäksi laissa ovat säännökset ajoneuvoja koskevien säännösten ja määräysten rikkomisesta seuraavasta sakkorangaistuksesta ja hallinnollisista seuraamuksista.

Vuodesta 1996 on uusien M₁-luokan (henkilöautot) ajoneuvotyyppien ja vuodesta 1998 alkaen ensikertaa käyttöön otettavien M₁-luokan ajoneuvojen täytynyt olla EY-tyyppihyväksytyjä. Myös uusilta L-luokan (2- ja 3-pyöräiset moottoriajoneuvot sekä nelipyörät ja kevyet nelipyörät) ajoneuvoilta ja uusilta T₁—T₃-luokan (maataloustraktorit) ajoneuvotyypeiltä edellytetään nykyisin EY-tyyppihyväksyntää. Käyttöön otettavia T₁—T₃-luokan ajoneuvoja koskeva EY-tyyppihyväksyntävelvollisuus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009, mutta käytännössä kaikki ensirekisteröitävät T₁—T₃-luokan ajoneuvot ovat jo nykyisin EY-

tyyppihyväksytyjä. Ajoneuvolaissa säädetään poikkeuksista EY-tyyppihyväksyntävelvollisuudesta pieninä sarjoina valmistetuille sekä yksittäiskappaleena valmistetuille tai maahantuoduille ajoneuvoille.

Yksittäisen ajoneuvon hyväksymisestä liikenteeseen säädetään ajoneuvolaissa ja sen nojalla. Suurina sarjoina valmistettavat uudet ajoneuvot hyväksytään yleensä liikenteeseen ja ensirekisteröidään tyyppihyväksynnän ja ennakoilmoituksen perusteella. Kaikille rekisteröintivelvollisille uusille ja käytetyille ajoneuvoille on vaihtoehtoisena menettelynä rekisteröintikatsastus, jossa identifioidaan ajoneuvo, todetaan sen vaatimustenmukaisuus ja kirjataan rekisteriin ajoneuvoa koskevat tiedot. Ajoneuvojen katsastusten suorittajasta säädetään ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa (1099/1998). Lisäksi tätä yksityiskohtaisempia ajoneuvojen katsastukseen liittyviä säännöksiä on ajoneuvojen katsastushenkilöstön lisäkoulutuksesta annetussa liikenneministeriön päätöksessä (201/1999). Tarkempia säännöksiä tyyppihyväksynnästä sekä rekisteröinti-, kytkentä- ja muutoskatsastuksesta on ajoneuvojen hyväksynnästä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1244/2002).

1.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomainen ja EU:n lainsäädäntö

Ajoneuvovaatimusten tukeutuminen kansainvälisiin säännöksiin

Ajoneuvojen tekniset vaatimukset ovat Suomessa jo ennen EU:hun liittymistä pitkälti nojautuneet YK:n Euroopan talouskomission puitteissa vuonna 1958 tehtyyn moottoriajoneuvojen varusteiden ja osien hyväksymisehtojen yhdenmukaistamista ja hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevaan sopimukseen (SopS 70/1976), jäljem-

pänä *Geneven v. 1958 sopimus*, sisältyneiden E-sääntöjen soveltamiseen sekä näiden E-sääntöjen kanssa samansisältöisten rinnakkaisten EY:n direktiivien soveltamiseen. Suomi liittyi Geneven v. 1958 sopimukseen marraskuussa vuonna 1976.

Suomen liittyttyä EU:hun ajoneuvojen tekniset vaatimukset kytkeytyivät sisämarkkinoiden turvaamiseksi aiempaa tiukemmin vuodesta 1995 lähtien seuraamaan EY:n direktiivejä ja asetuksia. Ennen EU:hun liittymistä EY:n direktiivien ja niiden kanssa samansisältöisten E-sääntöjen rinnalla Suomessa hyväksyttiin osoitukseksi vaatimusten täyttämistä useiden ajoneuvovaatimusten kohdalla muun muassa osoitus yhdysvaltalaisen (FMVSS) standardien mukaisuudesta. Yhdysvaltalaiset standardit erosivat samalle kohteelle käytössä olevien sisällöltään yhteenvien E-sääntöjen ja EY-säännösten vaatimuksista ja testaustavoista, minkä vuoksi EY:hyn liittymisen seurauksena poistui asteittain mahdollisuus yhdysvaltalaisen normien rinnakkaiskäyttöön.

EU:hun liittyminen ei tuonut olennaista muutosta YK:n E-sääntöjen soveltamiseen, sillä useimpien EY-direktiivien rinnalla yhteisössä edelleen hyväksytään direktiiviä vastaamaan samansisältöinen YK:n E-sääntö. Jatkossa YK:n E-sääntöjen käyttö EY:n direktiivien rinnalla tulee vahvistumaan ja jopa korvaamaan direktiivejä, kun EY liittyi vuonna 1997 Geneven v. 1958 sopimukseen. Osana EY:n tavoitetta parantaa ja yksinkertaistaa norminantoa yhteisö on alkanut yhä enemmän viittamaan suoraan YK:n E-sääntöihin. E-sääntöjä sovelletaan laajasti myös Euroopan ulkopuolisissa Geneven v.1958 sopimukseen liittyneissä maissa, mikä vahvistaa eurooppalaisen ajoneuvoteollisuuden toimintaedellytyksiä maailmanlaajuisessa toimintaympäristössä.

YK:n E-säännöt tyyppihyväksyntöineen kohdistuvat vain ajoneuvojen varusteisiin, ominaisuuksiin ja osiin, kun taas EY:n säännöksiin kuuluu mukaan kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntää koskevat säännökset. Niiden tarkoituksena on turvata sisämarkkinoiden toimivuus ja yhdenmukaistaa uusien ajoneuvojen rekisteröintiin liittyvät menettelyt ja tekniset asiakirjat. EY:n säännökset kattavat myös markkinavalvonnan ja muita

EU:n sisämarkkinoiden toimivuuden kannalta keskeisiä kuluttajanäkökulmia.

Ajoneuvojen EY-tyyppihyväksyntäsäännökset

Ajoneuvojen tyyppihyväksyntä ja harmonisoidut tekniset vaatimukset Euroopan Unionissa perustuvat kolmeen koko ajoneuvon tyyppihyväksynnän kattavaan direktiiviin sekä niiden nojalla annettuihin lukuisiin erityisdirektiiveihin.

Moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntää koskee jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 70/156/ETY. EY-tyyppihyväksyntää sovelletaan vain henkilöautoille.

L-luokan ajoneuvojen tyyppihyväksyntävaatimukset perustuvat kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä ja neuvoston direktiiviin 92/61/ETY kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2002/24/EY. EY-tyyppihyväksyntävelvollisuus uusille käyttöönotettaville L-luokan ajoneuvoille on tullut voimaan 17 päivänä kesäkuuta 2003.

T₁—T₃-luokan ajoneuvojen tyyppihyväksyntävaatimukset perustuvat maatalous- tai metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden ja näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksynnästä sekä direktiivin 74/150/ETY kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2003/37/EY.

EY-tyyppihyväksyntävelvollisuus uusille käyttöönotettaville T₁—T₃-luokan ajoneuvoille tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Autojen ja niiden perävaunujen EY-tyyppihyväksyntäsäännökset

Moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntää koskevaa direktiiviä 70/156/ETY on muutettu vuonna 1992 annettulla direktiivillä 92/53/EY kattamaan koko ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntävaatimuksen ensi vaiheessa vain henkilöautoille.

Direktiivin 92/53/EY mukaan yhdessä vaiheessa valmistettujen henkilöautojen tuli uu-

sien ajoneuvotyyppien osalta 1 päivästä tammikuuta 1996 alkaen ja kaikkien ensi kertaan käyttöön otettavien henkilöautojen osalta 1 päivästä tammikuuta 1998 alkaen olla EY-tyyppihyväksytyjä. Henkilöautoille direktiivissä 92/53/EY asetettu tyyppihyväksyntävelvoite ei kuitenkaan ole täysin aukoton, sillä direktiivin soveltamisalan mukaan direktiiviä ei sovelleta yksittäisten ajoneuvojen hyväksyntään. Direktiivissä ei määritellä tarkemmin, mitä yksittäisellä ajoneuvolla tarkoitetaan. Tämän vuoksi jäsenmaihiin on muodostunut yksittäishyväksynnöistä erilaisia ja toisistaan paljonkin poikkeavia soveltamistulkintoja. Käytännössä erilaiset soveltamistulkinnat ilmenevät jäsenmaiden toisistaan poikkeavina käytäntöinä hyväksyä EY-tyyppihyväksymättömiä henkilöautoja liikenteeseen.

Vuonna 1970 annettua moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntää koskevaa direktiiviä 70/156/ETY on vuosien kuluessa useaan kertaan muutettu. Direktiivin soveltamisalaa laajennettaessa muihinkin kuin henkilöautoihin, nähtiin tarpeelliseksi kumota direktiivi ja korvata se kokonaan uudella puitteiden luomisesta moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksymiselle annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2007/46/EY, jäljempänä *autojen ja perävaunujen puitedirektiivi*.

Autojen ja perävaunujen puitedirektiivin päätarkoituksena on laajentaa EY-tyyppihyväksyntävelvollisuus koskemaan uusien henkilöautojen lisäksi myös raskaita ajoneuvoja, kuten kuorma-autoja, linja-autoja ja perävaunuja, sekä näihin ajoneuvoihin suunniteltuja ja rakennettuja järjestelmiä, osia ja erillisiä teknisiä yksiköitä. Jotta sisämarkkinat hyödyttäisivät myös pienten sarjojen ja monivaiheisesti rakennettavien ajoneuvojen valmistajia, tyyppihyväksyntäjärjestelmään sisällytetään täsmällisemmin myös yksittäin hyväksyttävät ajoneuvot ja pienisarjaiset ajoneuvot.

Sääntelyn parantamiseksi ja yksinkertaistamiseksi autojen ja perävaunujen puitedirektiivillä luodaan puitteet suoraan viitata kansainvälisiin standardeihin ja määräyksiin

toistamatta niitä yhteisön säädöksissä. Tämän lisäksi otetaan käyttöön yksityiskohtaisia vaatimuksia tuotannon laadunvalvonnan ja teknisen hyväksynnän suorittajien kelpoisuuden arviointiin ja markkinavalvonnan tarpeisiin. Kuluttajien valinnanmahdollisuuksien ja täysin kilpailtujen markkinoiden turvaamiseksi vahvistetaan lisäksi tarvittavat menettelytiedon saamiseksi ajoneuvojen teknisistä yksityiskohdista varaosien valmistusta sekä huolto- ja korjauspalveluiden tuottamista varten.

1.3 Nykytilan arviointia

Valtaosa EY-tyyppihyväksyntämenettelyn piirissä jo olevista M₁-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvoista ensirekisteröidään ennakoilmoituksen perusteella. Ajoneuvoja ei tarvitse esittää rekisteröintikatsastukseen ennen ensirekisteröintiä. Menettely vaatii sopimuksen Ajoneuvohallintokeskuksen kanssa sähköisestä tiedonsiirrosta ja tyyppihyväksyntätietojen tallennuksen ajoneuvoliikennerekisteriin. Suurempia määriä ajoneuvoja maahan tuoville tai valmistaville yrityksille tällainen menettely kuitenkin säästää huomattavasti vaivaa ja kustannuksia. Ajoneuvovalmistajat käyttävät samankaltaista menettelyä useissa EU-maissa.

EY-tyyppihyväksyntämenettelyn puuttuminen M₂-, M₃-, N- ja O-luokan ajoneuvoilta aiheuttaa lisätyötä ja kustannuksia suurille ajoneuvovalmistajille, jotka toimittavat valmistamiaan ajoneuvoja samanlaisina useimpiin EU-maihin. Näihin ajoneuvoihin on haettava jokaisessa maassa kansallinen tyyppihyväksyntä tai ajoneuvot on hyväksyttävä liikenteeseen jokainen erikseen, vaikka ajoneuvoilla olisi kaikkien siihen liittyvien erityisdirektiivien mukaiset osahyväksynät ja vaikka ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta ei käytännössä olisi epäselvyyttä. Suurilla ajoneuvovalmistajilla on myös useimmiten jo valmiina menettelyt EY-tyyppihyväksynnän hakemiseen, koska kyseessä on normaali käytäntö M₁-luokan ajoneuvoilla.

Pienemmille, usein Suomessa toimiville ajoneuvovalmistajille, jotka valmistavat esimerkiksi O-luokan ajoneuvoja, nykyinen kansallisen tyyppihyväksynnän prosessi on soveltunut melko hyvin. Siinä vältetään jo-

kaisen ajoneuvon vieminen rekisteröintikatsastukseen ja kansallisen tyyppihyväksynnän menettelyt ovat jonkin verran EY-tyyppihyväksyntää kevyempiä. Kansallisen tyyppihyväksynnän prosessia on viime vuosina viety lähemmäs EY-tyyppihyväksyntää muun muassa ottamalla käyttöön tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat menettelyt ja sähköinen tiedonsiirto hyväksynnän hakijan ja tyyppihyväksyntäviranomaisen välille. Näin on pyritty välttämään tilanne, jossa kynnys EY-tyyppihyväksynnän hakemiselle olisi kohtuuttoman korkea, kun mahdollisuus kansalliseen tyyppihyväksyntään poistuu.

Yksittäiskappaleena valmistetun tai maahantuodun uuden ajoneuvon vaatimustenmukaisuus todetaan rekisteröintikatsastuksessa. Rekisteröintikatsastuksia arvioidaan vuonna 2008 tehtävän 115 000, joista uusille ajoneuvoille tehtäviä olisi 56 000. Katsastustoimipaikkojen työmäärästä valtaosa on määräaikaiskatsastuksia, joita arvioidaan vuonna 2008 tehtävän 2 850 000. Suomessa rekisteröintikatsastuksessa todetaan, että ajoneuvo liikenneturvallisuus- ja ympäristöominaisuuksiltaan vastaa sille asetettuja teknisiä vaatimuksia. Niiden ajoneuvojen, jotka kuuluvat tyyppihyväksyntädirektiivien soveltamisalaan, tekniset vaatimukset perustuvat Suomessa pääosin EU-säädöksiin. Tarkemmin eri ajoneuvoluokkia koskevista teknisistä vaatimuksista ja niiden soveltamisesta käytettyinä maahantuotuihin ajoneuvoihin säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksilla.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Esityksen pääasiallisena tavoitteena on panna täytäntöön autojen ja perävaunujen puitedirektiivi.

EY-tyyppihyväksyntämenettely laajennettaisiin koskemaan kaikkia direktiivin soveltamisalaan kuuluvia autoja ja niiden perävaunuja aluksi vapaaehtoisena ja direktiivissä kerrottujen siirtymäaikaisten mukaisesti myö-

hemmin pakollisena. Tyyppihyväksyntä koski myös tällaisiin ajoneuvoihin suunniteltuja ja rakennettuja järjestelmiä, osia ja erillisiä teknisiä yksiköitä. EY-tyyppihyväksyntämenettelyn laajentamisella vältettäisiin useissa jäsenvaltioissa samalle ajoneuvotyyppille tehtävät kansalliset tyyppihyväksynnät sekä vähennettäisiin ajoneuvon liikenteeseen hyväksymiseen tarvittavaa työtä ja kustannuksia. EY-tyyppihyväksyntämenettelyn laajentamisella uusille ajoneuvoryhmille edistetäisiin tavaroiden vapaata liikkuvuutta ja mahdollistettaisiin alan toimijoiden tasapuolinen kilpailu.

Pieninä sarjoina valmistettaville ajoneuvoille tarkoitetuilla kansallisilla piensarjatyyppeillä mahdollistettaisiin ajoneuvojen hyväksyminen liikenteeseen EY-tyyppihyväksyntämenettelyä pienemmillä kustannuksilla kuitenkin niin, että varmistettaisiin EY-tyyppihyväksyntää vastaava ympäristönsuojelun ja liikenneturvallisuuden taso. Eri jäsenmaiden kansallisten piensarjatyyppeiden vastavuoroisella tunnustamisvelvollisuudella mahdollistettaisiin pienten ajoneuvovalmistajien helpompi pääsy kansainvälisille markkinoille.

Uusien autojen ja niiden perävaunujen yksittäishyväksyntämenettelyllä yhtenäistettäisiin eri jäsenmaiden nykyisin hyvinkin vaihtelevia käytäntöjä ja helpotettaisiin toisessa jäsenmaassa yksittäishyväksyntää kautta liikenteeseen hyväksytyt auton tai perävaunun maahantuontia. Yksittäishyväksyntämenettelyn tavoitteena on lisäksi ohjata ajoneuvovalmistajia tyyppihyväksyntämenettelyn piiriin. Yksittäishyväksyntämenettelyn kautta yksittäiskappaleena valmistettujen ja maahantuotujen ajoneuvojen hyväksyminen liikenteeseen olisi jatkossa mahdollista kohtuullisin kustannuksin. Yksittäishyväksyntä ei käsitteenä sisälly autojen ja perävaunujen puitedirektiivin ulkopuolisten ajoneuvojen eli L-luokkien, eikä T-luokkien ajoneuvojen EY-säädöksiin, eikä sitä esitetä niille myöskään kansallisesti.

Linjanvetoa perustamissopimuksen vapaata liikkuvuutta koskevan 28 artiklan suhteesta sisämarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi luotuu ajoneuvojen tyyppihyväksyntään on tähän asti haettu yhteisötuomioistuinten kautta.

Ajoneuvojen yksittäishyväksyntätoiminnan asettamisella kokonaisuutena Ajoneuvohallintokeskuksen vastuulle pyritään turvaamaan tasapuolisen palvelun saatavuus koko maassa kohtuullisin kustannuksin. Yksittäishyväksynnän myöntämistoiminnan harjoittamista koskevilla edellytyksillä pyritään siihen, että yksittäishyväksyntä myönnetään samoilla edellytyksillä kaikkialla. Yksittäishyväksyntöjen myöntäjän asiantuntemusta ja ammattitaitoa koskevilla vaatimuksilla pyritään antamaan nykyisin rekisteröintikatsastuksia suorittaville katsastustoimipaikoille mahdollisuus laajentaa toimintaansa yksittäishyväksyntöjen myöntämiseen. Kilpailun turvaamiseksi vaatimukset kuitenkin asetetaan niin, että mahdollistetaan myös uusien toimijoiden alallepääsy.

Yksittäishyväksyntätoiminnan toteuttaminen Ajoneuvohallintokeskuksen ja yksittäishyväksyntöjen myöntäjien välisellä sopimuksella edellyttää Ajoneuvohallintokeskukselle uuden sopimusmenettelyn käyttöön ottamista. Autojen ja perävaunujen puitedirektiivi on saatettava voimaan 29 päivänä huhtikuuta 2009, joka on kuitenkin liian aikainen ajankohta Ajoneuvohallintokeskuksen uuden sopimusmenettelyn käyttöön ottamiseen. Täten uuden sopimusmenettelyn käyttöön ottamiseksi tarvittavan ylimenokauden ajaksi yksittäishyväksynnät on tarkoitus toteuttaa ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä annettavan lain nojalla rekisteröintikatsastuksia suorittamaan oikeutettujen katsastustoimipaikkojen tehtävinä.

Tyyppihyväksyntään liittyviä tuotetestejä tekeviä ja tuotannon vaatimustenmukaisuutta valvovia tutkimuslaitoksia koskevien vaatimusten muutoksilla on tavoitteena täyttää EU-säädösten vaatimukset ja parantaa alan yritysten toimintaedellytyksiä kuitenkin niin, että ajoneuvoalan kotimaisten valmistajien toimintaedellytykset ja kilpailukyky eivät tästä syystä vaarannu.

Uusien ajoneuvojen markkinavalvontaan liittyviä vastuukysymyksiä on tarkoitus selvittää ja antaa Ajoneuvohallintokeskukselle nykyistä paremmat mahdollisuudet puuttua säädösten vastaisten tuotteiden kauppaan.

Tutkimuslaitosten pätevyyden arvioinnin ja markkinavalvonnan toimien täsmentäminen liittyy yhteisön laajaan horisontaaliseen vii-

tekeykseen, jonka periaatteet on vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008, tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta, ja on asetuksen toimintaperiaatteiden kanssa yhdenmukainen.

2.2 Toteuttamisvaihtoehdot

Autojen ja perävaunujen puitedirektiivissä 2007/46/EY samoin kuin vastaavassa L-luokan tyyppidirektiivissä 2002/24/EY ja traktorien tyyppidirektiivissä 2003/37/EY säädetään hyvin yksiselitteisesti EY-tyyppihyväksynnän myöntämisestä, EY-tyyppihyväksyttävän tuotteen teknisistä vaatimuksista ja hyväksyntäviranomaisen velvollisuuksista. Kansallista päätäntävaltaa voidaan käyttää tuotestausta tekevien ja tuotannon vaatimustenmukaisuutta valvovien ilmoitettavien tutkimuslaitosten nimeämisvaatimuksissa. Ajoneuvohallintokeskuksen toimimista tällaisena tutkimuslaitoksena rajattaisiin resurssisyistä niin, että ensisijaisesti olisi käytettävä muita tutkimuslaitoksia, jollei siitä aiheudu hyväksynnän hakijalle kohtuutonta haittaa.

Autojen ja perävaunujen puitedirektiivin mukaiseen kansalliseen piensarjatyypihyväksyntään ja yksittäishyväksyntään liittyvissä vaihtoehtoisissa vaatimuksissa voidaan käyttää kansallista päätäntävaltaa. Direktiivissä kuitenkin edellytetään, että vaihtoehtojen vaatimusten mukaiset liikenneturvallisuus- ja ympäristöominaisuudet vastaavat EY-tyyppihyväksynnän vaatimuksia. Näistä vaihtoehtoisista vaatimuksista on tarkoitus säätää yksityiskohtaisemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella. Tavoitteena on, että eri jäsenmaissa tehtyjen kansallisten piensarjatyypihyväksyntöjen ja yksittäishyväksyntöjen vastavuoroinen tunnustaminen ei hallinnollisesti muodostaisi sellaista vaipaan liikkuvuuden estettä, jota voitaisiin pitää perustamissopimuksen vastaisena. Lisäksi tavoitteena on, että yksittäisen ajoneuvon valmistajaa tai maahantuoja taikka ajoneuvoja pieninä sarjoina valmistavaa yritystä ei rasitettaisi kohtuuttomilla testauskustannuksilla, jos liikenneturvallisuuksien ja ympäris-

töominaisuuksiin liittyvä vaatimustenmukaisuus on muuten osoitettavissa.

Yksittäishyväksynnän myöntäjä on autojen ja perävaunujen puitedirektiivin mukaan viranomainen. Vähäisten henkilöresurssien vuoksi ja alueellisten palvelujen saatavuuden turvaamiseksi esityksessä ehdotetaan, että Ajoneuvohallintokeskus sopii yksittäishyväksyntöjen myöntämisestä vaatimukset täyttävien yritysten kanssa. Eri maiden yksittäishyväksyntöjä koskevan tiedonvaihdon suhteen on esityksessä kuitenkin päädytty siihen, että vain Ajoneuvohallintokeskus toimisi tässä hyväksyntäviranomaisena. Esityksessä ehdotetaan autojen ja perävaunujen puitedirektiivin mukaisen yksittäishyväksynnän käyttöönottoa vain uusille direktiivin soveltamisalaan kuuluville ajoneuvoille. Yksittäishyväksyntämenettelyä ei katsota tarpeelliseksi esittää koskemaan muiden kuin autojen ja perävaunujen puitedirektiivin kattamien ajoneuvoluokkien uusia ajoneuvoja. Muiden ajoneuvoluokkien osalta ajoneuvojen yksittäishyväksyntää koskevien EU-säädösten puute voisi jatkossa synnyttää ristiriitaa kansallisten säädösten ja EU-säädösten välille. Eri ajoneuvoluokkien tasapuolinen kohtelu otettaisiin kuitenkin huomioon yhtenäistämällä vaatimustenmukaisuuden osoittamista rekisteröintikatsastuksessa koskevat vaatimukset yksittäishyväksynnän vaatimusten kanssa sekä asetustasoisessa teknisessä sääntelyssä.

2.3 Keskeiset ehdotukset

EY-tyyppihyväksyntä

Ajoneuvojen EY-tyyppihyväksyntävelvoite ulotettaisiin autojen ja perävaunujen puitedirektiivissä säädetyssä aikataulussa koskemaan kaikkia uusia autoja ja niiden perävaunuja. M₁-luokan ajoneuvoille mahdollistettaisiin autojen ja perävaunujen puitedirektiivissä säädetty EY-piensarjatyypihyväksyntä.

Kansallinen tyyppihyväksyntä

Kaikille autojen ja perävaunujen puitedirektiivin soveltamisalaan kuuluville uusille ajoneuvoille mahdollistettaisiin direktiivissä säädetty kansallinen piensarjatyypihyväk-

syntä. Toisessa jäsenmaassa myönnettyjen kansallisten piensarjatyypihyväksyntöjen tunnustamiselle luotaisiin edellytykset. Mahdollisuus nykyisenkaltaiseen kansalliseen tyyppihyväksyntään ja kansallisesti tyyppihyväksytyjen ajoneuvojen käyttöönottoon poistettaisiin autojen ja perävaunujen puitedirektiivin soveltamisalaan kuuluvilta ajoneuvoilta autojen ja perävaunujen puitedirektiivissä säädetyssä aikataulussa.

Yksittäishyväksyntä

Uusien autojen ja niiden perävaunujen rekisteröintikatsastus korvattaisiin yksittäishyväksynnällä. Vastuu yksittäishyväksyntöjen myöntämisestä olisi Ajoneuvohallintokeskuksella, joka järjestäisi yksittäishyväksynnän myöntämistoiminnan. Lailla ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä säädettäisiin yksittäishyväksynnän myöntäjälle asetettavista vaatimuksista. Toisessa jäsenmaassa myönnettyjen yksittäishyväksyntöjen tunnustamiselle luotaisiin autojen ja perävaunujen puitedirektiivissä tarkoitetut edellytykset.

Ennen ajoneuvojen yksittäishyväksynnästä annettavan lain voimaantuloa yksittäishyväksynnät hoidettaisiin ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä annettavan lain nojalla rekisteröintikatsastuksia katsastusluvan nojalla suorittavien katsastustoimipaikkojen tehtävinä. Vuoden 2010 loppuun ulottuvaksi tarkoitetun siirtymäkauden ajan rekisteröintikatsastustoimipaikat olisivat oikeutetut, mutta myös velvolliset myöntämään yksittäishyväksyntöjä.

Tutkimuslaitokset

Tutkimuslaitosten ja Ajoneuvohallintokeskuksen välistä työnjakoa sekä tutkimuslaitoksia koskevia vaatimuksia selkeytettäisiin. Tutkimuslaitosten hyväksyminen, ilmoittaminen ja valvonta siirrettäisiin liikenne- ja viestintäministeriöltä Ajoneuvohallintokeskukselle. Kansallisia tarpeita varten määriteltäisiin hyväksytyt asiantuntijat, jolla olisi nimetyt tutkimuslaitoksen ohella tietyiltä osin mahdollisuus antaa selvityksiä ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta. Vaatimustenmukaisuuden vaihtoehtoisista osoittamistavoista

yksittäishyväksynnässä ja rekisteröintikatsastuksessa säädettäisiin ajoneuvolaissa.

Markkinavalvonta

Markkinavalvonnan edellytykset tarkistettaisiin ja uusien ajoneuvojen markkinavalvonta keskitettäisiin Ajoneuvohallintokeskukseen. Tuotteen vaatimustenvastaisuuden tai vaarallisuuden edellyttämille toimille asetettaisiin selkeämmät toimintaperiaatteet ja toimivaltaa täsmennettäisiin.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole huomattavaa kansantaloudellista tai valtiontaloudellista vaikutusta.

EY-tyyppihyväksynnän laajeneminen uusiin ajoneuvoluokkiin, erityisesti pakettiautoihin ja perävaunuihin vähentää ajoneuvoja maahantuovien yritysten kustannuksia kansallisen tyyppihyväksynnän poistuessa.

Suomalaisten ajoneuvovalmistajien vaatimukset kasvaisivat EY-tyyppihyväksyntävelvoitteen myötä. Toisaalta Suomessa valmistettavien ajoneuvojen saattaminen muiden jäsenmaiden markkinoille yksinkertaistuisi ja viennin aloituskynnys madaltuisi. Kansallisten piensarjatyypihyväksyntöjen ehdollinen vastavuoroinen tunnustamisvelvollisuus helpottaisi suomalaisten pienten valmistajien laajenemispyrkimyksiä ja pääsyä muiden jäsenmaiden markkinoille. Autojen ja perävaunujen puitedirektiivissä edellytetään, että direktiivin vaatimuksille vaihtoehtoisilla kansallisilla vaatimuksilla tulee turvata EU-säädöksiä vastaava liikenneturvallisuuden ja ympäristöominaisuuksien taso. Vaatimus lisää painetta sille, että viimeistään direktiivissä kerrottujen EY-tyyppihyväksyntävelvollisuuksien mukaisilla aikatauluilla luovuttaisiin kansallisista vaihtoehtoisista teknisistä vaatimuksista raskaiden ajoneuvojen paineilmajarruille ja linja-autojen korille. Tämä voisi nostaa joidenkin pieniä määriä ajoneuvoja valmistavien yritysten testauskustannuksia.

Uusille autoille ja niiden perävaunuille tarkoitettu yksittäishyväksyntä olisi vaihtoehto tyyppihyväksynnälle. Yksittäishyväksyntöjen

lukumäärä tulee riippumaan ajoneuvoille asetettavista vaihtoehtoisista teknisistä vaatimuksista, yksittäishyväksynnöille muodostuvista hinnoista ja ETA-alueen ulkopuolisten maiden valuuttojen kurssikehityksestä. Vuosittain yksittäishyväksyttävien ajoneuvojen kokonaislukumäärän arvioidaan asettuvan välille 8 000—18 000 ja vähentävän siten uusien ajoneuvojen rekisteröintikatsastusten lukumäärää 15—30 %. Yksittäishyväksynnässä jokaisen ajoneuvon vaatimustenmukaisuus todettaisiin erikseen, jolloin tyyppihyväksyntään kuuluvaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa ei tarvittaisi. Yksittäishyväksynnöille muodostuva omakustannushinta määräisi, mitä vaikutuksia muutoksista on niille yleensä pienille ajoneuvovalmistajille, jotka kokevat tyyppihyväksyntämenettelyt liian hankaliksi. Nykyinen hinta yksittäishyväksyntää vastaavalle vapaaseen hinnoitteluun perustuvalla katsastustoimipaikan suorittamalle rekisteröintikatsastukselle vaihtelee rekisteröintikatsastettavasta ajoneuvosta ja katsastuksen suorittajasta riippuen välillä 60—250 €. Jos ajoneuvon liikenteeseen saattamiseksi tarvittavan yksittäishyväksynnän hinta hallinnollisena menettelynä muodostuu korkeaksi, se voi heikentää merkittävästi niiden yksittäishyväksyntää käyttävien valmistajien kilpailukykyä, joiden valmistamien tuotteiden kappalehinta on alhainen. Tällaisia ovat esimerkiksi O₁-luokan ajoneuvot, joiden verollinen vähittäismyyntihinta voi alimmillaan olla 700 € suuruusluokkaa.

Esityksessä ehdotetaan yksittäishyväksyntätoiminnan järjestämiselle siirtymäaikaa 1 päivään tammikuuta 2011 asti. Siirtymäaikana rekisteröintikatsastusten suorittamiseen oikeutetut katsastustoimipaikat suorittaisivat yksittäishyväksyntöjä. Katsastustoimipaikoille aiheutuisi vähäisiä kustannuksia uuden yksittäishyväksyntämenettelyn käynnistämiseksi, siihen liittyvästä tiedottamisesta ja henkilöstön kouluttamisesta.

Tyyppihyväksyntään liittyvää tuotannon vaatimustenmukaisuutta valvovien tutkimuslaitosten toimintaedellytykset paranevat, kun Ajoneuvohallintokeskuksen toiminta rajataan niille alueille, joilla kaupallisia palveluita ei kohtuudella ole saatavissa.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Vaikutukset Ajoneuvohallintokeskuksen toimintaan

Autojen ja perävaunujen puitedirektiivin soveltamisalaan on otettu mukaan myös ajoneuvojen yksittäishyväksyntää koskevat menettelyt. Direktiivissä ei kuitenkaan säädetä yksityiskohtaisia harmonisoituja vähimmäisvaatimuksia näille hyväksynnöille. Autojen ja perävaunujen puitedirektiivin mukaan yksittäishyväksynnot ovat kansallisia hyväksyntöjä. Kansallisesti yksittäishyväksytyt ajoneuvo tulee hyväksyä toisessa EU-valtiossa rekisteriin, jos vastaanottavalla valtiolla ei ole perusteltua syytä uskoa, että ne tekniset säännökset, joiden mukaisesti ajoneuvo on hyväksytty, eivät vastaa sen omia yksittäishyväksyntäsäännöksiä. Suomessa ajoneuvojen tyyppihyväksyntäviranomaisena on Ajoneuvohallintokeskus, jonka työmäärää uudet velvoitteet yksittäishyväksyntämenettelyn käyttöön otosta lisäisivät.

Autojen ja perävaunujen puitedirektiivissä tarkennetaan EY-tyyppihyväksyntätestejä ja hyväksytyt tuotteen tuotannon laadunvalvontaa suorittavien laitosten vaatimuksia. Laitosten hyväksyntävaatimukset edellyttävät laitoksilta ISO-standardien täyttämistä, mikä toteamiseksi jäsenmaiden viranomaisten tulee ottaa käyttöön arviointiryhmä. Suomessa Ajoneuvohallintokeskus olisi viranomaisena, joka ylläpitäisi arviointiryhmää ja ilmoittaisi hyväksytyt laitokset EU:lle ja YK:lle.

Autojen ja perävaunujen puitedirektiivi tuo EY-tyyppihyväksyntävelvoitteen nykyisin velvoitteen piiriin kuuluvan henkilöautoluokan lisäksi muillekin autoluokille ja niiden perävaunuille. Tämä merkitsee näiden uusina ajoneuvoluokkina EY:n tyyppihyväksyntävelvoitteen piiriin tulevien ajoneuvojen nykyisten kansallisten tyyppihyväksyntöjen korvautumista pitkälti EY:n tyyppihyväksynnöillä. Etenkin yhdessä vaiheessa valmistettavien pakettiautojen ja pienten umpikorakenteisten kuorma-autojen kohdalla on odotettavissa kansallisten tyyppihyväksyntöjen korvautuminen EY-tyyppihyväksynnöillä. Sen sijaan useammas-

sa vaiheessa valmistettavien raskaimpien kuorma-autojen ja linja-autojen liikenteeseen hyväksyminen tulee jatkumaan nykyisen rekisteröintikatsastuksen korvaavalla yksittäishyväksyntämenettelyllä ja eräiltä osin myös kansallisia piensarjatyyppeihin hyväksyntöjä hyödyntäen. Autojen ja perävaunujen puitedirektiivin laajentuminen kattamaan EY-tyyppihyväksyntävelvoitteen pakettiautoille, kuorma-autoille, linja-autoille ja näiden perävaunuille vähentää Ajoneuvohallintokeskuksen tehtävänä olevien kansallisten tyyppihyväksyntöjen määrää.

Autojen ja perävaunujen puitedirektiivin täytäntöönpanon seurauksena Ajoneuvohallintokeskuksen työmäärän arvioidaan vähenevän uusien ajoneuvoluokkien siirtyessä Ajoneuvohallintokeskuksen myöntämistä kansallisista tyyppihyväksynnöistä hyödyntämään toisista jäsenvaltioista saatavissa olevia EY-tyyppihyväksyntöjä. Autojen ja perävaunujen puitedirektiivin käyttöönotto tuo Ajoneuvohallintokeskukselle uusina tehtävinä nykyisen polkupyörien markkinavalvonnan lisäksi muidenkin liikennekäyttöön tarkoitettujen uusien ajoneuvojen markkinavalvonnan, tutkimuslaitosten hyväksyntä- ja ilmoitustoiminnan sekä yksittäis- ja piensarjatyyppeihin hyväksyntöjen jäsenmaiden välisen tiedonvälitystoiminnan, jotka toisaalta lisäävät Ajoneuvohallintokeskuksen tehtäviä.

Autojen ja perävaunujen puitedirektiivin saattaminen kansallisesti voimaan ajoneuvolakiin ehdotetuilla muutoksilla yhdessä ajoneuvojen yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnan järjestämisestä annettavaksi ehdotetun lain kanssa aiheuttaa Ajoneuvohallintokeskukselle lisätehtäviä, joiden hoitamiseksi Ajoneuvohallintokeskus tarvitsee vähintään kolme henkilötyövuotta lisää.

Muut vaikutukset viranomaisten toimintaan

Autoon tai sen perävaunuun kytkettäväksi tarkoitettujen hinattavien laitteiden muuttaminen säädösteknisesti perävaunun alalajiksi helpottaa liikennettä valvovan viranomaisen työtä rinnakkaisten teknisten vaatimusten poistuessa uusilta hinattavilta laitteilta.

Autoon tai sen perävaunuun kytkettäväksi tarkoitettujen hinattavien laitteiden rekisteröinti-

velvollisuus tuo kuljettajalle mukanaan velvollisuuden pitää ajossa mukana rekisteröintitodistusta, mikä helpottaa oleellisesti tien päällä tehtävää ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden tarkastamista erityisesti ajoneuvossa mahdollisesti olevien erikoisratkaisujen osalta.

3.3 Ympäristövaikutukset

EY-tyyppihyväksyntämenettelyssä sovelletaan jo nykyisin tyyppihyväksyntädirektiivin ympäristövaatimukseen kohdistuvia erityisdirektiivejä, joten esityksellä ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia. Markkinavalvonnan laajeneminen kohdistumaan ajoneuvojen myyntiin mahdollistaa aikaisemman vaatimustenvastaisuuteen puuttumisen. Ajoneuvon korjausvelvoitteen kohdistaminen henkilöautojen lisäksi muihin autoihin laajentaa viranomaisvalvonnan kaikkien viallisten autojen korjaukseen.

3.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

EY-tyyppihyväksyntämenettely suosii suuria valmistajia, koska hyväksynnän ja siihen liittyvien laadunvalvontamenettelyjen kustannukset valmistettua ajoneuvoa kohden jäävät pienemmiksi. Tällä saattaa olla negatiivinen vaikutus suomalaisten pienten ja keski suurten yritysten kilpailukykyyn. Toisaalta yritysten laajenemisedellytykset paranevat, koska tavaroiden vapaa liikkuvuus paranee EY-tyyppihyväksyntämenettelyn laajenemisen sekä kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän ja yksittäishyväksynnän vastavuoroisen tunnustamisvelvollisuuden myötä.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä Ajoneuvohallintokeskuksen kanssa. Esityksestä on pyydetty lausunnot muun muassa seuraavilta tahoilta: valtiovarainministeriö, oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sisäasianministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, puolustusministeriö, ympäristöministeriö, Ajoneuvohallintokeskus, Liikenneturva, Liikkuva poliisi, Tullilaitos, Rajavartiolaitos, Tiehallinto, Ku-

luttajavirasto, Kilpailuvirasto, A-Katsastus Oy, K1-Katsastajat Oy, Yksityisten Katsastustoimipaikkojen Liitto ry, Autokatsastajat ry, Katsastusmiehet ry, Autoliitto ry, Autoalan Keskusliitto ry, Autotuoajat ry, Linja-autoliitto ry, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, Teknisen Kaupan Liitto ry, Yleinen Teollisuusliitto ry, Valtion teknillinen tutkimuskeskus/Rakennus- ja yhdyskuntateknikka, Valtion teknillinen tutkimuskeskus/Moottoritekniikka, Valtion teknillinen tutkimuskeskus/Tuotteet ja tuotanto, Nemko Oy, Mittatekniikan keskuksen FINAS-akkreditointipalvelu, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus/Vakola, SGS Fimko Oy. Lisäksi lausunnot on pyydetty useilta muilta ajoneuvo- ja kuljetusalan sidosryhmiltä.

Saaduissa lausunnoissa yleisesti nähdään välttämättömiksi esityksen muutosehdotukset säädöstoimenpiteenä, jolla noudatetaan autojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntädirektiivin velvoitetta saattaa sen vaatimukset voimaan Suomessa. Silti niiden tahojen lausunnoissa, jotka joutuvat direktiivin voimaansaattamisen takia siirtymään direktiivin aikataulussa noudattamaan nykyisin hyödynsänsä lievempien kansallisten vaatimusten ja ajoneuvojen hyväksyntämenettelyjen sijasta direktiivin edellyttämiä tiukempia vaatimuksia ja EY-tasolla harmonisoituja hyväksyntämenettelyjä, haluttaisiin tietyin osin nykyisen kansallisiin säännöksiin ja hyväksyntämenettelyihin pohjautuvan tilanteen jatkuvan.

Autotuoajat ry ehdottamaa muutosta sitoa ajoneuvojen korjausvelvoite ja takaisinkutsuvelvoite ajoneuvon valmistajatehtaan ja valmistajatehtaan edustajan sijasta maahantuojan niiden ajoneuvojen osalta, jotka on tuotu muun kuin ajoneuvon valmistajatehtaan tai sen valtuuttaman edustajan toimesta maahan, ei ole esityksessä otettu huomioon, sillä autojen ja perävaunujen EY- tyyppihyväksyntädirektiivin 32 artiklassa ajoneuvojen korjaus- ja takaisinkutsuvelvoitteet koskevat ajoneuvojen valmistajia ja heidän edustajia riippumatta siitä kuka tai mikä taho on ajoneuvon maahantuonut.

Oikeusministeriön lausunnossa on kiinnitetty huomiota lakiehdotuksen sisältämien valtuussäännöksiä muotoiluun. Oikeusmi-

nisteriön lausuntojen perusteella lakiehdotuksessa olevia valtioneuvoston ja ministeriön asetuksenantovaltuuksia on monelta osin tarkistettu täsmällisemmiksi ja tarkkarajaisemmiksi. Tarkistuksen yhteydessä on samalla arvioitu tarkemmin säädösantovaltuuksien suhdetta perustuslain 21 ja 80 §:n sisältöön tavoitteena välttää säädösantovallan antamista valtioneuvoston ja ministeriön asetustasolle asioissa, jotka kohdistuisivat yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteisiin tai jotka muuten yksiselitteisesti kuuluisivat lain alaan. Lisäksi oikeusministeriön lausunnon pohjalta on tarkistettu rangaistussäännösten muotoilua niiltä osin kun on viitattu rikoslakiin.

Ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämistä koskevaan lakiehdotukseen Ajoneuvohallintokeskus esitti lausunnossaan yksittäishyväksyntöjä suorittavan henkilön vaatimustason yksilöimistä esityksessä olleen katsastajan vaatimustason sijasta autoteknikon tasoon. Koska nykyisin ei enää koulutusjärjestelmässä ole teknikkokoulutusta ja koska jatkossa on tarkoitus laajemmin tarkistaa katsastajien koulutusvaatimuksia, ei tältä osin Ajoneuvohallintokeskuksen muutosehdotusta ole otettu huomioon.

Ajoneuvojen katsastusalaa edustavat AKatsastus Oy, Yksityisten Katsastustoimipaikkojen Liitto ry ja Autoalan Keskusliitto ry eivät kannattaneet yksittäishyväksyntöjen toteuttamista erillisellä ajoneuvojen yksittäishyväksynnästä säädettävällä lailla siten, että Ajoneuvohallintokeskuksen toteuttaisi toiminnan yksittäishyväksyntöjä suorittamaan oikeuttavien toimijoiden kanssa tekemin erillisin sopimuksin. Mainitut katsastusalaa edustavat tahot esittivät lausunnoissaan, että yksittäishyväksyntöjen suorittaminen olisi tarkoituksenmukaisinta järjestää katsastustoimilupain nojalla toimivien katsastustoimipaikkojen tehtävinä, kuten nykyisin on toteutettu yksittäisten ajoneuvojen rekisteröintikatsastukset. Puitedirektiivin mukanaan tuoma uusi hyväksyntälaji ”yksittäishyväksyntä” koskee vain sellaisia uusia autoja ja niiden perävaunuja, jotka eivät ole EY-tyyppihyväksytyjä. Puitedirektiivi rinnastaa uusien autojen ja niiden perävaunujen yksittäishyväksynnät koko ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntää vastaavaksi viranomais-

ten toteuttamaksi toiminnaksi. Puitedirektiivi pyrkii varmistamaan, ettei uusien autojen ja perävaunujen yksittäishyväksyntämenettelystä tule laajamittaista toimintaa, jolla kierretäisiin EY:n tyyppihyväksyntävelvoitetta ja näin ollen yksittäishyväksynnän myöntäminen on direktiivissä osoitettu viranomaisen toiminnaksi. Suomessa hyväksyntäviranomainen on Ajoneuvohallintokeskus. Ajoneuvohallintokeskuksella ei kuitenkaan ole omaa kenttäorganisaatiota, joka voisi tarjota eri puolella maata näitä yksittäishyväksyntöjä. Täten esityksessä on päädytty ratkaisuun, jossa uusien autojen ja perävaunujen yksittäishyväksyntätoiminta esitetään toteuttavaksi Ajoneuvohallintokeskuksen suoritteena samaan tapaan kuin nykyisin Ajoneuvohallintokeskus toteuttaa ajoneuvojen rekisteröintitehtävät näitä tehtäviä hoitavien tahojen kanssa tekemin sopimuksin. Puitedirektiivin mukaiset viranomaistoiminnan puitteisiin kuuluvat yksittäishyväksynnät koskevat vain uusien autojen ja niiden perävaunujen hyväksyntää, joten edelleen valtaosa nykyisistä rekisteröintikatsastuksista eli käytettynä maahantuotavien ajoneuvojen rekisteröintikatsastukset jäisivät nykytapaan katsastustoimiluvan omaaville katsastustoimipaikoille tehtäviksi.

Vaikka ehdotuksen mukaisesti uusien autojen ja perävaunujen yksittäishyväksyntämenettely ehdotetaan toteutettavaksi nykyisiä rekisteröintikatsastuksia tarkemmin säädetyksi ja valvotusti Ajoneuvohallintokeskuksen viranomaistoimintona yksittäishyväksyntöjä suorittavien tahojen kanssa tehdyin sopimuksin, ei ajoneuvojen yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnasta ehdotettu laki estä katsastustoimipaikkoja tekemästä Ajoneuvohallintokeskuksen kanssa ko. lain tarkoittamaa sopimusta yksittäishyväksyntätoiminnan harjoittamisesta, jos toimipaikat täyttävät kyseisessä laissa ja sen nojalla säädetyt vaatimukset.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Hallitus antoi 7 päivänä marraskuuta 2008 eduskunnalle esityksen laiksi autoverolain, arvonlisäverolain ja ajoneuvolain 60 §:n muuttamisesta (HE 192/2008 vp). Siinä muutettiin ajoneuvolain 60 §:ää. Myös tässä esi-

tyksessä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvolain 60 §:ää. Lakiehdotukset (HE 192/2008 vp) hyväksyttiin eduskunnassa 9 päivänä joulukuuta 2008, mutta lakimuutos ajoneuvolain 60 §:n muuttamisesta on hyväksytty säädettäväksi voimaan valtioneuvoston asetuksella.

Koska tätä lakiesitystä eduskunnalle esitettävässä mainittua valtioneuvoston asetusta ei ole annettu, tulee tämän esityksen eduskuntakäsittelyn vaiheessa ottaa erityisesti huomioon 60 §:n muutoksen voimaantulotilanne.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Ajoneuvolaki

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 ja 3 momenttia muutettaisiin. Pykälän 1 momentin 2 kohtaa täsmennettäisiin siten, että laki koskisi myös ajoneuvon järjestelmiä, osia ja erillisiä teknisiä yksiköitä. Maininta ajoneuvon ympäristöominaisuuksista otettaisiin 3 kohtaan, jolloin nykyiset 3 ja 4 kohta siirtyisivät 4 ja 5 kohdaksi.

Pykälän 3 momentista siirrettäisiin uudeksi 4 momentiksi asennusta ja korjausta käsittelevät kohdat, jolloin nykyisestä 4 momentista sellaisenaan tulisi 5 momentti. Lisäksi 3 momenttia muutettaisiin siten, että lain soveltamisala kaupan ja myynnin, maahantuonnin ja myytäväksi valmistamisen sekä luovuttamisen osalta täsmennettäisiin kokonaisten ajoneuvojen osalta koskemaan vain uusia tieliikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvoja ja muuallekin kuin tieliikenteeseen pelkästään tarkoitettuja uusia moottorikelkkoja.

Pykälän 3 momentin muutoksessa ja lisättävässä 4 momentissa otettaisiin huomioon voimaan saatettavan autojen ja perävaunujen puitedirektiivin velvoite ulottaa sen noudattaminen liikenteeseen rekisteröimisen ajankohdan lisäksi myös tieliikenteeseen uutena maahantuotaviin, myytäväksi valmistettaviin ja myytäviin sekä muuten luovutettaviin autoihin ja perävaunuihin. Koska vastaava tarve noudattaa muidenkin kuin autojen ja perävaunujen kohdalla vaatimusten täyttämistä jo ennen liikenteeseen ottamista pätee kaikille tieliikennekäyttöön tarkoitetuille ajoneuvoille, laajennettaisiin lain soveltaminen kaikkien tieliikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen teknisten vaatimusten noudattamiseen maahantuonnin, myytäväksi valmistamisen, kaupan pitämisen myymisen ja muun luovuttamisen osalta. Muutoksella on ennalta ehkäisevää vaikutusta pyrittäessä vähentämään

säännösten vastaisten ajoneuvojen tuleamista tieliikennekäyttöön ja antaa paremmat mahdollisuudet puuttua jo ennen liikennekäyttöön ottamista säännösten vastaisiksi todettuihin muihinkin ajoneuvoihin kuin polkupyöriin. Polkupyörät ovat nykyisin ainoa kokonaisina ajoneuvoina lain soveltamisalueeseen ennen liikennekäyttöön ottamista kuuluva ajoneuvoryhmä.

Ehdotettujen muutosten seurauksena kaikkien tieliikenteeseen käytettäväksi tarkoitettujen kokonaisten uusien ajoneuvojen markkina-avalvonta, siltä osin kun ajoneuvolaissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä niihin kohdistetaan vaatimuksia, tulisi pääosin Ajoneuvohallintokeskuksen valvonnan piiriin.

3 §. Määritelmät. Pykälän kohdat 4 ja 20 poistettaisiin, kohtia 3, 5, 8, 21 ja 22 muutettaisiin sekä lisättäisiin uudet kohdat 9 ja 20. Lisäksi kohtien 5—9 numerointi muutettaisiin siten, että niistä tulisi kohdat 4—8.

Kohdassa 3 oleva hinattavan ajoneuvon määritelmä muutettaisiin niin, että siitä poistettaisiin loppuosa. Ehdotettu muutos liittyy 17 ja 18 §:n muutoksiin, joissa autoon kytkettäväksi tarkoitettu hinattavasta laitteesta tehtäisiin perävaunun alalaji, kun se nykyisin on perävaunuun rinnastettava luokitus.

Kohdassa 4 oleva hälytysajoneuvon määritelmä poistettaisiin, koska siihen ei viitata laissa.

Kohdan 4 poistamisen vuoksi nykyisten kohtien 5—9 numerointi muutettaisiin niin, että niistä tulisi kohdat 4—8.

Kohta 5 muuttuisi kohdaksi 4 ja siinä olevaa sotilasajoneuvon määritelmää tarkennettaisiin niin, että myös puolustusvoimien käyttöön erityisesti tarkoitettua ajoneuvoa pidettäisiin sotilasajoneuvona. Muutos tehtäisiin, koska ajoneuvoa hyväksyttäessä se ei vielä välttämättä ole puolustusvoimien hallinnassa.

Kohta 8 muuttuisi kohdaksi 7 ja siinä olevaa tyyppihyväksynnän määritelmää tarkennettaisiin niin, että tyyppihyväksyntämenette-

ly koskee vain uutta ajoneuvoa, osaa, järjestelmää, erillistä teknistä yksikköä ja varustetta. Varusteen tyyppihyväksyntämenettelyä sovelletaan tällä hetkellä vain nastojen kansallisessa tyyppihyväksynnässä. Määritelmästä poistettaisiin maininta piensarjatyypin hyväksynnästä, koska 30 §:n muutoksilla piensarjatyypin hyväksynnästä tehtäisiin EY-tyypin hyväksynnän ja kansallisen tyyppihyväksynnän alalaji.

Kohta 9 muuttuisi kohdaksi 8 ja siinä käytettäisiin Ajoneuvohallintokeskusta tarkoitettaessa hyväksyntäviranomaisen sijasta tyyppihyväksyntäviranomaisesta 34 §:n muutoksen mukaisesti ja lisättäisiin maininta Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisesta.

Kohdaksi 9 tyyppihyväksyntöjen ja rekisteröintikatsastuksen määritelmien väliin lisättäisiin yksittäishyväksynnän määritelmä. Yksittäishyväksynnällä tarkoitettaisiin Suomessa autojen ja perävaunujen puitedirektiivin mukaisesti myönnettävää yksittäishyväksyntää. Muiden maiden tai Ahvenanmaan maakunnan myöntämistä yksittäishyväksynnöistä käytettäisiin pidempiä kuvauksia, esimerkiksi toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa myönnetty yksittäishyväksyntä.

Kohdassa 20 oleva valmistajan määritelmä poistettaisiin, koska valmistajasta ja valmistajan vastuusta tyyppihyväksyntäviranomaiselle säädettäisiin 32 a §:ssä. Tilalle lisättäisiin nimetyn tutkimuslaitoksen määritelmä. Määritelmällä tarkoitettaisiin Suomen tyyppihyväksyntäviranomaisen nimeämää tutkimuslaitosta, joka on ilmoitettu tekemään tai valvomaan tyyppihyväksyttävän tuotteen vaatimustenmukaisuuteen liittyviä tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia tai suorittamaan tyyppihyväksyntään liittyvää tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa.

Kohdassa 21 olevaa valmistajan edustajan määritelmää muutettaisiin vastaamaan autojen ja perävaunujen puitedirektiivin sekä traktorien tyyppidirektiivin 2003/37/EY määritelmiä. Valmistajan edustajan ei enää tarvitsisi olla ajoneuvojen, järjestelmien, osien tai erillisten teknisten yksiköiden kauppa tai maahantuontia harjoittava Suomessa rekisteröity oikeushenkilö, vaan riittäisi, että valmistajan edustaja toimisi ETA-valtion alueella ja valmistaja olisi tämän asianmukaisesti nimennyt edustamaan itseään hyväksyntävi-

ranomaiseen nähden tyyppi- tai yksittäishyväksyntään liittyvissä asioissa.

Kohdassa 22 olevaa mainintaa rekisteröintitodistuksen I osaan merkittävistä teknisistä tiedoista tarkennettaisiin vaihtamalla sanamuodon ”tekniset tiedot” tilalle sanamuoto ”teknisiä tietoja”, koska kaikkia rekisterissä olevia teknisiä tietoja ei merkitä todistukselle.

6 §. *Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin niin, että liikenteessä käytön yleinen kieltö laajenisi koskemaan kaikkia ajoneuvoja, järjestelmiä, osia erillisiä teknisiä yksiköitä ja varusteita, jos niitä ei ole asianmukaisesti hyväksytty liikenteeseen.

Pykälän 2 momentin muutoksella ulotettaisiin kieltö myyntitarkoituksessa tuoda maahan, valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa kaikkiin uutena tieliikennekäyttöön tarkoitettuihin ajoneuvoihin ja uutena maastoliikennekäyttöön tarkoitettuihin moottorikelkkoihin, jotka eivät ole ajoneuvolain nojalla annettujen säännösten mukaisia ja joita ei ole niiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä vaadittu. Yhdessä 79 §:n muutoksen kanssa tällä muutoksella selkeytettäisiin eri virastojen välistä työnjakoa niin, että polkupyörien lisäksi myös yllä mainittujen uusien ajoneuvojen markkinavalvonta kuuluisi jatkossa Ajoneuvohallintokeskukselle. Lain 6 §:n 2 momentin muutoksella lisäksi rajattaisiin kieltö koskemaan vain tie- ja maastoliikennekäyttöä, koska esimerkiksi suljetulla alueella järjestettäviin kilpailuihin kieltöä ei ole tarkoituksenmukaista ulottaa. Tie- tai maastoliikennekäyttöön tarkoitettuna ei myöskään pidettäisi esimerkiksi ajoneuvoa, joka myydään keskeneräisenä seuraavan vaiheen valmistajalle täydennettäväksi tie- tai maastoliikennekäytön vaatimuksia vastaavaksi.

Nykyisen 2 momentin vastaavat kieltösäännökset ajoneuvojen järjestelmille, osille, erillisille teknisille yksiköille siirrettäisiin uuteen 3 momenttiin ja näin säädellyn kiellon piiriin lisättäisiin myös varusteet. Uusi 3 momentti kattaisi niin uusien kuin myös käytettyjen järjestelmien, erillisten teknisten yk-

siköiden ja varusteiden kiellon tie- tai maas-
toliikennekäyttöön tarkoitettuna tuoda maa-
han, valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää
kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa,
jolleivät ne ole ajoneuvolain tai sen nojalla
annettujen säännösten mukaisia ja jos niitä ei
ole näiden säännösten mukaisesti varustettu
hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä,
jos sellaista on säännöksissä edellytetty.

Pykälän nykyinen 3 momentti siirtyisi 4
momentiksi ja momentissa olevaan viittauk-
seen, jonka mukaan osan ja erillisen teknisen
yksikön maahantuonnin, valmistuksen ja
kaupan valvonnasta säädetään 10 luvussa, li-
sättäisiin valvonnan luetteloon myös ajoneu-
vot ja varusteet.

7 §. *Ajoneuvon rakenteen muuttaminen, ajoneuvon rakentaminen ja vaurioituneen ajoneuvon kunnostaminen.* Jos ajoneuvon alkuperäisistä osista vaihdetaan 50 prosenttia tai enemmän, sen tulee täyttää uutta ajoneu-
voa koskevat tekniset vaatimukset. Pykälän muutoksessa selkeytettäisiin tätä periaatetta. Rakennetun M-, N- ja O-luokan ajoneuvon vaatimustenmukaisuus todettaisiin rekisteröintikatsastuksen sijasta yksittäishyväksynnässä samalla menettelyllä kuin vastaavan uuden ajoneuvon vaatimustenmukaisuus.

15 §. *Moottorityökone.* Pykälän kohta 1 muutettaisiin vastaamaan voimaan saatettavan autojen ja perävaunujen puitedirektiivin liikkuvaa työkonetta koskevaa määritelmää ja samasta syystä kohta 2 kumottaisiin. Puitedirektiivissä oleva moottorityökoneen määritelmä on soveltamisalueeltaan laajempi kuin nykyisen voimassa oleva moottorityökoneen määritelmä eikä moottorityökoneen rakenteellista nopeutta ole siinä yleisesti rajoitettu. Puitedirektiivissä oleva liikkuvan työkoneen määritelmä erottaa kyseisen ajoneuvon autoista ja perävaunuista edellyttäen, ettei ajoneuvo rakenteensa takia sovellu matkustajien tai tavaroiden kuljetukseen eikä auton alustalle asennettua työkonetta pidetä moottorityökoneena. Nykyinen kohta 3 siirtyisi sellaisenaan kohdaksi 2, jotta edelleen olisi mahdollista kansallisesti hyväksyä tavansiirtämiseen rakennetut vetotrukit moottorityökoneiksi.

17 §. *Perävaunu ja hinattava laite.* Pykälän otsikkoon lisättäisiin hinattavat laitteet. Pykälä muutettaisiin ottamalla huomioon voi-

maan saatettavan autojen ja perävaunujen puitedirektiivin perävaunun määritelmä, joka on Suomessa nykyisin voimassa olevaa perävaunun määritelmää kattavampi pitäen sisälleen autoihin kytkettävät hinattavat laitteet. Autoihin kytkettävät hinattavat laitteet määriteltäisiin perävaununluokkaan kuuluviksi, mutta alanimikkeeltään hinattaviksi laitteiksi. Autoon kytkettäviä hinattavia laitteita tulisi koskemaan niiden kokonaisuudessaan mukaisesti O-luokan perävaunuja koskevat tekniset vaatimukset. Muihin ajoneuvoihin kuin autoihin kytkettäviä hinattavia laitteita ei määriteltäisi perävaunuiksi, vaan ne säilyisivät nykytapaan suoraan hinattavina laitteina. Hinattavien laitteiden määritelmä yhdistettäisiin nykyisestä 18 §:stä tämän pykälän 4 momentiksi. Pykälän nykyinen 4 momentti siirrettäisiin 5 momentiksi ja sitä täydennettäisiin niin, että liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädettäisiin muista kuin O-luokan perävaunuista.

18 §. *Hinattava laite.* Pykälä kumottaisiin ja sisältö yhdistettäisiin 17 §:ään.

28 §. *Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen sekä muiden ympäristövaikutusten rajoittaminen.* Pykälään ja sen otsikkoon lisättäisiin haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen lisäksi ajoneuvon käytön aiheuttamat muut ympäristövaikutukset, kuten kasvihuonepäästöt. Toistaiseksi kasvihuonepäästöille ei Euroopan unionissa ole kuitenkaan säädetty ajoneuvokohtaisia tyyppihyväksyntävaatimuksia, vaikka kasvihuonepäästöjen rajoittamiseen pyritään EU:n strategiassa henkilöautojen CO₂-päästöjen vähentämisestä ja siihen perustuvassa komission ehdotuksessa asetukseksi uusien henkilöautojen hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä.

Pykälässä ajoneuvon päästöjen ja ympäristövaikutuksien rajoittaminen on uudelleen muotoiltu sitomalla vaikutukset ajoneuvon valmistusajankohdan yleiseen tekniseen tasoon. Liikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvon päästöt ja ympäristövaikutukset olisi rajoitettava tasolle, joka valmistusajankohtana vastaavissa ajoneuvoissa käytettyjen vallitsevien teknisten ratkaisujen perusteella on saatavissa.

29 §. *Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen sekä muiden ympäristövaikutusten rajoittamista koskevat tarkemmat säännök-*

set. Pykälään ja otsikkoon on lisätty muut ympäristövaikutukset 28 §:n mukaisesti.

29 a §. *Käytettynä maahantuodun ajoneuvon vaatimukset.* Uuden pykälän 1 momentissa nostettaisiin lain tasolle käytettynä maahantuotua ajoneuvoa koskeva perussääntö, jonka mukaan sen tulee täyttää ne tekniset vaatimukset, jotka koskivat Suomessa sen ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana käytönotettua vastaavaa ajoneuvoa. Nykyistä käytäntöä ei muutettaisi, vaan pidettäisiin ennallaan useimpien muiden EU-maiden kanssa yhtenäinen käytäntö. Lain 66 §:n 1 momentin 2 kohdan viittausta Suomessa voimassa oleviin vaatimuksiin pidettäisiin käytetyn ajoneuvon osalta viittauksena tähän pykälään. Vastaavanlaisena ajoneuvona pidettäisiin ajoneuvoluokan ja mahdollisten tarkempien teknisten tai käyttötarkoituksen mukaisten jaottelujen sekä hyväksyntälajin osalta samanlaisia ajoneuvoa.

Toisessa jäsenvaltiossa kansallisesti piensarja- tai yksittäishyväksytyt ajoneuvon teknisten vaatimusten osalta sovellettaisiin Suomessa vastaavia hyväksyntälajeja, ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohdasta koskeneita vaatimuksia samalla tavalla kuin uuden ajoneuvon toisessa jäsenmaassa myönnetyn kansallisen piensarja- tai yksittäishyväksynnän tunnustamisessa, joista säädetäisiin 39 a ja 50 i §:ssä.

Ajoneuvon ensimmäisellä käyttöönotolla tarkoitettaisiin lähtökohtaisesti sen ensimmäistä rekisteröintiä missä tahansa maassa. Myös vientirekisteröintiä pidettäisiin tässä tarkoituksessa rekisteröintinä. Ajoneuvon, jota ei sen luokituksen tai käyttötarkoituksen vuoksi ole rekisteröity, ensimmäisenä käyttöönottoajankohtana pidettäisiin ajoneuvon käyttötarkoituksen mukaisen käytön alkamisajankohtaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin velvollisuudesta esittää ennen ensirekisteröintiä rekisteröintikatsastuksen sijasta yksittäishyväksyttäväksi myös käytettynä maahantuotu muu kuin EY-tyyppihyväksytty auto tai sen perävaunu, jos se tuodaan muualta kuin ETA-valtiosta ja sen ensimmäisestä käyttöönotosta on kulunut alle kuusi kuukautta. Vaatimuksella pyritäisiin poistamaan mahdollisuus siihen, että autojen ja perävaunujen puitedirektiivin vaatimuksia kierrettäisiin rekiste-

röimällä ajoneuvo muuhun kuin ETA-valtioon lyhyeksi ajaksi ja tuomalla se sitten käytettynä ajoneuvona maahan. Vaatimus noudattaa autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 40 artiklassa tarkoitettua komitean työryhmässä sovittua käytäntöä.

Valtuus säätää tarkemmin käytettynä maahantuodun ajoneuvon teknisistä vaatimuksista ja esimerkiksi muuttoautoille näistä vaatimuksista myönnettävistä poikkeuksista olisi 27 §:ssä.

5 luku. **Tyyppihyväksyntä ja CE-merkintä**

Luvun nykyinen otsikko *Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuus* muutettaisiin kuvaamaan luvun uutta sisältöä otsikoksi *Tyyppihyväksyntä ja CE-merkintä*. Luvun sisältö laajennettaisiin käsittelemään monipuolisemmin tyyppihyväksyntöjen ja CE -merkintöjen pakollisuutta, niiden hakumenetelyjä ja sisältämiä velvoitteita.

30 §. *Tyyppihyväksyntä.* Pykälän 1 momentissa oleva EY-tyyppihyväksynnän määrittely täsmennettäisiin koskemaan vain uusille ajoneuvoille ja niiden järjestelmille, osille ja erillisille teknisille yksiköille annettavia hyväksyntöjä. Lisäksi nykyinen moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntää koskeva puitedirektiivi 70/156/ETY korvattaisiin voimaan saatettavalla uudella autojen ja perävaunujen puitedirektiivillä.

Lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa voimaan saatettavan autojen ja perävaunujen puitedirektiiviin viitaten määriteltäisiin mitä EY-piensarjatyypihyväksynnällä tarkoitetaan, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyisi sellaisenaan 3 momentiksi. Pykälän nykyinen 3 momentti siirrettäisiin 4 momentiksi ja siinä olevaa kansallisen tyyppihyväksynnän määrittelyä täsmennettäisiin ottaen huomioon voimaan saatettavan puitedirektiivin soveltamisalue siten, että kansallisia tyyppihyväksyntöjä myönnetään vain uusille ajoneuvoille. Lisäksi kansallisten tyyppihyväksyntöjen soveltamisalueeseen kuuluviksi määritettäisiin tyyppihyväksyntädirektiivien soveltamisalueiden ulkopuolella olevat ajoneuvoissa

käytettävät varusteet. Tällaisia varusteita ovat mm. renkaissa käytettävät nastat.

Pykälän nykyinen 4 momentti, jossa määritellään mitä piensarjatyyppihyväksynnällä tarkoitetaan, kumottaisiin. Piensarjatyyppihyväksynnän määrittely korvataan uuden 2 momentin EY-piensarjatyyppihyväksynnän määrittelyllä ja uuden 5 momentin kansallisen piensarjatyyppihyväksynnän määrittelyllä. Voimaan saatettava autojen ja perävaunujen puitedirektiivi sisältää uutena tyyppihyväksyntänä M₁-luokan ajoneuvoille EY-piensarjatyyppihyväksynnän, mikä edellyttää pykälän nykyisen piensarjatyyppihyväksynnän määrittelyn jakamisen EY-piensarjatyyppihyväksynnän ja kansallisen piensarjatyyppihyväksynnän määrittämiseksi.

31 §. Tyyppihyväksynnän soveltamisala. Pykälässä otetaan huomioon voimaan saatettavan autojen ja perävaunujen puitedirektiivin soveltamisalueen laajentuminen nykyisin voimassa olevaan puitedirektiiviin nähden koskemaan kaikkia autoluokkia ja autoihin kytkettäviä perävaunuja. Lisäksi puitedirektiivin soveltamisalaan lisätään moottorityökoneet, joille EY-tyyppihyväksynnän myöntäminen tulee puitedirektiivin mukaisesti valinnaiseksi. Kansallisen tyyppihyväksynnän soveltamisaluetta täsmennetään siten, että kansalliset tyyppihyväksynät ovat mahdollisia muille ajoneuvoille kuin EY- tyyppihyväksynnän piiriin kuuluville ajoneuvoille sekä kansallisesti määritellyille ajoneuvojen muille kuin EY- tyyppihyväksyntädirektiivin piiriin kuuluville varusteille kuten esimerkiksi renkaiden nastoille. Piensarjatyyppihyväksynnässä sovellettaisiin 30 §:n 1 momentissa mainittuihin EU-säädöksiin perustuvia määrällisiä rajoituksia.

32 §. Tyyppihyväksyntävelvollisuus. Pykälän 1 momentissa laajennettaisiin voimaan saatettavan autoja ja perävaunuja koskevan uuden puitedirektiivin mukaisesti EY-tyyppihyväksyntävelvollisuus ja sen rinnalla sallittu kansallinen piensarjatyyppihyväksyntävelvollisuus koskemaan kaikkia uutena tieliikennekäyttöön myytäviä ja ensirekisteröitäviä autoluokkia ja niiden perävaunuja.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa edellytettäisiin, että M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃ luokan ajoneuvoihin, joiden tulee 1 momentin mukaisesti olla EY-tyyppihyväksytyjä tai

kansallisesti piensarjatyyppihyväksytyjä, tarkoitettujen erikseen myytävien järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tulisi olla EY- tai E-hyväksytyjä. Momenttiin sisällytettäisiin lisäksi valtuudet liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säätää järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden EY- ja E-hyväksyntävaatimuksista poikkeuksia puitedirektiivien säännösten mukaisesti.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa EY-tyyppihyväksyntädirektiivien soveltamislaajuuden puitteissa sallittaisiin kuitenkin ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden osoittaminen ilman tyyppihyväksyntää rekisteröintikatastuksessa. Näitä tapauksia olisivat tieliikennekäyttöön yksittäiskappaleena valmistetut tai maahantuodut L- tai T₁—T₃ -luokan ajoneuvot, toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa kansallisesti piensarjatyyppihyväksytyt M-, N- tai O- luokan ajoneuvot, joiden kansalliset piensarjatyyppihyväksynät Suomi olisi erikseen tunnustanut, toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytyt M-, N- ja O-luokan ajoneuvot, jos niiden osoitetaan liikenneturvallisuus- ja ympäristöominaisuuksiltaan vastaavan Suomessa vastaavalle yksittäishyväksyttävälle ajoneuvolle asetettuja vaatimuksia sekä monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistuneet muut kuin M-, N, tai O-luokan ajoneuvot.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa todettaisiin M-, N- ja O-luokan ajoneuvojen yksittäishyväksyntäoikeudesta säädettävän 50 b §:ssä.

32 a §. Valmistajan vastuu tyyppihyväksyntäviranomaiselle. Pykälässä määriteltäisiin valmistajan tyyppihyväksyntämenettelyyn ja tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvä vastuu Suomessa tyyppihyväksyntäviranomaisena toimivalle Ajoneuvohallintokeskukselle. Pykälässä sovellettaisiin 30 §:n 1 momentissa mainituissa EU-säädöksissä määriteltäviä vastuita ja ulotettaisiin ne koskemaan myös kansallista tyyppihyväksyntää.

32 b §. Valmistajan edustajan nimeäminen. Pykälässä veloitettaisiin EY- tyyppihyväksyntää tai kansallista piensarjatyyppihyväksyntää hakevaa valmistajaa, joka on sijoittautunut ETA-valtioiden ulkopuolelle nimeä-

mään itselleen ETA-valtion alueelle sijoittautunut valmistajan edustaja. Valmistajan edustajan tulisi olla sijoittautunut Suomeen, jos haetaan muuta kansallista tyyppi hyväksyntää kuin kansallista piensarjatyypin hyväksyntää. Käytännössä vaatimus Suomeen sijoittautuneesta valmistajan edustajasta koskisi moottoriyökonien, maastoajoneuvojen ja nastojen kansallista tyyppi hyväksyntää.

33 §. Hyväksynnän hakija. Pykälään lisättäisiin maininta varusteesta. Koska autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 4 artikla rinnastaa valmistajan ja valmistajan edustajan ja antaa näille samat oikeudet, kumottaisiin pykälästä toinen virke. Jatkossa siten myös valmistajan edustaja voisi toimia minkä tahansa tyyppi hyväksynnän hakijana, jos valmistaja tämän siihen valtuuttaa.

34 §. Tyyppi hyväksyntäviranomaisen. Pykälässä määritellään tyyppi hyväksyntöistä vastuussa olevaksi viranomaiseksi Ajoneuvohallintokeskus. Erotukseksi muista hyväksyntälajeista, esimerkiksi yksittäishyväksynnästä otsikoksi muutettaisiin hyväksyntäviranomaisen tilalle tyyppi hyväksyntäviranomaisen. Tyyppi hyväksyntävien tuotteiden listaan lisättäisiin varuste ja muutettaisiin luettelo järjestelmä, osa ja erillinen tekninen yksikkö muun lain kanssa yhtenevään muotoon.

34 a §. Toimivaltainen viranomaisen CE-merkinnällä varustettuja tuotteita koskevissa asioissa. Pykälään lisättäisiin maininta moottorikelkasta, koska CE-merkintävelvollisuus koskee myös niitä.

35 §. Tyyppi hyväksynnän myöntäminen. Pykälän 1—3 momentissa käytetty termi ”hyväksyntäviranomaisen” vaihdettaisiin termiksi ”tyyppi hyväksyntäviranomaisen” 34 §:n muutoksen mukaisesti. Pykälän 1—3 momentista poistettaisiin sana ”tekniset”, koska tyyppi hyväksynnän myöntämiselle on muitakin edellytyksiä kuin teknisten vaatimusten täyttyminen. Samasta syystä 1 momenttiin lisättäisiin viittaus 45 ja 46 §:ään, joissa kerrotaisiin tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ennen tyyppi hyväksynnän myöntämistä.

Pykälän 2 momentista poistettaisiin sana perusajoneuvotyypille, koska samassa lauseessa mainittu keskeneräinen ajoneuvotyyppi kattaa myös sen.

Pykälän 3 ja 4 momenttiin lisättäisiin varusteen tyyppi hyväksyntä, millä tarkoitettaisiin käytännössä nastojen kansallista tyyppi hyväksyntää.

Pykälän 4 momentissa nostettaisiin lain tasolle tyyppi hyväksyntäviranomaisen velvollisuus antaa tyyppi hyväksynnän hakijalle myönnetystä hyväksynnästä tyyppi hyväksyntätodistus.

Pykälän 5 momentista poistettaisiin maininta hyväksynnän muuttamisesta, koska hyväksynnän myöntämisessä sovellettavilla menettelyillä tarkoitettaisiin myös hyväksynnän muutoksia, laajennuksia ja korjauksia. Momenttiin lisättäisiin maininta kansallisesta piensarjatyypin hyväksynnästä, koska se myönnettäisiin EU-säädöksen mukaisesti. Maininta EU-säädöksestä muutettaisiin yhteneväiseksi muun lain kanssa. Pykälän lopusta poistettaisiin hyväksyntäviranomaisen oikeus vahvistaa kansallisessa tyyppi hyväksynnässä noudatettavat menettelyt, koska 40 §:ssä valtuutettaisiin säätämään niistä valtioneuvoston asetuksella.

36 §. Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen tyyppi hyväksynnässä. Pykälän otsikkoon lisättäisiin sana tyyppi hyväksynnässä erotukseksi vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta yksittäishyväksynnässä, toisen jäsenmaan myöntämän kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän tunnustamisesta, katsastuksissa ja CE-merkintään liittyen. Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta hyväksyntäviranomaisen suorittamista tarkastuksista, mittauksista, testeistä ja laskelmista, koska tyyppi hyväksyntäviranomaisen mahdollisuudesta toimia tutkimuslaitoksena säädettäisiin 47 §:ssä. Lisäksi 1 momentissa oleva maininta toisen ETA-valtion myöntämistä hyväksyntätodistuksista muutettaisiin niin, että puhuttaisiin pelkästään ETA-valtiosta, koska todistus voi olla myös Suomen myöntämä. Edelleen 1 momentissa tarkennettaisiin otsikon muutosta vastaavasti, että hyväksyntäviranomaisen myöntämällä todistuksella tarkoitetaan tässä tyyppi hyväksyntätodistusta ja puhuttaisiin 3 §:n määritelmän mukaisesti nimetyistä tutkimuslaitoksesta pelkän tutkimuslaitoksen sijasta. Muutoksesta seuraisi, että tyyppi hyväksyntäviranomaisen ei tunnustaisi toisen ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen testiraportteja

myöntäessään tyyppi hyväksyntää, vaan ilmoittaisi itse ne tutkimuslaitokset, joiden testiraportteihin tyyppi hyväksynnän myöntäminen perustuu.

Pykälän 2 momentti kumottaisiin ja siirrettäisiin siinä oleva valtuus 40 §:ään.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin vaihtoehtoisista lievemmistä vaatimuksista vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa kansallisessa tyyppi hyväksynnässä ja EY-piensarjatyypin hyväksynnässä viittaamalla 48 §:ssä tarkoitettuun hyväksytyyn asiantuntijaan. Samoin mahdollistettaisiin se, että hyväksyntäviranomaisella voi kansallisessa tyyppi hyväksynnässä arvioidessaan selvityksen luotettavaksi hyväksyä tyyppi hyväksyntätodistuksen sijasta osoituksena vaatimustenmukaisuudesta myös toisen ETA-valtion tai asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen selvityksen.

Uudessa 3 momentissa annettaisiin valtuus säätää liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella muiden kuin täyttävä vastaavuutta edellyttävien vaatimusten osoittamiseksi käytettävistä menettelyistä sekä siitä, milloin 2 momentissa tarkoitettua hyväksytyyn asiantuntijan selvitystä voidaan käyttää vaatimustenmukaisuuden osoituksena.

36 a §. CE-merkinnän edellytykset. Pykälän 3 momentti kumottaisiin, koska 1 momentin viittaus vaatimustenmukaisuuden osoittamisen yhteydessä noudatettavista menettelyistä riittää. Tutkimuslaitoksen ei eri tuoteryhmiä koskevien EU:n säännösten mukaan edellytetä olevan kaikissa tapauksissa jäsenmaan ilmoittama ja myös valmistaja itse voi suorittaa tarvittavia testejä.

37 §. Tyyppi hyväksynnän myöntämisestä kieltäytyminen. Pykälässä käytettäisiin 34 §:n muutoksen mukaisesti termin ”hyväksyntäviranomaisella” sijasta termiä ”tyyppi hyväksyntäviranomaisella”. Tyyppi hyväksyntäviranomaisella voisi kieltäytyä myöntämästä hyväksyntää nykyisin säädetyllä liikenneturvallisuuden vaarantamisen lisäksi myös, jos se arvioisi hyväksyttävän tuotteen vahingoittavan vakavasti ympäristöä taikka terveyttä, vaikka tuote täyttäisikin sille säädetyt vaatimukset. Lisäksi pykälän soveltamista tarkennettaisiin niin, että tyyppi hyväksynnän epämisestä ilmoitettaisiin myös Ahvenanmaan

hyväksyntäviranomaiselle ja siten, että muiden maiden tai Ahvenanmaan viranomaisille taikka komissiolle ei tarvitsisi ilmoittaa kansallisen tyyppi hyväksynnän epämisestä.

39 §. Tyyppi hyväksyntärekisteri. Pykälässä käytettäisiin 34 §:n muutoksen mukaisesti termin ”hyväksyntäviranomaisella” sijasta termiä ”tyyppi hyväksyntäviranomaisella”. Tyyppi hyväksyntätietoja koskevan rekisterin sisältämiä liike- ja ammattisalaisuuksia sisältäviä tietoja saisi salassapitovelvollisuuden estämättä antaa aiemmin säädetyllä lisäksi tuotannon vaatimustenmukaisuutta tuotteen valmistajan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla valvovan tutkimuslaitoksen käyttöön ja yksittäishyväksyntää varten ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden toteamista varten. Salassapitovelvollisuus siirtyy rekisterin sisältämien tietojen käyttäjälle, koska rekisteröinnin, katsastuksen ja tienvarsitarkastusten suorittajien salassapitovelvollisuudesta säädetään toisaalla ja tuotannon vaatimustenmukaisuutta valvovan tutkimuslaitoksen tai hyväksytyyn asiantuntijan salassapitovelvollisuudesta 46 a §:ssä. Lisäksi tarkennettaisiin tietojen luovuttamista teknisen tienvarsitarkastuksen suorittajan käyttöön niin, että tarkastuksen suorittaja saisi käyttää tietoja asemastaan riippumatta.

39 a §. Tyyppi hyväksynnän tunnustaminen. Uudessa pykälässä veloitettaisiin Suomessa tyyppi hyväksyntäviranomaisena toimiva Ajoneuvohallintokeskus tunnustamaan toisessa maassa myönnetty EY- ja E-tyyppi hyväksyntä. Tyyppi hyväksyntäviranomaisella veloitettaisiin tunnustamaan toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa autojen ja perävaunujen puitteiden mukaisesti myönnetty kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä, ellei sillä ole perusteltua syytä uskoa, että vaatimukset, joiden mukaisesti hyväksyntä on myönnetty, eivät vastaa Suomessa vastaavalle hyväksyntälle asetettuja. Lisäksi valtuutettaisiin sääntämään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella tyyppi hyväksyntöjen vastavuoroisessa tunnustamisessa noudatettavista menettelyistä ja tyyppi hyväksyntäviranomaisella velvollisuuksista, kun Suomessa kansallisesti piensarjatyypin hyväksyntä ajoneuvo halutaan myydä, rekisteröidä tai käyttöönottaa toisessa

ETA-valtiossa taikka Ahvenanmaan maakunnassa.

40 §. *Tyyppihyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset.* Pykälän 2 momentin alusta poistettaisiin rajoitus säätää valtioneuvoston asetuksella vain kansallisen tyyppihyväksynnän ja piensarjatyyppihyväksynnän osalta, koska valtioneuvoston asetuksella säädetään joitain luettelakohtien asioita myös EY-tyyppihyväksytyistä ajoneuvoista. Pykälän 2 momentin luettelakohtaan 5 lisättäisiin ajoneuvoluokat M, N ja O, joille tulisi autojen ja perävaunujen puitedirektiivissä kerrottu kansallinen piensarjahyväksyntämahdollisuus. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin uusi luettelakohta 6, jossa valtuutettaisiin säätämään valtioneuvoston asetuksella Suomessa tunnustetulla toisen ETA-valtion myöntämällä piensarjatyyppihyväksynnällä hyväksyttävien ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä, myytävä tai käyttöön otettava määrä vuodessa. Valtuuden ulottaminen myyntiin liittyy 6 §:n muutokseen, jolla selkeytetään ajoneuvojen myynnin markkinavalvontaa.

Uuteen 3 momenttiin lisättäisiin valtuus säätää liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella piensarjatyyppihyväksynnässä sovellettavista teknisistä vaatimuksista.

Uudessa 4 momentissa valtuutettaisiin säätämään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella tyyppihyväksyntämenettelystä, tyyppihyväksynnän voimassaolosta, tyyppihyväksyntätodistuksen antamisesta ja käytettävästä lomakkeesta sekä myönnetyn, muutetun, perutun ja evätyksen hyväksynnän ilmoittamisesta muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille, komissiolle, ja kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille.

Pykälät 41—46 b sijoitettaisiin uuteen 5 a lukuun: Tyyppihyväksytyt ja CE-merkityt tuotteen vaatimustenmukaisuus.

41 §. *Vaatimustenmukaisuustodistus ja hyväksyntämerkintä.* Pykälän 1 momentin alkua tarkennettaisiin siten, että vaatimustenmukaisuustodistus annetaan vain EY-tyyppihyväksytyille ajoneuvoille. Pykälän 1 momentista kumottaisiin viimeinen lause, koska asia sisältyisi jo ensimmäiseen lauseeseen. Pykälän 3 momentissa oleva osan tai erillisen teknisen yksikön käytön rajoituksia ja asennusta koskevien edellytysten ilmoit-

tamista koskeva valtuus kumottaisiin ja lisättäisiin vastaava valtuus 93 b §:ään.

41 a §. *Vaatimustenmukaisuuden varmentaminen CE-merkinnällä.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin velvollisuus varustaa myös moottorikelkka CE-merkinnällä, koska 1 §:n mukaisesti laki koskisi myös moottorikelkkojen maahantuontia, myytäväksi valmistamista, kaupan pitämistä, myyntiä ja muuta luovuttamista.

42 §. *Suomessa hyväksytyt tyyppien vaatimustenmukaisuuden edellyttämät toimet.* Pykälän otsikosta poistettaisiin maininta vaarallisuudesta ja hyväksytyt tyyppien vaarallisuuden edellyttämistä toimista säädettäisiin 81 §:ssä, koska asia kuuluu 10 luvun alle. Vastaavasti poistettaisiin 1 momentista vaaraan liittyvät maininnat. Ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön lisäksi puhuttaisiin myös varusteen vaatimustenmukaisuuden edellyttämistä toimista. Pykälän 3 momentissa puhuttaisiin 34 §:n määritelmän mukaisesti tyyppihyväksyntäviranomaisesta hyväksyntäviranomaisen sijaan.

43 §. *Suomessa hyväksytyt tyyppien vaatimustenmukaisuudesta ilmoittaminen.* Pykälässä puhuttaisiin 34 §:n määritelmän mukaisesti tyyppihyväksyntäviranomaisesta hyväksyntäviranomaisen sijaan ja lisättäisiin tyyppihyväksyntäviranomaiselle ilmoitusvelvollisuus myös Ahvenanmaan maakuntaan ja komissiolle. Lisäksi viitattaisiin ilmoittamisessa noudatettavien menettelyjen ja määräaikojen osalta autojen ja perävaunujen puitedirektiivin, traktorien tyyppidirektiivin ja L-luokkien tyyppidirektiivin 2002/24/EY säännöksiin.

44 §. *Toisessa valtiossa hyväksytyt tyyppien vaatimustenmukaisuus.* Pykälässä puhuttaisiin 34 §:n määritelmän mukaisesti tyyppihyväksyntäviranomaisesta hyväksyntäviranomaisen sijaan. Lisäksi nykyistä selvemmin veloitettaisiin tyyppihyväksyntäviranomaisista toimimaan, kun se saa tiedon toisessa valtiossa hyväksytyt tyyppien vaatimustenmukaisuudesta.

44 a §. *CE-merkinnällä varustetun tuotteen vaatimustenmukaisuus.* Pykälän 1 ja 2 momenttiin lisättäisiin maininta moottorikelkasta. Havaitessaan, että markkinoille saatettu moottorikelkka, jonka vaatimustenmukaisuus on varmennettu CE-merkinnällä, ei vastaa

tuotteelle asetettuja vaatimuksia toimivaltaisena viranomaisena 34 a §:n mukaisesti toimivan Ajoneuvohallintokeskuksen olisi toimittava poistaakseen tällaiset tuotteet markkinoilta ja rajoittaakseen niiden vapaata liikkuuutta.

44 b §. *Osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän vaatimustenvastaisuus.* Nykyinen 83 § siirrettäisiin uudeksi 44 b §:ksi, koska se sisällöltään sopii paremmin 5 a lukuun. Pykälässä annettaisiin Ajoneuvohallintokeskukselle mahdollisuus puuttua myös sellaisten osien, erillisten teknisten yksiköiden ja polkupyörien valmistukseen, maahan tuontiin ja myyntiin, jotka on tarkoitettu tieliikennekäyttöön, mutta joille ei ole erillistä hyväksymismenettelyä. Viittaus 6 §:n 2 momenttiin muutettaisiin 6 §:n muutoksen vuoksi viittaukseksi 6 §:n 3 momenttiin.

45 §. *Vaatimustenmukaisuuden valvonta tuotannossa.* Pykälän otsikko muutettaisiin, koska aiemmassa otsikossa mainitaan tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvät toimenpiteet, joihin sisältyvästä sopimuksen tekovelvollisuudesta säädetään 46 §:ssä.

Pykälän 2 momentin ensimmäinen lause nostettaisiin omaksi momentikseen ja siinä puhuttaisiin väärinymmärrysten välttämiseksi tyyppihyväksynnästä ja tyyppihyväksyntäviranomaisesta nykyisen hyväksynnän ja hyväksyntäviranomaisen sijasta. Vaatimus siitä, että hyväksyntäviranomaisen on toteutettava tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat toimenpiteet, poistettaisiin, koska tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnan suorittajasta säädetäisiin 46 §:ssä. Viittaukset EU-säädöksissä kerrottuihin tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnan menetelmiin muutettaisiin vastaamaan muualla laissa olevia vastaavia viittauksia. Viittaus EU-säädöksiin sisältää myös esimerkiksi autojen ja perävaunujen puitedirektiivin liitteen X kohdassa 1.2.2 kerrotun tyyppihyväksyntäviranomaisen velvollisuuden toimia tarvittaessa yhteistyössä muiden maiden hyväksyntäviranomaisten kanssa tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi. Ajoneuvohallintokeskuksen oikeutta antaa määräyksiä kansallisessa tyyppihyväksynnässä noudatettavasta tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta selkeytettäisiin.

Nykyisen 2 momentin viimeinen lause kumottaisiin, koska jatkossa lähtökohtaisesti tutkimuslaitokset suorittaisivat tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa eikä hyväksyntäviranomaiselle siten tulisi tarvetta teettää valvontaa tutkimuslaitoksilla.

Pykälän nykyiset 4 ja 5 momentit kumottaisiin ja vaatimustenmukaisuuden valvonnan suorittajan toimivallasta säädetäisiin uudessa 46 a §:ssä.

46 §. *Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävä sopimus.* Pykälän nykyinen teksti kumottaisiin kokonaan, koska nykyisin valmistajan ja hyväksyntäviranomaisen kesken tehtävän sopimuksen sijaan tulisi lähtökohtaisesti valmistajan ja tutkimuslaitoksen välinen sopimus. Syynä muutokselle olisi tyyppihyväksyntäviranomaisena toimivan Ajoneuvohallintokeskuksen resursien säästäminen ja tutkimuslaitosten toimintaedellytysten parantaminen.

Uudessa 1 momentissa säädetäisiin EY- tai E-tyyppihyväksynnän hakijan velvollisuudesta tehdä tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskeva sopimus nimetyn tutkimuslaitoksen kanssa ja kansallisen tyyppihyväksynnän hakijan velvollisuudesta tehdä tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskeva sopimus joko nimetyn tutkimuslaitoksen tai 48 §:ssä tarkoitetun hyväksytyt asiantuntijan kanssa.

Pykälän 2 momentissa annettaisiin tyyppihyväksynnän hakijalle kuitenkin mahdollisuus tehdä mainittu sopimus määrääjäksi tyyppihyväksyntäviranomaisen kanssa, jos Suomesta tai Suomen lähialueilta ei löydy 1 momentissa tarkoitettua tutkimuslaitosta tai hyväksyttyä asiantuntijaa, joka voisi kohtuullisen ajan puitteissa ja kohtuullisin kustannuksin tehdä kyseiseen hyväksyntään liittyvää tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa. Tällä pyrittäisiin ohjaamaan tilannetta siihen, että uusia tuotannon vaatimustenmukaisuutta valvovia elimiä syntyisi ja nykyisten toimintaedellytykset turvattaisiin, mutta ei kuitenkaan saatettaisi kotimaisia tuotteita valmistavia yrityksiä sellaiseen asemaan, jossa niiden kilpailukyky kärsisi kohtuuttomista valvontakustannuksista.

Pykälän 3 momentissa määrättäisiin hyväksynnän tai arvioinnin hakija vastaamaan valvonnan kustannuksista ja valtuutettaisiin sää-

tämään valtioneuvoston asetuksella sopimuksen sisällöstä. Sopimuksessa sovittaisiin tutkimuslaitoksen ja valmistajan suorittaman tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnan menetelmistä ja kattavuudesta, valmistajan tekemien tai teettämien testien ja laskelmien tulosten kirjaamisesta sekä vaatimustenmukaisuuden valvontaan liittyvien liiteasiakirjojen saatavilla olosta.

46 a §. *Vaatimustenmukaisuuden valvonnan suorittajan toimivalta.* Uuteen 46 a §:ään siirrettäisiin 45 §:n 3 ja 4 momentista vaatimustenmukaisuuden valvonnan suorittajan toimivaltaan liittyvät asiat.

Pykälän 1 momentissa valtuutettaisiin tyyppihyväksyntäviranomainen milloin tahansa tarkastamaan hyväksymiensä tuotteiden tuotantoyksikössä sovellettavat vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät. Tällä mahdollistettaisiin tyyppihyväksyntäviranomaisen puuttuminen asiaan, jos se toteaa, että tyyppihyväksytyt tuotteet vaatimustenmukaisuudessa on ongelmia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin valvonnan suorittajan oikeuksista. Oikeudet olisivat samat, jotka nykyisin on lueteltu 45 §:ssä sillä erotuksella, että puhuttaisiin 34 §:n mukaisesti tyyppihyväksyntäviranomaisesta ja lisättäisiin maininta hyväksytystä asiantuntijasta 46 §:n 1 momentin mukaisesti.

Pykälän 3 momentti vastaisi sisällöltään nykyistä 45 §:n 4 momenttia. Enää ei kuitenkaan mainittaisi hyväksyntäviranomaisen tutkimuslaitoksella teettämää valvontaa, koska jatkossa lähtökohtaisesti tutkimuslaitokset suorittaisivat tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa. Sen sijaan mainittaisiin 46 §:n 1 momentin mukaisesti hyväksytty asiantuntija.

Pykälän 4 momentti vastaisi sisällöltään nykyistä 46 §:n 2 momenttia. Säännöstä kuitenkin tarkennettaisiin sovelletun käytännön mukaiseksi niin, että hyväksynnän peruuttamista tulee edeltää huomautus tai varoitus.

46 b §. *Tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisen.* Uudessa 46 b §:ssä säädettäisiin tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 17 artiklan mukaisesti. Menettely laajennettaisiin koskemaan myös muiden ajoneuvojen EY-tyyppihyväksyntää ja kansallis-

ta tyyppihyväksyntää, koska autojen ja perävaunujen puitedirektiivi on tyyppihyväksyntädirektiiveistä uusin ja siinä kerrottuja käytäntöjä on tarkoituksenmukaista soveltaa kaikkiin tyyppihyväksyntöihin.

Pykälän 1 momentin 4 kohdassa mainitusta tyyppihyväksyntäviranomaisen oikeudesta peruuttaa tyyppihyväksyntä säädettäisiin 42, 46 a ja 86 a §:ssä.

Pykälän 4 momentissa valtuutettaisiin säättämään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä.

5 b luku. **Tutkimuslaitosta koskevat vaatimukset**

Lakiin otettaisiin tutkimuslaitoksia koskeva uusi luku. Luvussa määriteltäisiin nimettyä tutkimuslaitosta ja tähän rinnastettavan vaatimustenmukaisuutta koskevia selvityksiä tyyppihyväksynnän kansallisia tarpeita varten tekevän hyväksytyt asiantuntijan tehtävät, vaatimukset ja valvonta. Tutkimuslaitosten osalta keskeinen muutos olisi, että jatkossa liikenne- ja viestintäministeriö ei olisi enää lainkaan osapuoli tutkimuslaitosasioissa, vaan kaikki asiaan liittyvä hallinnointi ja EU-säädöksillä jäsenmaata ja Geneven sopimuksessa jäsenvaltioita koskevat velvoitteet siirtyisivät Ajoneuvohallintokeskuksen tehtäväksi sille tyyppihyväksyntäviranomaisena kuuluvien tehtävien lisäksi.

Lisäksi vaikka aiemmat eri ajoneuvoluokkien tyyppihyväksyntädirektiivien ja Geneven sopimuksen mukaiset vaatimukset hyväksyntämenettelystä ovat tietyssä määrin erilaiset kuin puitedirektiivin periaatteet, voidaan puitedirektiivin menettelyjen laajentaminen kattamaan kaikkien muidenkin tyyppihyväksyntädirektiivien ja Geneven sopimuksessa säänneltyjen tutkimuslaitosten hyväksymiset ajoneuvolajista riippumatta katsoa olevan perusteltua tarkoituksenmukaisuussyistä. Puitedirektiiviä voidaan tuoreimpana tyyppihyväksyntää koskevana EUsäännöksenä pitää säädöskehyksenä sille, miten tulevaisuudessa pätevyuden arviointi ja akkreditointi vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa ajoneuvojen osalta tulee suorittaa. Puitedirektiivin sisällön valmistelussa on

myös huomioitu, että se vastaa muuta viimeaikaista akkreditoinnin kehittämistä, vaatimustenmukaisuuden arviointia sekä markkinavalvontaa koskevaa yhteisösääntelyä.

47 §. *Nimetty tutkimuslaitos.* Aiempi tutkimuslaitokselle myönnettävää hyväksyntää koskeva 47 § korvattaisiin kokonaan uuden puitedirektiivin mukaisesti määritellyllä ja otsikoidulla nimetyllä tutkimuslaitoksella. Nimetyt tutkimuslaitoksen tehtävät määriteltäisiin 1 momentissa. Puitedirektiivin mukaisesti valmistajan sallittaisiin toimia erikseen EU:n erityisdirektiiveissä säädetyissä tapauksissa myös nimettynä tutkimuslaitoksena. Puitedirektiivin peruslähdekohta on, että tyyppihyväksyntäviranomainen vastaa vaatimustenmukaisuuden arvioinnin suorittamisesta joko itse tai erikseen nimeämiensä tutkimuslaitosten selvitysten perusteella. Tyyppihyväksyntäviranomaiselle tulee siksi luoda vaatimukset toiminnastaan myös tässä roolissa.

Nimetyt tutkimuslaitoksen hyväksymisestä ja vaatimuksista on säädetty aiempaa tarkemmin puitedirektiivissä ja nämä vaatimukset kirjattaisiin 2 momenttiin. Jatkossa tyyppihyväksyntäviranomainen eli Ajoneuvohallintokeskus hyväksyisi vaatimukset täyttävän nimetyt tutkimuslaitoksen liikenne- ja viestintäministeriön sijaan. Vaatimusten keskeisin sisältö olisi, että nimetyt tutkimuslaitoksen tulisi täyttää vaatimustenmukaisuuden arviointia tai tuotannon laadunvarmistusta koskevat erikseen määritellyt standardit. Alihankkijan käyttö on puitedirektiivin mukaisesti sallittu, mutta erikseen 3 momentissa tulisi kuitenkin täsmentää vastuut ja velvoitteet tällaisen palvelun osalta. Lähtökohtana olisi, että myös alihankkijan tulee täyttää vastaavat standardien mukaiset vaatimukset toiminnan osalta. Vastuu alihankkijan toiminnasta olisi kuitenkin aina toimeksiantajalla, eikä alihankkijaa voisi käyttää ilman valmistajan suostumusta.

47 a §. *Nimetyt tutkimuslaitoksen pätevyyden arviointi.* Puitedirektiivissä on eri jäsenmaiden tutkimuslaitosten yhdenmukaisen arvioinnin takaamiseksi säädetty hyvin yksityiskohtaisesti menettelyistä, joilla nimetyt tutkimuslaitoksen pätevyys tulee arvioida. Direktiivin menettelyt vastaavat pääsääntöisesti akkreditoinnin menettelytapaa ja sen

mukaisesti jokaisen nimetyt tutkimuslaitoksen pätevyyttä arvioisi erillinen arviointiryhmä. Tällaisen arviointiryhmän toimintaa koskevat vaatimukset ja sen jäseniltä edellytetty pätevyys ja riippumattomuus määriteltäisiin 1 momentissa. Arviointiryhmän nimetyt tutkimuslaitoksen arviointia koskevan päätöksen tulisi perustua asiakirjoihin ja paikan päällä tapahtuvaan arviointiin. Koska nimetyllä tutkimuslaitoksella on usein jo olemassa vastaavasta pätevyyden arvioinnista annettu akkreditointitodistus kyseiseen toimintaansa riippumattomalta akkreditointilaitokselta (Suomessa FINAS), katsottaisiin tällainen todistus riittäväksi osoitukseksi laitoksen pätevyydestä. Erikseen 2 momenttiin otettaisiin vaatimus siitä, että henkilö, joka suorittaa tuotteen vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevaa testausta, ei saisi arvioida oman työnsä valvojana eli ei saisi toimia johtavana arvioijana tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnan osalta. Koska akkreditointitodistus ei kuitenkaan kata vastuuvakuutuksia, tulisi tätä koskevasta velvoitteesta säätää erikseen 3 momentissa. Erikseen säädettäisiin 50 a §:ssä valtuudet valtioneuvoston asetuksella säätää varsinaisista menettelyä koskevista yksityiskohdista

48 §. *Hyväksytty asiantuntija.* Koska uusi puitedirektiivi selkeästi pitää sisällään vaatimuksen, että jokainen jäsenmaa nimeää itse ne tutkimuslaitokset, joiden arvioinnin perusteella tyyppihyväksyntä myönnetään, ei tällaista muiden ETA-valtion ilmoittamien laitosten tunnustamista tarvita ja siten aiempi tunnustamista koskeva 48 § sisältöineen korvattaisiin kokonaan uudella pykälällä, jossa määritellään hyväksytty asiantuntija.

Hyväksytty asiantuntija olisi muita kuin EY-tyyppihyväksynnässä erityisesti nimetyt tutkimuslaitoksen tekemäksi vaadittavaa testausta, mittausta ja muita niihin rinnastettavia selvityksiä tekemään hyväksytty riippumaton, riittävän ammattitaidon omaava taho, jonka hyväksyminen perustuisi erityisesti kansallisiin tarpeisiin. Tällä hetkellä vastaavien asiantuntijoiden selvitysten luotettavuuden arvioi tyyppihyväksyntäviranomainen tai rekisteröintikatsastuksen suorittaja tapauskohtaisesti, mutta tällaisenkin testausta tai muuta vaatimustenmukaisuuden osoittamista suorittavan tahon toiminnan arvioinnille ja

hyväksymiselle tulisi läpinäkyvyyden turvaamiseksi luoda säädöspuitteet. Läpinäkyvyyden lisäämiseksi tulisi laitteiston ja henkilöstön pätevyyden arvioinnissa kuitenkin pyrkiä soveltuvien osin noudattamaan samoja kriteereitä ja menettelyjä kuin nimetyn tutkimuslaitoksen osalta, jonka johdosta 1 momentissa viitattaisiin nimetyn tutkimuslaitoksen pätevyyden arvioinnissa sovellettaisiin standardeihin ja menettelyihin. Koska hyvin eritasoiset tekniset vaatimukset edellyttävät hyvin monimuotoisten pätevyysalueiden vuoksi joustavaa järjestelmää, tulisi lakiin ottaa kuitenkin valtuutus, jonka mukaan hyväksytyn asiantuntijan laatimien selvitysten sisältöä ja hyväksymiseen liittyvää ja pätevyyden arviointiin liittyvän toiminnan kuvausta koskevat vaatimukset määrittäisi tarkemmin Ajoneuvohallintokeskus. Pohjana määräysten annolle olisivat ne periaatteet, joiden mukaisesti selvitysten tekijät tällä hetkellä toimivat.

49 §. *Nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan valvonta.* Aiempi ilmoitetun tutkimuslaitoksen valvontaa koskeva säädös muutettaisiin ja laajennettaisiin koskemaan nimettyä tutkimuslaitosta ja hyväksyttyä asiantuntijaa ja tätä koskevat muutokset kirjattaisiin säädökseen. Itse valvontamenettelyt säilyisivät samoina. Koska tutkimuslaitosten hyväksyminen ei jatkossa olisi enää liikenne- ja viestintäministeriön vaan tyyppi hyväksyntäviranomaisen tehtävä, voitaisiin näiden viranomaisten välistä tiedon saamista koskeva 3 momentti kumota tarpeettomana.

50 §. *Nimetylle tutkimuslaitokselle ja hyväksytylle asiantuntijalle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen.* Aiempi hyväksynnän peruuttamista koskeva asiasisältö laajennettaisiin koskemaan sekä nimettyjä tutkimuslaitoksia, että hyväksyttyjä asiantuntijoita. Peruuttamista koskevat varsinaiset periaatteet säilyisivät samoina.

50 a §. *Tarkemmat säännökset.* Lukua koskevista valtioneuvostolle annettavista valtuuksista säätää nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyn asiantuntijan hyväksymiseen liittyvistä yksityiskohdista säädettäisiin erikseen: Näistä valtuutuksista suurin osa palvelisi hyväksymistä ja arviointitoimintaa suorittavia tahoja käytännössä, mutta valtuutus säätää velvoitteesta pätevyysalueen pitämi-

seksi julkisesti saatavilla palvelisi erityisesti sellaista, joka haluaa tiedon niistä mahdollisuuksista, joita ajoneuvon, osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön tai varusteen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen on tarjolla.

5 c luku. Yksittäishyväksyntä

Lakiin otettaisiin autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 24 artiklassa tarkoitettuja yksittäishyväksyntöjä koskeva uusi luku. Yksittäishyväksynnän piiriin tulisivat ne autojen ja perävaunujen puitedirektiivin soveltamisalaan kuuluvat uudet ajoneuvot, joita ei ole EY-tyyppi hyväksytty, kansallisesti piensarjatyypin hyväksytty tai toisessa ETA-valtiossa yksittäishyväksytty taikka joiden toisessa ETA-valtiossa tehtyä kansallista piensarjatyypin hyväksyntää Suomi ei ole tunnustanut.

Kaikkia Suomessa tai muualla rekisterissä, myös vientirekisterissä, olleita tai käyttötarkoituksensa mukaisesti rekisteröimättömänä käytössä olleita ajoneuvoja lukuun ottamatta 29 a §:n 2 momentissa tarkoitettuja ajoneuvoja pidettäisiin käytettyinä ajoneuvoina, joiden vaatimustenmukaisuus todettaisiin rekisteröintikatsastuksessa.

50 b §. *Yksittäishyväksyntäoikeus.* Yksittäishyväksyntä voitaisiin myöntää vain uudelle autojen ja perävaunujen tyyppidirektiivin soveltamisalaan kuuluvalla ajoneuvolla, joka on tarkoitettu tieliikennekäyttöön. Muiden ajoneuvoluokkien ajoneuvoille ei tässä vaiheessa sovellettaisi yksittäishyväksyntämenettelyä, koska niiden vastaavissa tyyppidirektiiveissä ei vielä vastaavia menettelyjä ole kuvattu ja kansallisella säätämällä saatettaisiin aiheuttaa sekava tilanne, jos EU-säädöksen nojalla muillekin ajoneuvoluokille jatkossa tulee mahdollisuus yksittäishyväksyntään. Muiden ajoneuvoluokkien vastaavien ajoneuvojen hyväksyminen tieliikennekäyttöön tapahtuisi edelleenkin rekisteröintikatsastuksessa.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta yksittäishyväksyä uusi ajoneuvo, jota ei ole tyyppi hyväksytty tai, jota on tyyppi hyväksynnän jälkeen, mutta ennen ensirekisteröintiä muutettu niin, että ajoneuvolle myönnetty tyyppi hyväksyntä on lakannut

olemasta voimassa. Edellä kuvattua mahdollisuutta ei ole tarkoitettu käytettäväksi kiertotieksi tilanteessa, jossa ajoneuvon tyyppihyväksyntä on lakannut olemasta voimassa jonkin käyttöönottoa koskevan vaatimuksen voimaantumisen vuoksi ja yksittäishyväksynnässä voitaisiin tässä soveltaa vaihtoehtoisia vaatimuksia, jotka ajoneuvo täyttäisi. Tällaisessa tilanteessa sovellettaisiin edelleen sarjan viimeisiä ajoneuvoja koskevaa 69 §:ää.

Monivaiheisessa tyyppihyväksynnässä voitaisiin viimeisten vaiheiden tyyppihyväksyntä korvata yksittäishyväksynnällä. Käytännössä tätä voitaisiin soveltaa esimerkiksi, kun tyyppihyväksytyt kuorma-auton alusta varustetaan päällirakenteilla.

Pykälän 2 momentissa viitattaisiin 29 a §:ssä säädettyyn, käytettynä muualta kuin ETA-valtiosta tai Ahvenanmaan maakunnasta maahantuodun ajoneuvon yksittäishyväksyntävelvollisuuteen.

50 c §. *Yksittäishyväksyntää koskevat vaatimukset.* Yksittäishyväksyttävän ajoneuvon olisi ympäristö- ja liikenneturvallisuuksominaisuuksiltaan vastattava EY-tyyppihyväksyntää tai kansallista piensarjatyypihyväksyntää koskevia vaatimuksia. Yksittäishyväksyttävälle ajoneuvolle voitaisiin kuitenkin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säätää vähäisiä poikkeuksia näistä vaatimuksista. Tällaisilla poikkeuksilla tarkoitetaan esimerkiksi vaatimusta etu- ja sivutörmäystestien suorittamisesta. Rikkovina testeinä nämä käytännössä poistaisivat mahdollisuuden yksittäishyväksyntään suurelta joukolta autoja. Hyväksynnän hakija olisi kuitenkin velvollinen toimittamaan hyväksynnän myöntäjälle tiedot, joiden pohjalta on mahdollista varmistua siitä, että yleisiltä ympäristö- ja liikenneturvallisuuksominaisuuksiltaan ajoneuvo vastaa EY-tyyppihyväksynnän tai kansallisen piensarjatyypihyväksynnän vaatimuksia.

50 d §. *Yksittäishyväksynnässä noudatettava menettely.* Pykälässä oikeutettaisiin autojen ja perävaunujen puitedirektiivin mukaisesti valmistaja, valmistajan edustaja tai ajoneuvon omistaja, tai näiden puolesta toimiva henkilö hakemaan yksittäishyväksyntää ja viitattaisiin menettelyn osalta kyseisessä direktiivissä kerrottuun. Valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkempia säädöksiä hy-

väksyntämenettelystä, esimerkiksi velvoitettaisiin hyväksyntäviranomainen tallettamaan hyväksyntää koskevat tiedot rekisteriin niin, että 50 h §:ssä tarkoitettu lausunto on niiden pohjalta mahdollista antaa. Valtioneuvoston asetuksella myös velvoitettaisiin yksittäishyväksynnän myöntäjä tarkastamaan erikseen jokaisen yksittäishyväksyttävän ajoneuvon vaatimustenmukaisuus ja antamaan yksittäishyväksytyt ajoneuvon rekisteröintiä varten tarvittavat asiakirjat.

50 e §. *Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen yksittäishyväksynnässä.* Pykälässä säädettäisiin yksittäishyväksyttävän ajoneuvon osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden vaihtoehtoisista vaatimustenmukaisuuden osoittamistavoista.

Pykälän 1 momentissa lueteltaisiin vaihtoehtoiset tavat, joilla voitaisiin osoittaa minkä tahansa osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuus yksittäishyväksynnässä. Tätä voitaisiin siltä osin, kuin muutoksilla ei ilmeisesti tai todistettavasti ole ollut vaikutusta ajoneuvon vaatimustenmukaisuuteen soveltaa myös tyyppihyväksytyyn ajoneuvoon, jota on ennen yksittäishyväksyntää muutettu.

Pykälän 2 momentissa valtuutettaisiin säätämään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella siitä, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella, 48 §:ssä tarkoitetun hyväksytyt asiantuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella taikka osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä hyväksymismerkinnällä. Tällä tarkoitettaisiin esimerkiksi FMVSS-standardin vaatimusten täyttymistä osoittavaa merkintää. ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittamalla tutkimuslaitoksella tarkoitettaisiin myös nimettyä tutkimuslaitosta, joka on määritelmän mukaisesti Suomen ilmoittama. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädettäisiin myös, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa valmistajan mittauksiin, laskelmiin tai testeihin perustuvalla vakuutuksella taikka yksittäishyväksynnän suorittajan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä. Yksittäishy-

väksynnän suorittajan oikeudella tehdä vähäisiä tarkastuksia, mittauksia, laskelmia ja selvityksiä vältettäisiin ylimääräisten kustannusten syntymistä yksittäishyväksynnän hakijalle jos vaatimustenmukaisuus on joltain osin helppo todeta itse ajoneuvosta.

50 f §. *Yksittäishyväksynnästä myönnettävä todistus.* Yksittäishyväksynnästä myönnettävä todistus säädettäisiin olemaan voimassa kolme kuukautta. Todistuksen voimassaolo kuitenkin päättyisi, jos ajoneuvo ei enää täytä sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia. Yksittäishyväksynnän myöntäjä voisi tällöin tietäessään uusien käyttöönottoa koskevien vaatimusten voimaantulosta kirjata todistukselle poikkeavan voimassaoloajan.

Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin yksittäishyväksynnästä myönnettävän todistuksen ulkoasusta ja sen sisältämistä tiedoista sekä todistuksen voimassaoloajan jatkamisesta. Todistuksen voimassaoloa voitaisiin jatkaa ilman uutta yksittäishyväksyntää, jos yksittäishyväksytty ajoneuvo edelleen täyttäisi sen ensimmäistä käyttöönottoajankohtaa koskevat vaatimukset.

50 g §. *Yksittäishyväksynnän myöntäjä.* Yksittäishyväksynnän myöntäjästä säädettäisiin ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annettavassa laissa ja ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä annettavassa laissa.

50 h §. *Suomessa yksittäishyväksytyn ajoneuvon käyttöönotto toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa.* Pykälässä veloitettaisiin tyyppihyväksyntäviranomainen hakemuksesta toimittamaan Suomessa yksittäishyväksytyn ajoneuvon omistajalle lausunto niistä teknisistä vaatimuksista, joiden mukaisesti ajoneuvo on hyväksytty, jos ajoneuvon omistaja haluaa myydä, rekisteröidä tai ottaa käyttöön ajoneuvon toisessa ETA -valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa. Lausunnon toimittajana olisi tyyppihyväksyntäviranomaisena toimiva Ajoneuvohallintokeskus, koska lausunnon antamiseen tarvittavat tiedot talletettaisiin rekisteriin yksittäishyväksynnän myöntämisen yhteydessä. Lausunto tulisi hakemuksesta antaa myös yksittäishyväksytylle ajoneuvolle, joka viedään maasta käytettynä.

50 i §. *Toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytyn ajoneuvon hyväksynnän tunnustaminen Suomessa.* Pykälän 1 momentissa veloitettaisiin Suomi tunnustamaan toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 24 artiklan mukaisesti ajoneuvolle myöntämän yksittäishyväksynnän, jollei ole perusteltua syytä uskoa, että tekniset säännökset, joiden mukaan hyväksyntä on myönnetty, eivät vastaa vähintään Suomessa voimassa olevia yksittäishyväksyntää koskevia teknisiä vaatimuksia. Tunnustaminen tehtäisiin hakijan toimittamien asiakirjojen perusteella. Näillä tarkoitetaan 50 h §:ssä tarkoitettua lausuntoa vastaavaa toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisen antamaa lausuntoa ja 50 e §:ssä mainittuja asiakirjoja. Lisäksi tunnustamisen suorittaja voisi vaatia yksittäishyväksynnän myöntäneeltä hyväksyntäviranomaiselta lisätietoja, joissa selvitetään kyseisen ajoneuvon täyttämien teknisten vaatimusten taso. Ajoneuvon vaatimustenmukaisuus todettaisiin rekisteröintikatsastuksessa riippumatta siitä, onko kyseessä uusi tai käytetty ajoneuvo.

Pykälän 2 momentissa valtuutettaisiin säättämään valtioneuvoston asetuksella tarkemmin yksittäishyväksynnän tunnustamisessa noudatettavista menettelyistä.

54 §. *Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen määräaikaiskatsastuksessa.* Pykälään lisättäisiin mahdollisuus hylätä ajoneuvo rakenteiden tai varusteiden vaatimustenmukaisuutta koskevan puutteellisuuden vuoksi. Lisäyksellä annettaisiin katsastuksen suorittajalle mahdollisuus puuttua liikenneturvallisuuden ja ympäristön kannalta merkittäviin puutteisiin ja edellyttää tarvittaessa ajoneuvon tehtyjen muutosten hyväksymistä muutokatsastuksessa ennen määräaikaiskatsastuksen hyväksymistä. Samalla selkeytettäisiin hylkäysperusteita nykyisin sovellettavaa käytäntöä vastaavaksi siten, että ajoneuvon tekninen vaatimustenmukaisuus olisi säilytettävä sillä tasolla, jolla se on alun perin ollut. Koska ajoneuvon hyväksymiseen ja hylkäämiseen 61 §:ssä tarkoitettussa muutokatsastuksessa, 62 §:ssä tarkoitettussa kytkenäkatsastuksessa ja osin 60 §:ssä tarkoitettussa rekisteröintikatsastuksessa sovelletaan tätä py-

kälää, selkeyttäisi muutos vastaavalla tavalla myös näiden katsastuslajien hylkäysperusteita.

60 §. Rekisteröintikatsastus. Pykälän 1 momentista poistettaisiin rekisteröintikatsastuksen voimassaoloa koskeva osuus ja voimassaolosta säädettäisiin 2 ja 4 momentissa. Poikkeuksiin rekisteröintikatsastusvelvollisuudesta lisättäisiin Suomessa yksittäishyväksytyt ajoneuvo, koska autojen ja perävauvujen puitedirektiivin soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen osalta uuden ajoneuvon vaatimustenmukaisuus todettaisiin rekisteröintikatsastuksen sijasta yksittäishyväksynnässä eikä tällaista valmiina ajoneuvona yksittäishyväksytyä ajoneuvoa siten tarvitsisi rekisteröintikatsastaa. Toisessa valtiossa kansallisesti piensarjatyyppihyväksytyä ajoneuvoa, jonka hyväksynnän Suomi on tunnustanut, pidettäisiin 1 momentin tarkoittamana tyyppihyväksyttynä ajoneuvona eikä sellaista uutta ajoneuvoa siten tarvitsisi rekisteröintikatsastaa, jos se olisi valmiina ajoneuvona ennakoilmoitettu.

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin lakiteknisistä syistä edellisen muutoksen voimaantuloapäivä.

Pykälän 3 momentissa nostettaisiin lain tasolle velvollisuus antaa ajoneuvon katsastukseen esittäneelle todistus rekisteröintikatsastuksesta ja poistettaisiin maininta ajoneuvon kunnon turvallisuudesta, koska ajoneuvon kunnon tarkastamisesta säädettäisiin uudessa 4 momentissa.

Pykälän uudessa 4 momentissa säädettäisiin ensimmäistä kertaa käyttöönotettavan ajoneuvon rekisteröintikatsastuksen voimassaoloajaksi nykyiseen tapaan kolme kuukautta. Ensimmäistä kertaa käyttöönotettavan ajoneuvon rekisteröintikatsastuksen voimassaolo kuitenkin päättyisi, jos ajoneuvon tyyppihyväksynnän tai yksittäishyväksynnän voimassaolo päättyisi, taikka ajoneuvo ei enää täyttäisi sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia. Voimassaolon rajauksella yhtenäistettäisiin voimassaoloaika ensirekisteröinnin edellytysten kanssa. Lain 66 §:ssä vaaditaan ensirekisteröitävän ajoneuvon täyttävän Suomessa voimassa olevat vaatimukset, mikä sisältää hyväksynnän voimassaolon. Rekisteröintikatsastuksen voimassaoloa voitaisiin tarvittaessa jatkaa

tyyppihyväksytylle ajoneuvolle 69 §:n mukaisesti myönnettävällä poikkeusluvalla. Yksittäishyväksynnän voimassaolon päättymisellä tarkoitettaisiin ensimmäistä kertaa käyttöönotettavalle ajoneuvolle toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa myönnetyn yksittäishyväksynnän voimassaolon päättymistä. Suomessa valmiina ajoneuvona yksittäishyväksytyllä uudella ajoneuvolla ei olisi rekisteröintikatsastusvelvollisuutta. Rekisteröintikatsastuksen suorittaja kirjaisi katsastuksesta annettavalle todistukselle tiedossaan olevan kolmesta kuukaudesta poikkeavan voimassaoloajan. Käytetylle ajoneuvolle suoritettun rekisteröintikatsastuksen voimassaoloaika ei enää rajattaisi muuten kuin 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, koska ajoneuvon vaatimustenmukaisuutta verrataan sen ensimmäisen käyttöönottoajan kohdan vaatimuksiin.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin, että uudelle ajoneuvolle ei rekisteröintikatsastuksen yhteydessä tehtäisi kunnon tarkastusta. Käytetylle ajoneuvolle ei tarvitsisi tehdä kunnon tarkastusta rekisteröintikatsastuksessa, jos vastaavalle Suomessa käytössä olevalle ajoneuvolle ei kyseisenä ajankohtana tarvitsisi tehdä määräaikaikatsastusta tai jos ajoneuvolle olisi toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa tehty Suomen laskentatavan mukaisesti voimassa oleva määräaikaikatsastus, joka vastaa EU:ssa määräaikaikatsastusta koskevien säännösten vaatimuksia. Käytetylle ajoneuvolle voitaisiin ajoneuvon katsastukseen esittäneen pyynnöstä tehdä rekisteröintikatsastuksen yhteydessä ajoneuvon kunnon tarkastus myös edellä mainituissa tapauksissa, jolloin rekisteröintikatsastuksella voitaisiin korvata määräaikaikatsastus liikenteessä käytettävien ajoneuvojen liikennekelpoisuuden valvonnan annettun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 3 momentin mukaisesti.

Nykyinen 4 momentti muuttuisi 6 momentiksi ja siitä poistettaisiin valtuus säätää valtioneuvoston asetuksella Ahvenanmaan maakunnassa tai ulkomailla rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon rekisteröintikatsastuksesta, koska valtuus säätää valtioneuvoston asetuksella tarkemmin rekisteröintikatsastuksesta ja sen suorittamisesta, rekisteröintikatsastuksesta annettavasta todistukses-

ta sekä rekisteröintikatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin kattaisi myös tämän.

60 a §. *Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rekisteröintikatsastuksessa.* Uudessa pykälässä säädettäisiin siitä, miten vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa rekisteröintikatsastuksessa. Tarkoituksena olisi yhtenäistää käytäntöjä ja nostaa lain tasolle perusteet katsastuksen suorittajien ohjeistukselle.

Pykälän 1 momentissa viitattaisiin vaatimusten osoittamisessa 50 e §:ään, missä säädettäisiin vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta yksittäishyväksynnässä. Vaatimustenmukaisuuden voisi kaikkien teknisten vaatimusten osalta osoittaa 50 e §:n 1 momentissa tarkoitetuilla tavoilla. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella valtuutettaisiin säättämään tarkemmin, minkä teknisten vaatimusten osalta vaatimustenmukaisuuden voisi vaihtoehtoisesti osoittaa 50 e §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Lisäksi valtuutettaisiin säättämään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan vähäiseltä osin osoittaa katsastuksen suorittajan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä. Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen 50 e §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla sallittaisiin, kun vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi joltain osin ei tarvita EY- tai E-tyyppihyväksyntää tai tyyppihyväksyntämerkintää, mutta vaaditaan EY- tai E-tyyppihyväksyntää vastaava tekninen taso. Kansainvälisesti yleisesti käytetyllä 50 e §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla hyväksymismerkinnällä voitaisiin osoittaa vaatimustenmukaisuus, jos hyväksymismerkintä on osoitus EY- tai E-tyyppihyväksyntää vastaavasta ympäristönsuojelun ja liikenneturvallisuuden tasosta. Katsastuksen suorittajalle säädettäisiin lähinnä joihinkin ajoneuvon mittoihin, punnitukseen ja komponenttien sijoitukseen liittyen mahdollisuus todeta itse vaatimustenmukaisuus taikka valmistajan suorittamien mittausten, laskelmien tai testien oikeellisuus.

Pykälän 2 momentissa todettaisiin ajoneuvolle myönnetty voimassa oleva EY-tyyppihyväksyntä taikka ajoneuvolle Suomessa myönnetty tai tunnustettu voimassa oleva kansallinen piensarjatyypihyväksyntä

osoitukseksi vaatimustenmukaisuudesta siltä osin kuin ajoneuvoa ei ole hyväksynnässä tarkastetuilta osiltaan muutettu.

Pykälän 3 momentissa velvoitettaisiin vaatimustenmukaisuutta arvioitaessa ottamaan huomioon toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 24 artiklan mukaisesti ajoneuvolle myöntämän yksittäishyväksynnän perusteista myöntämä yksittäishyväksyntätodistus tai muu ajoneuvon liikenteeseen hyväksyneen viranomaisen myöntämä todistus, josta ilmenevät ajoneuvolle sen liikenteeseen hyväksymiseksi tehdyt testit ja tarkastukset ja jonka perusteella ajoneuvon vaatimustenmukaisuus on mahdollista todeta. Toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan myöntämän yksittäishyväksynnän tunnustamisesta säädettäisiin 50 i §:ssä.

60 b §. *Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen rekisteröintikatsastuksessa.* Ajoneuvon hyväksymisestä tai hylkäämisestä rekisteröintikatsastuksessa säädettäisiin uudella pykälällä eikä enää pelkästään viitattaisi määräaikaikatsastusta koskevaan 54 §:ään, koska ajoneuvon kunnan tarkastusta ei aina tehdä rekisteröintikatsastuksessa. Usein rekisteröintikatsastus on yksittäishyväksynnän kaltainen ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden toteaminen tai pelkkä hyväksytyn ajoneuvon identifiointi ja ajoneuvon tietojen vieminen rekisteriin.

Pykälän 1 momentissa veloitettaisiin hyväksymään teknisten vaatimusten osalta rekisteröintikatsastuksessa ajoneuvo, jos sen 60 a §:ssä tarkoitettulla tavalla osoitetaan täyttävän sitä koskevat tekniset vaatimukset.

Muussa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröity ja käytettynä maahantuotu ajoneuvo hyväksyttäisiin vaatimustenmukaisuuden osalta rekisteröintikatsastuksessa myös, jos ajoneuvon osoitettaisiin täyttävän sellaiset aiemmassa rekisteröintimaassa voimassa olevat tekniset vaatimukset, jotka vastaavat vähintään Suomessa vaadittavia teknisiä vaatimuksia.

Ajoneuvon kunnan tarkastuksen osalta viitattaisiin 2 momentissa määräaikaikatsastusta koskevaan 54 §:ään.

Pykälän 3 momentissa määrättäisiin hylättäväksi ajoneuvo, jota ei hyväksytä ja valtuu-

tettaisiin säätämään hylkäysperusteista tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

62 §. Kyt kentäkatsastus. Autoon kytkettävän hinattavan laitteen muuttuminen 17 §:n muutoksen mukaisesti perävaunun alalajiksi edellyttäisi nykykäytännön jatkamiseksi hinattavan laitteen sulkemista pois kytkentäkatsastusvaatimuksen piiristä. Samalla tarkennettaisiin moduuliyhdistelmien vuoksi, että O-luokan ajoneuvo voidaan kytkeä myös auton perävaunuun eli toiseen O-luokan ajoneuvoon.

63 §. Määräaikaiskatsastusta koskevien säännösten soveltaminen muihin katsastuksiin. Koska ajoneuvon hyväksymisestä tai hylkäämisestä rekisteröintikatsastuksessa säädettäisiin uudessa 60 b §:ssä, poistettaisiin siltä osin viittaus 54 §:ään.

64 a §. Poikkeukset rekisteröintivelvollisuudesta. Autoon kytkettävän hinattavan laitteen muuttuessa perävaunun alalajiksi säädettäisiin myös sille rekisteröintivelvollisuus poistamalla poikkeus. Useimpia autoon kytkettäviä hinattavia laitteita käytetään tieliikenteessä perävaunujen tavoin eikä niiden vapauttamiselle rekisteröintivelvollisuudesta ole perusteita. Samalla niitä tulisi koskemaan vakuuttamisvelvollisuus ja vaatimustenmukaisuuden toteaminen tyyppi- tai yksittäishyväksynnässä ennen ensirekisteröintiä.

Autoon kytkettävien hinattavien laitteiden rekisteröintivelvollisuus helpottaisi liikenteenvalvojan työtä koska usein erikoisrakenteisen ajoneuvon liikennekelpoisuuden toteaminen ilman ajoneuvosta annettua rekisteröintitodistusta vaatii erittäin kattavaa säädösten tuntemusta. Samoin ajoneuvon ensimmäistä käyttöönottoajankohtaa koskevan dokumentin puuttuminen voi tehdä mahdottomaksi sovellettavien säädösten selvittämisen.

Autoon kytkettävää hinattavaa laitetta koskeva rekisteröintivelvollisuus tulisi voimaan siirtymäajan jälkeen koskien aluksi uusia ajoneuvoja ja myöhemmin myös käytettyjä. Siirtymäaika olisi tarpeen asiaan liittyvän tiedotuksen hankaluuden vuoksi, mitään rekisteriä nykyisistä hinattavista laitteista ei ole. Siirtymäaika tarvitaan myös Ajoneuvohallintokeskuksen tietojärjestelmiin tehtäviä muutoksia varten, jos rekisteröidyt hinattavat

laitteet vapautetaan määräaikaiskatsastusvelvollisuudesta.

66 §. Ajoneuvon ensirekisteröinti. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jossa kerrottaisiin, että 80 ja 81 §:ssä säädetään oikeudesta kieltäytyä rekisteröimästä ajoneuvoa, joka aiheuttaa vakavaa vaaraa liikenneturvallisudelle taikka haittaa ympäristölle tai terveydelle.

67 §. Kieltäytyminen ensirekisteröimästä vaarallista ajoneuvoa. Pykälä kumottaisiin ja asiasta säädettäisiin 10 lukuun kuuluvassa 80 §:ssä.

69 §. Sarjan viimeiset ajoneuvot. Pykälän 1 momentissa tarkennettaisiin nykykäytännön mukaisesti, että valmistajan lisäksi myös valmistajan edustaja voisi hakea poikkeuslupaa valmistussarjan viimeisille ajoneuvoille. Lisäksi puhuttaisiin direktiivin ja E-säännön sijasta EU-säädöksestä, mikä kattaisi myös EU-asetukset, joiden vaatimuksista voidaan myöntää poikkeuksia esimerkiksi autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 27 artiklan mukaisesti. Poikkeuksia ei voisi myöntää, jos kyseinen EU-säädös sen nimenomaisesti kieltää, tällä tarkoitettaisiin esimerkiksi ajoneuvon käyttöä koskevia EU-säädöksiä, kuten ajopiirturivaatimus.

Ajoneuvoluokakohtaiset aikarajat poikkeusten myöntämiselle muutettaisiin vastaamaan autojen ja perävaunujen puitedirektiivissä sekä L-luokan ja traktorien tyyppidirektiiveissä säädettyjä aikarajoja ja esitetäisiin selkeyden vuoksi luettelakohtina. Sarjan viimeisten ajoneuvojen poikkeuslupaa voisi soveltaa myös tilanteessa, jossa ajoneuvolla on voimassa oleva kansallinen tyyppihyväksyntä ja ajoneuvon käyttöönottoa koskien tulee voimaan EY-tyyppihyväksyntävelvollisuus.

Pykälän 2 momentissa ei enää puhuttaisi samanmerkkisistä ajoneuvoista, vaan direktiivin mukaisesti saman valmistajan valmistamista ajoneuvoista, jotka kuuluvat samaan ajoneuvoluokkaan. Muutoksella ei olisi vaikutusta sovellettavaan käytäntöön.

Pykälän 3 momentista alkuosa kumottaisiin ja asia kerrottaisiin 1 momentin 5 ja 6 luetelmakohtissa. Pykälän 5 momentissa olevaa valtuutta liikenne- ja viestintäministeriön asetukselle tarkennettaisiin koskemaan myös poikkeuksia myönnettäessä sovellettavia

määräaikoja ja poikkeuksesta rekisteriin tehtävää merkintää.

10 luku. **Ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus ja käytön estäminen sekä korjausvelvoite**

Luvun otsikosta poistettaisiin maininta polkupyörästä, koska alussa mainittu ajoneuvo kattaa myös polkupyörän.

78 §. *Osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus.* Pykälä kumottaisiin, koska kaikki siinä kerrottu sisältyy 6 §:ään.

78 §. *Lupaa edellyttävät osat ja tekniset yksiköt.* Kumottavan 78 §:n tilalle lisättäisiin uusi pykälä autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 31 artiklassa tarkoitetuista lupaa edellyttävistä osista ja teknisistä yksiköistä. Tarkoituksena olisi kontrolloida sellaisten osien ja varusteiden myyntiä ja käyttöönottoa, jotka eivät suoraan kuulu autojen ja perävaunujen puitedirektiivin soveltamisalaan, mutta jotka voivat muodostaa vaaran ajoneuvon turvallisuuden tai ympäristönsuojelun tason kannalta olennaisten järjestelmien toiminnalle tieliikennekäytössä. Tällaisten osien ja varusteiden käyttöönotolle tarvittaisiin tyyppihyväksyntäviranomaisen lupa, joka perustuisi nimetyn tutkimuslaitoksen testiraporttiin. Komissio luo autojen ja perävaunujen puitedirektiivin liitteeseen XIII luettelon tällaisista osista ja varusteista.

Pykälän 4 momentissa tunnustettaisiin toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa myönnettyt vastaavat luvat ja 5 momentissa valtuutettaisiin tarvittaessa säätämään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella tarkemmin kyseisistä osista ja varusteista sekä luvan myöntämisessä noudatettavista menettelyistä.

79 §. *Ajoneuvon, osan, ja erillisen teknisen yksikön markkinavalvonta.* Pykälä muutettaisiin 6 §:n muutoksen mukaisesti koskemaan muitakin ajoneuvoja kuin polkupyöriä, mistä syystä otsikkoon lisättäisiin ajoneuvo ja siitä poistettaisiin polkupyörä. Kaupan valvonnan sijaan puhuttaisiin markkinavalvonnasta.

Pykälän 1 momentissa viitattaisiin kumotun 78 §:n sijasta 6 §:n 2 ja 3 momenttiin ja lisättäisiin valvottavien asioiden listaan ajoneuvo, järjestelmä ja varuste. Varusteella

tarkoitettaisiin käytännössä nastoja. Ajoneuvohallintokeskus olisi siten valvontaviranomainen liittyen kaikkien uusien tie- tai maastoliikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen, niiden järjestelmien, osien erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden myyntitarkoituksessa tapahtuvaan maahan tuontiin, valmistamiseen Suomessa myytäväksi, kaupan pitämiseen, myyntiin ja muuhun luovuttamiseen. Lukuun ottamatta käytettyjä ajoneuvoja Ajoneuvohallintokeskus olisi valvontaviranomainen myös edellä kerrottujen käytettyjen tuotteiden osalta.

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin viittaus 6 §:n 2 momentin lisäksi myös uuteen 3 momenttiin ja tehtäisiin otsikon muutosta vastaava muutos lisäämällä ajoneuvo ja poistamalla polkupyörä.

80 §. *Vaaraa aiheuttava ajoneuvo, järjestelmä, osa, tai erillinen tekninen yksikkö.* Pykälän otsikkoon lisättäisiin ajoneuvo ja järjestelmä. Otsikosta poistettaisiin polkupyörä, joka on ajoneuvo.

Uudeksi 1 momentiksi lisättäisiin kumottavaksi ehdotettua nykyisen 67 §:n 1 momenttia sekä autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 29 artiklaa sisällöltään vastaava momentti, koska asiasisältö sopii paremmin 10 lukuun. Verrattuna nykyiseen 67 §:n 1 momenttiin, uuteen 1 momenttiin lisättäisiin maininta työturvallisuudelle, ympäristölle ja terveydelle aiheutuvasta vaarasta.

Vastaavasti uudeksi 2 momentiksi lisättäisiin nykyisen 67 §:n 2 momenttia vastaava momentti.

Pykälän nykyinen 1 momentti muuttuisi 3 momentiksi ja siinä puhuttaisiin valvontaviranomaisen sijasta 34 a §:ssä määritellystä toimivaltaisesta viranomaisesta, millä tarkoitettaisiin edelleenkin Ajoneuvohallintokeskusta. Momentti koskisi jatkossa vain vaaraa aiheuttavia CE-merkittyjä tuotteita. Niiden myynti ja käyttöönotto voitaisiin kieltää niin kauaksi aikaa kuin todettu vaara on olemassa. Maininta varusteista, työturvallisuudesta, ympäristöstä ja terveydestä lisättäisiin kuten 1 momentissakin. Viittaus 44 §:ään poistettaisiin, koska 44 § koskee tyyppihyväksyntää ja viittaus 44 a §:ään riittää kattamaan vaaditut menettelyt.

Nykyinen 2 momentti muuttuisi 4 momentiksi.

81 §. *Suomessa hyväksytyyn tyyppin ja yksittäishyväksytyyn ajoneuvon vaarallisuuden edellyttämät toimet.* Uuteen kumotun 81 §:n tilalle tulevaan pykälään siirrettäisiin sisällöltään nykyisenlaisina nykyisestä 42 §:stä autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 32 artiklassa tarkoitetut vaarallisuuden edellyttämät toimet, koska asia soveltuu paremmin 10 lukuun. Samalla ulotettaisiin toimet soveltuvin osin koskemaan myös autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 24 artiklan mukaisesti yksittäishyväksytyjä ajoneuvoja.

82 §. *Markkinavalvonnan toteuttaminen.* Otsikossa puhuttaisiin valvonnan sijaan markkinavalvonnasta. Pykälä ulotettaisiin 6 §:n muutosta vastaavasti koskemaan polkupyörän lisäksi muitakin ajoneuvoja.

83 §. *Osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän vaatimustenvastaisuus.* Pykälä kumottaisiin ja osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän vaatimustenvastaisuudesta säädettäisiin uudessa 44 b §:ssä.

86 §. *Ajoneuvon korjausvelvoite ja takaisinkutsu.* Otsikkoon lisättäisiin pykälässä tarkoitettua toimintaa kuvaava termi takaisinkutsu, jota itse pykälätekstissäkin käytetään. Pykälä muutettaisiin nykyisten M₁- ja L-luokan lisäksi koskemaan myös muita M-luokan sekä N- ja O-luokan ajoneuvoja, koska ne tulisivat 5 luvun muutosten myötä EY-tyyppihyväksyntämenettelyn piiriin. Ajoneuvomallin sijaan puhuttaisiin EU-säädösten mukaisesti ajoneuvotyypistä, ajoneuvomalli ei ole laissa määritelty termi. Takaisinkutsun syihin lisättäisiin autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 32 artiklan mukaisesti nykyisten liikenneturvallisuuden ja ympäristön lisäksi terveydelle aiheutettu huomattava haitta.

86 a §. *Ajoneuvon vetäminen pois markkinoilta.* Uudessa 86 a §:ssä säädettäisiin autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 32 artiklassa tarkoitetusta ajoneuvojen vetämisestä pois markkinoilta. Kyseisen 32 artiklan 1 kohdassa mainitun direktiivin 2001/95/EY soveltamisesta säädetään laissa kulutustavareiden ja -palveluiden turvallisuudesta.

Pykälässä velvoitettaisiin Suomessa EY-tyyppihyväksytyyn auton tai sen perävaunun valmistaja ja tyyppihyväksyntäviranomaisen toimimaan autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 32 artiklassa tarkoitetulla tavalla

ajoneuvojen vetämisessä pois markkinoilta, markkinoilta vetämisen perusteena olevan vaaran poistamisessa, tyyppihyväksynnän mahdollisessa peruuttamisessa sekä toimenpiteiden saattamisessa muiden ETA-valtioiden ja Ahvenenmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille tiedoksi. Lisäksi velvoitettaisiin tyyppihyväksyntäviranomaisen saatuaan toiselta ETA-valtiolta tiedon sen hyväksyntäviranomaisen toteuttamista vastaavista toimista, toimimaan autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 32 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

93 §. *Ajoneuvon valmistajan ja maahan-tuojan erityisohjeet Ajoneuvohallintokeskuksele.* Pykälän otsikkoon tarkennettaisiin, että kyse on erityisohjeista Ajoneuvohallintokeskuksele erotukseksi uusien 93 a ja 93 b §:n tarkoittamista ohjeista.

93 a §. *Auton ja sen perävaunun valmistajan ohjeet ajoneuvon käyttäjälle.* Uuteen pykälään otettaisiin auton ja sen perävaunun valmistajia, valmistajan edustajia ja maahan-tuojia velvoittava säännös valmistajan ohjeista. Käyttäjille toimitettavat direktiiveihin liittyvät tekniset tiedot eivät saisi poiketa niistä tiedoista, joita valmistaja on toimittanut hyväksyntäviranomaiselle tyyppihyväksyntämenettelyssä. Nämä tiedot olisi toimitettava molemmilla kotimaisilla kielillä esimerkiksi omistajan käsikirjassa tai ajoneuvon huolto-kirjassa.

93 b §. *Tyyppihyväksytyyn ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön valmistajan muut ohjeet.* Uudessa pykälässä säädettäisiin autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 38 artiklassa säädetyistä valmistajan velvollisuudesta saattaa osien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistajien saataville tiedot, joita tarvitaan EY-tyyppihyväksynnän tai 78 §:ssä tarkoitettun luvan saamiseen. Tietoihin voisi sisältyä myös hyväksynnän tai luvan saamisen edellytyksenä olevia piirustuksia. Ajoneuvon valmistajalla olisi oikeus edellyttää osan tai erillisen teknisen yksikön valmistajalta sopimusta muiden kuin julkisten tietojen luottamuksellisuudesta.

Osan tai erillisen teknisen yksikön valmistajan olisi annettava ajoneuvon valmistajalle tiedot käyttörajoituksista tai asennusta koskevista erityisedellytyksistä. Jos osaa tai erillistä teknistä yksikköä koskevassa säädökses-

sä niin säädetään, olisi osan tai erillisen teknisen yksikön valmistajan annettava käyttäjille tieto mahdollisista käyttörajoituksista ja asennusta koskevista erityisedellytyksistä.

Pykälän tarkoituksena olisi mahdollistaa valmistajasta taloudellisesti riippumaton liikennekäyttöön hyväksytyjen osien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus esimerkiksi varaosiksi.

Lain 41 §:stä on siirretty 4 momentiksi valtuus säätää valtioneuvoston asetuksella tarkemmin osan tai erillisen teknisen yksikön käytön rajoituksia ja asennusta koskevien erityisedellytysten ilmoittamisesta.

93 c §. *Seloste.* Uudeksi pykäläksi siirrettäisiin sellaisenaan nykyinen 81 §, koska se sisällöltään sopii paremmin 12 lukuun.

96 §. *Ajoneuvorikkomus.* Rangaistussäädökset jaettaisiin kahteen pykälään ja nykyinen 1 momentti siirrettäisiin uuteen 96 a §:ään otsikon ”viittaukset rikoslakiin” alle. Nykyisestä 2 momentista tulisi siten 1 momentti, jota täydennettäisiin.

Puitedirektiivi edellyttää kansallisessa toimenpanossa huolehtimaan säännösten rikkomisesta aiheutuvista seuraamuksista, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

Koska tyyppihyväksyntää koskevilla pykälillä säädetäisiin erikseen tyyppihyväksynnän peruuttamisesta ja muista seuraamuksista, joita velvoitteiden laiminlyönnistä ja vaatimustenvastaisuudesta sinällään voi aiheutua, tulisi erikseen rangaistaviksi erityisesti sellaiset laiminlyönnit, joilla olisi vaikutusta vaaralliseksi katsottavan tuotteen hyväksyntään, markkinoille saattamiseen, myyntiin ja käyttöön. Tällaisten valmistajalle säädettyjen velvoitteiden laiminlyönnillä valmistaja tai maahantuoja voi merkittävästi vaikeuttaa markkinavalvojan toimintaa ja nopeaa puuttumista sekä sitä kautta valmistaja tai maahantuoja voi saavuttaa lisäksi merkittävää hyötyä. Laiminlyönnistä aiheutuneen taloudellisen hyödyn ollessa yleensä suuri, ei rikosakon käyttöä katsottaisi tarpeelliseksi laajentaa rikoslain 2 a luvun 9 §:n muutosten kautta sovellettavaksi ajoneuvolain vastaisista teoista tällaisissa tapauksissa. Lisäksi koska markkinoille tuotavan tuotteen valmistajan tai maahantuojan tulee tietää tuotteitaan koskevista säädöksistä ja velvoitteista jo hyväksyntävaatimusten kautta, katsottaisiin

laiminlyönnit rangaistaviksi myös huolimattomuudesta aiheutuneena. Markkinavalvonnan vaikuttavuuden lisäämiseksi, säädetäisiin siten 17 kohdassa rangaistavaksi myyntiluvan hakematta jättäminen. Vaarallisen tuotteen markkinavalvontaan liittyvän myyntikiellon noudattamatta jättäminen säädetäisiin 18 kohdassa rangaistavaksi erikseen.

Erikseen otettaisiin 19 kohtaan rangaistavaksi sellaisten EU-asetusten mukaisen tiedon ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti, josta edellytetään jäsenvaltioiden säätävän erikseen. Uusiksi 20, 21 ja 22 kohdiksi otettaisiin seuraamukset valmistajalle tyyppihyväksyntää ja markkinavalvontaa koskevien tiedonanto- ja ilmoitusvelvoitteiden laiminlyönnistä.

Uutena säädetäisiin 23 kohdassa rangaistavaksi 20 §:n 4 momentissa säädetyn poliisijoneuvon ja rajavartiolaitoksen ajoneuvon tunnusväriytyksen tai tunnusmerkkien käyttö muissa ajoneuvoissa. Tämä olisi uusista rangaistussäännöksistä ainoa, joka koskisi myös suoraan yksittäisiä kansalaisia. Lakiin otettaisiin nykyisen 2 momentin tilalle uusi 2 momentti, jossa säädetäisiin väärän tiedon antaminen rangaistavaksi ajoneuvolain nojalla silloin, kun väärä tieto annetaan jollekin lain nojalla julkista hallintotehtävää suorittavalle taholle.

96 a § *Viittaukset rikoslakiin.* Lakiin otettaisiin uusi pykälä, johon vakiintuneen suosituksen mukaisesti otettaisiin viittaukset niihin rikoslain kohtiin, joissa säädetään lain soveltamisaluetta koskevista rangaistuksista. Näitä olisivat nykyisen 96 §:n 1 momentista siirrettävä rangaistus liikenneturvallisuuden vaarantamisesta ja uutena viittauksena otettava ehdotettua 96 §:n 2 momenttia vastaava rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle.

Muutossäännösten voimaantulo ja soveltaminen:

Laki säädetäisiin tulemaan voimaan autojen ja perävaunujen puitedirektiivissä säädetyn voimaantulon mukaisesti 29 päivänä huhtikuuta 2009. Käytövästavaa koskeva lain 3 §:n 23 kohta tulisi kuitenkin voimassa olevan lain mukaisesti voimaan 1 päivänä tammi-

kuuta 2011. Ajoneuvolain nojalla annetut säännökset jäisivät edelleen voimaan kunnes niistä toisin säädettäisiin tai määrättäisiin.

Lain 32 §:ssä tarkoitettuun autojen ja perävaunujen puitedirektiivin mukaisen EY-tyyppi hyväksyntävelvollisuuden voimaantuloon sovellettaisiin autojen ja perävaunujen puitedirektiivin liitteessä XIX kerrottuja uusia ajoneuvotyyppisiä ja käyttöön otettavia ajoneuvoja koskevia päivämääriä.

EY-tyyppi hyväksyntävelvollisuuden voimaantulo riippuu ajoneuvoluokasta ja ajoneuvon valmistusasteesta hyväksyntähetkellä. Voimaantulopäivämäärät ovat 29 päivästä huhtikuuta 2009 29 päivään lokakuuta 2014. Voimaantulopäivämääriä on yhteensä 19 kappaletta, joista kahdelle linja-autoja koskevalle päivämäärälle myönnetään 12 kuukauden jatko aika, jos ajoneuvot täyttävät autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 45 artiklan 4 kohdassa kerrotut vaatimukset. Näihin päivämääriin asti vaihtoehtona autojen ja niiden perävaunujen EY-tyyppi hyväksynnälle tai kansalliselle piensarjatyypin hyväksynnälle olisi joko 5 b luvun mukainen yksittäishyväksyntä tai valmiille ajoneuvolle myönnetty kansallinen tyyppi hyväksyntä. Autojen ja perävaunujen puitedirektiivin mukaisia tyyppi hyväksyntöjä voitaisiin myöntää kaikille direktiivin soveltamisalaan kuuluville ajoneuvoille 29 päivästä huhtikuuta 2009 alkaen. Sarjan viimeisiä ajoneuvoja koskevaa 69 §:ää voitaisiin autojen ja perävaunujen puitedirektiivin 27 artiklan 4 kohdan mukaisesti soveltaa myös direktiivin soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen EY-tyyppi hyväksyntävelvollisuutta koskeviin päivämääriin.

Tuotannon vaatimusten mukaisuuden valvonnan uusien säädösten mukaisen järjestämisen vaatiman ajan vuoksi nykyiset tyyppi hyväksynnän haltijan tai tyyppi hyväksynnän hakijan ja Ajoneuvohallintokeskuksen väliset sopimukset olisivat sellaisenaan voimassa, kuitenkin enintään 1 päivään toukokuuta 2014.

Koska tutkimuslaitosten hyväksymistä koskevat uudet vaatimukset olisivat tällä hetkellä sovellettavia vaatimuksia lievempiä, jäisivät tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat tutkimuslaitosten hyväksynnät sellaisinaan voimaan.

Lain 48 §:ssä tarkoitettujen hyväksytyjen asiantuntijoiden hyväksymismenettelyn vaatiman ajan vuoksi voitaisiin vaatimusten mukaisuuden osoittamisessa rekisteröintikatsastuksessa ja yksittäishyväksynnässä soveltaa lain voimaan tullessa voimassa olleita rekisteröintikatsastusta koskevia menettelyjä 31 päivään joulukuuta 2009 asti.

Hinattavaa laitetta koskevaan rekisteröintivelvollisuuteen liittyvän tiedotustarpeen ja Ajoneuvohallintokeskuksen tietojärjestelmiin tarvittavien muutosten vuoksi sovellettaisiin 64 a §:n 4 kohdassa säädettyä autoon kytkettävän hinattavan laitteen rekisteröintivelvollisuutta koskevaa säännöstä ensimmäistä kertaa käyttöön otettavaan ajoneuvoon 1 päivästä tammikuuta 2011 ja muihin ajoneuvoihin 1 päivästä tammikuuta 2015. Autoon kytkettävään hinattavaan laitteeseen sovellettaisiin kuitenkin tyyppi- tai yksittäishyväksyntävelvollisuutta kuten muihinkin O-luokan ajoneuvoihin heti lain tultua voimaan.

Lain 30 §:n 1 momenttia, 31, 32, 34, 40 ja 69 §:ää sovellettaisiin T₁-T₃- ja C-luokkaan kuuluvien ajoneuvojen sekä liikennetraktoreiden osalta kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin 1 päivästä heinäkuuta 2009, jolloin traktorien tyyppidirektiivin mukainen EY-tyyppi hyväksyntävelvollisuus tulee koskemaan uusien tyyppi hyväksyntöjen lisäksi myös käyttöön otettavia ajoneuvoja.

Lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsiteltäisiin ja ratkaistaisiin lain voimaan tullessa voimassa olevien säädösten nojalla. Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

1.2 Laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. *Lain soveltamisala.* Lain soveltamisalaan kuuluisivat 1 momentin mukaan ajoneuvolaissa tarkoitettuna yksittäishyväksynnän myöntämistoimintaan kuuluvat tehtävät. Ajoneuvolakiin ehdotettuna määrittelyn mukaan yksittäishyväksynnällä tarkoitetaan menettelyä, jossa todetaan, että yksittäinen auto tai sen perävaunu, joka voi olla muukin kuin ainoa kappale, täyttää sitä koskevat vaa-

timukset. Siten laki ei koskisi L-luokan ajoneuvoja, traktoreita, moottorityökoneita eikä maastoajoneuvoja. Yksittäin valmistettujen tai maahantuotujen traktoreiden, L-luokan ajoneuvojen, moottorityökoneiden ja maastoajoneuvojen hyväksyntä suoritettaisiin edelleen rekisteröintikatsastuksessa, jos niitä ei olisi tyyppihyväksytty ja ennakoilmoitettu.

Ajoneuvolain 50 b §:n mukaan yksittäishyväksyntä voitaisiin myöntää vain uudelle ajoneuville. Sen lisäksi lain 29 a §:ssä säädetäisiin muusta kuin ETA-valtiosta tai Ahvenenmaan maakunnasta käytettynä maahan tuodun ajoneuvon yksittäishyväksyntävelvollisuudesta. Myös näiden ajoneuvojen yksittäishyväksynnän myöntämistoiminta kuuluisi tämän lain piiriin.

Pykälän 2 momenttiin otettaisiin selvyden vuoksi viittaussäännös ajoneuvolakiin ja sen nojalla annettaviin säännöksiin, joissa olisivat yksittäishyväksynnän sisältöä koskevat säännökset. Ajoneuvolain säännökset olisivat lain uudessa 5 c luvussa.

2 §. Määritelmät. Pykälän 1 momenttiin otettaisiin kaksi määrittelyä. Yksittäishyväksynnällä tarkoitettaisiin 1 kohdan mukaan ajoneuvolaissa tarkoitettua yksittäishyväksyntää. Ehdotuksen mukaan yksittäishyväksyntään kuuluisi myös yksittäishyväksyttyä ajoneuvoa koskevien tietojen tallettaminen ajoneuvoliikennerekisteriin, mikä vastaisi nykyisin rekisteröintikatsastuksessa noudatettua menettelyä.

Yksittäishyväksynnän myöntäjällä tarkoitettaisiin 1 momentin 2 kohdan mukaan sellaisia tahoja, joiden kanssa Ajoneuvohallintokeskus on tehnyt sopimuksen yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnasta.

Käytännössä ajoneuvolaissa tarkoitettu yksittäishyväksyntä muodostuisi ajoneuvon vaatimustenmukaisuuden todistamiseksi esitettyjen asiakirjojen riittävyuden ja asianmukaisuuden tarkastamisesta, asiakirjoissa olevien tietojen silmämääräisestä vertaamisesta hyväksyttäväksi esitettyyn ajoneuvon sekä ajoneuvon identifioinnista. Yksittäishyväksynnän myöntäjä tekisi näiden toimenpiteiden jälkeen päätöksen yksittäishyväksynnän myöntämisestä tai epäämisestä. Jos yksittäishyväksyntä myönnettäisiin, siitä annettaisiin yksittäishyväksyntätodistus, mistä säädetäisiin ajoneuvolain 50 f §:ssä.

Ajoneuvolain 50 e §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan yksittäishyväksynnän myöntäjä voisi suorittaa yksittäishyväksynnän yhteydessä vähäisiä tarkastuksia, mittauksia, laskelmia ja selvityksiä. Nämä eivät suoraan kuuluisi tässä laissa tarkoitettuun yksittäishyväksyntään. Jos yksittäishyväksynnän myöntäjä suorittaisi tällaisia tehtäviä, niistä olisi 2 momentin mukaan sovittava erikseen ajoneuvon yksittäishyväksyntään esittäneen kanssa. Jos tällainen sopimus olisi tehty, katsottaisiin myös näiden tehtävien kuuluvan tässä laissa tarkoitettuun yksittäishyväksyntään. Sopimus olisi tehtävä ennen niiden suorittamista.

3 §. Ajoneuvohallintokeskuksen vastuu yksittäishyväksynnöistä. Ajoneuvohallintokeskus ei itse myöntäisi yksittäishyväksyntöjä, mutta se olisi pykälän mukaan vastuussa niiden myöntämisestä.

2 luku. **Yksittäishyväksynnän myöntäjä ja yksittäishyväksynnän myöntäminen**

4 §. Yksittäishyväksyntöjen myöntämisen järjestäminen. Ajoneuvohallintokeskus hankkisi yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaan tarvittavat palvelut sopimalla tehtävien suorittamisesta kyseisiä palveluja tuottavien kanssa. Ajoneuvohallintokeskus ei itse myöntäisi yksittäishyväksyntöjä. Palvelujen hankinnassa sovellettaisiin julkisia hankintoja koskevia säännöksiä.

Palveluja järjestettäessä olisi pidettävä huolta siitä, että yksittäishyväksyntäpalveluja olisi kohtuullisessa määrin saatavissa koko maassa. Myös palvelujen laadusta ja yhdenmukaisuudesta olisi pidettävä huolta.

5 §. Yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskeva sopimus. Pykälän 1 momentin mukaan sopimus yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnasta tehtäisiin olemaan voimassa määräajan, enintään viisi vuotta.

Pykälän 2 momentissa säädetäisiin asioista, joista yksittäishyväksyntätoimintaa koskevassa sopimuksessa tulisi vähintään sopia. Säännökset sisältäisivät vain keskeiset vaatimukset sen varmistamiseksi, että myöntäminen hoidetaan asianmukaisesti. Tarkoitus on, että muista sopimusehdoista Ajoneuvo-

hallintokeskus neuvottelisi kunkin palvelun tuottajan kanssa erikseen.

Ehdotetun 2 momentin säännökset 1—4 kohdassa olisivat tarpeen valtakunnallisesti riittävän kattavan ja laadukkaan palveluverkoston takaamiseksi.

Mainitun 2 momentin 5 kohdan mukaan sopimuksessa olisi sovittava ajoneuvoliikennerekisterin käyttämisessä ja tietojen tallettamisessa noudatettavasta menettelystä sekä palvelun tuottajalta edellytettävän tietosuojan ja tietoturvan osoittamisesta. Tietosuojan osoittamisella tarkoitetaan palvelun tuottajalle asetettavaa velvollisuutta täyttää tietosuojalainsäädännön edellyttämät vaatimukset. Tietoturva-asioissa palvelun tuottajalta edellytettäisiin riittävän korkeatasoisten ja luotettavien tietoturvaa koskevien menettelytapojen käyttämistä. Ajoneuvoliikennerekisterin käyttö ja tietojen tallettaminen rekisteriin edellyttävät erityisesti koulutusta ja ohjeistusta. Tältä osin voitaisiin sopia, miten tämä koulutus järjestetään.

Momentin 6 kohdan mukaan sopimuksessa sovittaisiin yksittäishyväksynnöistä perittävien maksujen perimisestä ja tilittämisestä Ajoneuvohallintokeskukselle.

Momentin 7 kohdan mukaan sopimuksessa olisi sovittava yksittäishyväksyntöjä koskevien asiakirjojen toimittamisesta Ajoneuvohallintokeskukseen. Ehdotetun 11 §:n mukaan Ajoneuvohallintokeskus säilyttäisi yksittäishyväksyntöjä koskevat asiakirjat.

Ajoneuvohallintokeskuksen ja palvelun tuottajan välinen sopimus voisi 1 momentin mukaan olla voimassa enintään viisi vuotta. Sopimuksessa olisi 8 kohdan mukaan täsmennettävä sopimuskausi sekä toiminnan aloittaminen ja sen päättymisen.

Ajoneuvohallintokeskus maksaisi yksittäishyväksynnän myöntäjille korvauksen tehtävän hoitamisesta. Sopimuksessa olisi 9 kohdan mukaan sovittava tästä korvauksesta.

Ehdotetun 10 kohdan mukaan sopimuksessa olisi myös sovittava yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnan valvonnasta ja mahdollisista muista keinoista, jotta Ajoneuvohallintokeskus voisi varmistua toiminnan asianmukaisesta harjoittamisesta. Valvonta kattaisi sekä yksittäishyväksyntätoimintaa harjoittavilta vaadittavien yleisten edellytys-

ten täyttämisen valvonnan että tehtävien asianmukaisen suorittamisen valvonnan.

6 §. *Yksittäishyväksynnän myöntäjää ja yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevat edellytykset.* Yksittäishyväksyntöjen myöntäjältä edellytettäisiin luotettavuutta, asiantuntevuutta, riippumattomuutta ja vakavaraisuutta. Ajoneuvohallintokeskus joutuisi ennen sopimuksen tekemistä selvittämään, että palvelun tarjoaja täyttäisi edellytykset ja seuraamaan, että edellytykset täyttyvät koko sopimuskauden ajan.

Luotettavuuden ja riippumattomuuden arvioinnista säädettäisiin tarkemmin 7 ja 10 §:ssä sekä asiantuntemuksesta 8 §:ssä. Vakavaraisuutta koskevalla vaatimuksella tarkoitettaisiin yksittäishyväksyntöjen myöntäjän kykyä vastata asianmukaisesti velvoitetaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin velvollisuudesta, jonka mukaan yksittäishyväksyntöjen myöntäjällä olisi oltava dokumentoitu laatujärjestelmä. Sen tulisi olla riittävän tehokas ja dokumentoitu. Dokumentoinnin avulla laatujärjestelmän tehokkuutta olisi mahdollista arvioida. Myös 3 momentissa säädettäisiin tietyistä toiminnan laatuun vaikuttavista seikoista. Palvelun tuottajalla olisi oltava yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaan riittävä henkilökunta ja soveltuvat toimitilat. Samoin tietoliikenneyhteyksien sekä tietojärjestelmien tason tulisi olla riittävät. Tietoliikenneyhteyksiä voitaisiin pitää riittävinä, jos ne mahdollistavat reaaliaikaisen tiedon merkitsemisen ajoneuvoliikennerekisteriin. Tarkemmista tietoturva-vaatimuksista sovittaisiin tehtävien hoitamista koskevassa sopimuksessa.

Ehdotetun 4 momentin mukaan Mittatekniikan keskuksen palveluja voitaisiin käyttää hyväksi selvitetessä, täyttääkö yksittäishyväksyntöjen myöntämispalveluja tarjoava yksittäishyväksynnän myöntäjälle säädetyt vaatimukset. Mittatekniikan keskukselta annettua laissa (1149/1990), ja sen tehtävänä on muun ohessa suorittaa testauslaboratorioiden pätevyyden toteamiseen liittyviä tehtäviä. SFS-EN ISO/IEC 17020 standardissa ovat yleiset vaatimukset erityyppisten tarkastuslaitosten toiminnalle. Kyseistä standardia voisi soveltuvin osin hyödyntää arvioitaessa yksittäis-

hyväksyntöjen myöntäjälle asetettuja yleisiä edellytyksiä kuten laatujärjestelmän dokumentointia ja tehokkuutta.

7 §. *Yksittäishyväksynnän myöntäjän luotettavuuden arviointi.* Yksittäishyväksynnän myöntäjän luotettavuuden arvioinnin osalta viitattaisiin ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa katsastusluvan hakijalle säädettyyn luotettavuuden arviointiin. Kyseisen lain 4 §:ssä säädetään henkilöistä, joilta luotettavuutta edellytetään. Tällaisia henkilöitä ovat muun ohessa katsastusluvan hakija, toiminnasta vastaava, katsastuksen suorittaja ja yhtiömuodossa toimivan hakijan hallituksen jäsen. Ehdotuksen mukaan yksittäishyväksynnän myöntäjällä tulisi vastaavasti yksittäishyväksynnän myöntäjän, yksittäishyväksyntöjä suorittavan henkilön, yksittäishyväksyntätoiminnasta vastaavan henkilön ja yhtiömuodossa toimivan yksittäishyväksynnän myöntäjän hallituksen jäsenen ja niin edelleen olla luotettavia. Nämä eivät saisi olla toiminnallaan osoittaneet olevansa ilmeisen sopimattomia yksittäishyväksyntöjen myöntäjiksi tai yksittäishyväksyntöjä suorittaviksi henkilöiksi. He eivät saisi olla tuomittuja ainakaan katsastusluvista annetun lain 4 §:ssä säädettyihin rikoksiin.

Jatkossa eduskunnalle on tarkoitus antaa ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain muuttamista koskeva hallituksen esitys, jonka tavoitteena on lisätä katsastustoiminnan hintakilpailua. Tuon esityksen valmistelun yhteydessä on tarkoitus arvioida myös sitä, mitkä luotettavuusvaatimukset katsastuksen suorittajille tulisi jatkossa asettaa. Tuon hallituksen esityksen yhteydessä voitaisiin ehdottaa mahdollisesti tarvittavia muutoksia myös tähän pykälään. Yleisesti ottaen voidaan kuitenkin lähteä siitä, että katsastusluvan haltijalta ja yksittäishyväksyntöjen myöntäjältä voidaan edellyttää samanlaista luotettavuutta.

8 §. *Yksittäishyväksynnän myöntäjän asiantuntemus.* Yksittäishyväksyntöjen myöntäjällä tulisi 1 momentin mukaan olla pätevä yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnasta vastaava henkilö.

Pykälän 2 momentissa yksilöitäisiin 1 momentissa tarkoitettua pätevyyttä viittaamalla ajoneuvojen katsastusluvista annettuun lakiin ja sen peruskoulutusvaatimuksiin. Yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnasta vas-

taavalla henkilöllä tulisi olla sama peruskoulutus kuin katsastustoiminnasta vastaavalla henkilöllä. Katsastustoiminnasta vastaavalla henkilöltä edellytetään peruskoulutuksena vähintään teknillisen oppilaitoksen autotekniikan opintolinjan tai vastaavan soveltuvan teknikkotason tutkinnon suorittamista. Koska nykyisin ei enää valmistu uusia teknikoita, peruskoulutusvaatimus tarkoittaa vähintään insinöörin tutkintoa.

Kuten 7 §:n kohdalla kerrotaan, eduskunnalle on tarkoitus antaa jatkossa hallituksen esitys laiksi ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain muuttamisesta. Alustavien selvitysten mukaan esityksen yhtenä keskeisenä kilpailua lisäävänä tavoitteena on muuttaa katsastustoimintaa koskevat koulutusvaatimukset. Ehdotettavat muutokset tullevat koskemaan sekä katsastustoiminnasta vastaavien että katsastuksia suorittavien henkilöiden asiantuntemus- ja ammattitaitovaatimuksia. Tässä yhteydessä on tarkoitus arvioida uudestaan myös yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnasta vastaavan henkilön peruskoulutusvaatimukset ja tehdä niihin mahdollisesti tarvittavat muutosesitykset.

Yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnasta vastaavalla henkilöltä edellytettäisiin peruskoulutuksen lisäksi kyseiseen toimintaan tarvittavaa lisäkoulutusta ja täydennyskoulutusta. Niistä säädettäisiin tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella. Kun yksittäishyväksynnässä on kyse uusista autoista ja perävaunuista sekä niiden hyväksynnästä, tarvittava lisäkoulutus voisi ainakin osittain poiketa katsastusalalla vaadittavasta lisäkoulutuksesta.

9 §. *Yksittäishyväksyntöjä suorittavan henkilön ammattitaitovaatimukset.* Ehdotetun 8 §:n tapaan myös tässä pykälässä yksittäishyväksyntöjä suorittavan henkilön ammattitaitovaatimuksen osalta viitattaisiin ajoneuvojen katsastusluvista annettuun lakiin. Yksittäishyväksyntöjä suorittavalla henkilöllä tulisi olla vähintään katsastuksia suorittavalle henkilölle säädetty peruskoulutus.

Edellä 8 §:n perusteluihin viitaten myös yksittäishyväksyntöjä suorittavan henkilön peruskoulutusvaatimuksia arvioidaan uudestaan, kun esitetään muutoksia katsastuksia suorittavan henkilön pätevyysvaatimuksiin.

Yksittäishyväksyntöjä suorittavan henkilön lisäkoulutuksesta säädettäisiin 8 §:ssä ehdotettuun tapaan liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

10 §. *Yksittäishyväksynnän myöntäjän riippumattomuuden arviointi.* Myös yksittäishyväksyntöjen myöntäjän riippumattomuuden arvioinnin osalta viitattaisiin ajoneuvojen katsastusluvista annettuun lakiin. Katsastustoiminnan osalta on lähdetty siitä, että katsastustoiminnan harjoittajan tulee olla riippumaton pitkälti kaikesta ajoneuvoalasta. Kun yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnassa on kyse vähintäänkin katsastustoimintaan verrattavasti julkisesta hallintotehtävästä, on tältä osin perusteltua viitata katsastusluvista annettuun lakiin.

11 §. *Yksittäishyväksyntää koskevien asiakirjojen säilyttäminen ja niitä koskevien tietojen luovuttaminen.* Pykälän 1 momentin mukaan Ajoneuvohallintokeskus säilyttäisi yksittäishyväksyntöjä koskevat asiakirjat. Jo nykyisin Ajoneuvohallintokeskus säilyttää rekisteröintikatsastusta koskeva asiakirjat.

Pykälän 2 momentin mukaan yksittäishyväksynnän myöntäjän olisi toimitettava 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat Ajoneuvohallintokeskukseen, joka saisi luovuttaa niitä teknisellä käyttöyhteydellä katsastus- ja rekisteröintitehtäviä suorittaville sekä yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaa harjoittaville.

12 §. *Valvonta.* Pykälän 1 momentissa Ajoneuvohallintokeskukselle asetettaisiin yleinen valvontavelvollisuus. Valvonta voisi luonnollisesti kohdistua vain yksittäishyväksyntöjen myöntäjän yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaan ja yksittäishyväksyntöjen myöntäjälle asetettujen edellytysten täyttämiseen.

Valvonnassa voitaisiin käyttää Mittatekniikan keskuksen tai muun vastaavan organisaation apua. Mittatekniikan keskukselta säädetään Mittatekniikan keskukselta annetussa laissa.

Pykälän 2 momentin mukaan yksittäishyväksyntöjen myöntäjä velvoitettaisiin antamaan Ajoneuvohallintokeskukselle valvonnassa tarpeelliset tiedot. Yksittäishyväksyntöjen myöntäjän olisi viipymättä omaloitteisesti ilmoitettava Ajoneuvohallintokeskukselle sellaisista toimintaansa tai olo-

suhteitansa koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta yksittäishyväksyntätoiminnan harjoittamiseen. Ilmoitettavat muutokset voisivat koskea ainakin yksittäishyväksyntäjälle säädettyjä yleisiä vaatimuksia tai yksittäishyväksyntäjän ja Ajoneuvohallintokeskuksen välisen sopimuksen ehtoja.

Ajoneuvohallintokeskuksella olisi 3 momentin mukaan oikeus tarkastusten tekemiseen sopimuskumppaninsa toimitiloissa. Valvonnalla pyrittäisiin erityisesti selvittämään yksittäishyväksyntöjen asianmukainen suorittaminen ja palvelun tuottajalle asetettujen yleisten edellytysten jatkuva täytyminen. Ajoneuvohallintokeskuksen tarkastustoimivaltuudet eivät kuitenkaan ulottuisi sellaisiin tiloihin, jotka nauttisivat perustuslain 10 §:n 1 momentissa turvattua kotirauhan suojaa. Siten tarkastuksia ei ehdotuksen mukaan saa suorittaa pysyväisluonteisen asumiseen käytävissä tiloissa.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin Ajoneuvohallintokeskuksen oikeudesta purkaa yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaa koskeva sopimus. Ajoneuvohallintokeskuksella olisi oikeus purkaa sopimus päättymään välittömästi, jos palvelun tuottaja ei täyttäisi säädettyjä edellytyksiä, kieltäytyisi antamasta Ajoneuvohallintokeskukselle toiminnan valvonnassa tarvittavia tietoja, tai rikkoisi olennaisesti 4 ja 5 §:ssä tarkoitettua sopimusta niin, että yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnan asianmukainen hoitaminen vaarantuisi. Sopimus voitaisiin myös purkaa, jos yksittäishyväksyntöjä olisi myönnetty niitä koskevien olennaisten säännösten vastaisesti.

Ennen sopimuksen purkamista Ajoneuvohallintokeskuksen olisi 5 momentin mukaan kuitenkin annettava 4 momentissa tarkoitettua rikkomuksesta tai laiminlyönnistä yksittäishyväksyntöjen myöntäjälle huomautus ja kirjallinen varoitus. Jos nämä eivät johtaisi toivottuun tulokseen, sopimus voitaisiin purkaa.

13 §. *Ajoneuvohallintokeskuksen tiedonsaantioikeus ja oikeus tietojen edelleen luovuttamiseen.* Yksittäishyväksyntöjen myöntäjälle 7 §:ssä ehdotetun luotettavuusvaatimuksen toteamiseksi Ajoneuvohallintokeskuksella tulisi yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnasta ja sen järjestämisestä vastaavana viranomaisena olla oikeus tarkistaa salassapi-

tosäännösten estämättä rikostiedot rikosrekisteristä ja ajoneuvoliikennerekisteristä. Lakiin otettaisiin tietojensaannin mahdollistava säännös. Rikostietoja voitaisiin tarkistaa myös yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnan valvonnan yhteydessä.

Rikosrekisteristä säädetään rikosrekisteristä annetussa laissa (770/1993) ja rikosrekisteristä annetussa asetuksessa (772/1993). Ajoneuvoliikennerekisteriin moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa tehdyistä rikoksista talletettavista tiedoista säädetään ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain 6 §:n 3 kohdassa. Lain 1 §:n 3 momentin mukaan Ajoneuvohallintokeskus saa käyttää ajoneuvoliikennerekisteriä sille lain mukaan kuuluvien tai määrättyjen tehtävien ja velvoitteiden hoitamisessa. Jotta Ajoneuvohallintokeskus voisi käyttää ajoneuvoliikennerekisteriin talletettuja tietoja myös tässä laissa tarkoitetuissa sopimuskumppanin luottavuuden arvioimiseksi, pykälään otettaisiin asiasta säännös.

Pykälässä annettaisiin Ajoneuvohallintokeskukselle lisäksi oikeus sopimuksen purkamisen yhteydessä luovuttaa rikosta koskeva tieto yksittäishyväksyntöjen myöntäjälle, koska Ajoneuvohallintokeskuksen olisi perusteltava rikoksesta johtuva sopimuksen purkaminen.

14 §. Salassapitovelvollisuus. Yksittäishyväksynnän myöntämistoimintaa koskevan sopimuksen voimassa ollessa tapahtuvan luottavuuden arvioinnin yhteydessä voisi palvelun tuottajan tai hänen palveluksessaan olevan tietoon tulla 7 §:ssä tarkoitettua henkilöä koskevia rikostietoja. Tämän vuoksi näiden tietojen turvaamiseksi säädettäisiin salassapitovelvollisuus. Pykälässä tarkoitettujen tietojen luvattomasta ilmaisemisesta sivulliselle säädetään rangaistus rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 ja 2 §:ssä

3 luku. Erinäiset säännökset

15 §. Oikaisun hakeminen ja muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin oikaisusta yksittäishyväksynnän myöntämistä koskevasta päätöksestä ja sanottua päätöstä koskevasta teknisestä muutoksenhakukiellosta. Oikaisua haettaisiin Ajoneuvohallintokes-

kukselta, joka on toiminnan järjestämisestä vastuussa oleva viranomainen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin muutoksenhausta tapauksissa, joissa Ajoneuvohallintokeskus on antanut päätöksen oikaisuvaatimuksen johdosta. Ajoneuvohallintokeskuksen päätökseen haettaisiin muutosta hallintolainkäyttölain (586/1996) mukaisesti.

16 §. Virka-apu. Pykälässä asetettaisiin poliisille velvollisuus virka-avun antamiseen ehdotetun lain tai sen nojalla annettavien säännösten noudattamisen valvomiseksi. Jos yksittäishyväksynnän suorittaja estäisi Ajoneuvohallintokeskuksen valvontatoimenpiteen, valvonnan toteuttamiseksi voitaisiin pyytää virka-apua poliisilta.

17 §. Rangaistussäännökset ja rangaistuksia koskevat viittaussäännökset. Pykälän 1 momentin mukaan yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaa suorittava henkilö rinnastettaisiin tässä tehtävässään virkamieheen, joten häneen sovellettaisiin rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Hän ei saisi oikeudettomasti käyttää asemaansa omaksi tai jonkun muun hyödyksi tai paljastaa tehtävää hoitaessaan saamia tietoja. Rangaistavaa olisi näin ollen esimerkiksi edun vaatiminen tai hyväksyminen velvollisuuksien täyttämistä tai niiden suorittamien siinä tarkoituksessa.

Ehdotettu 2 momentti sisältäisi viittaussäännökset rikoslakiin virheellisestä rekisterimerkinnästä ja salassapitovelvollisuuden rikkomisesta rangaistukseen tuomitsemisesta. Ajoneuvoliikennerekisteriin merkittyjen tietojen salassapitovelvollisuudesta ja sen rikkomisesta tuomittavista rangaistuksista säädetään ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain 22 §:n 1 momentissa. Saman lain 22 §:n 2 momentissa säädetään viittaussäännöksiin rekisteriin kohdistuvan tietomurron ja henkilörekisteririkoksen sekä henkilörekisteririkoksen rangaistuksista.

Pykälän 3 momentissa viitattaisiin rikoslain virkavallan anastusta koskevaan pykälään.

18 §. Maksu yksittäishyväksynnästä. Yksittäishyväksynnöistä perittäisiin maksut Ajoneuvohallintokeskukselle. Maksujen suuruus määrättäisiin valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaisesti omakustannusarvon perusteella. Maksu-

jen suuruus vastaisi palvelujen tuottamisesta aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää.

Yksittäishyväksyntöjen myöntäjä perisi maksun asiakakalta ja tilittäisi sen Ajoneuvohallintokeskukselle sopimuksessa sovitulla tavalla. Palvelun tuottaja ei voisi periä asiakakalta vahvistettujen maksujen lisäksi palvelumaksua tai muuta vastaavaa maksua. Ajoneuvohallintokeskus maksaisi palvelun tuottajalle sovitun palvelukorvauksen hoidetusta palvelusta.

4 luku. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

19 §. Voimaantulo. Pykälän 1 momenttiin otettaisiin tavanomainen voimaantulosäännös. Tarkoituksena on, että laki tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

Autojen ja perävaunujen puitedirektiivi on pantava täytäntöön viimeistään 29 päivästä huhtikuuta 2009. Yksittäishyväksyntä perustuu mainittuun puitedirektiiviin. Koska tässä laissa ehdotettua yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaa koskevaa järjestelmää ei ole mahdollista ottaa käyttöön kyseisestä päivämäärästä lukien, lain voimaantuloajaksi ehdotetaan mainittua 1 päivää tammikuuta 2011. Näin annettaisiin yksittäishyväksynnän myöntämispalveluja tuottaville ja Ajoneuvohallintokeskukselle aikaa valmistautua lain voimaantuloon.

Yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnan mahdollistamiseksi jo 29 päivästä huhtikuuta 2009 alkaen esitetään välikaista lakia, jossa viitattaisiin laajasti ajoneuvojen katsastusluvista annettuun lakiin.

20 §. Siirtymäsäännökset. Pykälän 1 momenttiin otettaisiin tavanomaista yksilöidympi säännös oikeudesta ryhtyä toimenpiteisiin ennen lain voimaantuloa. Säännöksen mukaan Ajoneuvohallintokeskus voisi jo ennen lain voimaantuloa tehdä sopimuksia yksittäishyväksyntäpalveluja tarjoavien kanssa yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnan harjoittamisesta. Näin yksittäishyväksyntöjen myöntämispalvelut olisivat lain voimaan tullessa käytettävissä.

Pykälän 2 momentissa annettaisiin oikeus ryhtyä myös muihin kuin 1 momentissa tar-

koitettuihin lain täytäntöönpanoon kuuluviin toimenpiteisiin ennen lain voimaantuloa. Nämä toimenpiteet liittyisivät lähinnä yksittäishyväksyntään tarvittavien palvelujen hankintaan ja esimerkiksi automaattisten tietojenkäsittelyjärjestelmien muutoksiin.

1.3 Laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä

1 §. Lain tarkoitus. Ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä säädettäväksi ehdotettu pysyväisluontoinen laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vasta 1 päivästä tammikuuta 2011. Autojen ja perävaunujen puitedirektiivi on kuitenkin pantava täytäntöön 29 päivästä huhtikuuta 2009. Tämän vuoksi säädettäisiin väliaikainen laki, jolla järjestettäisiin yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminta hoidettavaksi väliaikaisjärjestelyin vuoden 2010 loppuun asti.

2 §. Viittaus ajoneuvolakiin. Lain soveltamisala vastaisi asiallisesti yksittäishyväksynnän järjestämisestä säädettäväksi ehdotetun pysyväisluontoisen lain soveltamisalaa.

3 §. Yksittäishyväksyntä. Pykälään otettaisiin yksittäishyväksyntää koskeva määritelmä. Se vastaisi asiallisesti ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä ehdotetun pysyväisluontoisen lain määritelmää.

4 §. Yksittäishyväksynnän myöntäjä. Rekisteröintikatsastuksia suorittavat katsastustoimipaikat myöntäisivät yksittäishyväksynnät väliaikaisesti vuoden 2010 loppuun asti ilman erillisjärjestelyitä. Ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain 7 §:ssä säädetään katsastusluvan laajuudesta. Mainitun 7 §:n mukaan rekisteröintikatsastuksia suorittavat ne katsastustoimipaikat, jotka suorittavat kaikkia katsastuslajeja.

5 §. Yksittäishyväksynnän myöntäjää koskevat oikeudet, vaatimukset ja velvollisuudet. Yksittäishyväksynnän myöntäjää koskevien oikeuksien, vaatimusten ja velvollisuuksien osalta viitattaisiin ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain mukaisesti katsastuksen suorittajaa koskeviin oikeuksiin, vaatimuksiin ja velvollisuuksiin.

Rekisteröintikatsastuksia katsastusluvan nojalla suoritettava katsastustoimipaikka olisi

oikeutettu, mutta myös velvollinen myöntämään yksittäishyväksyntöjä. Nykyisin yksittäiskappaleena valmistetut tai maahantuodut ajoneuvot hyväksytään liikenteeseen rekisteröintikatsastuksessa, joten asiallisesti katsastustoimipaikan tehtäväkuvassa ei tapahtuisi juurikaan muutoksia. Keskeisin muutos alkuvaiheessa olisi tunnistaa, milloin kyseessä on yksittäishyväksyntä ja milloin rekisteröintikatsastus.

Katsastustoimipaikan yleiset vaatimukset koskevat luotettavuutta, asiantuntemusta, vakavaraisuutta ja riippumattomuutta. Niistä säädetään ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain 3—6 §:ssä. Lisäksi katsastustoimipaikan tiloista säädetään mainitun lain 11 §:ssä, tasapuolisuudesta 13 §:ssä ja hyvästä hallinnosta 14 §:ssä. Katsastuslaitteista säädetään ajoneuvojen katsastusluvista annetussa liikenneministeriön päätöksessä (202/1999).

6 §. *Yksittäishyväksyntöjä myöntävää henkilöä koskevat vaatimukset.* Yksittäishyväksyntöjä myöntävään henkilöön sovellettaisiin, mitä rekisteröintikatsastuksia suorittavasta henkilöstä säädetään ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa ja sen nojalla.

Ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain 10 §:ssä säädetään katsastuksia suorittavan henkilön pätevyysvaatimuksista. Tarkemmat säännökset näistä vaatimuksista ovat ajoneuvojen katsastushenkilöstön lisäkoulutuksesta annetussa liikenneministeriön päätöksessä (201/1999).

7 §. *Yksittäishyväksyntää koskevien asiakirjojen säilyttäminen ja niitä koskevien tietojen luovuttaminen.* Pykälä vastaisi asiallisesti ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä ehdotetun pysyväisluontoisen lain säännöksiä.

8 §. *Valvonta.* Ajoneuvohallintokeskus valvoisi yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaa. Muutoinkin Ajoneuvohallintokeskus valvoisi tämän lain ja sen nojalla mahdollisesti annettavien säännösten noudattamista ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa säädetyin oikeuksin ja velvollisuuksin.

9 §. *Oikaisun hakeminen ja muutoksenhaku.* Pykälä vastaisi ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä ehdotetun pysyväisluontoisen lain säännöksiä.

10 §. *Virka-apu.* Pykälä vastaisi ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä ehdotetun pysyväisluontoisen lain säännöstä.

11 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälässä annettaisiin valtioneuvostolle oikeus antaa tarvittaessa tarkempia säännöksiä ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain säännösten soveltamisesta yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminnan järjestämiseen.

12 §. *Voimaantulo.* Laki on tarkoitettu tulemana voimaan samaan aikaan kuin ajoneuvolakiin nyt ehdotetut muutokset eli 29 päivänä huhtikuuta 2009. Laki olisi voimassa vuoden 2010 loppuun asti.

2 Tarkemmat säännökset

Perustuslain 80 §:n mukaiset valtuudet valtioneuvostolle, liikenne- ja viestintäministeriölle tai muulle viranomaiselle tarkempien säännösten ja määräysten antamiseen kirjoitettaisiin täsmällisesti rajattuna asianomaiseen pykälään.

Ajoneuvojen hyväksynnästä annettua valtioneuvoston asetusta muutettaisiin. Ajoneuvolakiin ehdotetussa 5 c luvussa säädetyssä yksittäishyväksynnässä noudatettavasta menettelystä, yksittäishyväksynnästä myönnettävästä todistuksesta ja sen voimassaoloajan jatkamisesta sekä toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytyt ajoneuvon yksittäishyväksynnän tunnustamisessa noudatettavista menettelyistä säädettäisiin tarkemmin. Tutkimuslaitoksia ja niiden valvontaa koskevia säädöksiä muutettaisiin ja säädettäisiin tarkemmin ajoneuvolain 5 b luvussa tarkoitettua nimitystä tutkimuslaitoksesta ja hyväksytystä asiantuntijasta. Ajoneuvojen hyväksynnästä annetussa valtioneuvoston asetuksessa annettaisiin myös tarkemmat säädökset ajoneuvolain 30 §:ssä tarkoitettulla EY-piensarjatyypihyväksynnällä ja kansallisella piensarjatyypihyväksynnällä hyväksyttävien ajoneuvojen suurimmasta rekisteriin merkittävistä määrästä vuodessa sekä menettelyistä, määrärajoista ja tietojen saamisesta hyväksyntäasiakirjoista kansallisen piensarjatyypihyväksynnän vastavuoroiseen tunnustamiseen liittyen.

Ajoneuvoliikennerekisterin tiedoista annetun valtioneuvoston asetukseen (1116/2003)

tehtävällä muutoksella mahdollistettaisiin yksittäishyväksyntää koskevien tietojen tallentaminen rekisteriin ja yksittäishyväksyntään liittyvien tietojen käyttö otantaperusteena.

Autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annettuun liikenne- ja viestintäministeriön asetukseen lisättäisiin taulukko-muotoiset ajoneuvoluokkakohtaiset vaatimukset koskien EY-piensarjatyypihyväksyntää, kansallista piensarjatyypihyväksyntää ja yksittäishyväksyntää. Kansalliset vaatimukset, jotka koskevat autojen ja perävaunujen puitedirektiivin soveltamisalaan kuuluvia ajoneuvoja kumottaisiin tai niihin tehtäisiin direktiivin edellyttämät muutokset.

Traktorien, moottorityökoneiden ja maastoajoneuvojen, niiden perävaunujen sekä hinnattavien laitteiden rakenteesta ja varusteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (274/2006) soveltamisalasta poistettaisiin autoon kytkettäväksi tarkoitettu hinattava laite, koska se ajoneuvolain 18 §:n kumoamisen ja 17 §:n muutosten vuoksi muuttuisi perävaunuksi ja sen vaatimuksista säädettäisiin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista.

Lisäksi tehtäisiin vähäisiä muutoksia ajoneuvojen käytöstä tiellä annettuun asetukseen ja liikenteessä käytettävien ajoneuvojen liikennekelpoisuuden valvonnasta annettuun valtioneuvoston asetukseen (1245/2002).

3 Voimaantulo

Esityksen pääasiallisena tavoitteena on panna täytäntöön autojen ja perävaunujen puitedirektiivi. Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin edellyttämät säädökset voimaan 29 päivään huhtikuuta 2009 mennessä.

Ajoneuvolain muuttamisesta annettava laki ehdotetaan tulemaan voimaan 29 päivästä huhtikuuta 2009. Laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivästä tammikuuta 2011. Laki ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä ehdotetaan

olemaan voimassa 29 päivästä huhtikuuta 2009 vuoden 2010 loppuun.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

4.1 Johdanto

Ajoneuvolaki on hyväksytty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 40/2002 vp). Lakiehdotusta kokevassa lausunnossaan perustuslakivaliokunta käsittelee säännösehdoituksia, jotka liittyvät kotirauhaan, julkisen hallintotehtävän antamiseen muulle kuin viranomaiselle, elinkeinonvapautteen, asetuksenantovaltuuksiin, rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteeseen ja muutoksenhakukieltoon.

Ajoneuvolaissa olevat elinkeinon vapautteen liittyvät säännökset koskevat järjestelmien, osien, ja erillisten teknisten yksiköiden asennukseen ja korjaukseen edellytettäviä lupia. Näihin säännöksiin ei tässä esityksessä ehdoteta muutoksia.

Ehdotetuissa laeissa ei ole muutoksenhakukieltoja.

4.2 Kotirauha

Jokaisen kotirauha on turvattu perustuslain 10 §:n 1 momentissa. Perustuslakivaliokunta on käsitellyt kotirauhaa useissa lausunnoissaan (ks. esim. PeVL 17/1998 vp, s. 4/II, PeVL 26/2001 vp, s. 5/I, PeVL 46/2001 vp, s. 3/II, PeVL ja 12/2002 vp, s./II).

Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään katsonut kotirauhan piiriin ulottuvan toimen olevan hyväksyttävä ”rikoksen selvittämiseksi”, jos toimi sidotaan siihen, että on olemassa konkreettinen ja yksilöity syy epäillä lakia rikotun tai rikottavan. Valiokunta on katsonut, että vähäisten rikkomusten ollessa kyseessä selvittämisessä tulee käyttää perusoikeuksien suojaan vähemmän puuttuvia muita keinoja.

Ajoneuvolain 46 a §:n 2 momentissa annettaisiin tyyppihyväksyntäviranomaiselle, tutkimuslaitokselle ja hyväksytylle asiantuntijalle oikeus valvonnan suorittamiseen erinäisissä tiloissa. Saman pykälän 3 momentin mukaan tarkastusta ei kuitenkaan saisi suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa.

Ajoneuvolain 49 §:n 2 momentissa ja 82 §:n 1 momentissa annettaisiin tarkastusten suorittamisoikeus tietyissä tiloissa tai paikoissa. Tarkastuksia ei näissäkään tapauksissa saisi suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa tai paikoissa.

Ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä koskevan lain 12 §:n 3 momentissa annettaisiin Ajoneuvohallintokeskukselle oikeus suorittaa tarkastuksia paikoissa, joissa harjoitetaan yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaa. Tarkastusta ei kuitenkaan saisi suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa.

Ehdotettujen lakien kotirauhan piiriin liittyvät säännökset eivät edellä kuvatun perusteella ole perustuslaissa säädetyn kotirauhan kannalta ongelmallisia.

4.3 Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle

Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan antaa vain viranomaiselle.

Perustuslakivaliokunta on käsitellyt hallintotehtävän antamista muulle kuin viranomaiselle esimerkiksi lausunnoissa PeVL 23/2000 vp (arpajaislaki), PeVL 28/2001 vp (laki yksityisistä turvallisuuspalveluista), PeVL 52/2001 vp (laki rahoitus- ja vakuutusryhmitymien valvonnasta), PeVL 53/2001 vp (laki liikepankeista ja muista luottolaitoksista), PeVL 2/2002 vp (laki sähköisistä allekirjoituksista) sekä PeVL 67/2002 vp (laki rahoitustarkastuksesta).

Perustuslakivaliokunta on korostanut, että annettaessa hallintotehtäviä muulle kuin viranomaiselle, oikeusturvan ja hyvän hallinnon vaatimusten noudattaminen toiminnassa on turvattava säännösperusteisesti (ks. esim. PeVM 10/1998 vp, s. 35/II ja PeVL 26/2001 vp, s. 5/II). Valiokunta on pitänyt tavallisen lainsäätämisyjärjestyksen edellytyksenä sitä, että oikeusturvan ja hyvän hallinnon takeista säädetään täsmällisesti (PeVL 14/1999 vp).

Tämä tarkoittaa sitä, että laissa on säädettävä ainakin hallintomenettelystä, viranomaisen toiminnan julkisuudesta, viranomaisessa käytettävästä kielestä sekä asianosaisen muutoksenhakuoikeudesta.

Ajoneuvolain 47 §:n mukaan nimetty tutkimuslaitos tekisi tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi ja tuotannon laadunvalvontaan tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja arviointeja. Lisäksi lain 48 §:ssä tarkoitettu nimetty asiantuntija tekisi selvityksiä, joilla myös osoitettaisiin tuotteiden vaatimustenmukaisuutta tai valvottaisiin niiden laatua.

Tutkimuslaitoksen ja nimetyn asiantuntijan tehtävät on katsottava perustuslain 124 §:ssä tarkoitetuiksi julkisiksi hallintotehtäviksi.

Ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämistä koskevassa lakiehdotuksessa tarkoitettu yksittäishyväksyntöjen myöntämistoiminta on katsottava perustuslain 124 §:ssä tarkoitetuksi julkiseksi hallintotehtäväksi.

Ajoneuvolaissa ja ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämistä koskevassa laissa otettaisiin huomioon julkisen hallintotehtävän antamista muulle kuin viranomaiselle koskevat oikeusturvan ja hyvän hallinnon vaatimusten noudattaminen. Näin ollen ehdotetut säännökset eivät olisi ristiriidassa perustuslain kanssa.

4.4 Asetusten antovaltuudet

Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan lailla on säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista. Valtioneuvosto ja ministeriöt voivat antaa asetuksia laissa olevan valtuuden nojalla. Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan muu viranomaisen voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määrätyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Tällaisen valtuuden tulee olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu. Lisäksi perustuslaista johtuu, että valtuuden kattamat asiat on määriteltävä tarkasti laissa.

Perustuslakivaliokunta on käsitellyt asiaa muun muassa lausunnoissaan PeVL 19/2002 vp (lääkelaki), PeVL 21/2001 vp (laki turvallisuuspalveluksista), PeVL 34/2000 vp (tele-

markkinalaki), PeVL 25/2000 vp (vakuutusyhtiölaki) ja PeVL 23/2000 vp (arpajaislaki).

Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään todennut perustuslain 80 §:n 2 momentin soveltamisesta seuraavaa. Asetuksenantovaltuuksiin verrattuna tällaiseen valtuuteen kohdistuu yleistä tarkkarajaisuusvaatimusta pidemmälle menevä vaatimus valtuuden kattamien asioiden määrittelemisestä tarkasti laissa. Valtuuden tulee lisäksi perustuslain nimenomaisen säännöksen mukaan olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu (ks. myös esim. PeVL 46/2001 vp, s. 3/I). Muiden viranomaisten norminantovalta on perustuslain näkökulmasta poikkeuksellista (PeVM 10/1998 vp, s. 23/II). Perustuslakiuudistuksen yhteydessä mainittiin esimerkkinä viranomaisen norminantovallasta tekninen ja vähäisiä yksityiskohtia koskeva sääntely, johon ei liity merkittävää harkintavallan käyttöä (HE 1/1998 vp, s. 133/II; ks. myös PeVL 16/2002 vp, s. 2/I).

Perustuslakivaliokunta on toistuvasti myös korostanut, että perustuslain 80 §:n 1 ja 2 momentin säännökset rajoittavat suoraan valtuussäännösten tulkintaa samoin kuin valtuuksien nojalla annettavien säännösten ja määräysten sisältöä (ks. esim. PeVL 48/2001 vp, s. 4). Asetuksella tai viranomaisen määräyksellä ei siten voida antaa yleisiä oikeussääntöjä esimerkiksi yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteista eikä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan (PeVL 16/2002 vp, s. 2/II).

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ja osittain lisättäväksi asetusten ja määräysten antovaltuuksia. Uusia valtuussäännöksiä olisi ajoneuvolain 31 §:ssä, 32 §:n 2 momentissa, 35 §:n 5 momentissa, 36 §:n 3 momentissa, 40 §:n 3 ja 4 momentissa, 46 §:n 3 momentissa, 46 b §:n 3 momentissa, 50 a, 50 c §:ssä, 50 d §:n 2 momentissa, 50 e §:n 2 momentissa, 50 f §:ssä, 50 i §:n 2 momentissa, 60 a §:n 1 momentissa, 60 b §:n 3 momentissa, 78 §:n 5 momentissa, 93 b §:n 4 momentissa ja 93 c §:n 2 momentissa. Lisäksi eräitä valtuussäännöksiä on vähäisessä määrin muutettu. Valtuudet mainituissa

säännöksissä annettaisiin valtioneuvostolle tai liikenne- ja viestintäministeriölle. Lisäksi ajoneuvolaissa annettaisiin Ajoneuvohallintokeskukselle määräystenantovaltuudet lain 45 §:n 4 momentissa ja 48 §:n 2 momentissa.

Ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämistä koskevassa laissa annettaisiin liikenne- ja viestintäministeriölle oikeudet asetusten antamiseen 8 §:n 2 momentissa ja 9 §:ssä.

Ehdotetuissa valtuutussäännöksissä on otettu huomioon perustuslakivaliokunnan tulkintakäytäntö, joten ne eivät ole ristiriidassa perustuslain 80 §:n kanssa.

4.5 Rikosoikeudellinen laillisuusperiaate

Perustuslain 8 §:ssä on vahvistettu rikosoikeudellinen laillisuusperiaate. Se sisältää vaatimuksen sääntelyn täsmällisyydestä.

Perustuslakivaliokunta on käsitellyt rikosoikeudellista laillisuusperiaatetta muun muassa lausunnoissaan PeVL 26/2002 vp, s. 2/I ja PeVL 40/2002 vp, s. 7/I. Perustuslakivaliokunta on katsonut, että kunkin rikoksen tunnusmerkistö on ilmaistava laissa riittävällä täsmällisyydellä siten, että säännöksen sanamuodon perusteella on ennakoitavissa, onko jokin toiminta tai laiminlyönti rangaistavaa.

Esityksessä ehdotetaan uusia rangaistus-säännöksiä ajoneuvolain 96 §:n 1 momentin 17—23 kohtaan sekä uutta 2 momenttia. Lisäksi mainitun 1 momentin 4 ja 12 kohtaan tehtäisiin muutoksia. Ehdotetuissa muutoksissa on otettu huomioon perustuslakivaliokunnan tulkintakäytäntö rikoksen tunnusmerkistön riittävästä täsmällisyydestä.

4.6 Säättämisjärjestyksen arviointia

Edellä kerrotun perusteella lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**ajoneuvolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 11 päivänä joulukuuta 2002 annetun ajoneuvolain (1090/2002) 18 §, 36 a §:n 3 momentti sekä 67 ja 83 §, sellaisena kuin niistä ovat 36 a §:n 3 momentti laissa 362/2006 ja 67 § laeissa 1328/2004 ja 233/2007,

muutetaan 1, 3 ja 6 §, 7 §:n 1 momentti, 15, 17, 28 ja 29 §, 5 luvun otsikko, 30—34, 34 a, 35, 36, 37 ja 39—41 §, 41 a §:n 1 momentti, 42—44, 44 a, 45—50, 54 ja 60 §, 62 §:n 1 momentti, 63, 64 a ja 69 §, 10 luvun otsikko, 78—81 §, 82 §:n otsikko ja 1 momentti, 86 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 93 §:n otsikko sekä 96 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi mainitussa laissa 233/2007, 3 ja 60 §, 62 §:n 1 momentti, 64 a §, 86 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti ja 96 § viimeksi mainitussa laissa, 6 §, 5 luvun otsikko, 34 a §, 41 a §:n 1 momentti, 44 a, 45, 78 ja 80 § mainitussa laissa 362/2006, 30, 35, 41 ja 49 § osaksi mainitussa laissa 1328/2004, 31, 32, 34, 40, 47, 50 ja 69 § viimeksi mainitussa laissa, sekä

lisätään lakiin uusi 29 a, 32 a, 32 b ja 39 a §, 41 §:n edelle uusi luvun otsikko, lakiin uusi 44 b, 46 a ja 46 b §, 47 §:n edelle uusi luvun otsikko, lakiin uusi 47 a ja 50 a §, 5 c luku, 60 a ja 60 b §, 66 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 233/2007 uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä lakiin uusi 86 a ja 93 a—93 c § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee tieliikennelaissa (267/1981) tarkoitettulla tiellä ja muualla käytettävien ajoneuvojen:

- 1) luokitusta;
- 2) rakennetta, hallintalaitteita, varusteita, järjestelmiä, osia ja erillisiä teknisiä yksiköitä;
- 3) ympäristöominaisuuksia;

4) hyväksymistä liikenteeseen ja rekisteröintiä;

5) määräaikaista ja muita ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamiseksi ja muuttamiseksi suoritettavia katsastuksia.

Tämä laki koskee ajoneuvon teknisiä tienvarsitarkastuksia.

Tämä laki koskee uusien moottorikelkkojen ja tieliikennekäyttöön tarkoitettujen uusien ajoneuvojen sekä sellaisten järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden maahantuontia, myytäväksi valmistamista, kaupan pitämistä, myyntiä ja muuta luovuttamista, joiden teknisistä ominaisuuksista

sista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

Tämä laki koskee moottorikelkkojen ja tieliikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen sekä sellaisten järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden asennusta ja korjausta, joiden teknisistä ominaisuuksista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

Tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovelletaan sotilasajoneuvoihin. Puolustusministeriön asetuksella voidaan säätää, jos se on sotilasajoneuvon erityisen käyttötarkoituksen tai rakenteen johdosta tarpeen, että kaikkia tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä ei sovelleta tällaisiin sotilasajoneuvoihin.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ajoneuvolla* maalla kulkemaan tarkoitettua laitetta, joka ei kulje kiskoilla;

2) *moottorikäyttöisellä ajoneuvolla* konevoimalla kulkevaa ajoneuvoa; moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ovat auto, mopo ja moottoripyörä sekä näihin luokkiin kuulumattomat L-luokkien ajoneuvot samoin kuin traktori, moottoriökone ja maastoajoneuvo;

3) *hinattavalla ajoneuvolla* toiseen ajoneuvon kytkettävää ajoneuvoa, joka ei ole tarkoitettu kulkemaan omalla käyttövoimalla;

4) *sotilasajoneuvolla* puolustusvoimien hallinnassa olevaa tai puolustusvoimien käyttöön erityisesti tarkoitettua ajoneuvoa sekä Suomessa olevaa Yhdistyneiden kansakuntien rauhanturvaamistoimintaan tarkoitettua ajoneuvoa;

5) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

6) *rekisterillä* ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003) tarkoitettua ajoneuvoliikennerekisteriä;

7) *tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jossa tyyppihyväksyntäviranomainen varmentaa ajoneuvotyypin, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen täyttävän sitä koskevat tekniset vaatimukset; tyyppihyväksyntöjä ovat EY-tyyppihyväksyntä, E-

tyyppihyväksyntä ja kansallinen tyyppihyväksyntä;

8) *monivaiheisella tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jossa tyyppihyväksyntäviranomainen yksin tai yhdessä toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisen kanssa varmentaa keskenänsä tai valmiin ajoneuvotyypin, valmistusasteen mukaan, täyttävän sitä koskevat tekniset vaatimukset;

9) *yksittäishyväksynnällä* menettelyä, jossa todetaan, että yksittäinen auto tai sen perävaunu, joka voi olla muukin kuin ainoa kappale, täyttää sitä koskevat vaatimukset;

10) *rekisteröintikatsastuksella* yksittäisen ajoneuvon luokittelua ja rekisteröintiä varten suoritettavaa tarkastusta;

11) *kytkentäkatsastuksella* vetävän ja hinattavan ajoneuvon tai ajoneuvojen kytkennän hyväksymiseksi suoritettavaa tarkastusta;

12) *muutoskatsastuksella* ajoneuvon muutosten hyväksymiseksi ja ajoneuvosta rekisteriin merkittyjen tietojen muuttamiseksi tai täydentämiseksi suoritettavaa tarkastusta;

13) *määräaikaiskatsastuksella* ajoneuvon käytön aikaista määräajoin suoritettavaksi säädettyä ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamista;

14) *teknisellä tienvarsitarkastuksella* tiellä ja muualla suoritettavaa ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastusta;

15) *ensirekisteröinnillä* ajoneuvon yksilöintitietojen sekä ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevakuutusta ja käyttötarkoitusta koskevien tietojen merkitsemistä ensimmäistä kertaa Suomessa rekisteriin;

16) *muutosrekisteröinnillä* ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevakuutusta ja käyttötarkoitusta koskevissa tiedoissa tapahtuneiden muutosten merkitsemistä rekisteriin;

17) *järjestelmällä* ajoneuvon laitteistoa, joka on olennainen osa ajoneuvoa eikä ole yleensä irrotettavissa erilliseksi osaksi, kuten jarrujärjestelmää, pakokaasunpuhdistusjärjestelmää tai sisävarusteita;

18) *osalla* ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka voidaan irrottaa ajoneuvosta tai asentaa siihen ja joka voidaan tyyppihyväksyä erillisenä, kuten valaisinta;

19) *erillisellä teknisellä yksiköllä* ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka liittyy tiettyyn ajoneuvotyyppiin ja voidaan tyyppihyväksyä erillisenä tai osana tuota ajoneuvotyyppiä, kuten alleajosuojaa, ja ajoneuvosta erillistä laitetta, kuten suojakypärää tai lasten turvalaitetta, jota käytetään liikenteessä;

20) *nimetyllä tutkimuslaitoksella* laitosta, jonka Suomi on nimennyt toimimaan tutkimuslaitoksena ja joka on ilmoitettu Euroopan yhteisöjen komissiolle tai Yhdistyneitten Kansakuntien pääsihteeristölle;

21) *valmistajan edustajalla* sitä, jonka ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen yksikön valmistaja on valtuuttanut edustamaan itseään hyväksyntäviranomaisiin nähden sekä toimimaan puolestaan tyyppi- tai yksittäishyväksyntään liittyvissä asioissa;

22) *rekisteröintitodistuksella* rekisteröinnin suorittajan ensirekisteröinnistä, muutosrekisteröinnistä, liikennekäytöstä poistosta ja liikennekäyttöön otosta antamaa asiakirjaa, joka todistaa, että ajoneuvo on rekisteröity ja jonka I osasta (tekninen osa) ilmenevät ajoneuvon omistajaa ja haltijaa koskevat tiedot sekä ajoneuvon teknisiä tietoja ja jonka II osa (ilmoitusosa) on tarkoitettu rekisteriin merkittyjen tietojen muutosta koskevan ilmoituksen tekemiseen;

23) *käyttövastaavalla* täysi-ikäistä, Suomessa asuvaa luonnollista henkilöä, joka olematta auton omistaja tai haltija on auton pääasiallinen kuljettaja tai, jollei autolla ole pääasiallista kuljettajaa, jolla on tiedot auton kuljettajista; käyttövastaavalla tulee olla vähintään B-luokan ajo-oikeus;

24) *vaatimustenmukaisuuden varmentamisella* CE-merkinnällä menettelyä, jossa valmistaja varmentaa CE-merkinnällä ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön, jonka vaatimustenmukaisuuden varmentamiseen sovelletaan teknistä yhdenmukaistamista koskevien direktiivien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen eri vaiheissa käytettäväksi tarkoitetuista moduuleista ja CE-merkinnän kiinnittämistä koskevista säännöistä ja käytöstä annettua neuvoston päätöstä 93/465/ETY tai tätä vastaavia erillisiä direktiivejä täyttävän sitä koskevan teknisen yhdenmukaistetun standardin tai erillisen direktiivin vaatimukset;

25) *liikennekäytöstä poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon väliaikaista liikennekäytöstä poistamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

26) *liikennekäyttöön otolla* ensirekisteröidyn ja sittemmin liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon liikennekäyttöön ottamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

27) *lopullisella poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon lopullista poistamista liikennekäytöstä Suomessa ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin.

6 §

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen

Ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön ja varusteen käyttö liikenteessä on kielletty, jollei ajoneuvotyyppiä tai yksittäistä ajoneuvoa, järjestelmää, osaa, erillistä teknistä yksikköä tai varustetta ole asianmukaisesti hyväksytty liikenteeseen.

Ajoneuvoa, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty, ei saa uutena tieliikennekäyttöön tai moottorikelkkaa maastoliikennekäyttöön tarkoitettuna myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa.

Järjestelmää, osaa, erillistä teknistä yksikköä ja varustetta, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty, ei saa tie- tai maastoliikennekäyttöön tarkoitettuna myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa.

Ajoneuvon sekä järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksynnästä säädetään 5, 5 a, 5 c ja 7 luvussa sekä ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön ja varusteen maahantuonnin, valmistuksen ja kaupan valvonnasta 10 luvussa.

7 §

Ajoneuvon rakenteen muuttaminen, ajoneuvon rakentaminen ja vaurioituneen ajoneuvon kunnostaminen

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon rakennetta ei saa käyttöönoton jälkeen muuttaa sellaiseksi, ettei ajoneuvo enää täytä sitä koskevia vaatimuksia, ellei liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetä vähäisistä poikkeuksista toisin. Jos ajoneuvon alkupe-
räisistä osista vaihdetaan 50 prosenttia tai enemmän, ajoneuvolle tulee antaa uusi valmistenumero. Tällainen ensimmäistä kertaa käyttöönotettava M-, N- ja O-luokan ajoneuvo on yksittäishyväksyttävä ja muu ajoneuvo esitettävä rekisteröintikatsastuksessa hyväksyttäväksi. Ajoneuvo merkitään rekisteriin rakennettuna ajoneuvona tai rakennettuna ja muutettuna ajoneuvona. Rakennetun ajoneuvon autoverosta säädetään autoverolaissa (1482/1994).

15 §

Moottorityökone

Moottorityökone on:

1) omalla käyttövoimallaan liikkuva ajoneuvo, joka on suunniteltu ja rakennettu työkoneeksi ja joka ei rakenteensa takia sovellu matkustajien eikä tavaroiden kuljettamiseen; auton alustalle asennettua työkoneita ei pidetä moottorityökoneena;

2) perävaunujen ja kuljetusalustojen siirtoon satamassa tai muulla terminaali-alueella valmistettu vetotrukki, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 50 kilometriä tunnissa, jollei ajoneuvoa ole pidettävä kuorma-autona tai liikennetraktorina.

17 §

Perävaunu ja hinattava laite

O₁—O₄-luokan ajoneuvo (auton perävaunu) on hinattava ajoneuvo.

Auton perävaunut jaetaan kokonaisuusperusteella seuraaviin luokkiin:

1) O₁-luokan ajoneuvon (*kevyt perävaunu*) kokonaisuudessa on enintään 0,75 tonnia;

2) O₂-luokan ajoneuvon kokonaisuudessa on suurempi kuin 0,75 tonnia mutta enintään 3,5 tonnia;

3) O₃-luokan ajoneuvon kokonaisuudessa on suurempi kuin 3,5 tonnia mutta enintään 10 tonnia;

4) O₄-luokan ajoneuvon kokonaisuudessa on suurempi kuin 10 tonnia.

R-luokan ajoneuvo on tavarankuljetukseen tarkoitettu traktorin perävaunu.

Hinattava laite on auton perävaunu tai muuhun moottorikäyttöiseen ajoneuvoon kuin autoon kytkettävä hinattava ajoneuvo, jota ei ole tarkoitettu henkilöiden tai tavaroiden kuljetukseen eikä matkailuun.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään perävaunujen jaosta alaluokkiin rakenteen perusteella ja muista kuin auton perävaunuista.

28 §

Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen sekä muiden ympäristövaikutusten rajoittaminen

Liikennekäyttöön tarkoitetun ajoneuvon energiankulutus ja kasvihuonepäästöt sekä haitalliset päästöt, kuten kaasumaiset päästöt, hiukkaspäästöt, melu ja sähkömagneettiset häiriöt eivät saa ylittää ajoneuvon valmistusajankohdan yleistä teknistä tasoa.

29 §

Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen sekä muiden ympäristövaikutusten rajoittamista koskevat tarkemmat säännökset

Liikenteessä käytettävän liikennekäyttöön tarkoitetun ajoneuvon energiankulutuksen ja kasvihuonepäästöjen sekä muiden haitallisten päästöjen, kuten kaasumaisten päästöjen, hiukkas- ja melupäästöjen sekä sähkömagneettisten häiriöiden rajoittamisesta säädetään tarvittaessa tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

29 a §

Käytettynä maahantuodun ajoneuvon vaatimukset

Käytettynä maahantuodun ajoneuvon, joka ensirekisteröidään tai otetaan Suomessa muutoin ensimmäistä kertaa käyttöön liikenteessä tai muualla, tulee täyttää ne tekniset vaatimukset, jotka Suomessa olivat voimassa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohdasta tai tätä myöhemmin.

Ensirekisteröitäessä muualta kuin ETA-valtiosta tai Ahvenanmaan maakunnasta käytettynä maahantuotu auto tai sen perävaunu, jonka ensimmäisestä käyttöönotosta siellä on kulunut alle kuusi kuukautta, tulee ajoneuvo esittää yksittäishyväksyntään, jollei sitä ole EY-tyyppihyväksytty.

5 luku

Tyyppihyväksyntä ja CE-merkintä

30 §

Tyyppihyväksyntä

EY-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan uusien ajoneuvojen ja niiden järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää koskevien Euroopan yhteisön säädösten mukaisia tyyppihyväksyntöjä. Koko ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä perustuu seuraaviin direktiiveihin:

1) puitteiden luomisesta moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnälle annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/46/EY;

2) kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä ja neuvoston direktiivin 92/61/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/24/EY;

3) maatalous- tai metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden ja näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksynnästä

sekä direktiivin 74/150/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/37/EY.

EY-piensarjatyypin hyväksynnällä tarkoitetaan ajoneuvolle 1 momentin 1 tai 3 kohdassa mainitun säädöksen mukaisesti myönnettävää EY-tyyppihyväksyntää, joka myönnetään sellaista tyyppiä olevalle uudelle ajoneuvolle, jota valmistetaan rajoitettu määrä.

E-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan moottoriajoneuvojen varusteiden ja osien hyväksymisehtojen yhdenmukaistamista ja hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevaan sopimukseen (SopS 70/1976), jäljempänä *Geneven sopimus*, liitettyjen sääntöjen (jäljempänä *E-sääntö*) mukaista tyyppihyväksyntää.

Kansallisella tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan Suomessa uudelle ajoneuvolle tai varusteelle myönnettävää tyyppihyväksyntää.

Kansallisella piensarjatyypin hyväksynnällä tarkoitetaan ajoneuvolle 1 momentissa mainittujen EU-säädösten mukaisesti myönnettävää kansallista tyyppihyväksyntää, joka myönnetään sellaista tyyppiä olevalle uudelle ajoneuvolle, jota valmistetaan rajoitettu määrä.

31 §

Tyyppihyväksynnän soveltamisala

EY-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle sekä M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvolle taikka moottorityökoneelle. Kansallinen tyyppihyväksyntä myönnetään muulle tieliikenteeseen tarkoitettulle ajoneuvolle ja varusteelle sekä moottorityökoneelle. Piensarjatyypin hyväksynnässä sovelletaan 30 §:n 1 momentissa mainittuihin säädöksiin perustuvia määrällisiä rajoituksia. E-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle.

32 §

Tyyppihyväksyntävelvollisuus

Tieliikennekäyttöön myytävän tai ensirekisteröitävän uuden M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvon tulee olla EY-

tyyppihyväksytty tai kansallisesti piensarjatyypin hyväksytty.

Edellä 1 momentissa mainittuihin ajoneuvoihin tarkoitettuna, erikseen myytävän järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön tulee olla EY- tai E-tyyppihyväksytty. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella voidaan kuitenkin säätää tästä poikkeuksia 30 §:n 1 momentissa mainittujen säädösten mukaisesti.

Edellä 1 momentista poiketen seuraavien uusien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuus saadaan todeta rekisteröintikatsastuksessa:

1) tieliikennekäyttöön yksittäiskappaleena valmistettu tai maahantuotu L- tai T₁—T₃-luokan ajoneuvo, jota ei ole EY-tyyppihyväksytty tai kansallisesti piensarjatyypin hyväksytty;

2) toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa kansallisesti piensarjatyypin hyväksytty M-, N- tai O-luokan ajoneuvo, jonka kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän Suomi on 39 a §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla tunnustanut;

3) toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytty M-, N- ja O-luokan ajoneuvo;

4) monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistunut muu kuin M-, N- tai O-luokan ajoneuvo.

M-, N- ja O-luokan ajoneuvon yksittäishyväksyntäoikeudesta säädetään 50 b §:ssä.

32 a §

Valmistajan vastuu tyyppihyväksyntäviranomaiselle

Ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön ja varusteen valmistaja vastaa 34 §:ssä mainitulle tyyppihyväksyntäviranomaiselle valmistamansa tuotteen tyyppihyväksynnästä ja tuotannon vaatimustenmukaisuudesta riippumatta siitä, onko valmistaja osallistunut tuotteen kaikkiin valmistusvaiheisiin. Monivaiheisessa tyyppihyväksynnässä kukin valmistaja vastaa tyyppihyväksyntäviranomaiselle ajoneuvon hyväksynnästä ja tuotannon vaatimustenmukaisuudesta niiden järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden osalta, jotka on

lisätty tai joita on muutettu kyseisessä ajoneuvon valmistusvaiheessa.

32 b §

Valmistajan edustajan nimeäminen

EY-tyyppihyväksyntää tai kansallista tyyppihyväksyntää hakevan ETA-valtion ulkopuolelle sijoittautuneen ajoneuvon, osan, järjestelmän, erillisen teknisen yksikön ja varusteen valmistajan on nimettävä ETA-valtioon sijoittautunut valmistajan edustaja. Kun on kyse muusta kansallisesta tyyppihyväksynnästä kuin kansallisesta piensarjatyypin hyväksynnästä, valmistajan edustajan tulee olla sijoittautunut Suomeen.

33 §

Hyväksynnän hakija

Tyyppihyväksyntää hakee ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen valmistaja tai valmistajan edustaja.

34 §

Tyyppihyväksyntäviranomainen

M-, N-, L-, O-, T₁—T₃-, C- ja R-luokan ajoneuvon, liikennetraktorin ja moottorikoneen sekä maastoajoneuvon samoin kuin näiden järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden tyyppihyväksyntäviranomainen Suomessa on Ajoneuvohallintokeskus.

34 a §

Toimivaltainen viranomainen CE-merkinnällä varustettuja tuotteita koskevissa asioissa

Jos tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä edellytetään polkupyörän, moottorikelkan, osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuuden varmentamista CE-merkinnällä, toimivaltainen viranomainen on Ajoneuvohallintokeskus.

35 §

Tyyppihyväksynnän myöntäminen

Tyyppihyväksyntäviranomainen myöntää ajoneuvon tai järjestelmän tyyppihyväksynnän valmiille ajoneuvotyypille ja järjestelmälle, joka on ajoneuvon valmistajan esittämien valmistusasiakirjojen mukainen ja täyttää valmiille ajoneuville tai järjestelmälle asetetut vaatimukset. Tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamisen edellyttämistä toimista ennen tyyppihyväksynnän myöntämistä säädetään 45 ja 46 §:ssä.

Tyyppihyväksyntäviranomainen myöntää monivaiheisen tyyppihyväksynnän keskenerräiselle ajoneuvotyypille, joka on valmistusasiakirjojen mukainen ja täyttää ajoneuville asetetut vaatimukset ajoneuvotyypin valmistusvaiheen mukaisesti.

Tyyppihyväksyntäviranomainen myöntää osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen tyyppihyväksynnän osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen tyypille, joka on valmistusasiakirjojen mukainen ja täyttää osalle, erilliselle tekniselle yksikölle tai varusteelle asetetut vaatimukset.

Tyyppihyväksynnästä annetaan tyyppihyväksyntätodistus. Hyväksyntään voidaan tarvittaessa liittää rajoituksia ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen käytölle ja järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen asennusta koskevia, turvallisuusvaatimuksista tai osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen ominaisuuksista johtuvia ehtoja.

Hyväksynnän myöntämisessä sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän ja kansallisen piensarjatyyppihyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä säädettyä menettelyä ja E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä.

36 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen tyyppihyväksynnässä

Edellä 35 §:ssä tarkoitettu vaatimustenmukaisuus osoitetaan hyväksynnän hakijan toimittamalla ETA-valtion tai Ahvenanmaan

maakunnan tai asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion hyväksyntäviranomaisen myöntämällä tyyppihyväksyntätodistuksella tai nimetyt tutkimuslaitoksen suorittamalla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmilla.

Edellä 1 momentista poiketen kansallisen tyyppihyväksynnän vaatimusten sekä muiden kuin täyttä vastaavuutta 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun säädöksen mukaisesti edellyttävien

EY-piensarjatyyppihyväksynnässä sovellettavien vaatimusten täytyminen voidaan osoittaa myös 48 §:ssä tarkoitettua hyväksytyt asian-
tuntijan selvityksen perusteella tai vähäisin osin tyyppihyväksyntäviranomaisen suorittamalla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmilla. Kansallisessa tyyppihyväksynnässä tyyppihyväksyntäviranomainen voi hyväksyä osoituksena vaatimusten täyttymisestä myös toisen ETA-valtion tai asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen selvityksen vaatimustenmukaisuudesta.

EY-piensarjatyyppihyväksynnässä 2 momentissa tarkoitettujen muiden kuin täyttä vastaavuutta edellyttävien vaatimusten sekä kansallisen tyyppihyväksynnän vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi käytettävistä menettelyistä sekä siitä, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa 2 momentissa tarkoitettua hyväksytyt asian-
tuntijan selvityksen perusteella, säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

37 §

Tyyppihyväksynnän myöntämisestä kieltäytyminen

Jos tyyppihyväksyntäviranomainen arvioi 35 §:ssä tarkoitettua vaatimukset täyttävän ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön tyypin muodostavan vakavan vaaran liikenneturvallisuudelle tai vahingoittavan vakavasti ympäristöä taikka terveyttä, tyyppihyväksyntäviranomainen voi kieltäytyä antamasta tyyppihyväksyntää. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava hyväksynnän epäämisestä viipymättä muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hy-

väksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle sekä perusteltava päätöksensä. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä kansallista tyyppihyväksyntää koskevan hakemuksen hylkäämisestä.

39 §

Tyyppihyväksyntärekisteri

Tyyppihyväksyntäviranomainen pitää rekisteriä myöntämistään tyyppihyväksynnöistä ja niistä ajoneuvojen tyyppihyväksynnöistä, joista se saa tiedon muun ETA-valtion, Ahvenanmaan maakunnan tai Geneven sopimukseen liittyneen valtion hyväksyntäviranomaiselta taikka ajoneuvon valmistajalta tai valmistajan edustajalta. Rekisteriin merkitään ajoneuvotyyppin tyyppihyväksyntätodistuksen tiedot ja todistukseen liitetyt testitulokset.

Tyyppihyväksyntärekisterin sisältämiä liike- ja ammatissalaisuuksia sisältäviä tietoja saa salassapitovelvollisuuden estämättä antaa:

- 1) katsastuksen suorittajalle laissa tai sen nojalla säädettyjä katsastustehtäviä varten;
- 2) sopimusrekisteröijälle laissa tai sen nojalla säädettyjä rekisteröintitehtäviä varten;
- 3) tuotannon vaatimustenmukaisuutta tuotteen valmistajan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla valvovan tutkimuslaitoksen valvonta-tehtäviä varten;
- 4) yksittäishyväksynnän myöntäjälle ajoneuvon yksittäishyväksyntää varten;
- 5) teknisen tienvarsitarkastuksen suorittajalle tekniseen tienvarsitarkastukseen liittyviä tehtäviä varten.

39 a §

Tyyppihyväksynnän tunnustaminen

Suomi tunnustaa toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan 30 §:n 1 momentissa mainittujen säädösten mukaisesti valmiille ajoneuville, järjestelmälle, osalle, erilliselle tekniselle yksikölle tai varusteelle myöntämän EY-tyyppihyväksynnän ja E-

tyyppihyväksynnän sekä monivaiheisesti tyyppihyväksyttävän ajoneuvon valmiille valmistusvaiheelle myöntämän EY- tai E-tyyppihyväksynnän.

Suomi tunnustaa toisen ETA-valtion ja Ahvenanmaan maakunnan 30 §:n 1 momentissa mainittujen säädösten mukaisesti ajoneuville myöntämän kansallisen piensarjatyypin tyyppihyväksynnän, jollei ole perusteltua syytä epäillä, että tekniset säännökset, joiden mukaan hyväksyntä on myönnetty, eivät vastaa vähintään Suomessa voimassa olevia kansallista piensarjatyypin tyyppihyväksyntää koskevia teknisiä vaatimuksia.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään menettelyistä, määräajoista ja teknisten tietojen saamisesta hyväksyntäasiakirjoista, jotka koskevat:

- 1) tunnustamisen myöntämistä toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan myöntämälle kansalliselle piensarjatyypin tyyppihyväksynnälle;
- 2) tunnustamisen hakemista toiselta ETA-valtiolta tai Ahvenanmaan maakunnalta Suomessa myönnettylle kansalliselle piensarjatyypin tyyppihyväksynnälle;
- 3) Suomessa kansallisesti tyyppihyväksytyn ajoneuvon myyntiä, rekisteröintiä tai käyttöönottoa toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa.

40 §

Tyyppihyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä maatalous- ja metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden sekä näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden EY-tyyppihyväksynnästä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa:

- 1) mitkä ajoneuvot luetaan samaan tyyppiin kuuluviksi;
- 2) tyyppihyväksyntää koskevien teknisten tietojen ja hyväksyntätietojen ilmoittamisesta ja tallettamisesta tyyppihyväksyntärekisteriin;

3) Ajoneuvohallintokeskukselle annettavista valtuuksista vähäisten yksittäisten poikkeusten myöntämiseen tyyppihyväksynnässä, jos poikkeus ei vaaranna liikenneturvallisuu- ta eikä vääristä kilpailua;

4) mikä on piensarjatyypihyväksyttävien ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä määrä vuodessa;

5) millä ehdoin toisessa ETA-valtiossa M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuville myönnetty kansallinen piensarjatyypihyväksyntä on voimassa Suomessa;

6) mikä on Suomessa tunnustetulla toisen ETA-valtion myöntämällä piensarjatyypihyväksynnällä hyväksyttävien ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä, myytävä tai käyttöön otettava määrä vuodessa.

Liikenne- viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin niistä teknisistä vaatimuksista, joiden mukaisesti toisessa ETA-valtiossa M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃ luokan ajoneuville myönnetty kansallinen piensarjatyypihyväksyntä on voimassa Suomessa.

Tyyppihyväksyntämenettelystä, tyyppihyväksynnän voimassaolosta, tyyppihyväksyntätodistuksen antamisesta ja käytettävästä lomakkeesta sekä myönnetyn, muutetun, peruutetun ja evätyn hyväksynnän ilmoittamisesta muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille, Euroopan yhteisöjen komissiolle ja kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 a luku

Tyyppihyväksytyn ja CE-merkityn tuotteen vaatimustenmukaisuus

41 §

Vaatimustenmukaisuustodistus ja hyväksyntämerkintä

EY-tyypihyväksytyn ajoneuvon valmistajan on laadittava vaatimustenmukaisuustodistus tyyppihyväksytyn ajoneuvon valmistusvaiheen mukaisesti.

Valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin tyyppihyväksynnän mukaisesti valmistettuun

osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön kaupallinen merkkinsä tai tavaramerkkinsä ja tyyppimerkintä. Jos Euroopan yhteisön säädöksessä niin säädetään tai E-säännössä määrätään, kuhunkin osaan ja erilliseen tekniseen yksikköön on kiinnitettävä tyyppihyväksyntänumero tai -merkki, jolloin valmistajan ei tarvitse kiinnittää kaupallista merkkiä tai tavaramerkkiä ja tyyppimerkintää.

Vaatimustenmukaisuustodistuksen laatimisesta osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle sekä todistukseen merkittävistä tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei tavaramerkkiä tai tyyppimerkintää taikka muuta hyväksyntämerkintää tarvitse merkitä osiin ja erillisiin teknisiin yksiköihin, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä tai Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tällaista merkkiä tai merkintää ei edellytetä.

41 a §

Vaatimustenmukaisuuden varmentaminen CE-merkinnällä

Polkupyörän, moottorikelkan, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön valmistajan, valmistajan edustajan tai sen, joka vastaa tuotteen saattamisesta markkinoille, tulee varustaa laite CE-merkinnällä, jos sellaista tuotetta koskevilla tarkemmissa säännöksissä edellytetään.

42 §

Suomessa hyväksytyn tyyppin vaatimustenvaltuutuksen edellyttämät toimet

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen havaitsee tai saa tiedon, että sen hyväksymät ajoneuvot, osat, erilliset tekniset yksiköt tai varusteet eivät ole hyväksyntäviranomaisen hyväksymän tyyppin vaatimusten mukaisia, tyyppihyväksyntäviranomaisen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että valmistetut ajoneuvot, osat, erilliset tekniset yksiköt tai varusteet saadaan jälleen hyväksytyn tyyppin vaatimusten mukaisiksi.

Tässä tarkoituksessa tyyppi hyväksyntäviranomaisella on oikeus:

1) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaatimusten vastaisen ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen valmistus, kaupan pitäminen, myynti ja muu luovuttaminen sekä käyttö;

2) vaatia sellaisten muutosten tekemistä ajoneuvon, osan, erilliseen tekniseen yksikköön tai varusteeseen, että vaatimukset täyttyvät, ja vaatia tuloksen osoittamista;

3) velvoittaa ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen valmistaja, maahantuoja tai myyjä julkisesti ilmoittamaan ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen vaatimustenvastaisuudesta sekä itse antaa tällainen ilmoitus valmistajan, maahantuojaan tai myyjän kustannuksella;

4) velvoittaa valmistaja, maahantuoja tai myyjä korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut, jos tyyppi hyväksyntäviranomaisen käyttää jotakin 1—3 kohdassa tarkoitettua oikeutta.

Tyyppi hyväksyntäviranomaisen voi tehostaa antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehotusta uhkasakolla tai teettämishallalla siten kuin uhkasakolaissa (1113/1990) säädetään. Tyyppi hyväksyntäviranomaisen maksaa teettämänsä toimenpiteen kustannukset. Sanotut kustannukset saadaan periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Jolleivät 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden johda 1 momentissa tarkoitettuun tulokseen, tyyppi hyväksyntäviranomaisen voi tarvittaessa peruuttaa tyyppi hyväksyntän.

43 §

Suomessa hyväksytyin tyyppin vaatimustenvastaisuudesta ilmoittaminen

Jos 42 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa on kyse EY-tyyppi hyväksyntästä, tyyppi hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava toteutettujen toimenpiteiden muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviran-

omaisille sekä Euroopan yhteisöjen komissiolle, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä niin edellytetään. Ilmoitus on tehtävä viipymättä 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä säädettyä menettelyä noudattaen. Jos kyse on Geneven sopimuksen nojalla myönnetystä tyyppi hyväksyntästä, tyyppi hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava toteutettujen toimenpiteiden asianomaista sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille. Tällainen ilmoitus voidaan tehdä salassapitovelvollisuuden estämättä.

44 §

Toisessa valtiossa hyväksytyin tyyppin vaatimustenvastaisuus

Jos tyyppi hyväksyntäviranomaisen arvioi, että toisessa ETA-valtiossa tai, jos kyse on Geneven sopimuksen nojalla myönnetystä hyväksyntästä, asianomaista E-sääntöä soveltavassa valtiossa tyyppi hyväksyntä vaatimustenmukaisuustodistuksella tai hyväksyntämerkillä varustettu ajoneuvo, osa tai erillinen tekninen yksikkö ei ole hyväksytyin tyyppin vaatimusten mukainen, tyyppi hyväksyntäviranomaisen on pyydettävä tyyppi hyväksyntän antanutta valtiota tarkastamaan, että valmistetut ajoneuvot, osat tai erilliset tekniset yksiköt ovat hyväksytyin tyyppin vaatimusten mukaisia.

44 a §

CE-merkinnällä varustetun tuotteen vaatimustenvastaisuus

Jos toimivaltainen viranomaisen havaitsee, että markkinoille saatettu polkupyörä, moottorikelkka, osa, järjestelmä tai erillinen tekninen yksikkö, jonka vaatimustenmukaisuus on varmennettu CE-merkinnällä, ei vastaa tuotteelle asetettuja vaatimuksia, toimivaltaisen viranomaisen on toimittava siten kuin 42 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään poistaakseen tällaiset tuotteet markkinoilta sekä rajoittaakseen niiden vapaata liikkuvuutta.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava käynnistetyistä markkinavalvontatoimista

komissiolle siten kuin kyseiseen polkupyörään, moottorikelkkaan, osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai muussa säännöksessä edellytetään.

44 b §

Osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän vaatimustenvastaisuus

Jos valvontaviranomainen havaitsee tai saa tiedon sellaisen 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun osan tai erillisen teknisen yksikön, jonka ei tarvitse olla erikseen liikennekäyttöön hyväksytty, taikka polkupyörän maahantuonnista, valmistuksesta Suomessa myytäväksi, kaupan pitämisestä, myynnistä tai muusta luovuttamisesta, valvontaviranomaisen on meneteltävä siten kuin 42 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Jolleivät 42 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet johda osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän saattamiseen vaatimustenmukaiseksi, valvontaviranomainen voi määrätä valmistajan, maahantuojan ja myyjän hallussa olevan osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän hävitettäväksi tai määrätä, miten sen suhteen muutoin on meneteltävä.

45 §

Vaatimustenmukaisuuden valvonta tuotannossa

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, osa tai tekninen yksikkö on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyyn tyyppiin tai CE-merkinnän edellytysten mukainen.

Valmistajan tai valmistajan edustajan tulee viivytyksettä ilmoittaa tyyppihyväksyntäviranomaiselle sellaisesta tyyppiin vaatimustenvastaisuutta koskevasta tiedosta, joka voi johtaa tyyppihyväksynnän peruuttamiseen.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen on ennen tyyppihyväksynnän myöntämistä varmistettava riittävästä menettelystä, jolla taataan te-

hokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä säädettyjä menettelyjä ja E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä. Ajoneuvohallintokeskus antaa tarkemmat määräykset edellä tarkoitettujen menettelyjen soveltamisesta kansallisen tyyppihyväksynnän tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaan.

CE-merkinnällä varmennetun tuotteen vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa ja siihen sisältyvässä valvonnassa sovelletaan, mitä tuotteeseen tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai direktiivin toimeenpanosta annetuissa säännöksissä säädetään.

46 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävä sopimus

Ennen tyyppihyväksynnän myöntämistä hyväksynnän hakijan on tehtävä sopimus tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta. EY- tai E-tyyppihyväksynnän hakijan on tehtävä sopimus nimetyn tutkimuslaitoksen kanssa ja kansallisen tyyppihyväksynnän hakijan joko nimetyn tutkimuslaitoksen tai 48 §:ssä tarkoitetun hyväksytyt asiantuntijan kanssa. Sopimus on liitettävä tyyppihyväksyntähakemusta koskeviin asiakirjoihin.

Hyväksynnän hakija voi tehdä 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen tyyppihyväksyntäviranomaisen kanssa, jos tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa tekevää nimettyä tutkimuslaitosta tai hyväksyttyä asiantuntijaa ei ole kohtuudella löydettävissä. Sopimus tyyppihyväksyntäviranomaisen kanssa tehdään määräajaksi ja enintään viideksi vuodeksi.

Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävässä sopimuksessa sovitaan valvonnan toteuttamisesta. Vaatimustenmukaisuutta valvotaan hyväksynnän tai arvioinnin hakijan kustannuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin sopimuksen sisällöstä.

Tyyppihyväksynnän haltijan on viipymättä ilmoitettava tyyppihyväksyntäviranomaiselle tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevaan sopimukseen tehdyistä muutoksista ja sopimuksen päättymisestä.

46 a §

Vaatimustenmukaisuuden valvonnan suorittajan toimivalta

Tyyppihyväksyntäviranomainen saa milloin tahansa tarkastaa hyväksymiensä tuotteiden tuotantoyksikössä sovellettavat vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tyyppihyväksyntäviranomaisella, nimetyllä tutkimuslaitoksella ja hyväksytyllä asiantuntijalla on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

1) päästä ajoneuvojen, järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;

2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määrävällein tämän lain nojalla sovellettavissa standardeissa tai Euroopan yhteisön säädöksissä taikka E-säännöissä määrätty testit ja laskelmat;

3) saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hyväksytyyn tyypin tai CE-merkinnällä varustetun tuotteen laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Jos tutkimuslaitos tai hyväksytty asiantuntija suorittaa 46 §:n 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen nojalla vaatimustenmukaisuuden valvontaa, tämän on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

Jos tyyppihyväksytyyn tuotteen tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa ei toteuteta säännösten ja tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehdyn 46 §:ssä tarkoitetun sopimuksen edellyttämällä tavalla, tyyppihyväksyntäviranomainen voi antaa valmistajalle huomautuksen tai varoituksen.

Jos valmistajalle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen annetussa määräajassa, tyyppihyväksyntäviranomainen voi peruuttaa myöntämänsä tyyppihyväksynnän määräajaksi tai kokonaan.

46 b §

Tyyppihyväksynnän voimassaolon päättyminen

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy, jos:

1) tulee voimaan uusi ajoneuvon rekisteröintiä, myyntiä tai käyttöönottoa koskeva säännös eikä tyyppihyväksyntää ole päivitetty sitä vastaavaksi;

2) tyyppihyväksytyyn ajoneuvon tuotanto lopetetaan pysyvästi;

3) 78 §:ssä tarkoitettun luvan voimassaolo päättyy;

4) tyyppihyväksyntäviranomainen peruuttaa tyyppihyväksynnän.

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän haltijan on viipymättä ilmoitettava tyyppihyväksyntäviranomaiselle 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisesta tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä.

5 b luku

Tutkimuslaitosta koskevat vaatimukset

47 §

Nimetty tutkimuslaitos

Nimetty tutkimuslaitos tekee vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi 36 §:ssä tarkoitettuja tai tuotannon laadunvalvontaan liittyviä 45 §:n 4 momentissa tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja arviointoja taikka 78 §:n 2 momentissa tarkoitettujen osien tai varusteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa edellytettäviä teste-

jä ja arviointeja. Nimetyksi tutkimuslaitokseksi voidaan erityisestä syystä hyväksyä määräajaksi. Valmistaja voidaan hyväksyä nimetyksi tutkimuslaitokseksi vain, jos kyseistä teknistä vaatimusta koskevassa Euroopan yhteisön säädöksessä niin säädetään. Tyyppihyväksyntäviranomainen voidaan hyväksyä nimetyksi tutkimuslaitokseksi, jos se täyttää tämän pykälän vaatimukset.

Tyyppihyväksyntäviranomainen hyväksyy nimetyn tutkimuslaitoksen hakemuksesta tehdyn arvioinnin perusteella, jos tutkimuslaitos täyttää kyseistä toimintaa koskevat seuraavien standardien mukaiset vaatimukset:

1) tuotteen vaatimustenmukaisuuden arviointia varten tehtävää testaustoimintaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17025;

2) tuotannon vaatimustenmukaisuuden arviointia varten suoritettavan valmistajan tai kolmannen osapuolen testauksen valvontaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17020;

3) valmistajan menettelyjä tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvomiseksi koskevaa arviointitoimintaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17021;

4) tuotannon vaatimustenmukaisuuden arvioimiseksi tehtävää testaustoimintaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17020.

Nimetty tutkimuslaitos saa 2 momentissa mainituissa standardeissa tarkoitettuun edellytyksin käyttää tarkastusten, mittauksen, testien ja laskelmien suorittamiseen alihankkijana ulkopuolista pätevää laitosta valmistajan suostumuksella taikka valmistajan laboratoriota tai mittaus- ja testilaitteita. Nimetty tutkimuslaitos vastaa käyttämänsä laitoksen ja laboratorion tarkastuksista, mittauksista, testeistä, laskelmista ja arvioinneista sekä huolehtii, että alihankkija noudattaa standardeja, joita toiminta edellyttää. Jos tyyppihyväksyntäviranomainen tekee päätöksen käytettävästä alihankkijasta, alihankkijan toiminnasta vastaa tyyppihyväksyntäviranomainen.

47 a §

Nimetyt tutkimuslaitoksen pätevyysarvioinnit

Tutkimuslaitoksen pätevyysarvioimiseksi tyyppihyväksyntäviranomaisen tulee

perustaa arviointiryhmä, jonka jäsenet ovat riippumattomia toiminnasta, jota arvioidaan ja jonka jäsenillä on oltava erityisosaamista siltä tekniseltä alalta, jolla tutkimuslaitos harjoittaa toimintaa. Arviointiryhmän tutkimuslaitoksen nimeämistä koskevan päätöksen tulee perustua arviointiraporttiin, joka muodostuu nimeämistä hakevan tutkimuslaitoksen toimittamien asiakirjojen tiedoista ja laitoksen arvioinnista paikan päällä. Arvioinnin osana hyväksytään tutkimuslaitoksen pätevyyden ja laitoksessa tehtävän toiminnan arvioinnin korvaavana voimassa oleva 47 §:n 2 momentissa mainitun standardin vaatimusten täyttämistä osoittava akkreditointidokumentti.

Nimetyt tutkimuslaitoksen pätevyysalueen tulee kattaa kaikki ne säännökset ja toiminta, joiden mukaista nimeämistä tutkimuslaitos hakee. Henkilö, joka tekee testejä vaatimustenmukaisuuden arviointia varten, ei saa toimia saman toimeksiantajan lukuun tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnan johtavana arvioijana.

Tutkimuslaitoksella tulee olla toimintansa laajuutta vastaava vastuuvakuutus toiminnastaan valmistajalle tai kolmansille osapuolille aiheutuvien muiden kuin välillisten vahinkojen korvaamiseksi.

48 §

Hyväksytty asiantuntija

Tyyppihyväksyntäviranomainen voi hakemuksesta hyväksyä tutkimuslaitoksen, testaukseen harjoittavan yhteisön tai yksittäisen asiantuntijan hyväksytyksi asiantuntijaksi tekemään 36 §:n 2 momentissa, 45 §:n 4 momentissa tai 50 e §:n 2 momentissa tarkoitettuja, tyyppihyväksyntäviranomaisen päätöksessä erikseen määritellyn pätevyysalueen mukaisia selvityksiä. Hyväksytyllä asiantuntijalla tulee olla tehtävien edellyttämä laitteisto ja ammattitaitoinen henkilöstö. Laitteiston ja henkilöstön pätevyyden arvioinnissa noudatetaan soveltuvin osin 47 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa mainittujen standardien vaatimuksia ja 47 a §:n 1 momentissa säädettyä menettelyä.

Ajoneuvohallintokeskus antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä ja niitä varten tarvittavia

mahdollisia tarkastuksia, testejä ja laskelmia koskevien todistusten sisällöstä sekä hyväksymisestä tehtävän päätöksen edellyttämän hyväksytyin asiantuntijan toiminnan kuvauksen sisällöstä.

49 §

Nimetyin tutkimuslaitoksen ja hyväksytyin asiantuntijan valvonta

Nimetyin tutkimuslaitoksen ja hyväksytyin asiantuntijan on pidettävä rekisteriä tekemistään tarkastuksista, mittauksista, testeistä, laskelmista ja selvityksistä. Nimetyin tutkimuslaitoksen ja hyväksytyin asiantuntijan on ilmoitettava tyyppi hyväksyntäviranomaiselle, jos se päättää toimintansa tai jos sen toimintaan tulee sellaisia muutoksia, että nimeämisen tai hyväksymisen edellytykset eivät enää täyty.

Tyyppi hyväksyntäviranomaisen valvoo nimetyin tutkimuslaitoksen ja hyväksytyin asiantuntijan toimintaa sen toiminnan osalta, jota laitos on 47 tai 48 §:n nojalla hyväksytty suorittamaan ja varmistaa määräajoin, että säädetyt vaatimukset täyttyvät. Valvonnan toimittamiseksi tyyppi hyväksyntäviranomaisella ja sen käyttämällä asiantuntijalla on oikeus päästä nimetyin tutkimuslaitoksen ja hyväksytyin asiantuntijan sellaisiin muihin kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin, joissa tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja selvityksiä suoritetaan ja saada salassapitovelvollisuuden estämättä käyttöönsä nimetyin tutkimuslaitoksen ja hyväksytyin asiantuntijan riippumattomuutta sekä henkilöstöä, järjestelmiä, laitteistoa ja välineitä samoin kuin tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja selvityksiä koskeva aineisto. Valvonta suoritetaan nimetyin tutkimuslaitoksen ja hyväksytyin asiantuntijan kustannuksella.

50 §

Nimetylle tutkimuslaitokselle ja hyväksytylle asiantuntijalle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen

Jos nimetty tutkimuslaitos tai hyväksytty asiantuntija ei täytä säädettyjä vaatimuksia

tai toimii tässä luvussa tarkoitettussa toiminnassa säännösten vastaisesti, tyyppi hyväksyntäviranomaisen voi antaa nimetyille tutkimuslaitokselle tai hyväksytyille asiantuntijalle huomautuksen tai varoituksen. Jos nimetyille tutkimuslaitokselle tai hyväksytyille asiantuntijalle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen, tyyppi hyväksyntäviranomaisen voi peruuttaa myönnetyn hyväksynnän määräajaksi. Hyväksyntä voidaan peruuttaa kokonaan, jos nimetyin tutkimuslaitoksen tai hyväksytyin asiantuntijan toiminnassa on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä.

50 a §

Tutkimuslaitosta koskevat tarkemmat säännökset

Nimetyin tutkimuslaitoksen hyväksymistä koskevasta menettelystä, arvioinnin ja siitä tehtävän raportin sisällöstä ja nimetyin tutkimuslaitoksen ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa myös nimetyin tutkimuslaitoksen ja hyväksytyin asiantuntijan hyväksymisen yhteydessä asetettavista toiminnan asianmukaisen suorittamisen kannalta välttämättömistä määräajoista, vaatimuksista, rajoituksista ja ehdoista sekä tutkimuslaitoksen pätevyysaluetietojen pitämisestä julkisesti saatavilla.

5 c luku

Yksittäishyväksyntä

50 b §

Yksittäishyväksyntäoikeus

Yksittäishyväksyntä myönnetään tieliikennekäyttöön myytävälle tai ensirekisteröitävälle uudelle M-, N- tai O-luokan ajoneuvolle, jota ei ole tyyppi hyväksytty. Tyyppi hyväksytty M-, N- tai O-luokan ajoneuvo voidaan kuitenkin esittää yksittäishyväksyttäväksi, jos sitä on ennen ensirekisteröintiä muutettu siten, että myönnetyn tyyppi hyväksynnän voimassaolo on päätynyt tai jos ajo-

neuvolle on muussa ETA-valtiossa tai Ahvenenmaan maakunnassa myönnetty kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä, jota ei ole Suomessa tunnustettu. Lisäksi monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistunut M-, N- tai O-luokan ajoneuvo voidaan EY-tyypin hyväksynnän tai kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän sijasta yksittäishyväksyä.

Muualta kuin ETA-valtiosta tai Ahvenanmaan maakunnasta käytettynä maahantuodun auton ja sen perävaunun yksittäishyväksyntävelvollisuudesta säädetään 29 a §:n 2 momentissa.

50 c §

Yksittäishyväksyntää koskevat vaatimukset

Yksittäishyväksyttävän ajoneuvon on vastattava ympäristö- ja liikenneturvallisuusominaisuuksiltaan EY-tyypin hyväksyntää tai kansallista piensarjatyypin hyväksyntää koskevia vaatimuksia. Yksittäishyväksyttävälle ajoneuvolle voidaan kuitenkin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säätää vähäisiä poikkeuksia ajoneuvon teknisistä vaatimuksista.

50 d §

Yksittäishyväksynnässä noudatettava menettely

Yksittäishyväksyntää hakee ajoneuvon valmistaja tai omistaja taikka heidän puolestaan toimiva ETA-valtion alueella vakituisesti asuva henkilö

Yksittäishyväksynnässä tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi tarkastetaan, onko ajoneuvo rakenteeltaan, mitoiltaan ja varusteiltaan säännösten mukainen. Yksittäishyväksynnässä sovelletaan 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yksittäishyväksynnästä ja säännöksiä yksittäishyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin.

50 e §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen yksittäishyväksynnässä

Osan, järjestelmän ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuus voidaan yksittäishyväksynnässä osoittaa:

1) hyväksynnän hakijan toimittamalla ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisen myöntämällä EY-tyypin hyväksyntätodistuksella tai tämän todistuksen mukaista hyväksyntää osoittavalla hyväksymismerkinnällä;

2) asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion hyväksyntäviranomaisen myöntämällä E-tyypin hyväksyntätodistuksella tai tämän todistuksen mukaista hyväksyntää osoittavalla hyväksymismerkinnällä;

Edellä 1 momentin lisäksi liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään, milloin vaatimuksenmukaisuus voidaan teknisten vaatimusten osalta osoittaa:

1) ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella;

2) 48 §:ssä tarkoitetun hyväksytyin asian tuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella.

3) osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin 1 momentissa tarkoitetulla hyväksymismerkinnällä;

4) valmistajan suorittamin yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksien, laskelmin tai testein;

5) vähäisiltä osin yksittäishyväksynnän myöntäjän tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä.

50 f §

Yksittäishyväksynnästä myönnettävä todistus

Yksittäishyväksynnästä annetaan yksittäishyväksyntätodistus, joka on voimassa kolme kuukautta. Todistuksen voimassaolo päättyy, jos ensimmäistä kertaa käyttöön otettava ajoneuvo ei enää täytä sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia. Jos

ajoneuvoa ei kolmen kuukauden kuluessa todistuksen antamisesta ole rekisteröity, todistuksen voimassaoloa voidaan jatkaa, jos ajoneuvo edelleen täyttää sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan tekniset vaatimukset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään yksittäishyväksynnästä annettavasta todistuksesta ja sen voimassaoloajan jatkamisesta.

50 g §

Yksittäishyväksynnän myöntäjä

Yksittäishyväksynnän myöntäjästä säädetään erikseen.

50 h §

Suomessa yksittäishyväksytyt ajoneuvon käyttöönotto toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa

Jos Suomessa yksittäishyväksytyt ajoneuvon omistaja haluaa myydä, rekisteröidä tai ottaa käyttöön ajoneuvon toisessa ETA -valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa, tyyppihyväksyntäviranomaisen on hakemuksesta toimitettava ajoneuvon omistajalle lausunto niistä teknisistä vaatimuksista, joiden mukaisesti ajoneuvo on hyväksytty.

50 i §

Toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytyt ajoneuvon hyväksynnän tunnustaminen Suomessa

Suomi tunnustaa toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun säädöksen nojalla ajoneuvolle myöntämän yksittäishyväksynnän hakijan toimittamien asiakirjojen perusteella, jollei ole perusteltua syytä epäillä, että tekniset säännökset, joiden mukaan hyväksyntä on myönnetty, eivät vastaa vähintään Suomessa voimassa olevia yksittäishyväksyntää koskevia teknisiä vaatimuksia. Ajoneuvon vaatimustenmukaisuus todetaan rekisteröintikatsastuksessa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytyt ajoneuvon yksittäishyväksynnän tunnustamisessa noudatettavasta menettelystä.

54 §

Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen määräaikaikatsastuksessa

Ajoneuvo on hyväksyttävä määräaikaikatsastuksessa, jos siinä ei ole havaittu ajoneuvon rakenteiden tai varusteiden vaatimustenmukaisuutta koskevaa, muutoskatsastusta edellyttävää puutteellisuutta taikka liikenneturvallisuuden kannalta merkittävää tai ympäristön kannalta huomattavaa vikaa tai puutteellisuutta. Jollei ajoneuvoa hyväksytä määräaikaikatsastuksessa, se on hylättävä. Hylkäysperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

60 §

Rekisteröintikatsastus

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on ennen ensirekisteröintiä oltava hyväksytty rekisteröintikatsastuksessa. Rekisteröintikatsastukseen ei tarvitse esittää 65 §:ssä tarkoitetulla tavalla ennakoilmoitettua ja valmiina ajoneuvona tyyppihyväksyttyä ajoneuvoa eikä Suomessa yksittäishyväksyttyä ja ensimmäistä kertaa käyttöönotettavaa ajoneuvoa, jos ajoneuvon hyväksyntä on ensirekisteröintijankohtana voimassa ja ajoneuvon rakennetta tai varusteita ei ole hyväksynnässä tarkastetuilta osin muutettu.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on oltava hyväksytty aikaisintaan kolme kuukautta aikaisemmin suoritettussa rekisteröintikatsastuksessa ennen sen ottamista uudelleen liikennekäyttöön, jos:

1) ajoneuvo on ollut rekisteröitynä Suomessa, mutta on poistettu rekisteristä ennen 2 päivää marraskuuta 2007;

2) ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä ulkomaille tai Ahvenanmaan maakuntaan ta-

pahtuvaa vientiä ja siellä rekisteröintiä varten; tai

3) ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä vaurioituneena liikenne- tai autovakuutusasiointia hoitavan yhteisön ilmoituksesta.

Rekisteröintikatsastuksessa tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi tarkastetaan, onko ajoneuvo rakenteeltaan, mitoilta ja varusteiltaan säännösten mukainen. Rekisteröintikatsastuksesta annetaan ajoneuvon katsastukseen esittäneelle todistus.

Ensimmäistä kertaa käyttöön otettavan ajoneuvon rekisteröintikatsastuksesta annettu todistus on voimassa kolme kuukautta. Voimassaolo päättyy, jos ajoneuvon tyyppi hyväksynnän tai yksittäishyväksynnän voimassaolo päättyy taikka ajoneuvo ei enää täytä ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia.

Käytetyn ajoneuvon kunto tarkastetaan rekisteröintikatsastuksen yhteydessä. Kuntoa ei tarkasteta, ellei ajoneuvon katsastukseen esittänyt sitä halua, jos:

1) ajoneuvoa ei tarvitse Suomessa lainkaan määräaikaikatsastaa;

2) ajoneuvo on niin uusi, että sitä ei tarvitse Suomessa vielä määräaikaikatsastaa; tai

3) ajoneuvolle on suoritettu määräaikaikatsastus ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa ja:

a) tästä esitetään todistus tai sen jäljennös;

b) tämä katsastus on Suomen määräaikaikatsastuksen toistumistiheyttä koskevien määräaikaikojen mukaan laskettuna edelleen voimassa; sekä

c) tämä katsastus vastaa sisällöllisesti määräaikaikatsastusta koskevien Euroopan yhteisön säännösten vaatimuksia; rekisteröintikatsastuksen yhteydessä tarkastetaan kuitenkin ne Suomen määräaikaikatsastusta koskevissa säännöksissä säädettyt kohteet, joita ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa suoritettussa määräaikaikatsastuksessa ei ole tarkastettu.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin rekisteröintikatsastuksesta, rekisteröintikatsastuksesta annettavasta todistuksesta sekä rekisteröintikatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei ajoneuvoa 1 ja 2 momentista poiketen tarvit-

se esittää rekisteröintikatsastukseen, ellei rekisteröintikatsastus ole tarpeen:

1) ajoneuvon yksilöimiseksi;

2) ajoneuvoa koskevien tietojen ilmoittamiseksi rekisteriin;

3) sen tarkastamiseksi, täyttääkö ajoneuvo sitä koskevissa säännöksissä asetetut vaatimukset; tai

4) muusta vastaavanlaisesta syystä.

60 a §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rekisteröintikatsastuksessa

Jos ajoneuvo hyväksytään liikenteeseen rekisteröintikatsastuksen perusteella, ajoneuvon rakennetta, mittaa tai varustetta koskevan vaatimuksen täyttyminen voidaan osoittaa 50 e §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään lisäksi, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan teknisten vaatimusten osalta osoittaa 50 e §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitetulla tavalla taikka vähäisiltä osin katsastuksen suorittajan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selviytyksillä.

Ajoneuvolle myönnetty, voimassa oleva EY-tyyppi hyväksyntä taikka ajoneuvolle Suomessa myönnetty tai tunnustettu voimassa oleva kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä katsotaan osoitukseksi vaatimustenmukaisuudesta.

Vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa rekisteröintikatsastuksessa otetaan huomioon toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan ajoneuvolle myöntämä yksittäishyväksyntätodistus tai muu viranomaisen myöntämä todistus, josta ilmenevät ajoneuvolle tehdyt tarkastukset.

60 b §

Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen rekisteröintikatsastuksessa

Ajoneuvo, joka hyväksytään Suomessa ensimmäistä kertaa liikenteeseen rekisteröintikatsastuksen yhteydessä, on vaatimustenmukaisuuden osalta hyväksyttävä, jos ajoneuvo

täyttää sitä koskevat tekniset vaatimukset. Muussa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröity ja käytettynä maahantuotu ajoneuvo hyväksytään vaatimustenmukaisuuden osalta rekisteröintikatsastuksessa myös, jos ajoneuvon osoitetaan täyttävän sellaiset aiemmassa rekisteröintimaassa voimassa olevat tekniset vaatimukset, jotka vastaavat vähintään Suomessa vaadittavia teknisiä vaatimuksia.

Jos rekisteröintikatsastuksen yhteydessä tarkastetaan ajoneuvon kunto, hyväksymiseen ja hylkäämiseen sovelletaan, mitä 54 §:ssä säädetään.

Jollei ajoneuvoa hyväksytä rekisteröintikatsastuksessa, se on hylättävä. Hylkäysperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

62 §

Kytkekatsastus

M- ja N-luokan ajoneuvo ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävä muu O-luokan ajoneuvo kuin hinattava laite on esitettävä kytkekatsastukseen ennen yhdistelmän käyttöönottoa, jos kyseessä on erikoiskuljetukseen hyväksytty ajoneuvoyhdistelmä tai jos ajoneuvojen mekaaniset kytkentälaitteet, sähköjohtojen kytkentä ja paineilmajarruilla varustetussa ajoneuvossa paineilmajarrujohojen liittimien mitoitus ja sijoitus poikkeavat yleisesti ajoneuvoissa käytettävistä kytkentälaitteista.

63 §

Määräaikaikatsastusta koskevien säännösten soveltaminen muihin katsastuksiin

Rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastukseen sovelletaan, mitä 52, 55—57 ja 59 §:ssä säädetään. Rekisteröintikatsastuksen saa kuitenkin 52 §:ssä olevasta kiellosta huolimatta suorittaa. Ajoneuvon hyväksymiseen

ja hylkäämiseen muutos- ja kytkentäkatsastuksessa sovelletaan, mitä 54 §:ssä säädetään.

64 a §

Poikkeukset rekisteröintivelvollisuudesta

Edellä 8 §:ssä tarkoitettu rekisteröintivelvollisuus ja 64 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus eivät koske:

- 1) muuta maastoajoneuvoa kuin moottorikelkkaa;
- 2) sadon tuottamiseen, sadonkorjuuseen tai tienpitoon rakennettua tai varustettua moottorityökoneetta eikä kävellen ohjattavaksi tarkoitettua traktoria tai vastaavaa moottorityökoneetta;
- 3) perävaunua, joka on tarkoitettu kytkettäväksi L-luokan ajoneuvoon, traktoriin, moottorityökoneeseen tai maastoajoneuvoon;
- 4) hinattavaa laitetta lukuun ottamatta autoon kytkettävää hinattavaa laitetta;
- 5) rekeä.

66 §

Ajoneuvon ensirekisteröinti

Oikeudesta kieltäytyä rekisteröimästä ajoneuvoa, joka aiheuttaa vakavaa vaaraa liikenneturvallisuudelle taikka haittaa ympäristölle tai terveydelle säädetään 80 ja 81 §:ssä.

69 §

Sarjan viimeiset ajoneuvot

Hyväksyntäviranomainen voi ajoneuvon valmistajan tai valmistajan edustajan hakemuksesta myöntää poikkeuksen ajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevaan Euroopan yhteisön säädöksiin perustuvista vaatimuksista, jollei niissä toisin säädetä:

- 1) enintään 6 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaolo päättyy kalente-

rivuoden lopussa, 7 kuukauden ajaksi valmiille L-luokan ajoneuvoille, moottorityökoneille tai maastoajoneuvoille;

2) enintään 12 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaolo päättyy kalenterivuoden lopussa, 13 kuukauden ajaksi monivaiheisen tyyppihyväksynnän perusteella hyväksyttävälle L-luokan ajoneuvoille, moottorityökoneille tai maastoajoneuvoille;

3) enintään 12 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta valmiille M-, N- tai O-luokan ajoneuvoille;

4) enintään 18 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta monivaiheisen tyyppihyväksynnän tuloksena valmistuneelle M-, N- tai O-luokan ajoneuvoille;

5) enintään 24 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta valmiille T₁–T₃-luokan ajoneuvoille;

6) enintään 30 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta monivaiheisen tyyppihyväksynnän tuloksena valmistuneelle T₁–T₃-luokan ajoneuvoille.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentille edellisenä kalenterivuonna tai edellisen 12 kuukauden aikana Suomessa käyttöön otetuista M₁-luokkaan kuuluvista saman valmistajan valmistamista ajoneuvoista ja 30 prosentille kuhunkin muuhun ajoneuvoluokkaan kuuluvista saman valmistajan valmistamista ajoneuvoista. Mainitun prosenttiluvun mukainen ajoneuvomäärä pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaislukuun.

Edellä 2 momentissa säädetystä poiketen T₁–T₃-luokan ajoneuvojen osalta poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentille kahden edellisvuotena Suomessa käyttöön otettujen kaikkien asianomaiseen tyyppiin kuuluvien ajoneuvojen lukumäärästä. Kyseinen enimmäismäärä ei kuitenkaan saa olla alle 20.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan ainoastaan ajoneuvoihin:

1) jotka olivat ETA-valtioiden alueella, kun tyyppihyväksynnän voimassaolo loppui;

2) jotka on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella tai kansallisen tyyppihyväksynnän voimassaoloa osoittavalla todistuksella, joka oli annettu ky-

seisten ajoneuvojen tyyppihyväksynnän ollessa vielä voimassa; ja

3) joita ei ollut vielä rekisteröity tai otettu käyttöön ennen mainitun tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymistä.

Menettelystä, sovellettavista määräajoista ja poikkeuksesta rekisteriin tehtävästä merkinnästä myönnettäessä poikkeuksia sarjan viimeisille ajoneuvoille säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

10 luku

Ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus ja käytön estäminen sekä korjausvelvoite

78 §

Lupaa edellyttävät osat ja tekniset yksiköt

Auton tai sen perävaunun osaa taikka varustetta, joka voi merkittävästi haitata ajoneuvon turvallisuuden tai ympäristönsuojelun tason kannalta olennaisten järjestelmien toimintaa, saa tarjota myyntiin, myydä tai ottaa käyttöön vain, jos tyyppihyväksyntäviranomaisen antaa siihen luvan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua luvan hakemiseen, myöntämiseen ja muuttamiseen, osan tai varusteen merkitsemiseen ja pakkaamiseen, valmistajan ilmoituksiin sekä tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen sovelletaan 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitussa säädöksessä säädettyjä ja sen nojalla hyväksytyjä menettelyitä.

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen havaitsee, että 1 momentissa tarkoitettua jo voimassa olevan luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty, sen on pyydettävä osan tai varusteen valmistajaa toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että osa tai varuste saadaan jälleen vaatimustenmukaiseksi. Jos osaa tai varustetta ei pyynnöstä huolimatta saada vaatimustenmukaiseksi, tyyppihyväksyntäviranomaisen on peruutettava myönnetty lupa.

Muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa tai Ahvenanmaan maakunnassa myönnetty ja edelleen voimassa olevat 1 momentissa tar-

koitettuja lupia vastaavat luvat ovat voimassa myös Suomessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista osista ja varusteista sekä 2 momentissa tarkoitettu menettelystä säädetään tarvittaessa tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

79 §

Ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön markkinavalvonta

Ajoneuvohallintokeskus on 6 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen ajoneuvojen, järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden valmistuksen ja kaupan valvontaviranomainen. Euroopan talousalueen ulkopuolelta Suomeen tapahtuvan tuonin valvonnasta vastaa tullilaitos.

Edellä 6 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu kieltö ei koske ajoneuvoja, osia eikä erillisiä teknisiä yksiköitä, jotka käytössä kulumisen tai muun syyn vuoksi ovat alkuperäiseen tarkoitukseensa kelpaamattomia, jos tästä ilmoitetaan näkyvästi kaupan olevaan ajoneuvoon, osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön tai sen pakkaukseen tehdyllä merkinnällä tai jos muuten käy selvästi ilmi, että ajoneuvo, osa tai erillinen tekninen yksikkö myydään romuksi tai muuhun tarkoitukseen kuin sellaisenaan liikenteessä käytettäväksi.

80 §

Vaaraa aiheuttava ajoneuvo, järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö

Jos tyyppihyväksyntäviranomainen arvioi, että jokin 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä tarkoitettu ajoneuvo, järjestelmä, osat tai erillinen tekninen yksikkö on vakavana vaarana liikenne- tai työturvallisuudelle, ympäristölle tai terveydelle, vaikka se on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella, tyyppihyväksyntäviranomainen voi enintään kuuden kuukauden ajaksi kieltää ensirekisteröimästä ja myymästä tällaista ajoneuvoa, järjestelmää, osaa tai erillistä teknistä yksikköä. Tyyppihyväksyn-

täviranomaisen on viipymättä salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava tästä muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille, Euroopan yhteisöjen komissiolle ja 30 §:n 1 momentissa mainitun säädöksen niin edellyttäessä ajoneuvon valmistajalle sekä ilmoitettava päätöksensä perusteena olevat syyt.

Jos tyyppihyväksynnän antanut jäsenvaltio riitauttaa sille ilmoitetun 1 momentissa tarkoitettua vaaraa, tyyppihyväksyntäviranomaisen on pyrittävä ratkaisemaan erimielisyys neuvottelulla hyväksynnän myöntäneen viranomaisen kanssa.

Jos Ajoneuvohallintokeskus arvioi, että tässä laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä edellytetyllä CE-merkinnällä varustettu osa tai erillinen tekninen yksikkö on vakavana vaarana liikenne- tai työturvallisuudelle, ympäristölle tai terveydelle, vaikka se on varustettu riittäväillä merkinnöillä, Ajoneuvohallintokeskus voi kieltää osan tai erillisen teknisen yksikön myynnin tai käyttöönoton. Ajoneuvohallintokeskuksen on tällaisessa tapauksessa meneteltävä kuten 44 a §:ssä säädetään.

Jos polkupyörästä tai muusta kuin tyyppihyväksytystä osasta tai erillisestä teknisestä yksiköstä aiheutuu vaaraa kuluttajan terveydelle tai omaisuudelle, sovelletaan, mitä kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annetussa laissa (75/2004) säädetään.

81 §

Suomessa hyväksytyn tyypin ja yksittäishyväksytyn ajoneuvon vaarallisuuden edellyttämät toimet

Jos Suomessa tyyppi- tai yksittäishyväksyty ajoneuvo, järjestelmä, osa, erillinen tekninen yksikkö tai varuste aiheuttaa 80 §:n 1 momentissa tarkoitettua vaaraa, tyyppihyväksyntäviranomaisen on varmistuttava siitä, että vaara saadaan poistettua. Tässä tarkoituksessa tyyppihyväksyntäviranomaisella on oikeus:

1) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaarallisen ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistus, kaupan pitäminen, ensirekisteröinti, myynti ja muu luovuttaminen sekä käyttö;

2) vaatia sellaisten muutosten tekemistä ajoneuvoon, järjestelmään, osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön, että vaara poistuu ja vaatia tuloksen osoittamista;

3) velvoittaa ajoneuvon, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja, maahantuojaa tai myyjä julkisesti ilmoittamaan ajoneuvoon, järjestelmään, osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön liittyvästä vaarasta sekä tarvittaessa itse antaa tällainen ilmoitus valmistajan, maahantuojan tai myyjän kustannuksella;

4) velvoittaa valmistaja, maahantuojaa tai myyjä korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut, jos tyyppihyväksyntäviranomaisen käyttää jotakin 1—3 kohdassa tarkoitettua oikeutta.

Valmistajan, maahantuojan tai myyjän tulee viivytyksettä ilmoittaa tyyppihyväksyntäviranomaiselle sellaisesta vaarasta koskevasta tiedosta, joka voi johtaa 1 momentin 1—3 kohdan mukaiseen toimintaan.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen voi tehostaa valmistajalle, maahantuojalle tai myyjälle antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehotusta uhkasakolla tai teettämishallalla siten kuin uhkasakolaissa säädetään. Tyyppihyväksyntäviranomaisen maksaa teettäen suoritettujen toimenpiteiden kustannukset. Sanottu kustannukset saadaan periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanossa annetussa laissa säädetään.

82 §

Markkinavalvonnan toteuttaminen

Markkinavalvonnan tai siihen liittyvän tarkastuksen suorittamiseksi poliisilla, valvontaviranomaisella ja valvontaviranomaisen tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla on oikeus päästä ajoneuvojen, osien ja erillisten teknisten yksiköiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varastointi- ja myyntipaikkaan ja ottaa tutkimusta varten näytteitä sekä saada salassapi-

tovelvollisuuden estämättä haltuunsa tarpeelliset ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön ominaisuuksia ja hyväksymistä koskevat asiakirjat ja tiedot. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Valvontaviranomaisella on oikeus tutkimuksen ajaksi kieltää epäilyksenalaisen ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön maahantuonti, valmistus ja luovuttaminen. Tutkimus on toimitettava kiireellisesti.

86 §

Ajoneuvon korjausvelvoite ja takaisinkutsu

Jos Suomessa liikenteessä käytettäväksi hyväksytyssä M-, N-, O- tai L-luokan ajoneuvotyypissä tai osassa tällaista tyyppiä olevista ajoneuvoista todetaan virhe tai poikkeama, joka aiheuttaa vakavaa vaaraa liikenneturvallisuudelle tai huomattavaa haittaa ympäristölle taikka terveydelle, ajoneuvon valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan tulee ilmoittaa Ajoneuvohallintokeskukselle kaikki voimassa olevat takaisinkutsukampanjat, korjattavat kohteet ja suoritettujen korjauksen tunnistusmerkinnät heti, kun ajoneuvon valmistaja on aloittanut tällaisen ajoneuvotyypin takaisinkutsukampanjan Suomessa tai muualla ETA-valtion alueella. Ajoneuvon valmistaja, valmistajan edustaja ja maahantuojaa ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että virhe tai poikkeama korjataan kaikista Suomessa käytössä olevista ajoneuvoista. Ajoneuvon valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan tulee ilmoittaa Ajoneuvohallintokeskukselle, kun takaisinkutsukampanja on suoritettu ja kaikki ajoneuvot korjattu.

Jos ajoneuvotyypin valmistaja, valmistajan edustaja tai maahantuojaa laiminlyö 1 momentissa tarkoitettua takaisinkutsukampanjaa koskevan ilmoitusvelvollisuuden, Ajoneuvohallintokeskus voi asettaa uhkasakolaissa tarkoitettua uhkasakon ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöneelle.

86 a §

Ajoneuvon vetäminen pois markkinoilta

Jos 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun säädöksen mukaisesti Suomessa EY-tyyppi hyväksytyt ajoneuvon valmistajan on vedettävä jo myytyjä, rekisteröityjä tai käyttöön otettuja ajoneuvoja pois markkinoilta sen vuoksi, että yksi tai useampi ajoneuvon asennettu järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö aiheuttaa vakavan vaaran liikenneturvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle, valmistajan on välittömästi ilmoitettava tästä tyyppi hyväksyntäviranomaiselle. Valmistajan on ehdotettava tyyppi hyväksyntäviranomaiselle korjaavia toimenpiteitä, joilla valmistaja poistaa edellä tarkoitetun vaaran. Tyyppi hyväksyntäviranomaisen on toimitettava ehdotetut toimenpiteet muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille tiedoksi viipymättä ja varmistettava, että toimenpiteet on tosiasiallisesti toteutettu.

Saatuaan toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaiselta 1 momentissa tarkoitetun tiedon korjaavista toimenpiteistä, tyyppi hyväksyntäviranomaisen on varmistettava, että toimenpiteet on toteutettu Suomessa. Jos tyyppi hyväksyntäviranomaisen pitää toimenpiteitä riittämättöminä tai jos niitä ei ole toteutettu riittävän nopeasti, sen on ilmoitettava tästä viipymättä hyväksyntäviranomaiselle, joka on myöntänyt ajoneuvon EY-tyyppi hyväksynnän.

Jos tyyppi hyväksyntäviranomaisen ei ole tyytyväinen 1 momentissa tarkoitettuihin valmistajan toimenpiteisiin taikka jos se saa toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaiselta 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, tyyppi hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava tästä valmistajalle. Jos valmistaja ei ehdota ja pane täytäntöön tehokkaita korjaavia toimenpiteitä, tyyppi hyväksyntäviranomaisen on toteutettava tarvittavat suojaustoimenpiteet mukaan lukien ajoneuvon EY-tyyppi hyväksynnän peruuttaminen. Tyyppi hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava peruuttamastaan ajoneuvon EY-tyyppi hyväksynnästä valmistajalle, muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan

hyväksyntäviranomaisille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle kirjatulla kirjeellä tai vastaavalla sähköisellä välineellä 20 työpäivän kuluessa.

93 §

Ajoneuvon valmistajan ja maahantuojan erityisohjeet Ajoneuvohallintokeskukselle

93 a §

Auton ja sen perävaunun valmistajan ohjeet ajoneuvon käyttäjälle

Auton ja sen perävaunun valmistajan on toimitettava käyttäjille tarkoitetut tekniset tiedot ja ohjeet 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun direktiivin 37 artiklassa tarkoitulla tavalla.

93 b §

Tyyppi hyväksytyt ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön valmistajan muut ohjeet

Tyyppi hyväksytyt ajoneuvon valmistajan on asetettava osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajien saataville kaikki ne tiedot, joita tarvitaan osien tai erillisten teknisten yksiköiden EY-tyyppi hyväksyntään tai 78 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämiseen. Ajoneuvon valmistajalla on oikeus edellyttää osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajilta sopimusta, jolla suojataan muiden kuin julkisten tietojen luottamuksellisuus.

Osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajan, jolla on hallussaan EY-tyyppi hyväksyntätodistus, jossa hyväksynnän myöntämisen perusteena on Euroopan yhteisön säädöksen mukaisesti asetetaan käyttörajoituksia tai asennusta koskevia erityisedellytyksiä, on annettava yksityiskohtaiset tiedot näistä ajoneuvon valmistajalle.

Jos 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä siten säädetään, osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajan on annettava osan tai erillisen teknisen yksikön mukana

ohjeet käyttörajoituksista tai asennusta koskevista erityisedellytyksistä.

Osan tai erillisen teknisen yksikön käytön rajoituksia ja asennusta koskevien erityisedellytysten ilmoittamisesta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

93 c §

Seloste

Jos muun kuin tyyppihyväksytyin osan tai erillisen teknisen yksikön käyttötapaa tai asennus ajoneuvoon vaikuttaa olennaisesti liikenneturvallisuuteen tai ympäristöön eikä käyttötapaa tai asennus ajoneuvoon ole ilman ohjetta ilmeistä, luovuttajan on annettava osan ja erillisen teknisen yksikön mukana uutena myytäessä tai muuten uutena luovutettaessa suomen- ja ruotsinkielinen seloste osan ja erillisen teknisen yksikön oikeasta käyttötavasta, ajoneuvoon asennettavaksi tarkoitettua osan ja erillisen teknisen yksikön asentamisesta ajoneuvoon ja muista tarpeellisiksi katsottavista seikoista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selosteen antamisesta ja sisällöstä.

96 §

Ajoneuvorikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) rikkoo 4 §:ssä säädettyä ajoneuvon turvallisuutta, vaatimustenmukaisuutta ja hallittavuutta koskevaa vaatimusta,

2) laiminlyö 5 tai 57 §:ssä säädetyn korjausvelvoitteen,

3) rikkoo 6 §:n 1 momentissa tai 8, 51, 56, 57, 75, 84 tai 85 §:ssä säädettyä ajoneuvon käyttökieltoa tai ajokieltoa,

4) rikkoo 6 §:n 2 tai 3 momentissa säädettyä valmistuksen, maahantuonnin, kaupan pitämisen, myynnin tai muun luovuttamisen kieltoa,

5) rikkoo 7 §:ssä säädettyä ajoneuvon rakenteen muuttamiskieltoa,

6) laiminlyö 9 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää ajoneuvo liikennekelpoisena,

7) laiminlyö 58 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukana katsastuksesta annettu todistus taikka 61 tai 62 §:ssä säädetyn katsastusvelvollisuuden,

8) laiminlyö 64 §:n nojalla säädetyn ajoneuvon rekisteritietojen ilmoitusvelvollisuuden tai 66 a §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukana rekisteröinnistä annettu todistus,

9) rikkoo 66 a §:n nojalla säädettyä vaatimusta rekisteritunnuksen ja -kilpien, siirtomerkkien tai kansallisuustunnuksen käytöstä, kiinnittämisestä tai kunnossapidosta,

10) käyttää 66 f §:ssä tarkoitettua koenumerotodistusta tai siirtolupaa mainitun pykälän tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti,

11) rikkoo 71 §:ssä säädettyä velvollisuutta sallia teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen,

12) kieltäytyy esittämästä 71 §:ssä tai toimittamasta 93 §:ssä tarkoitettuja asiakirjoja tai päästämästä 71 §:ssä mainittuja henkilöitä ajoneuvoon tai 82 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä ajoneuvojen, osien tai erillisten teknisten yksiköiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaan harjoittavan valmistus-, varasto- tai myyntipaikkaan tai ottamasta tutkimusta varten näytteitä taikka saamasta haltuunsa tarpeelliset ajoneuvon, osan tai erillisen teknisen yksikön ominaisuuksia taikka hyväksymistä koskevat asiakirjat tai tiedot,

13) laiminlyö 93 c §:ssä säädetyn selosteen antamisen,

14) suorittaa 87 §:ssä tarkoitettuja asennus- ja korjaustöitä ilman asianmukaista lupaa tai vastoin 90 §:ssä säädettyä rajoitusta,

15) kieltäytyy päästämästä 91 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä järjestelmien, osien tai erillisten teknisten yksiköiden asennus- tai korjauspaikkaan,

16) rikkoo 99 §:n nojalla erikoiskuljetusajoneuvosta tai erikoiskuljetuksen suorittamisesta annettuja säännöksiä,

17) laiminlyö 78 §:ssä tarkoitettua velvollisuutta hankkia lupa osien ja teknisten yksiköiden myyntiin tarjoamiseen tai myyntiin,

18) rikkoo 80 §:n 1 momentin nojalla määrättyä myyntikieltoa tai ilmoittaa tällaisen ajoneuvon ensirekisteröitäväksi,

19) laiminlyö 30 §:n 1 momentissa mainittuihin säädöksiin liittyvässä teknisissä vaati-

muksia sisältävässä Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetyn sellaisen tiedon antovelvollisuuden, joka voi johtaa ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen markkinoilta poisvetämiseen,

20) laiminlyö 45 §:n 2 momentin, 46 §:n 4 momentin, 81 §:n 2 momentin tai 86 a §:n 1 momentin mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa,

21) laiminlyö valmistajalle asetetun velvoitteen 46 a §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua tai 49 §:n tarkoittamassa toiminnassa tarvittavan aineiston toimittamisesta saataville,

22) laiminlyö 93, 93 a tai 93 b §:ssä tarkoitettua tiedon saattamisen käyttöön, taikka

23) rikkoo 20 §:n 4 momentissa säädettyä poliisiajoneuvon tai rajavartiolaitoksen ajoneuvon tunnusväriä tai tunnusmerkkien käyttöä koskevaa kieltoa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ajoneuvorikkomuksesta* sakkoon.

Ajoneuvorikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan antaa oikeudelliselta merkitykseltään väärän tiedon nimetyille tutkimuslaitokselle, hyväksytyille asiantuntijalle tai yksittäishyväksynnän myöntäjälle ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen hyväksyntämenettelyä varten suoritettavissa tarkastuksissa, mittauksissa tai testeissä taikka tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa varten suoritettavissa testeissä tai arvioinneissa.

96 a §

Viittaukset rikoslakiin

Rangaistus liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain (39/1889) 23 luvun 1 §:ssä.

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun 8 §:ssä.

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 3 §:n 23 kohta tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

2. Ajoneuvolain nojalla annetut säännökset ja määräykset jäävät edelleen voimaan kunnes toisin säädetään tai määrätään.

3. M-, N- ja O -luokan ajoneuvojen EY-tyyppihyväksyntä tunnustetaan 29 päivästä huhtikuuta 2009.

4. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan 29 päivästä huhtikuuta 2009 uutta ajoneuvotyyppiä olevaan M₁-luokan ajoneuvon. Kuitenkin 30 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin mukaan erikoiskäyttöön tarkoitettuun M₁-luokan ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan uuteen ajoneuvotyyppiin kuuluvaan ajoneuvon 29 päivästä huhtikuuta 2011 ja kaikkiin erikoiskäyttöön tarkoitettuihin ensi kertaa käyttöön otettaviin M₁-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä huhtikuuta 2012.

5. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan 29 päivästä lokakuuta 2010 uutta ajoneuvotyyppiä olevaan keskeneräiseen ja valmiiseen N₁-luokan ajoneuvon sekä ajoneuvotyyppinä iästä riippumatta kaikkiin keskeneräisiin ja valmiisiin N₁-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2011. Kuitenkin 30 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin mukaan erikoiskäyttöön tarkoitettuun N₁-luokan ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntävelvoitetta sovelletaan uuteen ajoneuvotyyppiin kuuluvaan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2012 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin N₁-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2014. N₁-luokan valmistuneeseen ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2011 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin N₁-luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä huhtikuuta 2013.

6. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan keskeneräiseen ja valmiiseen uutta ajoneuvotyyppiä olevaan N₂-, N₃-, O₁-, O₂-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2010 sekä ajoneuvotyyppinä iästä riippumatta kaikkiin keskeneräisiin ja valmiisiin N₂-, N₃-, O₁-, O₂-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2012.

7. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan

keskeneräiseen ja valmiiseen uutta ajoneuvotyyppiä olevaan M₂- ja M₃-luokan ajoneuvon 29 päivästä huhtikuuta 2009 sekä ajoneuvotyyppin iästä riippumatta kaikkiin keskeneräisiin ja valmiisiin M₂- ja M₃-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2010. Kuitenkin valmistajan pyynnöstä uutta ajoneuvotyyppiä olevan keskeneräisen ja valmiin M₂- ja M₃-ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä voidaan korvata kansallisella tyyppihyväksynnällä ennen 29 päivää huhtikuuta 2010, jos ajoneuvot, niiden järjestelmät, osat ja erilliset tekniset yksiköt on tyyppihyväksytty 30 § 1 momentin 1 kohdassa mainitun direktiivin liitteessä IV olevassa I osassa lueteltujen säädösten mukaisesti.

8. Edellä 30 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin mukaan erikoiskäyttöön tarkoitettuun N₂-, N₃-, M₂-, M₃-, O₁-, O₂-, O₃- ja O₄-luokan uuteen ajoneuvotyyppiin kuuluvaan ajoneuvon

EY-tyyppihyväksyntävelvoitteellisuutta sovelletaan 29 päivästä lokakuuta 2012 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin erikoiskäyttöön tarkoitettuihin N₂-, N₃-, M₂-, M₃-, O₁-, O₂-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2014.

9. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan valmistuneeseen N₂- ja N₃-luokan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2012 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin N₂- ja N₃-luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2014, valmistuneeseen M₂- ja M₃-luokan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvon 29 päivästä huhtikuuta 2010 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin M₂- ja M₃-luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2011 sekä valmistuneeseen O₁-, O₂-, O₃-, O₄-luokan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2011 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin O₁-, O₂-, O₃-, O₄-luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2013. Kuitenkin valmistajan pyynnöstä uutta ajoneuvotyyppiä olevan valmistuneen M₂- ja M₃-luokan ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä voidaan korvata kansallisella tyyppihyväksynnällä ennen

29 päivää huhtikuuta 2011, jos ajoneuvot, niiden järjestelmät, osat ja erilliset tekniset yksiköt on tyyppihyväksytty 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun direktiivin liitteessä IV olevassa I osassa lueteltujen säädösten mukaisesti.

10. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Ajoneuvohallintokeskuksen kanssa tehdyt tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat sopimukset ovat sellaisinaan voimassa, kuitenkin enintään 1 päivään toukokuuta 2014.

11. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat tutkimuslaitosten hyväksynnit jäävät sellaisinaan voimaan.

12. Vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa rekisteröintikatsastuksessa ja yksittäishyväksynnässä voidaan soveltaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita rekisteröintikatsastusta koskevia menettelyjä 31 päivään joulukuuta 2009.

13. Edellä 64 a §:n 4 kohdassa säädettyä autoon kytkettävän hinattavan laitteen rekisteröintivelvollisuutta koskevaa säännöstä sovelletaan ensimmäistä kertaa käyttöön otettavaan ajoneuvon 1 päivästä tammikuuta 2011 ja muihin ajoneuvoihin 1 päivästä tammikuuta 2015.

14. Edellä 30 §:n 1 momenttia, 31, 32, 34, 40 ja 69 §:ää sovelletaan T₁-T₃- ja C-luokkaan kuuluvien ajoneuvojen sekä liikennetraktoreiden osalta kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin 1 päivästä heinäkuuta 2009.

15. Tämän lain voimaantulon ja 4—9, 13 ja 14 momentissa säädetyn soveltamisen ajankohdan välisenä aikana sovelletaan mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin ajoneuvoihin, niiden järjestelmiin, osiin ja erillisiin teknisiin yksiköihin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

16. Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla.

17. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään ajoneuvolaissa (1090/2002) tarkoitetun yksittäishyväksynnän myöntämisestä.

Yksittäishyväksynnän myöntämisen edellytyksistä ja muusta yksittäishyväksynnän sisällöstä sekä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa yksittäishyväksytyin ajoneuvon käyttöönotosta Suomessa säädetään ajoneuvolaissa ja sen nojalla.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yksittäishyväksynnällä* ajoneuvolaissa tarkoitettua yksittäishyväksyntää; lisäksi yksittäishyväksyntään kuuluu ajoneuvon tietojen tallettaminen ajoneuvoliikennerekisteriin;

2) *yksittäishyväksynnän myöntäjällä* tahoja, jonka kanssa Ajoneuvohallintokeskus on tehnyt yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevan sopimuksen.

Yksittäishyväksynnän myöntäjä voi sopia yksittäishyväksyntää hakevan kanssa, että ajoneuvon yksittäishyväksynnän myöntämisen yhteydessä yksittäishyväksynnän myöntäjä tekee ajoneuvolain 50 e §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetut, vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi tarvittavat vähäiset

tarkastukset, mittaukset, laskelmat ja selvitykset. Tällöin nämä toimenpiteet katsotaan kuuluvan osaksi yksittäishyväksyntää.

3 §

Ajoneuvohallintokeskuksen vastuu yksittäishyväksynnöistä

Ajoneuvohallintokeskus vastaa ajoneuvojen yksittäishyväksynnästä Suomessa.

2 luku

Yksittäishyväksynnän myöntäjä ja yksittäishyväksynnän myöntäminen

4 §

Yksittäishyväksyntöjen myöntämisen järjestäminen

Ajoneuvohallintokeskus järjestää yksittäishyväksyntöjen myöntämisen hankkimalla toimintaan tarvittavat palvelut niiden tuottajilta. Myöntäminen on järjestettävä sopimuksin siten, että toiminnassa tarvittavien palvelujen laatu, yhdenmukaisuus ja saatavuus turvataan kohtuullisessa määrin eri puolilla maata.

5 §

Yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskeva sopimus

Yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskeva sopimus tehdään enintään viiden vuoden määräajaksi.

Sopimuksessa on sovittava:

- 1) toiminnan aloittamisesta;
- 2) paikkakunnasta ja tilasta, joissa yksittäishyväksynnät myönnetään;
- 3) toiminnassa edellytettävistä laitteista;
- 4) palveluajoista;
- 5) ajoneuvoliikennerekisterin käyttämisestä, yksittäishyväksynnän myöntämistä koskevien tietojen tallettamisesta ajoneuvoliikennerekisteriin ja yksittäishyväksynnän myöntäjältä edellytettävän tietosuojan ja tietoturvan osoittamisesta;
- 6) yksittäishyväksynnän myöntämisestä perittävien maksujen perimisessä ja tilittämisessä Ajoneuvohallintokeskukselle noudatettavasta menettelystä;
- 7) yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevien asiakirjojen toimittamisesta Ajoneuvohallintokeskukseen;
- 8) sopimuskaudesta ja sopimuksen päättymisestä erityistilanteissa kesken sopimuskauden;
- 9) korvauksesta, jonka Ajoneuvohallintokeskus suorittaa yksittäishyväksyntöjen myöntäjälle; sekä
- 10) valvonnasta ja muista keinoista, jolla Ajoneuvohallintokeskus voi varmistua yksittäishyväksyntöjen asianmukaisesta myöntämisestä.

6 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjää ja yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevat edellytykset

Yksittäishyväksynnän myöntäjän on oltava luotettava, asiantunteva, riippumaton ja vakavarainen.

Yksittäishyväksynnän myöntäjällä on oltava tehokas ja dokumentoitu laatujärjestelmä.

Yksittäishyväksynnän myöntäjällä on oltava tehtävän suorittamiseen riittävä ja ammattitaitoinen henkilökunta, soveltuvat toimitilat ja riittävät tietoliikenneyhteydet. Yksittäishyväksynnän myöntäjän on myös huolehdittava asianmukaisesta tietosuojasta ja tietoturvasta.

Yksittäishyväksynnän myöntäjälle säädettyjen edellytysten täyttymistä arvioitaessa on otettava huomioon Mittatekniikan keskuksen

tai vastaavan muun laitoksen antama todistus tai lausunto edellytysten täyttymisestä.

7 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjän luotettavuuden arviointi

Yksittäishyväksynnän myöntäjän luotettavuuden arviointiin sovelletaan, mitä ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa (1099/1998) säädetään katsastusluvan hakijan luotettavuuden arvioinnista.

8 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjän asiantuntemus

Yksittäishyväksynnän myöntäjä katsotaan asiantuntevaksi, jos myöntäjällä on palveluksessaan pätevä yksittäishyväksyntöjen myöntämisestä vastaava.

Pätevyyden osoituksena yksittäishyväksyntöjen myöntämisestä vastaavalla tulee olla ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa ja sen nojalla rekisteröintikatsastuksia suorittavan katsastustoimipaikan katsastustoiminnasta vastaavalle säädetty peruskoulutus. Lisäksi edellytetään yksittäishyväksyntöjen myöntämistä varten tarvittavaa lisäkoulutusta ja ammattitaidon säilyttämiseksi tarkoitettua täydennyskoulutusta. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarkemmin tarvittavasta lisäkoulutuksesta ja täydennyskoulutuksesta.

9 §

Yksittäishyväksyntöjä suorittavan henkilön ammattitaitovaatimukset

Yksittäishyväksyntöjä suorittavalla tulee olla ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa ja sen nojalla rekisteröintikatsastuksia suorittavalle henkilölle säädetty peruskoulutus. Lisäksi edellytetään yksittäishyväksyntöjen myöntämistä varten tarvittavaa lisäkoulutusta ja ammattitaidon säilyttämiseksi tarkoi-

tettua täydennyskoulutusta. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarkemmin tarvittavasta lisäkoulutuksesta ja täydennyskoulutuksesta.

10 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjän riippumattomuuden arviointi

Yksittäishyväksynnän myöntäjää pidetään riippumattomana, jos myöntäjää voidaan ajoneuvojan katsastusluvista annetun lain mukaan pitää riippumattomana.

11 §

Yksittäishyväksyntää koskevien asiakirjojen säilyttäminen ja niitä koskevien tietojen luovuttaminen

Ajoneuvohallintokeskuksessa säilytetään yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevat asiakirjat.

Yksittäishyväksynnän myöntäjän on toimittava 1 momentissa tarkoitettut asiakirjat Ajoneuvohallintokeskukseen sen jälkeen, kun yksittäishyväksyntä on tehty. Ajoneuvohallintokeskus saa luovuttaa näitä asiakirjoja teknisellä käyttöyhteydellä sen estämättä, mitä niiden salassapidosta säädetään, ajoneuvojen katsastus- tai rekisteröintitehtäviä suorittaville sekä yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaa harjoittaville kyseistä toimintaa varten.

12 §

Valvonta

Ajoneuvohallintokeskus valvoo yksittäishyväksyntöjen myöntämistä sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista. Ajoneuvohallintokeskus voi käyttää valvonnassa Mittatekniikan keskuksen tai muun vastaavan laitoksen apua.

Yksittäishyväksynnän myöntäjän on annettava salassapitosäännösten estämättä Ajoneuvohallintokeskukselle toiminnan valvonnassa tarvittavat tiedot ja viipymättä ilmoitet-

tava Ajoneuvohallintokeskukselle sellaisista toimintaansa koskevista muutoksista, joilla voi olla olennaista vaikutusta yksittäishyväksyntöjen myöntämiseen.

Ajoneuvohallintokeskuksella on oikeus tehdä tarkastuksia paikoissa, joissa yksittäishyväksyntöjä myönnetään. Olosuhteet on järjestettävä sellaisiksi, että tarkastus voidaan suorittaa asianmukaisesti. Tarkastusta ei saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Ajoneuvohallintokeskus voi purkaa yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevan sopimuksen, jos yksittäishyväksynnän myöntäjä:

- 1) ei täytä 6—10 §:ssä säädettyjä edellytyksiä;
- 2) kieltäytyy antamasta Ajoneuvohallintokeskukselle toiminnan valvonnassa tarvittavia tietoja;
- 3) rikkoo olennaisesti 4 ja 5 §:ssä tarkoitettua sopimusta niin, että yksittäishyväksyntöjen asianmukainen myöntäminen vaarantuu; tai
- 4) myöntää yksittäishyväksyntöjä niitä koskevien olennaisten säännösten vastaisesti.

Sopimuksen purkamisen edellytyksenä on, että Ajoneuvohallintokeskus on antanut 4 momentissa tarkoitetuista rikkomuksista tai laiminlyönneistä yksittäishyväksynnän myöntäjälle huomautuksen ja kirjallisen varoituksen ja että nämä eivät ole johtaneet mainittujen rikkomusten tai laiminlyöntien korjaamiseen.

13 §

Ajoneuvohallintokeskuksen tiedonsaantioikeus ja oikeus tietojen edelleen luovuttamiseen

Ajoneuvohallintokeskuksella on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada teknisellä käyttöyhteydellä tehtävien hoitamisen kannalta välttämättömät tiedot rikosrekisteristä ja käyttää ajoneuvoliikennerekisterin tietoja yksittäishyväksyntöjen myöntämisen edellytyksiksi säädettyjen luotettavuusvaatimusten selvittämiseksi ja valvontaa varten. Tieto rikoksesta voidaan sopimuksen purkamisen perusteena luovuttaa

salassapitosäännösten estämättä yksittäishyväksynnän myöntäjälle.

14 §

Salassapitovelvollisuus

Yksittäishyväksynnän myöntäjä ja hänen palveluksessaan oleva eivät saa ilmaista sivulliselle 7 §:ssä tarkoitetun luotettavuuden arvioinnin yhteydessä tietoonsa saamaansa mainitussa pykälässä tarkoitetun henkilön tekemää rikosta koskevaa tietoa, jonka Ajoneuvohallintokeskus on palvelun tuottajalle 13 §:n nojalla luovuttanut.

3 luku

Erinäiset säännökset

15 §

Oikaisun hakeminen ja muutoksenhaku

Yksittäishyväksyntää koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa vaatia oikaisua Ajoneuvohallintokeskukselta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaanista. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusosoitus.

Ajoneuvohallintokeskuksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen tai sen tämän lain nojalla muutoin tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

16 §

Virka-apu

Poliisi on velvollinen antaman virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi.

17 §

Rangaistussäännökset ja rangaistuksia koskevat viittaussäännökset

Yksittäishyväksyntöjä myöntävään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Rangaistus virheellisestä rekisterimerkinnästä säädetään rikoslain (39/1889) 16 luvun 7 §:ssä. Rangaistus 14 §:ssä tarkoitetun salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava 40 luvun 5 §:n mukaan.

Rangaistus virkavallan anastuksesta säädetään rikoslain 16 luvun 9 §:ssä.

18 §

Maksu yksittäishyväksynnästä

Yksittäishyväksynnästä peritään Ajoneuvohallintokeskukselle maksu valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

4 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

19 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

20 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa Ajoneuvohallintokeskus voi tehdä 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuja sopimuksia palvelun tuottajien kanssa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä myös muihin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**ajoneuvojen yksittäishyväksynnän väliaikaisesta järjestämisestä**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään ajoneuvojen yksittäishyväksyntöjen myöntämisestä siihen asti, kunnes ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annettu laki (/20) tulee voimaan.

2 §

Viittaus ajoneuvolaakiin

Yksittäishyväksynnän myöntämisen edellytyksistä ja muusta yksittäishyväksynnän sisällöstä sekä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa yksittäishyväksytyin ajoneuvon käyttöönotosta Suomessa säädetään ajoneuvolaissa (1090/2002) ja sen nojalla.

3 §

Yksittäishyväksyntä

Yksittäishyväksynnällä tarkoitetaan ajoneuvolaissa tarkoitettua yksittäishyväksyntää. Yksittäishyväksyntään kuuluu lisäksi ajoneuvon tietojen tallettaminen ajoneuvoliikennerekisteriin.

4 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjä

Ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain (1099/1998) ja sen nojalla annettujen säännösten mukaan rekisteröintikatsastuksia suorittamaan oikeutetut katsastustoimipaikat

suorittavat tässä laissa tarkoitetut yksittäishyväksynnät (*yksittäishyväksynnän myöntäjä*).

5 §

Yksittäishyväksynnän myöntäjää koskevat oikeudet, vaatimukset ja velvollisuudet

Jollei tässä laissa toisin säädetä, yksittäishyväksynnän myöntäjään sovelletaan, mitä rekisteröintikatsastukseen oikeutettujen katsastustoimipaikkojen oikeuksista, vaatimuksista ja velvollisuuksista säädetään ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa ja sen nojalla.

6 §

Yksittäishyväksyntöjä myöntävää henkilöä koskevat vaatimukset

Yksittäishyväksyntöjä myöntävään henkilöön sovelletaan, mitä rekisteröintikatsastuksia suorittavasta henkilöstä säädetään ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa ja sen nojalla.

7 §

Yksittäishyväksyntää koskevien asiakirjojen säilyttäminen ja niitä koskevien tietojen luovuttaminen

Ajoneuvohallintokeskuksessa säilytetään yksittäishyväksyntöjen myöntämistä koskevat asiakirjat.

Yksittäishyväksynnän myöntäjän on toimitettava 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat Ajoneuvohallintokeskukseen sen jälkeen,

kun yksittäishyväksyntä on tehty. Ajoneuvohallintokeskus saa luovuttaa näitä asiakirjoja teknisellä käyttöyhteydellä sen estämättä, mitä niiden salassapidosta säädetään, ajoneuvojen katsastus- tai rekisteröintitehtäviä suorittaville sekä yksittäishyväksyntöjen myöntämistoimintaa harjoittaville kyseistä toimintaa varten.

8 §

Valvonta

Ajoneuvohallintokeskus valvoo yksittäishyväksyntöjen myöntämistä sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa säädetyin oikeuksin ja velvollisuuksin.

9 §

Oikaisun hakeminen ja muutoksenhaku

Yksittäishyväksyntää koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa vaatia oikaisua Ajoneuvohallintokeskukselta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaanista. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusosoitus.

Ajoneuvohallintokeskuksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen ja sen tämän lain nojalla muutoin tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

10 §

Virka-apu

Poliisi on velvollinen antamaan virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi.

11 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarvittaessa tarkemmat säännökset ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain soveltamisesta yksittäishyväksyntöjen myöntämiseen.

12 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2010.

Helsingissä 29 päivänä tammikuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenneministeri *Anu Vehviläinen*

Liite
Rinnakkaistekstit

1.

Laki

ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 11 päivänä joulukuuta 2002 annetun ajoneuvolain (1090/2002) 18 §, 36 a §:n 3 momentti sekä 67 ja 83 §, sellaisena kuin niistä ovat 36 a §:n 3 momentti laissa 362/2006 ja 67 § laeissa 1328/2004 ja 233/2007,

muutetaan 1, 3 ja 6 §, 7 §:n 1 momentti, 15, 17, 28 ja 29 §, 5 luvun otsikko, 30—34, 34 a, 35, 36, 37 ja 39—41 §, 41 a §:n 1 momentti, 42—44, 44 a, 45—50, 54 ja 60 §, 62 §:n 1 momentti, 63, 64 a ja 69 §, 10 luvun otsikko, 78—81 §, 82 §:n otsikko ja 1 momentti, 86 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 93 §:n otsikko sekä 96 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi mainitussa laissa 233/2007, 3 ja 60 §, 62 §:n 1 momentti, 64 a §, 86 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti ja 96 § viimeksi mainitussa laissa, 6 §, 5 luvun otsikko, 34 a §, 41 a §:n 1 momentti, 44 a, 45, 78 ja 80 § mainitussa laissa 362/2006, 30, 35, 41 ja 49 § osaksi mainitussa laissa 1328/2004, 31, 32, 34, 40, 47, 50 ja 69 § viimeksi mainitussa laissa, sekä

lisätään lakiin uusi 29 a, 32 a, 32 b ja 39 a §, 41 §:n edelle uusi luvun otsikko, lakiin uusi 44 b, 46 a ja 46 b §, 47 §:n edelle uusi luvun otsikko, lakiin uusi 47 a ja 50 a §, 5 c luku, 60 a ja 60 b §, 66 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 233/2007 uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä lakiin uusi 86 a ja 93 a—93 c § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee tieliikennelaissa (267/1981) tarkoitettulla tiellä ja muualla käytettävien ajoneuvojen:

- 1) luokitusta;
- 2) rakennetta, hallintalaitteita, varusteita ja ympäristöominaisuuksia;

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee tieliikennelaissa (267/1981) tarkoitettulla tiellä ja muualla käytettävien ajoneuvojen:

- 1) luokitusta;
- 2) rakennetta, hallintalaitteita, varusteita, järjestelmiä, osia ja erillisiä teknisiä yksiköitä;
- 3) ympäristöominaisuuksia;

Voimassa oleva laki

3) hyväksymistä liikenteeseen ja rekisteröintiä;

4) määräaikaista ja muita ajoneuvon kunnon ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamiseksi ja muuttamiseksi suoritettavia katsastuksia.

Tämä laki koskee myös ajoneuvon teknisiä tienvarsitarkastuksia.

Tämä laki koskee lisäksi sellaisten osien ja erillisten teknisten yksiköiden sekä polkupyörien maahantuontia, myytäväksi valmistamista, kaupan pitämistä, myyntiä ja muuta luovuttamista sekä asennusta ja korjausta, joiden teknisistä ominaisuuksista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

Tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovelletaan sotilasajoneuvoihin. Puolustusministeriön asetuksella voidaan säätää, jos se on sotilasajoneuvon erityisen käyttötarkoituksen tai rakenteen johdosta tarpeen, että kaikkia tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä ei sovelleta tällaisiin sotilasajoneuvoihin

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ajoneuvolla* maalla kulkemaan tarkoitettua laitetta, joka ei kulje kiskoilla;

2) *moottorikäyttöisellä ajoneuvolla* konevoimalla kulkevaa ajoneuvoa; moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ovat auto, mopo ja moottoripyörä sekä näihin luokkiin kuulumattomat L-luokkien ajoneuvot samoin kuin traktori, moottorityökone ja maastoajoneuvo;

3) *hinattavalla ajoneuvolla* toiseen ajoneuvon kytkettävää ajoneuvoa, joka ei ole tarkoitettu kulkemaan omalla käyttövoimalla;

Ehdotus

4) hyväksymistä liikenteeseen ja rekisteröintiä;

5) määräaikaista ja muita ajoneuvon kunnon ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamiseksi ja muuttamiseksi suoritettavia katsastuksia.

Tämä laki koskee ajoneuvon teknisiä tienvarsitarkastuksia.

Tämä laki koskee lisäksi *uusien moottorikelkkojen ja tieliikennekäyttöön tarkoitettujen uusien ajoneuvojen sekä* sellaisten järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden maahantuontia, myytäväksi valmistamista, kaupan pitämistä, myyntiä ja muuta luovuttamista, joiden teknisistä ominaisuuksista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

Tämä laki koskee moottorikelkkojen ja tieliikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen sekä sellaisten järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden asennusta ja korjausta joiden teknisistä ominaisuuksista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

Tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovelletaan sotilasajoneuvoihin. Puolustusministeriön asetuksella voidaan säätää, jos se on sotilasajoneuvon erityisen käyttötarkoituksen tai rakenteen johdosta tarpeen, että kaikkia tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä ei sovelleta tällaisiin sotilasajoneuvoihin.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ajoneuvolla* maalla kulkemaan tarkoitettua laitetta, joka ei kulje kiskoilla;

2) *moottorikäyttöisellä ajoneuvolla* konevoimalla kulkevaa ajoneuvoa; moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ovat auto, mopo ja moottoripyörä sekä näihin luokkiin kuulumattomat L-luokkien ajoneuvot samoin kuin traktori, moottorityökone ja maastoajoneuvo;

3) *hinattavalla ajoneuvolla* toiseen ajoneuvon kytkettävää ajoneuvoa, joka ei ole tarkoitettu kulkemaan omalla käyttövoimalla;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

hinattavia ajoneuvoja ovat perävaunu ja hinattava laite;

4) **hälytysajoneuvolla** erityisin valo- ja äänimerkinantolaittein varustettua moottori-käyttöistä ajoneuvoa; hälytysajoneuvoja ovat pelastus-, poliisi-, sotilaspoliisi- ja sairausauto sekä vastaava muu ajoneuvo ja rajavartiolaitoksen tai tullilaitoksen virkakäytössä oleva ajoneuvo;

5) **sotilasajoneuvolla** puolustusvoimien hallinnassa olevaa ajoneuvoa sekä Suomessa olevaa Yhdistyneiden kansakuntien rauhanturvaamistoimintaan tarkoitettua ajoneuvoa;

6) **ETA-valtiolla** Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

7) **rekisterillä** ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003) tarkoitettua ajoneuvoliikennerekisteriä;

8) **tyyppihyväksynnällä** menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa ajoneuvotyyppin, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön täyttävän sitä koskevat tekniset vaatimukset; tyyppihyväksyntöjä ovat EY-tyyppihyväksyntä, E-tyyppihyväksyntä, kansallinen tyyppihyväksyntä ja piensarjatyyppihyväksyntä;

9) **monivaiheisella tyyppihyväksynnällä** menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen yksin tai yhdessä toisen ETA-valtion tyyppihyväksyntäviranomaisen kanssa varmentaa keskeneräisen tai valmiin ajoneuvotyyppin, valmistusasteen mukaan, täyttävän sitä koskevat tekniset vaatimukset;

10) **rekisteröintikatsastuksella** yksittäisen ajoneuvon luokittelua ja rekisteröintiä varten suoritettavaa tarkastusta;

11) **kytkentäkatsastuksella** vetävän ja hinattavan ajoneuvon tai ajoneuvojen kytkennän hyväksymiseksi suoritettavaa tarkastusta;

12) **muutoskatsastuksella** ajoneuvon muutosten hyväksymiseksi ja ajoneuvosta rekisteriin merkittyjen tietojen muuttamiseksi tai

4) **sotilasajoneuvolla** puolustusvoimien hallinnassa olevaa tai puolustusvoimien käyttöön erityisesti tarkoitettua ajoneuvoa sekä Suomessa olevaa Yhdistyneiden kansakuntien rauhanturvaamistoimintaan tarkoitettua ajoneuvoa;

5) **ETA-valtiolla** Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

6) **rekisterillä** ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003) tarkoitettua ajoneuvoliikennerekisteriä;

7) **tyyppihyväksynnällä** menettelyä, jossa tyyppihyväksyntäviranomainen varmentaa ajoneuvotyyppin, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen täyttävän sitä koskevat tekniset vaatimukset; tyyppihyväksyntöjä ovat EY-tyyppihyväksyntä, E-tyyppihyväksyntä ja kansallinen tyyppihyväksyntä;

8) **monivaiheisella tyyppihyväksynnällä** menettelyä, jossa tyyppihyväksyntäviranomainen yksin tai yhdessä toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisen kanssa varmentaa keskeneräisen tai valmiin ajoneuvotyyppin, valmistusasteen mukaan, täyttävän sitä koskevat tekniset vaatimukset;

9) **yksittäishyväksynnällä** menettelyä, jossa todetaan, että yksittäinen auto tai sen perävaunu, joka voi olla muukin kuin ainoa kapale, täyttää sitä koskevat vaatimukset;

10) **rekisteröintikatsastuksella** yksittäisen ajoneuvon luokittelua ja rekisteröintiä varten suoritettavaa tarkastusta;

11) **kytkentäkatsastuksella** vetävän ja hinattavan ajoneuvon tai ajoneuvojen kytkennän hyväksymiseksi suoritettavaa tarkastusta;

12) **muutoskatsastuksella** ajoneuvon muutosten hyväksymiseksi ja ajoneuvosta rekisteriin merkittyjen tietojen muuttamiseksi tai

Voimassa oleva laki

täydentämiseksi suoritettavaa tarkastusta;

13) *määräaikaiskatsastuksella* ajoneuvon käytön aikaista määräajoin suoritettavaksi säädettyä ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamista;

14) *teknisellä tienvarsitarkastuksella* tiellä ja muualla suoritettavaa kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastusta;

15) *ensirekisteröinnillä* ajoneuvon yksilöintitietojen sekä ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevakuutusta ja käyttötarkoitusta koskevien tietojen merkitsemistä ensimmäistä kertaa Suomessa rekisteriin;

16) *muutosrekisteröinnillä* ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevakuutusta ja käyttötarkoitusta koskevissa tiedoissa tapahtuneiden muutosten merkitsemistä rekisteriin;

17) *järjestelmällä* ajoneuvon laitteistoa, joka on olennainen osa ajoneuvoa eikä ole yleensä irrotettavissa erilliseksi osaksi, kuten jarrujärjestelmää, pakokaasunpuhdistusjärjestelmää tai sisävarusteita;

18) *osalla* ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka voidaan irrottaa ajoneuvosta tai asentaa siihen ja joka voidaan tyyppihyväksyä erillisenä, kuten valaisinta;

19) *erillisellä teknisellä yksiköllä* ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka liittyy tiettyyn ajoneuvotyyppiin ja voidaan tyyppihyväksyä erillisenä tai osana tuota ajoneuvotyyppiä, kuten alleajosuojaa, ja ajoneuvosta erillistä laitetta, kuten suojakypärää tai lasten turvalaitetta, jota käytetään liikenteessä;

20) *valmistajalla* sitä, joka vastaa tyyppihyväksyntäviranomaiselle kaikista tyyppihyväksyntämenettelyn tekijöistä sekä tuotannon vaatimustenmukaisuudesta; valmistajan ei tarvitse osallistua ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön kaikkiin valmistusvaiheisiin;

21) *valmistajan edustajalla* sellaista ajoneuvojen, järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden kauppa- tai maahan- tuontia harjoittavaa Suomessa rekisteröityä oikeushenkilöä, joka on valmistajan valtuut- tama ja joka saa käyttöönsä ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön rakenteeseen ja varusteisiin liittyvät, hyväksymisen ehtona olevat tekniset tiedot;

Ehdotus

täydentämiseksi suoritettavaa tarkastusta;

13) *määräaikaiskatsastuksella* ajoneuvon käytön aikaista määräajoin suoritettavaksi säädettyä ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamista;

14) *teknisellä tienvarsitarkastuksella* tiellä ja muualla suoritettavaa ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastusta;

15) *ensirekisteröinnillä* ajoneuvon yksilöintitietojen sekä ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, liikennevakuu- tusta ja käyttötarkoitusta koskevien tietojen merkitsemistä ensimmäistä kertaa Suomessa rekisteriin;

16) *muutosrekisteröinnillä* ajoneuvon omistajuutta, haltijuutta, käyttövastaavaa, lii- kennevakuutusta ja käyttötarkoitusta koske- vissa tiedoissa tapahtuneiden muutosten merkitsemistä rekisteriin;

17) *järjestelmällä* ajoneuvon laitteistoa, jo- ka on olennainen osa ajoneuvoa eikä ole yleensä irrotettavissa erilliseksi osaksi, kuten jarrujärjestelmää, pakokaasunpuhdistusjärjes- telmää tai sisävarusteita;

18) *osalla* ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka voidaan irrottaa ajoneuvosta tai asentaa siihen ja joka voidaan tyyppihyväk- syä erillisenä, kuten valaisinta;

19) *erillisellä teknisellä yksiköllä* ajoneu- von osaksi tarkoitettua laitetta, joka liittyy tiettyyn ajoneuvotyyppiin ja voidaan tyyppi- hyväksyä erillisenä tai osana tuota ajoneuvo- tyyppiä, kuten alleajosuojaa, ja ajoneuvosta erillistä laitetta, kuten suojakypärää tai lasten turvalaitetta, jota käytetään liikenteessä;

20) *nimetyllä tutkimuslaitoksella* laitosta, jonka Suomi on nimennyt toimimaan tutki- muslaitoksena ja joka on ilmoitettu Euroopan yhteisöjen komissiolle tai Yhdistyneitten Kansakuntien pääsihteeristölle;

21) *valmistajan edustajalla* sitä, jonka ajo- neuvon, järjestelmän, osan tai erillisen yksi- kön valmistaja on valtuuttanut edustamaan itseään hyväksyntäviranomaisiin nähden se- kä toimimaan puolestaan tyyppi- tai yksit- täishyväksyntään liittyvissä asioissa;

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

22) *rekisteröintitodistuksella* rekisteröinnin suorittajan ensirekisteröinnistä, muutosrekisteröinnistä, liikennekäytöstä poistosta ja liikennekäyttöön otosta antamaa asiakirjaa, joka todistaa, että ajoneuvo on rekisteröity ja jonka I osasta (tekninen osa) ilmenevät ajoneuvon omistajaa ja haltijaa koskevat tiedot sekä ajoneuvon tekniset tiedot ja jonka II osa (ilmoitusosa) on tarkoitettu rekisteriin merkittyjen tietojen muutosta koskevan ilmoituksen tekemiseen;

23) *käyttövastaavalla* täysi-ikäistä, Suomessa asuvaa luonnollista henkilöä, joka olematta auton omistaja tai haltija on auton pääasiallinen kuljettaja tai, jollei autolla ole pääasiallista kuljettajaa, jolla on tiedot auton kuljettajista; käyttövastaavalla tulee olla vähintään B-luokan ajo-oikeus;

24) *vaatimustenmukaisuuden varmentamisella CE-merkinnällä* menettelyä, jossa valmistaja varmentaa CE-merkinnällä ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön, jonka vaatimustenmukaisuuden varmentamiseen sovelletaan teknistä yhdenmukaistamista koskevien direktiivien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen eri vaiheissa käytettäväksi tarkoitetuista moduuleista ja CE-merkinnän kiinnittämistä koskevista säännöistä ja käytöstä annettua neuvoston päätöstä 93/465/ETY tai tätä vastaavia erillisiä direktiivejä täyttävän sitä koskevan teknisen yhdenmukaistetun standardin tai erillisen direktiivin vaatimukset;

25) *liikennekäytöstä poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon väliaikaista liikennekäytöstä poistamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

26) *liikennekäyttöön otolla* ensirekisteröidyn ja sittemmin liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon liikennekäyttöön ottamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

27) *lopullisella* poistolla ensirekisteröidyn ajoneuvon lopullista poistamista liikennekäytöstä Suomessa ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin.

22) *rekisteröintitodistuksella* rekisteröinnin suorittajan ensirekisteröinnistä, muutosrekisteröinnistä, liikennekäytöstä poistosta ja liikennekäyttöön otosta antamaa asiakirjaa, joka todistaa, että ajoneuvo on rekisteröity ja jonka I osasta (tekninen osa) ilmenevät ajoneuvon omistajaa ja haltijaa koskevat tiedot sekä ajoneuvon *teknisiä tietoja* ja jonka II osa (ilmoitusosa) on tarkoitettu rekisteriin merkittyjen tietojen muutosta koskevan ilmoituksen tekemiseen;

23) *käyttövastaavalla* täysi-ikäistä, Suomessa asuvaa luonnollista henkilöä, joka olematta auton omistaja tai haltija on auton pääasiallinen kuljettaja tai, jollei autolla ole pääasiallista kuljettajaa, jolla on tiedot auton kuljettajista; käyttövastaavalla tulee olla vähintään B-luokan ajo-oikeus;

24) *vaatimustenmukaisuuden varmentamisella CE-merkinnällä* menettelyä, jossa valmistaja varmentaa CE-merkinnällä ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön, jonka vaatimustenmukaisuuden varmentamiseen sovelletaan teknistä yhdenmukaistamista koskevien direktiivien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen eri vaiheissa käytettäväksi tarkoitetuista moduuleista ja CE-merkinnän kiinnittämistä koskevista säännöistä ja käytöstä annettua neuvoston päätöstä 93/465/ETY tai tätä vastaavia erillisiä direktiivejä täyttävän sitä koskevan teknisen yhdenmukaistetun standardin tai erillisen direktiivin vaatimukset;

25) *liikennekäytöstä poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon väliaikaista liikennekäytöstä poistamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

26) *liikennekäyttöön otolla* ensirekisteröidyn ja sittemmin liikennekäytöstä poistetun ajoneuvon liikennekäyttöön ottamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

27) *lopullisella* poistolla ensirekisteröidyn ajoneuvon lopullista poistamista liikennekäytöstä Suomessa ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettäväksi soveltuvan hinnattavan ajoneuvon käyttö liikenteessä on kielletty, jollei ajoneuvotyyppiä tai yksittäistä ajoneuvoa ole asianmukaisesti hyväksytty liikenteeseen.

Sellaista osaa, erillistä teknistä yksikköä ja polkupyörää, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty, ei saa myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa eikä käyttää liikenteessä.

Ajoneuvon sekä järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksynnästä säädetään 5 ja 7 luvussa sekä osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän maahantuonnin, valmistuksen ja kaupan valvonnasta 10 luvussa.

7 §

Ajoneuvon rakenteen muuttaminen, ajoneuvon rakentaminen ja vaurioituneen ajoneuvon kunnostaminen

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon rakennetta ei saa käyttöönoton jälkeen muuttaa sellaiseksi, ettei ajoneuvo enää täytä sitä koskevia vaatimuksia, ellei liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetä vähäisistä

6 §

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen

Ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön ja varusteen käyttö liikenteessä on kielletty, jollei ajoneuvotyyppiä tai yksittäistä ajoneuvoa, järjestelmää, osaa, erillistä teknistä yksikköä tai varustetta ole asianmukaisesti hyväksytty liikenteeseen.

Ajoneuvoa, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty, ei saa uutena tieliikennekäyttöön tai moottorikelkkaa maastoliikennekäyttöön tarkoitettuna myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa.

Järjestelmää, osaa, erillistä teknistä yksikköä ja varustetta, joka ei ole tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä tai CE-merkinnällä, jos sellaista on säännöksissä edellytetty, ei saa tie- tai maastoliikennekäyttöön tarkoitettuna myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa.

Ajoneuvon sekä järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksynnästä säädetään 5, 5 a, 5 c ja 7 luvussa sekä ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön ja varusteen maahantuonnin, valmistuksen ja kaupan valvonnasta 10 luvussa

7 §

Ajoneuvon rakenteen muuttaminen, ajoneuvon rakentaminen ja vaurioituneen ajoneuvon kunnostaminen

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon rakennetta ei saa käyttöönoton jälkeen muuttaa sellaiseksi, ettei ajoneuvo enää täytä sitä koskevia vaatimuksia, ellei liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetä vähäisistä

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

poikkeuksista toisin. Jos ajoneuvon alkupe-
räisistä osista vaihdetaan 50 prosenttia tai
enemmän, ajoneuvo on esitettävä rekisteröin-
tikatsastukseen ja ajoneuvo merkitään rekiste-
riin rakennettuna ajoneuvona tai rakennettuna
ja muutettuna ajoneuvona. Rakennetun ajo-
neuvon autoverosta säädetään autoverolaissa
(1482/1994).

poikkeuksista toisin. Jos ajoneuvon alkupe-
räisistä osista vaihdetaan 50 prosenttia tai
enemmän, *ajoneuvolle tulee antaa uusi val-
mistenumero. Tällainen ensimmäistä kertaa
käyttöön otettava M-, N- ja O-luokan ajoneu-
vo on yksittäishyväksyttävä ja muu ajoneuvo
esitettävä rekisteröintikatsastuksessa hyväk-
sytäväksi. Ajoneuvo merkitään rekisteriin ra-
kennettuna ajoneuvona tai rakennettuna ja
muutettuna ajoneuvona. Rakennetun ajoneu-
von autoverosta säädetään autoverolaissa
(1482/1994).*

15 §

Moottorityökone

Moottorityökone on:

1) työkoneeksi valmistettu tai varustettava
moottorikäyttöinen ajoneuvo, jonka suurin
rakenteellinen nopeus on enintään 40 kilo-
metriä tunnissa;

2) tienpitoon valmistettu muu moottorikäyt-
töinen ajoneuvo kuin auto, vaikka sen suurin
rakenteellinen nopeus ylittää 40 kilometriä
tunnissa;

3) perävaunujen ja kuljetusalustojen siir-
toon satamassa tai muulla terminaali-alueella
valmistettu vetotrukki, jonka suurin raken-
teellinen nopeus on enintään 50 kilometriä
tunnissa, jollei ajoneuvoa ole pidettävä kuor-
ma-autona tai liikennetraktorina.

17 §

Perävaunu

*O₁–O₄ luokan ajoneuvo (auton perävaunu)
on henkilöiden tai tavaran kuljetukseen taikka
matkailutarkoituksiin valmistettu hinattava
ajoneuvo.*

Auton perävaunut jaetaan kokonaismassan
perusteella seuraaviin luokkiin:

1) O₁-luokan ajoneuvon (*kevyt perävaunu*)
kokonaismassa on enintään 0,75 tonnia;

2) O₂-luokan ajoneuvon kokonaismassa on
suurempi kuin 0,75 tonnia mutta enintään 3,5

15 §

Moottorityökone

Moottorityökone on:

1) *omalla käyttövoimallaan liikkuva ajo-
neuvo, joka on suunniteltu ja rakennettu työ-
koneeksi ja joka ei rakenteensa takia sovellu
matkustajien eikä tavaroiden kuljettamiseen;
auton alustalle asennettua työkoneita ei pide-
tä moottorityökoneena;*

2) perävaunujen ja kuljetusalustojen siir-
toon satamassa tai muulla terminaali-alueella
valmistettu vetotrukki, jonka suurin raken-
teellinen nopeus on enintään 50 kilometriä
tunnissa, jollei ajoneuvoa ole pidettävä
kuorma-autona tai liikennetraktorina.

17 §

Perävaunu ja hinattava laite

*O₁–O₄-luokan ajoneuvo (auton perävau-
nu) on hinattava ajoneuvo.*

Auton perävaunut jaetaan kokonaismassan
perusteella seuraaviin luokkiin:

1) O₁-luokan ajoneuvon (*kevyt perävaunu*)
kokonaismassa on enintään 0,75 tonnia;

2) O₂-luokan ajoneuvon kokonaismassa on
suurempi kuin 0,75 tonnia mutta enintään 3,5

Voimassa oleva laki

tonnia;

3) O₃-luokan ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 3,5 tonnia mutta enintään 10 tonnia;

4) O₄-luokan ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 10 tonnia.

R-luokan ajoneuvo on tavarankuljetukseen tarkoitettu traktorin perävaunu.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään perävaunujen jaosta alaluokkiin rakenteen perusteella.

18 §

Hinattava laite

Hinattavalla laitteella tarkoitetaan muuta hinattavaa ajoneuvoa kuin perävaunua.

Hinattava laite on myös:

1) erikoiskuljetukseen käytettävän puoliperävaunun kytkemiseen tarkoitettu puoliperävaunun tavoin kuormittuva välivaunu, joka jakaa perävaunulta tulevan kuormituksen vetoauton vetopöydälle ja välivaunun akselille;

2) M₁- tai N₁-luokan ajoneuvoon kytkettävä apuvaunu, jota käytetään pääasiassa vaurioituneen ajoneuvon hinaamiseen.

28 §

Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen rajoittaminen

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon energiankulutuksen ja haitallisten päästöjen, kuten kaasumaisten päästöjen, hiukkaspäästöjen, melun ja sähkömagneettisten häiriöiden on oltava mahdollisimman vähäiset.

Ehdotus

tonnia;

3) O₃-luokan ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 3,5 tonnia mutta enintään 10 tonnia;

4) O₄-luokan ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 10 tonnia.

R-luokan ajoneuvo on tavarankuljetukseen tarkoitettu traktorin perävaunu.

Hinattava laite on auton perävaunu tai muuhun moottorikäyttöiseen ajoneuvoon kuin autoon kytkettävä hinattava ajoneuvo, jota ei ole tarkoitettu henkilöiden tai tavaroiden kuljetukseen eikä matkailuun.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään perävaunujen jaosta alaluokkiin rakenteen perusteella ja muista kuin auton perävaunuista.

28 §

Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen sekä muiden ympäristövaikutusten rajoittaminen

Liikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvon energiankulutus ja kasvihuonepäästöt sekä haitalliset päästöt, kuten kaasumaiset päästöt, hiukkaspäästöt, melu ja sähkömagneettiset häiriöt eivät saa ylittää ajoneuvon valmistusajankohdan yleistä teknistä tasoa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

29 §

29 §

Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen rajoittamista koskevat tarkemmat säännökset

Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen sekä muiden ympäristövaikutusten rajoittamista koskevat tarkemmat säännökset

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon energiankulutuksen ja haitallisten päästöjen rajoittamisesta säädetään tarvittaessa tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Liikenteessä käytettävän liikennekäyttöön tarkoitettujen ajoneuvon energiankulutuksen ja kasvihuonepäästöjen sekä muiden haitallisten päästöjen, kuten kaasumaisten päästöjen, hiukkas- ja melupäästöjen sekä sähkömagneettisten häiriöiden rajoittamisesta säädetään tarvittaessa tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

29 a §

Käytettynä maahantuodun ajoneuvon vaatimukset

Käytettynä maahantuodun ajoneuvon, joka ensirekisteröidään tai otetaan Suomessa muutoin ensimmäistä kertaa käyttöön liikenteessä tai muualla, tulee täyttää ne tekniset vaatimukset, jotka Suomessa olivat voimassa ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohtana tai tätä myöhemmin.

Ensirekisteröitäessä muualta kuin ETA-valtiosta tai Ahvenanmaan maakunnasta käytettynä maahantuotu auto tai sen perävaunu, jonka ensimmäisestä käyttöönotosta siellä on kulunut alle kuusi kuukautta, tulee ajoneuvo esittää yksittäishyväksyntään, jollei sitä ole EY-tyyppihyväksytty.

5 luku

5 luku

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuus

Tyyppihyväksyntä ja CE-merkintä

30 §

30 §

Tyyppihyväksynnät

Tyyppihyväksyntä

EY-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan ajoneuvojen ja niiden järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää koskevien Euroopan yhteisön säädösten mukaisia tyyppihyväksyntöjä. Koko ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä perustuu seuraaviin direktiiveihin:

EY-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan uusien ajoneuvojen ja niiden järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää koskevien Euroopan yhteisön säädösten mukaisia tyyppihyväksyntöjä. Koko ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä perustuu seuraaviin direktiiveihin:

Voimassa oleva laki

1) moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 70/156/ETY;

2) kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä ja neuvoston direktiivin 92/61/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/24/EY;

3) maatalous- tai metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden ja näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksynnästä sekä direktiivin 74/150/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/37/EY.

E-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan Genevessä 20 päivänä maaliskuuta 1958 tehtyyn moottoriajoneuvojen varusteiden ja osien hyväksymisehtojen yhdenmukaistamista ja hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevaan sopimukseen (SopS 70/1976), jäljempänä Geneven sopimus, liitettyjen sääntöjen mukaista tyyppihyväksyntää.

Kansallisella tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan Suomessa ajoneuville, järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle myönnettävää tyyppihyväksyntää.

Piensarjatyypihyväksynnällä tarkoitetaan tyyppihyväksyntää, joka myönnetään sellaista tyyppiä olevalle ajoneuville, jota valmistetaan rajoitettu määrä ja jolle ei ole myönnetty täydellistä tyyppihyväksyntää siinä muodossa kuin ajoneuvo on tarkoitus merkitä rekisteriin

31 §

Tyyppihyväksyntöjen soveltamisalueet

EY-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksi-

Ehdotus

1) *puitteiden luomisesta moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnälle annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/46/EY;*

2) kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä ja neuvoston direktiivin 92/61/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/24/EY;

3) maatalous- tai metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden ja näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksynnästä sekä direktiivin 74/150/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/37/EY.

EY-piensarjatyypihyväksynnällä tarkoitetaan ajoneuville 1 momentin 1 tai 3 kohdassa mainitun säädöksen mukaisesti myönnettävää EY-tyyppihyväksyntää, joka myönnetään sellaista tyyppiä olevalle uudelle ajoneuville, jota valmistetaan rajoitettu määrä.

E-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan moottoriajoneuvojen varusteiden ja osien hyväksymisehtojen yhdenmukaistamista ja hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevaan sopimukseen (SopS 70/1976), jäljempänä Geneven sopimus, liitettyjen sääntöjen (jäljempänä *E-sääntö*) mukaista tyyppihyväksyntää.

Kansallisella tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan Suomessa uudelle ajoneuville tai varusteelle myönnettävää tyyppihyväksyntää.

Kansallisella piensarjatyypihyväksynnällä tarkoitetaan ajoneuville 1 momentissa mainittujen EU-säädösten mukaisesti myönnettävää kansallista tyyppihyväksyntää, joka myönnetään sellaista tyyppiä olevalle uudelle ajoneuville, jota valmistetaan rajoitettu määrä.

31 §

Tyyppihyväksynnän soveltamisala

EY-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksi-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kölle sekä M₁-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvolle. Kansallinen tyyppi hyväksyntä myönnetään ajoneuvolle, järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle. Piensarjatyypin hyväksyntä myönnetään ajoneuvolle. E-tyyppi hyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle.

kölle sekä M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvolle *taikka moottorityökoneelle*. Kansallinen tyyppi hyväksyntä myönnetään *muulle tieliikenteeseen tarkoitettulle ajoneuvolle ja varusteelle sekä moottorityökoneelle. Piensarjatyypin hyväksynnässä sovelletaan 30 §:n 1 momentissa mainittuihin säädöksiin perustuvia määrällisiä rajoituksia*. E-tyyppi hyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle.

32 §

32 §

Tyyppi hyväksyntävelvollisuus

Tyyppi hyväksyntävelvollisuus

Ensimmäistä kertaa käyttöön otettavan M₁-, L- tai T₁—T₃-luokan ajoneuvon rekisteriin merkitsemisen edellytyksenä on, että ajoneuvotyyppi on EY-tyyppi hyväksytty tai piensarjatyypin hyväksytty. Monivaiheisen tyyppi hyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistunut tai yksittäiskappaleena valmistettu tai maahan tuotu M₁-, L- tai T₁—T₃-luokan ajoneuvo saadaan kuitenkin merkitä rekisteriin rekisteröintikatsastuksen perusteella.

Tieliikennekäyttöön myytävän tai ensirekisteröitävän uuden M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvon tulee olla EY-tyyppi hyväksytty tai kansallisesti piensarjatyypin hyväksytty.

Edellä 1 momentissa mainittuihin ajoneuvoihin tarkoitetun, erikseen myytävän järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön tulee olla EY- tai E-tyyppi hyväksytty. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella voidaan kuitenkin säätää tästä poikkeuksia 30 §:n 1 momentissa mainittujen säädösten mukaisesti.

Edellä 1 momentista poiketen seuraavien uusien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuus saadaan todeta rekisteröintikatsastuksessa:

1) tieliikennekäyttöön yksittäiskappaleena valmistettu tai maahantuotu L- tai T₁—T₃-luokan ajoneuvo, jota ei ole EY-tyyppi hyväksytty tai kansallisesti piensarjatyypin hyväksytty;

2) toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa kansallisesti piensarjatyypin hyväksytty M-, N- tai O-luokan ajoneuvo, jonka kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän Suomi on 39 a §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla tunnustanut;

3) toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytty M-, N- ja O-luokan ajoneuvo;

4) monivaiheisen tyyppi hyväksynnän vii-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

meisessä vaiheessa valmistunut muu kuin M-, N- tai O-luokan ajoneuvo.

M-, N- ja O-luokan ajoneuvon yksittäishyväksyntäoikeudesta säädetään 50 b §:ssä.

32 a §

Valmistajan vastuu tyyppihyväksyntäviranomaiselle

Ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön ja varusteen valmistaja vastaa 34 §:ssä mainitulle tyyppihyväksyntäviranomaiselle valmistamansa tuotteen tyyppihyväksynnästä ja tuotannon vaatimustenmukaisuudesta riippumatta siitä, onko valmistaja osallistunut tuotteen kaikkiin valmistusvaiheisiin. Monivaiheisessa tyyppihyväksynnässä kukin valmistaja vastaa tyyppihyväksyntäviranomaiselle ajoneuvon hyväksynnästä ja tuotannon vaatimustenmukaisuudesta niiden järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden osalta, jotka on lisätty tai joita on muutettu kyseisessä ajoneuvon valmistusvaiheessa.

32 b §

Valmistajan edustajan nimeäminen

EY-tyyppihyväksyntää tai kansallista tyyppihyväksyntää hakevan ETA-valtion ulkopuolelle sijoittautuneen ajoneuvon, osan, järjestelmän, erillisen teknisen yksikön ja varusteen valmistajan on nimettävä ETA-valtioon sijoittautunut valmistajan edustaja. Kun on kyse muusta kansallisesta tyyppihyväksynnästä kuin kansallisesta piensarjatyypihyväksynnästä, valmistajan edustajan tulee olla sijoittautunut Suomeen.

33 §

Hyväksynnän hakija

Tyyppihyväksyntää hakee ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja. E-tyyppihyväksyntää, piensarjatyypihyväksyntää ja kansallista tyyppihyväksyntää voi hakea valmistajan puolesta myös valmistajan edustaja.

33 §

Hyväksynnän hakija

Tyyppihyväksyntää hakee ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen valmistaja tai valmistajan edustaja.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

34 §

Hyväksyntäviranomainen

M-, N-, L-, O-, T₁—T₃-, C- ja R-luokan ajoneuvon, liikennetraktorin ja moottorityökoneen sekä maastoajoneuvon samoin kuin näiden osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksyntäviranomainen Suomessa on Ajoneuvohallintokeskus.

34 a §

Toimivaltainen viranomainen CE-merkinnällä varustettuja tuotteita koskevissa asioissa

Jos tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä edellytetään polkupyörän, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuuden varmentamista CE-merkinnällä, toimivaltainen viranomainen on Ajoneuvohallintokeskus.

35 §

Tyyp hyväksynnän myöntäminen

Hyväksyntäviranomainen myöntää ajoneuvon tai järjestelmän tyyp hyväksynnän valmiille ajoneuvotyypille ja järjestelmälle, joka on ajoneuvon valmistajan esittämien valmistusasiakirjojen tietojen mukainen ja täyttää valmiille ajoneuvolle tai järjestelmälle asetetut tekniset vaatimukset.

Hyväksyntäviranomainen myöntää monivaiheisen tyyp hyväksynnän perusajoneuvotyypille ja keskeneräiselle ajoneuvotyypille, joka on valmistusasiakirjojen tietojen mukainen ja täyttää ajoneuvolle asetetut tekniset vaatimukset ajoneuvotyypin valmistusvaiheen mukaisesti.

Hyväksyntäviranomainen myöntää osan tai erillisen teknisen yksikön tyyp hyväksynnän osan tai erillisen teknisen yksikön tyypille,

34 §

Tyyp hyväksyntäviranomainen

M-, N-, L-, O-, T₁—T₃-, C- ja R-luokan ajoneuvon, liikennetraktorin ja moottorityökoneen sekä maastoajoneuvon samoin kuin näiden järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden tyyp hyväksyntäviranomainen Suomessa on Ajoneuvohallintokeskus.

34 a §

Toimivaltainen viranomainen CE-merkinnällä varustettuja tuotteita koskevissa asioissa

Jos tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä edellytetään polkupyörän, moottorikelkan, osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuuden varmentamista CE-merkinnällä, toimivaltainen viranomainen on Ajoneuvohallintokeskus.

35 §

Tyyp hyväksynnän myöntäminen

Tyyp hyväksyntäviranomainen myöntää ajoneuvon tai järjestelmän tyyp hyväksynnän valmiille ajoneuvotyypille ja järjestelmälle, joka on ajoneuvon valmistajan esittämien valmistusasiakirjojen mukainen ja täyttää valmiille ajoneuvolle tai järjestelmälle asetetut vaatimukset. Tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamisen edellyttämistä toimista ennen tyyp hyväksynnän myöntämistä säädetään 45 ja 46 §:ssä.

Tyyp hyväksyntäviranomainen myöntää monivaiheisen tyyp hyväksynnän keskeneräiselle ajoneuvotyypille, joka on valmistusasiakirjojen mukainen ja täyttää ajoneuvolle asetetut vaatimukset ajoneuvotyypin valmistusvaiheen mukaisesti.

Tyyp hyväksyntäviranomainen myöntää osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen tyyp hyväksynnän osan, erillisen teknisen

Voimassa oleva laki

joka on valmistusasiakirjojen *tietojen* mukainen ja täyttää osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle asetetut tekniset vaatimukset.

Hyväksyntään voidaan tarvittaessa liittää rajoituksia ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön käytölle ja järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön asennusta koskevia, turvallisuusvaatimuksista tai osan tai erillisen teknisen yksikön ominaisuuksista johtuvia ehtoja.

Hyväksynnän myöntämisessä sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tai mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä, E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä *menettelyä ja kansallisen tyyppihyväksynnän osalta hyväksyntäviranomaisen vahvistamaa menettelyä*.

36 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Edellä 35 §:ssä tarkoitettu vaatimustenmukaisuus osoitetaan hyväksyntäviranomaisen suorittamilla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmilla, hyväksynnän hakijan toimittamalla toisen ETA-valtion tai asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion hyväksyntäviranomaisen myöntämällä todistuksella tai tutkimuslaitoksen suorittamilla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmilla. Tutkimuslaitos saa hyväksyntäviranomaisen luvalla käyttää osatestien suorittamiseen ulkopuolista 47 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaatimukset täyttävää laitosta tai valmistajan laboratoriota tai mittaus- ja testilaitteita. Tutkimuslaitos vastaa käyttämänsä laitoksen tai laboratorion tarkastuksista, mittauksista ja testeistä.

Ehdotus

yksikön *tai varusteen tyyppille*, joka on valmistusasiakirjojen mukainen ja täyttää osalle, erilliselle tekniselle yksikölle *tai varusteelle* asetetut vaatimukset.

Tyyppihyväksynnästä annetaan tyyppihyväksyntätodistus. Hyväksyntään voidaan tarvittaessa liittää rajoituksia ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai *varusteen* käytölle ja järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai *varusteen* asennusta koskevia, turvallisuusvaatimuksista tai osan, erillisen teknisen yksikön tai *varusteen* ominaisuuksista johtuvia ehtoja.

Hyväksynnän myöntämisessä sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän *ja kansallisen piensarjatyypin* hyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä säädettyä menettelyä ja E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä.

36 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen tyyppihyväksynnässä

Edellä 35 §:ssä tarkoitettu vaatimustenmukaisuus osoitetaan *hyväksynnän hakijan toimittamalla ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan tai asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion hyväksyntäviranomaisen myöntämällä tyyppihyväksyntätodistuksella tai nimetyn tutkimuslaitoksen suorittamilla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmilla*.

Edellä 1 momentista poiketen kansallisen tyyppihyväksynnän vaatimusten sekä muiden kuin täyttä vastaavuutta 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun säädöksen mukaisesti edellyttävien EY-piensarjatyypin hyväksynnässä sovellettavien vaatimusten täyttymisen voidaan osoittaa myös 48 §:ssä tarkoitettun hyväksytyyn asiantuntijan selvityksen perusteella tai vähäisin osin tyyppihyväksyntäviranomaisen suorittamilla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmilla. Kansallisessa tyyppihyväksynnässä tyyppihyväksyntäviranomainen voi hyväksyä osoituksena vaatimusten täyttymisestä myös toisen ETA-valtion tai asianomaista E-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tyyppihyväksyntämenettelystä, tyyppihyväksyntätodistuksen ja ajoneuvo kohtaisen tyyppirekisteriotteen antamisesta sekä käytettävästä lomakkeesta samoin kuin myönnetyn hyväksynnän ilmoittamisesta muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille, Euroopan yhteisöjen komissiolle, jäljempänä komissio, ja kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen selvityksen vaatimustenmukaisuudesta.

EY-piensarjatyyppihyväksynnässä 2 momentissa tarkoitettujen muiden kuin täyttä vastaavuutta edellyttävien vaatimusten sekä kansallisen tyyppihyväksynnän vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi käytettävistä menettelyistä sekä siitä, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa 2 momentissa tarkoitettun hyväksytyin asiantuntijan selvityksen perusteella, säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

36 a §

CE-merkinnän edellytykset

Testejä ja tarkastuksia vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi ja laadun varmistamiseksi saa tehdä ainoastaan hyväksytty ja toimivaltaisen ministeriön Euroopan yhteisöjen komissiolle ja muille jäsenmaille ilmoittama tutkimuslaitos tai 48 §:ssä tarkoitettu tutkimuslaitos.

(3 momentti kumotaan)

37 §

Tyyppihyväksynnän myöntämisestä kieltäytyminen

Jos hyväksyntäviranomaisen arvioi 35 §:ssä tarkoitettavat vaatimukset täyttävän ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön muodostavan vakavan vaaran liikenneturvallisuukselle, hyväksyntäviranomaisen voi kieltäytyä antamasta tyyppihyväksyntää. Hyväksyntäviranomaisen on salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava sanotusta vaarasta ja hyväksynnän epäämisestä viipymättä muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle, sekä perusteltava päätöksensä.

37 §

Tyyppihyväksynnän myöntämisestä kieltäytyminen

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen arvioi 35 §:ssä tarkoitettavat vaatimukset täyttävän ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön tyyppin muodostavan vakavan vaaran liikenneturvallisuukselle tai vahingoittavan vakavasti ympäristöä taikka terveyttä, tyyppihyväksyntäviranomaisen voi kieltäytyä antamasta tyyppihyväksyntää. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava hyväksynnän epäämisestä viipymättä muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle sekä perusteltava päätöksensä. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä kansallista tyyppihyväksyntää koskevan hakemuk-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sen hylkäämisestä.

39 §

Tyyppihyväksyntätietoja koskeva rekisteri

Hyväksyntäviranomainen pitää rekisteriä myöntämistään tyyppihyväksynnöistä ja niistä ajoneuvojen tyyppihyväksynnöistä, joista se saa tiedon muun ETA-valtion tai Geneven sopimukseen liittyneen valtion hyväksyntäviranomaiselta taikka ajoneuvon valmistajalta tai valmistajan edustajalta. Rekisteriin merkitään ajoneuvotyyppin tyyppihyväksyntätodistuksen tiedot ja todistukseen liitetyt testitulokset.

Tyyppihyväksyntätietoja koskevan rekisterin sisältämiä liike- ja ammattisalaisuuksia sisältäviä tietoja saa salassapitovelvollisuuden estämättä antaa katsastuksen suorittajalle ja sopimusrekisteröijälle laissa tai sen nojalla säädettyjä katsastus- ja rekisteröintitehtäviä sekä tekniseen tienvarsitarkastukseen liittyviä tehtäviä varten.

39 §

Tyyppihyväksyntärekisteri

Tyyppihyväksyntäviranomainen pitää rekisteriä myöntämistään tyyppihyväksynnöistä ja niistä ajoneuvojen tyyppihyväksynnöistä, joista se saa tiedon muun ETA-valtion, Ahvenanmaan maakunnan tai Geneven sopimukseen liittyneen valtion hyväksyntäviranomaiselta taikka ajoneuvon valmistajalta tai valmistajan edustajalta. Rekisteriin merkitään ajoneuvotyyppin tyyppihyväksyntätodistuksen tiedot ja todistukseen liitetyt testitulokset.

Tyyppihyväksyntärekisterin sisältämiä liike- ja ammattisalaisuuksia sisältäviä tietoja saa salassapitovelvollisuuden estämättä antaa:

- 1) katsastuksen suorittajalle laissa tai sen nojalla säädettyjä katsastustehtäviä varten;*
- 2) sopimusrekisteröijälle laissa tai sen nojalla säädettyjä rekisteröintitehtäviä varten;*
- 3) tuotannon vaatimustenmukaisuutta tuotteen valmistajan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla valvovan tutkimuslaitoksen valvonta-tehtäviä varten;*
- 4) yksittäishyväksynnän myöntäjälle ajoneuvon yksittäishyväksyntää varten;*
- 5) teknisen tienvarsitarkastuksen suorittajalle tekniseen tienvarsitarkastukseen liittyviä tehtäviä varten.*

39 a §

Tyyppihyväksynnän tunnustaminen

Suomi tunnustaa toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan 30 §:n 1 momentissa mainittujen säädösten mukaisesti valmiille ajoneuvolle, järjestelmälle, osalle, erilliselle tekniselle yksikölle tai varusteelle myöntämän EY-tyyppihyväksynnän ja E-tyyppihyväksynnän sekä monivaiheisesti tyyppihyväksyttävän ajoneuvon valmiille valmistusvaiheelle myöntämän EY- tai E-tyyppihyväksynnän.

Suomi tunnustaa toisen ETA-valtion ja Ahvenanmaan maakunnan 30 §:n 1 momentissa mainittujen säädösten mukaisesti ajoneuvolle

Voimassa oleva laki

Ehdotus

myöntämän kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän, jollei ole perusteltua syytä epäillä, että tekniset säännökset, joiden mukaan hyväksyntä on myönnetty, eivät vastaa vähintään Suomessa voimassa olevia kansallista piensarjatyypin hyväksyntää koskevia teknisiä vaatimuksia.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään menettelyistä, määräajoista ja teknisten tietojen saamisesta hyväksyntäasiakirjoista, jotka koskevat:

1) tunnustamisen myöntämistä toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan myöntämälle kansalliselle piensarjatyypin hyväksynnälle;

2) tunnustamisen hakemista toiselta ETA-valtiolta tai Ahvenanmaan maakunnalta Suomessa myönnettylle kansalliselle piensarjatyypin hyväksynnälle;

3) Suomessa kansallisesti tyyppin hyväksytyin ajoneuvon myyntiä, rekisteröintiä tai käyttöönottoa toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa.

40 §

Tyyppin hyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä maatalous- ja metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden sekä näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden EY-tyypin hyväksynnästä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään kansallisen tyyppin hyväksynnän ja piensarjatyypin hyväksynnän osalta:

1) mitkä ajoneuvot luetaan samaan tyyppiin kuuluviksi;

2) tyyppin hyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta tyyppin hyväksyntöjä koskevaan rekisteriin;

3) Ajoneuvohallintokeskukselle annettavista valtuuksista vähäisten yksittäisten poikkeusten myöntämiseen tyyppin hyväksynnässä, jos poikkeus ei vaaranna liikenneturvallisuutta eikä vääristä kilpailua;

4) mikä on piensarjatyypin hyväksynnällä

40 §

Tyyppin hyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä maatalous- ja metsätraktoreiden, niiden perävaunujen ja vedettävien vaihdettavissa olevien koneiden sekä näihin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden EY-tyypin hyväksynnästä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa:

1) mitkä ajoneuvot luetaan samaan tyyppiin kuuluviksi;

2) tyyppin hyväksyntää koskevien teknisten tietojen ja hyväksyntätietojen ilmoittamisesta ja tallettamisesta tyyppin hyväksyntärekisteriin;

3) Ajoneuvohallintokeskukselle annettavista valtuuksista vähäisten yksittäisten poikkeusten myöntämiseen tyyppin hyväksynnässä, jos poikkeus ei vaaranna liikenneturvallisuutta eikä vääristä kilpailua;

4) mikä on piensarjatyypin hyväksyntävien

Voimassa oleva laki

hyväksyttävien ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä määrä vuodessa;

5) millä ehdoin toisessa ETA-valtiossa M₁-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvolle myönnetty piensarjatyypin hyväksyntä on voimassa Suomessa.

Ehdotus

ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä määrä vuodessa;

5) millä ehdoin toisessa ETA-valtiossa M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvolle myönnetty kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä on voimassa Suomessa;

6) mikä on Suomessa tunnustetulla toisen ETA-valtion myöntämällä piensarjatyypin hyväksynnällä hyväksyttävien ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä, myytävä tai käytöön otettava määrä vuodessa.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin niistä teknisistä vaatimuksista, joiden mukaisesti toisessa ETA-valtiossa M-, N-, O-, L- ja T₁—T₃-luokan ajoneuvolle myönnetty kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä on voimassa Suomessa.

Tyypin hyväksyntämenettelystä, tyypin hyväksynnän voimassaolosta, tyypin hyväksyntätodistuksen antamisesta ja käytettävästä lomakkeesta sekä myönnetyn, muutetun, peruutetun ja evätyn hyväksynnän ilmoittamisesta muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille, Euroopan yhteisöjen komissiolle ja kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

*5 a luku****Tyypin hyväksytyn ja CE-merkityn tuotteen vaatimustenmukaisuus***

41 §

Vaatimustenmukaisuustodistus ja hyväksyntämerkintä

Ajoneuvon valmistajan on laadittava vaatimustenmukaisuustodistus tyypin hyväksytyn ajoneuvon valmistusvaiheen mukaisesti. Vaatimustenmukaisuustodistusta ei kuitenkaan saa laatia piensarjatyypin hyväksytyille ajoneuvoille.

Valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin tyypin hyväksynnän mukaisesti valmistettuun osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön kaupallinen merkkinsä tai tavaramerkkinsä ja tyypimerkintä. Jos Euroopan yhteisön sää-

41 §

Vaatimustenmukaisuustodistus ja hyväksyntämerkintä

EY-tyypin hyväksytyn ajoneuvon valmistajan on laadittava vaatimustenmukaisuustodistus tyypin hyväksytyn ajoneuvon valmistusvaiheen mukaisesti.

Valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin tyypin hyväksynnän mukaisesti valmistettuun osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön kaupallinen merkkinsä tai tavaramerkkinsä ja tyypimerkintä. Jos Euroopan yhteisön sää-

Voimassa oleva laki

döksessä niin säädetään tai E-säännössä määrätään, kuhunkin osaan ja erilliseen tekniseen yksikköön on kiinnitettävä tyyppi hyväksyntänumero tai -merkki, jolloin valmistajan ei tarvitse kiinnittää kaupallista merkkiä tai tavaramerkkiä ja tyyppimerkintää.

Vaatimustenmukaisuustodistuksen laatimisesta osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle, todistukseen merkittävistä tiedoista ja osan tai erillisen teknisen yksikön käytön rajoitusta ja asennusta koskevien edellytysten ilmoittamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei tavaramerkkiä tai tyyppimerkintää taikka muuta hyväksyntämerkintää tarvitse merkitä osiin ja erillisiin teknisiin yksiköihin, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä tai Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tällaista merkkiä tai merkintää ei edellytetä.

41 a §

Vaatimustenmukaisuuden varmentaminen CE-merkinnällä

Polkupyörän, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön valmistajan, valmistajan edustajan tai sen, joka vastaa tuotteen saattamisesta markkinoille, tulee varustaa laite CE-merkinnällä, jos sellaista tuotetta koskevilla tarkemmissa säännöksissä edellytetään.

42 §

Suomessa hyväksytyin tyyppin vaatimustenvastaisuuden ja vaarallisuuden edellyttämät toimet

Jos hyväksyntäviranomaisen havaitsee tai saa tiedon, että sen hyväksymät ajoneuvot, osat tai erilliset tekniset yksiköt eivät ole hyväksyntäviranomaisen hyväksymän tyyppin vaatimusten mukaisia tai ovat vakavana vaarana liikenneturvallisuudelle, hyväksyntäviranomaisen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että valmistetut

Ehdotus

döksessä niin säädetään tai E-säännössä määrätään, kuhunkin osaan ja erilliseen tekniseen yksikköön on kiinnitettävä tyyppi hyväksyntänumero tai -merkki, jolloin valmistajan ei tarvitse kiinnittää kaupallista merkkiä tai tavaramerkkiä ja tyyppimerkintää.

Vaatimustenmukaisuustodistuksen laatimisesta osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle sekä todistukseen merkittävistä tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei tavaramerkkiä tai tyyppimerkintää taikka muuta hyväksyntämerkintää tarvitse merkitä osiin ja erillisiin teknisiin yksiköihin, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä tai Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tällaista merkkiä tai merkintää ei edellytetä.

41 a §

Vaatimustenmukaisuuden varmentaminen CE-merkinnällä

Polkupyörän, moottorikelkan, ajoneuvon osan, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön valmistajan, valmistajan edustajan tai sen, joka vastaa tuotteen saattamisesta markkinoille, tulee varustaa laite CE-merkinnällä, jos sellaista tuotetta koskevilla tarkemmissa säännöksissä edellytetään.

42 §

Suomessa hyväksytyin tyyppin vaatimustenvastaisuuden edellyttämät toimet

Jos tyyppi hyväksyntäviranomaisen havaitsee tai saa tiedon, että sen hyväksymät ajoneuvot, osat, erilliset tekniset yksiköt tai varusteet eivät ole hyväksyntäviranomaisen hyväksymän tyyppin vaatimusten mukaisia, tyyppi hyväksyntäviranomaisen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että valmistetut ajoneuvot, osat, erilliset tek-

Voimassa oleva laki

ajoneuvot, osat tai erilliset tekniset yksiköt saadaan jälleen hyväksytyin tyyppin vaatimusten mukaisiksi *tai niistä aiheutuva vaara poistettua*. Tässä tarkoituksessa hyväksyntäviranomaisella on oikeus:

1) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaatimusten vastaisen tai vaarallisen ajoneuvon, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistus, kaupan pitäminen, myynti ja muu luovuttaminen sekä käyttö;

2) vaatia sellaisten muutosten tekemistä ajoneuvoon, osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön, että vaatimukset täyttyvät tai vaara poistuu, ja vaatia tuloksen osoittamista;

3) velvoittaa ajoneuvon, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja, maahantuoja tai myyjä julkisesti ilmoittamaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenvastaisuudesta *tai siihen liittyvästä vaarasta* sekä itse antaa tällainen ilmoitus valmistajan, maahantuojan tai myyjän kustannuksella;

4) velvoittaa valmistaja, maahantuoja tai myyjä korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut, jos hyväksyntäviranomaisen käyttää jotakin 1—3 kohdassa tarkoitettua oikeutta.

Hyväksyntäviranomaisen voi tehostaa antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehotusta uhkasakolla tai teettämisuhalla siten kuin uhkasakolaissa (1113/1990) säädetään. Hyväksyntäviranomaisen maksaa teettämisen suoritetun toimenpiteen kustannukset. Sanotut kustannukset saadaan periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoihin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

Jolleivät 1 ja 2 momentissa tarkoitettut toimenpiteet johda 1 momentissa tarkoitettuun tulokseen, hyväksyntäviranomaisen voi tarvittaessa peruuttaa tyyppihyväksynnän.

43 §

Suomessa hyväksytyin tyyppin vaatimustenvastaisuudesta ilmoittaminen

Jos 42 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa on kyse EY-tyyppihyväksynnästä, hyväksyntävi-

Ehdotus

niset yksiköt tai *varusteet* saadaan jälleen hyväksytyin tyyppin vaatimusten mukaisiksi. Tässä tarkoituksessa *tyyppihyväksyntäviranomaisella* on oikeus:

1) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaatimusten vastaisen ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai *varusteen* valmistus, kaupan pitäminen, myynti ja muu luovuttaminen sekä käyttö;

2) vaatia sellaisten muutosten tekemistä ajoneuvoon, osaan, erilliseen tekniseen yksikköön tai *varusteeseen*, että vaatimukset täyttyvät, ja vaatia tuloksen osoittamista;

3) velvoittaa ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai *varusteen* valmistaja, maahantuoja tai myyjä julkisesti ilmoittamaan ajoneuvon, järjestelmän, osan, erillisen teknisen yksikön tai *varusteen* vaatimustenvastaisuudesta sekä itse antaa tällainen ilmoitus valmistajan, maahantuojan tai myyjän kustannuksella;

4) velvoittaa valmistaja, maahantuoja tai myyjä korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut, jos *tyyppihyväksyntäviranomaisen* käyttää jotakin 1—3 kohdassa tarkoitettua oikeutta.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen voi tehostaa antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehotusta uhkasakolla tai teettämisuhalla siten kuin uhkasakolaissa (1113/1990) säädetään. *Tyyppihyväksyntäviranomaisen* maksaa *teettämänsä* toimenpiteen kustannukset. Sanotut kustannukset saadaan periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen *täytäntöönpanosta annetussa laissa* (706/2007) säädetään.

Jolleivät 1 ja 2 momentissa tarkoitettut toimenpiteet johda 1 momentissa tarkoitettuun tulokseen, *tyyppihyväksyntäviranomaisen* voi tarvittaessa peruuttaa tyyppihyväksynnän.

43 §

Suomessa hyväksytyin tyyppin vaatimustenvastaisuudesta ilmoittaminen

Jos 42 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa on kyse EY-tyyppihyväksynnästä, *tyyppihyväk-*

Voimassa oleva laki

ranomaisen on ilmoitettava toteutetut toimenpiteet muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille. Jos kyse on Geneven sopimuksen nojalla myönnetystä tyyppi hyväksynnästä, hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava toteutetut toimenpiteet asianomaista sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille. Tällainen ilmoitus voidaan tehdä salassapitovelvollisuuden estämättä.

44 §

Toisessa valtiossa hyväksytyyn tyyppin vaatimusten vastaisuus

Jos hyväksyntäviranomainen arvioi, että toisessa ETA-valtiossa tai, jos kyse on Geneven sopimuksen nojalla myönnetystä hyväksynnästä, asianomaista E-sääntöä soveltavassa valtiossa tyyppi hyväksytty vaatimusten mukaisuustodistuksella tai hyväksyntämerkkillä varustettu ajoneuvo, osa tai erillinen tekninen yksikkö ei ole hyväksytyyn tyyppin vaatimusten mukainen, hyväksyntäviranomainen voi pyytää tyyppi hyväksynnän antanutta valtiota tarkastamaan, että valmistetut ajoneuvot, osat tai erilliset tekniset yksiköt ovat hyväksytyyn tyyppin vaatimusten mukaisia.

44 a §

CE-merkinnällä varustetun tuotteen vaatimusten vastaisuus

Jos toimivaltainen viranomainen havaitsee, että markkinoille saatettu polkupyörä, ajoneuvon osa, järjestelmä tai erillinen tekninen yksikkö, jonka vaatimusten mukaisuus on varmennettu CE-merkinnällä, ei vastaa tuotteelle asetettuja vaatimuksia, toimivaltaisen viranomaisen on toimittava siten kuin 42 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään poistaakseen tällaiset tuotteet markkinoilta sekä rajoittaakseen niiden vapaata liikkuvuutta.

Ehdotus

syntäviranomaisen on ilmoitettava toteutetut toimenpiteet muiden ETA-valtioiden ja *Ahvenanmaan maakunnan* hyväksyntäviranomaisille sekä *Euroopan yhteisöjen komissiolle*, jos *Euroopan yhteisön lainsäädännössä* niin edellytetään. *Ilmoitus on tehtävä viipymättä 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä säädettyä menettelyä noudattaen*. Jos kyse on Geneven sopimuksen nojalla myönnetystä tyyppi hyväksynnästä, *tyyppi hyväksyntäviranomaisen* on ilmoitettava toteutetut toimenpiteet asianomaista sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille. Tällainen ilmoitus voidaan tehdä salassapitovelvollisuuden estämättä.

44 §

Toisessa valtiossa hyväksytyyn tyyppin vaatimusten vastaisuus

Jos *tyyppi hyväksyntäviranomainen* arvioi, että toisessa ETA-valtiossa tai, jos kyse on Geneven sopimuksen nojalla myönnetystä hyväksynnästä, asianomaista E-sääntöä soveltavassa valtiossa tyyppi hyväksytty vaatimusten mukaisuustodistuksella tai hyväksyntämerkkillä varustettu ajoneuvo, osa tai erillinen tekninen yksikkö ei ole hyväksytyyn tyyppin vaatimusten mukainen, *tyyppi hyväksyntäviranomaisen on pyydettävä* tyyppi hyväksynnän antanutta valtiota tarkastamaan, että valmistetut ajoneuvot, osat tai erilliset tekniset yksiköt ovat hyväksytyyn tyyppin vaatimusten mukaisia.

44 a §

CE-merkinnällä varustetun tuotteen vaatimusten vastaisuus

Jos toimivaltainen viranomainen havaitsee, että markkinoille saatettu polkupyörä, *moottorikelkka*, osa, järjestelmä tai erillinen tekninen yksikkö, jonka vaatimusten mukaisuus on varmennettu CE-merkinnällä, ei vastaa tuotteelle asetettuja vaatimuksia, toimivaltaisen viranomaisen on toimittava siten kuin 42 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään poistaakseen tällaiset tuotteet markkinoilta sekä rajoittaakseen niiden vapaata liikkuvuutta.

Voimassa oleva laki

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava käynnistetyistä markkinavalvontatoimista komissiolle siten kuin kyseiseen polkupyörään, ajoneuvon osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai muussa säännöksessä edellytetään.

Ehdotus

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava käynnistetyistä markkinavalvontatoimista komissiolle siten kuin kyseiseen polkupyörään, *moottorikelkkaan*, osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai muussa säännöksessä edellytetään.

44 b §

Osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän vaatimustenvastaisuus

Jos valvontaviranomainen havaitsee tai saa tiedon sellaisen 6 §:n 3 momentissa tarkoitettun osan tai erillisen teknisen yksikön, jonka ei tarvitse olla erikseen liikennekäyttöön hyväksytty, taikka polkupyörän maahantuonnista, valmistuksesta Suomessa myytäväksi, kaupan pitämisestä, myynnistä tai muusta luovuttamisesta, valvontaviranomaisen on meneteltävä siten kuin 42 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Jolleivät 42 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet johda osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän saattamiseen vaatimustenmukaiseksi, valvontaviranomainen voi määrätä valmistajan, maahantuojan ja myyjän hallussa olevan osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän hävitettäväksi tai määrätä, miten sen suhteen muutoin on meneteltävä.

45 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvät toimenpiteet

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, osa tai tekninen yksikkö on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyyn tyyppiin tai CE-merkinnän edellytysten mukainen.

Hyväksyntäviranomaisen on varmistuttava ennen hyväksynnän myöntämistä riittävästä menettelyistä, joilla taataan tehokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta, ja to-

45 §

Vaatimustenmukaisuuden valvonta tuotannossa

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, osa tai tekninen yksikkö on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyyn tyyppiin tai CE-merkinnän edellytysten mukainen.

Valmistajan tai valmistajan edustajan tulee viivytyksettä ilmoittaa tyyppihyväksyntäviranomaiselle sellaisesta tyyppiin vaatimustenvastaisuutta koskevasta tiedosta, joka voi

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

teutettava tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat toimenpiteet. Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa tarkoitettuun tai mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä, E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä ja kansallisen tyyppihyväksynnän osalta hyväksyntäviranomaisen vahvistamaa menettelyä. Hyväksyntäviranomainen voi teettää osia tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tutkimuslaitoksella. CE-merkinnällä varmennetun tuotteen vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa ja siihen sisältyvässä valvonnassa sovelletaan, mitä tuotteeseen tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai direktiivin toimeenpanosta annetuissa säännöksissä säädetään. *Ilmoitettu tutkimuslaitos voi arvioida tuotteiden vaatimustenmukaisuutta vain valmistajan hakemuksesta.*

Vaatimustenmukaisuuden valvonta toimitetaan hyväksynnän tai arvioinnin hakijan kustannuksella. Hyväksyntäviranomaisella ja tutkimuslaitoksella on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

1) päästä ajoneuvojen, osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;

2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määräväleihin tämän lain nojalla sovellettavissa yhdenmetyissä standardeissa tai Euroopan yhteisön säädöksissä taikka E-säännöissä määrätyt testit ja laskelmat;

3) saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hyväksytyyn tyyppiin tai CE-merkinnällä varustetun tuotteen laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Jos hyväksyntäviranomainen teettää vaatimustenmukaisuuden valvontaa tutkimuslaitoksella, laitoksen on noudatettava, mitä hallintolaisissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaisissa (423/2003) säädetään.

johtaa tyyppihyväksynnän peruuttamiseen.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen on ennen tyyppihyväksynnän myöntämistä varmistuttava riittävästä menettelystä, jolla taataan tehokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnassa sovelletaan EY-tyyppihyväksynnän osalta 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä säädettyjä menettelyjä ja E-tyyppihyväksynnän osalta Geneven sopimuksessa määrättyä menettelyä. Ajoneuvohallintokeskus antaa tarkemmat määräykset edellä tarkoitettujen menettelyjen soveltamisesta kansallisen tyyppihyväksynnän tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaan.

CE-merkinnällä varmennetun tuotteen vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa ja siihen sisältyvässä valvonnassa sovelletaan, mitä tuotteeseen tämän lain nojalla sovellettavassa direktiivissä tai direktiivin toimeenpanosta annetuissa säännöksissä säädetään.

46 §

*Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvon-
nasta tehtävä sopimus*

Sen varmistamiseksi, että tuotannossa olevat osat, järjestelmät, erilliset tekniset yksiköt ja ajoneuvot ovat hyväksytyt tyyppiin mukaisia, hyväksyntäviranomaisen tekee valmistajan kanssa sopimuksen valmistajan suorittaman vaatimustenmukaisuuden valvonnan menetelmistä ja kattavuudesta sekä testien ja laskelmien tulosten kirjaamisesta ja liiteasiakirjojen saatavilla olosta hyväksyntäviranomaisen kanssa sovitun ajan. Tämä aika ei saa olla pidempi kuin 10 vuotta.

Jos valmistaja rikkoo 1 momentissa tarkoitettua sopimusta, hyväksyntäviranomaisen voi peruuttaa hyväksynnän määräajaksi tai kokonaan.

46 §

*Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvon-
nasta tehtävä sopimus*

Ennen tyyppi hyväksynnän myöntämistä hyväksynnän hakijan on tehtävä sopimus tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvon-
nasta. EY- tai E-tyyppi hyväksynnän hakijan on tehtävä sopimus nimetyn tutkimuslaitoksen kanssa ja kansallisen tyyppi hyväksynnän hakijan joko nimetyn tutkimuslaitoksen tai 48 §:ssä tarkoitetun hyväksytyt asiantuntijan kanssa. Sopimus on liitettävä tyyppi hyväksyntähakemusta koskeviin asiakirjoihin.

Hyväksynnän hakija voi tehdä 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen tyyppi hyväksyntäviranomaisen kanssa, jos tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa tekevää nimettyä tutkimuslaitosta tai hyväksytyt asiantuntijaa ei ole kohtuudella löydettävissä. Sopimus tyyppi hyväksyntäviranomaisen kanssa tehdään määräajaksi ja enintään viideksi vuodeksi.

Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvon-
nasta tehtävässä sopimuksessa sovitaan valvonnan toteuttamisesta. Vaatimustenmukaisuutta valvotaan hyväksynnän tai arvioinnin hakijan kustannuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin sopimuksen sisällöstä.

Tyyppi hyväksynnän haltijan on viipymättä ilmoitettava tyyppi hyväksyntäviranomaiselle tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevaan sopimukseen tehdyistä muutoksista ja sopimuksen päättymisestä.

46 a §

Vaatimustenmukaisuuden valvonnan suorittajan toimivalta

Tyyppi hyväksyntäviranomaisen saa milloin tahansa tarkastaa hyväksymiensä tuotteiden tuotantoyksikössä sovellettavat vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tyyppi hyväksyntäviranomaisella, nimetyllä tutkimuslaitoksella ja hyväksytyllä asiantuntijalla on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

- 1) päästä ajoneuvojen, järjestelmien, osien

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;

2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määräväleihin tämän lain nojalla sovellettavissa standardeissa tai Euroopan yhteisön säädöksissä taikka E-säännöissä määrätyt testit ja laskelmat;

3) saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hyväksytyyn tyyppiin tai CE-merkinnällä varustetun tuotteen laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Jos tutkimuslaitos tai hyväksytty asiantuntija suorittaa 46 §:n 1 momentissa tarkoitettua sopimuksen nojalla vaatimustenmukaisuuden valvontaa, tämän on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

Jos tyyppihyväksytyyn tuotteen tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa ei toteuteta säännösten ja tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehdyn 46 §:ssä tarkoitetun sopimuksen edellyttämällä tavalla, tyyppihyväksyntäviranomaisen voi antaa valmistajalle huomautuksen tai varoituksen. Jos valmistajalle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen annetussa määräajassa, tyyppihyväksyntäviranomaisen voi peruuttaa myöntämänsä tyyppihyväksynnän määräajaksi tai kokonaan.

46 b §

Tyyppihyväksynnän voimassaolon päättyminen

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy, jos:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1) tulee voimaan uusi ajoneuvon rekisteröintiä, myyntiä tai käyttöönottoa koskeva säännös eikä tyyppihyväksyntää ole päivitetty sitä vastaavaksi;

2) tyyppihyväksytyn ajoneuvon tuotanto lopetetaan pysyvästi;

3) 78 §:ssä tarkoitetun luvan voimassaolo päättyy;

4) tyyppihyväksyntäviranomainen peruuttaa tyyppihyväksynnän.

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän haltijan on viipymättä ilmoitettava tyyppihyväksyntäviranomaiselle 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisesta tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisestä.

5 b luku

Tutkimuslaitosta koskevat vaatimukset

47 §

Tutkimuslaitokselle myönnettävä hyväksyntä

Liikenne- ja viestintäministeriö hyväksyy tutkimuslaitoksen suorittamaan 36 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia. Hyväksynnän edellytyksenä on, että tutkimuslaitos täyttää standardissa SFS-EN ISO/IEC 17025:2000 olevat vaatimukset ja että tutkimuslaitoksen pätevyysalue kattaa kaikki ne säännökset, joiden mukaista hyväksyntää tutkimuslaitos hakee. Valmistajaa ei saa hyväksyä tutkimuslaitokseksi, ellei siitä Euroopan yhteisön säädöksessä nimenomaan säädetä.

Liikenne- ja viestintäministeriö hyväksyy tutkimuslaitoksen suorittamaan 45 §:ssä tarkoitettua vaatimustenmukaisuuden valvontaa. Hyväksynnän edellytyksenä on, että tutkimuslaitos täyttää harjoittamansa toiminnan osalta standardissa SFS-EN 45012:1998 tai

47 §

Nimetty tutkimuslaitos

Nimetty tutkimuslaitos tekee vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi 36 §:ssä tarkoitettuja tai tuotannon laadunvalvontaan liittyviä 45 §:n 4 momentissa tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja arviointeja taikka 78 §:n 2 momentissa tarkoitettujen osien tai varusteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa edellytettäviä testejä ja arviointeja. Nimetyksi tutkimuslaitokseksi voidaan erityisestä syystä hyväksyä määrääjäksi. Valmistaja voidaan hyväksyä nimetyksi tutkimuslaitokseksi vain, jos kyseistä teknistä vaatimusta koskevassa Euroopan yhteisön säädöksessä niin säädetään. Tyyppihyväksyntäviranomainen voidaan hyväksyä nimetyksi tutkimuslaitokseksi, jos se täyttää tämän pykälän vaatimukset.

Tyyppihyväksyntäviranomainen hyväksyy nimetyn tutkimuslaitoksen hakemuksesta tehdyn arvioinnin perusteella, jos tutkimuslaitos täyttää kyseistä toimintaa koskevat seuraavien standardien mukaiset vaatimukset:

1) tuotteen vaatimustenmukaisuuden arvi-

Voimassa oleva laki

ISO/IEC Guide 62:1996 olevat vaatimukset. Edellä 36 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia tekevä henkilö ei saa toimia saman toimeksiantajan lukuun vaatimustenmukaisuuden valvonnan johtavana arvioijana. Valmistajaa ei saa hyväksyä vaatimustenmukaisuuden valvontaa suorittavaksi tutkimuslaitokseksi, ellei siitä Euroopan yhteisön säädöksessä nimenomaan säädetä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu hyväksyntä voidaan antaa määräajaksi. Tutkimuslaitokselle voidaan hyväksyntää myönnettäessä asettaa sen toimintaa koskevia välttämättömiä vaatimuksia, rajoituksia ja muita ehtoja, joilla varmistetaan hyväksyntää edellyttävien tehtävien asianmukainen suorittaminen. Tutkimuslaitokselle asetettavista vaatimuksista, rajoituksista ja muista ehdoista sekä tutkimuslaitoksen ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Ehdotus

ointia varten tehtävää testaustoimintaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17025;

2) tuotannon vaatimustenmukaisuuden arviointia varten suoritettavan valmistajan tai kolmannen osapuolen testauksen valvontaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17020;

3) valmistajan menettelyjä tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvomiseksi koskevaa arviointitoimintaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17021;

4) tuotannon vaatimustenmukaisuuden arvioimiseksi tehtävää testaustoimintaa koskeva standardi SFS-EN ISO/IEC 17020.

Nimetty tutkimuslaitos saa 2 momentissa mainituissa standardeissa tarkoitettuihin edellytyksiin käyttää tarkastusten, mittausten, testi- ja laskelmien suorittamiseen alihankkijana ulkopuolista pätevää laitosta valmistajan suostumuksella taikka valmistajan laboratorion tai mittaus- ja testilaitteita. Nimetty tutkimuslaitos vastaa käyttämänsä laitoksen ja laboratorion tarkastuksista, mittauksista, testeistä, laskelmista ja arvioinneista sekä huolehtii, että alihankkija noudattaa standardeja, joita toiminta edellyttää. Jos tyyppihyväksyntäviranomainen tekee päätöksen käytettävistä alihankkijasta, alihankkijan toiminnasta vastaa tyyppihyväksyntäviranomainen.

*47 a §****Nimetyt tutkimuslaitoksen pätevyysarvioinnit***

Tutkimuslaitoksen pätevyysarvioimiseksi tyyppihyväksyntäviranomaisen tulee perustaa arviointiryhmä, jonka jäsenet ovat riippumattomia toiminnasta, jota arvioidaan ja jonka jäsenillä on oltava erityisosaamista siltä tekniseltä alalta, jolla tutkimuslaitos harjoittaa toimintaa. Arviointiryhmän tutkimuslaitoksen nimeämistä koskevan päätöksen tulee perustua arviointiraporttiin, joka muodostuu nimeämistä hakevan tutkimuslaitoksen toimittamien asiakirjojen tiedoista ja laitoksen arvioinnista paikan päällä. Arvioinnin osana hyväksytään tutkimuslaitoksen pätevyysarvioinnin ja laitoksessa tehtävän toiminnan arvioinnin korvaavana voimassa oleva 47 §:n 2 momentissa mainitun standardin vaatimusten täyttämistä osoittava akkreditoitidistus.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Nimetyt tutkimuslaitoksen pätevyysalueen tulee kattaa kaikki ne säännökset ja toiminta, joiden mukaista nimeämistä tutkimuslaitos hakee. Henkilö, joka tekee testejä vaatimustenmukaisuuden arviointia varten, ei saa toimia saman toimeksiantajan lukuun tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnan johtavana arvioijana.

Tutkimuslaitoksella tulee olla toimintansa laajuutta vastaava vastuuvakuutus toiminnastaan valmistajalle tai kolmansille osapuolille aiheutuvien muiden kuin välillisten vahinkojen korvaamiseksi.

48 §

48 §

*Ulkomaisen tutkimuslaitoksen tunnustaminen***Hyväksytty asiantuntija**

Suomi tunnustaa ETA-valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen ja asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen suorittamat tarkastukset, mittaukset, testit ja laskelmat.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen voi hakeuksesta hyväksyä tutkimuslaitoksen, testusta harjoittavan yhteisön tai yksittäisen asiantuntijan hyväksytyksi asiantuntijaksi tekemään 36 §:n 2 momentissa, 45 §:n 4 momentissa tai 50 e §:n 2 momentissa tarkoitettuja, tyyppihyväksyntäviranomaisen päätöksessä erikseen määritellyn pätevyysalueen mukaisia selvityksiä. Hyväksytyllä asiantuntijalla tulee olla tehtävien edellyttämä laitteisto ja ammattitaitoinen henkilöstö. Laitteiston ja henkilöstön pätevyyden arvioinnissa noudetaan soveltuvin osin 47 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa mainittujen standardien vaatimuksia ja 47 a §:n 1 momentissa säädettyä menettelyä.

Ajoneuvohallintokeskus antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä ja niitä varten tarvittavia mahdollisia tarkastuksia, testejä ja laskelmia koskevien todistusten sisällöstä sekä hyväksymisestä tehtävän päätöksen edellyttämän hyväksytyt asiantuntijan toiminnan kuvauksen sisällöstä.

49 §

49 §

*Tutkimuslaitoksen valvonta***Nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan valvonta**

Tutkimuslaitoksen on pidettävä rekisteriä tekemisistään tarkastuksista, mittauksista, tes-

Nimetyt tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan on pidettävä rekisteriä tekemis-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

teistä ja laskelmista.

Hyväksyntäviranomainen valvoo tutkimuslaitoksen toimintaa sen toiminnan osalta, jota laitos on 47 §:n 1 ja 2 momentin nojalla hyväksytty suorittamaan, ja varmistaa määräajoin, että säädetyt vaatimukset täyttyvät. Valvonnan toimittamiseksi hyväksyntäviranomaisella ja sen käyttämällä asiantuntijalla on oikeus päästä tutkimuslaitoksen sellaisiin muihin kuin kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin, joissa tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia suoritetaan, ja saada salassapitovelvollisuuden estämättä käyttöönsä tutkimuslaitoksen riippumattomuutta sekä henkilöstöä, järjestelmiä, laitteistoa ja välineitä samoin kuin tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia koskeva aineisto. Valvonta suoritetaan tutkimuslaitoksen kustannuksella.

Jos hyväksyntäviranomainen valvonnan saan havaitsee, että tutkimuslaitos ei täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii 36 §:n 1 momentissa tai 45 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissään säännösten vastaisesti, sen on annettava tästä tieto liikenne- ja viestintäministeriölle. Hyväksyntäviranomaisella on oikeus antaa salassapitovelvollisuuden estämättä 1 momentissa tarkoitettut tiedot liikenne- ja viestintäministeriölle.

50 §

Tutkimuslaitokselle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen

Jos 47 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu

tään tarkastuksista, mittauksista, testeistä, laskelmista ja selvityksistä. Nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan on ilmoitettava tyyppihyväksyntäviranomaiselle, jos se päättää toimintansa tai jos sen toimintaan tulee sellaisia muutoksia, että nimeämisen tai hyväksymisen edellytykset eivät enää täyty.

Tyyppihyväksyntäviranomainen valvoo nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan toimintaa sen toiminnan osalta, jota laitos on 47 tai 48 §:n nojalla hyväksytty suorittamaan ja varmistaa määräajoin, että säädetyt vaatimukset täyttyvät. Valvonnan toimittamiseksi tyyppihyväksyntäviranomaisella ja sen käyttämällä asiantuntijalla on oikeus päästä nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan sellaisiin muihin kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin, joissa tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja selvityksiä suoritetaan ja saada salassapitovelvollisuuden estämättä käyttöönsä nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan riippumattomuutta sekä henkilöstöä, järjestelmiä, laitteistoa ja välineitä samoin kuin tarkastuksia, mittauksia, testejä, laskelmia ja selvityksiä koskeva aineisto. Valvonta suoritetaan nimetyn tutkimuslaitoksen ja hyväksytyt asiantuntijan kustannuksella.

50 §

Nimetylle tutkimuslaitokselle ja hyväksytylle asiantuntijalle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen

Jos nimetty tutkimuslaitos tai hyväksytty

Voimassa oleva laki

tutkimuslaitos ei täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii tässä luvussa tarkoitettussa toiminnassa säännösten vastaisesti, liikenne- ja viestintäministeriö voi antaa tutkimuslaitokselle huomautuksen tai varoituksen. Jos tutkimuslaitokselle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen, liikenne- ja viestintäministeriö voi peruuttaa myönnetyn hyväksynnän määrääjäksi. Hyväksyntä voidaan peruuttaa kokonaan, jos tutkimuslaitoksen toiminnassa on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä.

Ehdotus

asiantuntija ei täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii tässä luvussa tarkoitettussa toiminnassa säännösten vastaisesti, *tyyppihyväksyntäviranomainen* voi antaa *nimetylle* tutkimuslaitokselle *tai hyväksytylle asiantuntijalle* huomautuksen tai varoituksen. *Jos nimetylle tutkimuslaitokselle tai hyväksytylle asiantuntijalle* annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen, *tyyppihyväksyntäviranomainen* voi peruuttaa myönnetyn hyväksynnän määrääjäksi. Hyväksyntä voidaan peruuttaa kokonaan, jos *nimety*n tutkimuslaitoksen tai *hyväksyty*n *asiantuntijan* toiminnassa on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä.

50 a §

Tutkimuslaitosta koskevat tarkemmat säännökset

*Nimety*n tutkimuslaitoksen hyväksymistä koskevasta menettelystä, arvioinnin ja siitä tehtävän raportin sisällöstä ja *nimety*n tutkimuslaitoksen ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa myös *nimety*n tutkimuslaitoksen ja hyväksytyⁿ *asiantuntijan* hyväksymisen yhteydessä asetettavista toiminnan asianmukaisen suorittamisen kannalta välttämättömistä määrääjistä, vaatimuksista, rajoituksista ja ehdoista sekä tutkimuslaitoksen pätevyysaluetietojen pitämisestä julkisesti saatavilla.

5 c luku

Yksittäishyväksyntä

50 b §

Yksittäishyväksyntäoikeus

Yksittäishyväksyntä myönnetään tieliikennekäyttöön myytävälle tai ensirekisteröitävälle uudelle M-, N- tai O-luokan ajoneuvolle, jota ei ole tyyppihyväksytty. Tyyppihyväksytty M-, N- tai O-luokan ajoneuvo voidaan kuitenkin esittää yksittäishyväksyttäväksi, jos sitä on ennen ensirekisteröintiä muutettu siten, että myönnetyn tyyppihyväksynnän voimas-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

saolo on päättynyt tai jos ajoneuvolle on muussa ETA-valtiossa tai Ahvenenmaan maakunnassa myönnetty kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä, jota ei ole Suomessa tunnustettu. Lisäksi monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistunut M-, N- tai O-luokan ajoneuvo voidaan EY-tyypin hyväksynnän tai kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän sijasta yksittäishyväksyä.

Muualta kuin ETA-valtiosta tai Ahvenanmaan maakunnasta käytettynä maahan tuodun auton ja sen perävaunun yksittäishyväksyntävelvollisuudesta säädetään 29 a §:n 2 momentissa.

50 c §

Yksittäishyväksyntää koskevat vaatimukset

Yksittäishyväksyttävän ajoneuvon on vastattava ympäristö- ja liikenneturvallisuusominaisuuksiltaan EY-tyypin hyväksyntää tai kansallista piensarjatyypin hyväksyntää koskevia vaatimuksia. Yksittäishyväksyttävälle ajoneuvolle voidaan kuitenkin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säätää vähäisiä poikkeuksia ajoneuvon teknisistä vaatimuksista.

50 d §

Yksittäishyväksynnässä noudatettava menettely

Yksittäishyväksyntää hakee ajoneuvon valmistaja tai omistaja taikka heidän puolestaan toimiva ETA-valtion alueella vakituisesti asuva henkilö

Yksittäishyväksynnässä tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi tarkastetaan, onko ajoneuvo rakenteeltaan, mitoiltaan ja varusteiltaan säännösten mukainen. Yksittäishyväksynnässä sovelletaan 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitussa säädöksessä säädettyä menettelyä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yksittäishyväksynnästä ja säännöksiä yksittäishyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin.

50 e §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen yksittäishyväksynnässä

Osan, järjestelmän ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuus voidaan yksittäishyväksynnässä osoittaa:

1) hyväksynnän hakijan toimittamalla ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisen myöntämällä EY-tyyppihyväksyntätodistuksella tai tämän todistuksen mukaista hyväksyntää osoittavalla hyväksymismerkinnällä;

2) asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion hyväksyntäviranomaisen myöntämällä E-tyyppihyväksyntätodistuksella tai tämän todistuksen mukaista hyväksyntää osoittavalla hyväksymismerkinnällä;

Edellä 1 momentin lisäksi liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään, milloin vaatimuksenmukaisuus voidaan teknisten vaatimusten osalta osoittaa:

1) ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella;

2) 48 §:ssä tarkoitetun hyväksytyt asian-tuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella.

3) osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin 1 momentissa tarkoitetulla hyväksymismerkinnällä;

4) valmistajan suorittamin yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksien, laskelmin tai testein;

5) vähäisiltä osin yksittäishyväksynnän myöntäjän tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä.

50 f §

Yksittäishyväksynnästä myönnettävä todistus

Yksittäishyväksynnästä annetaan yksittäishyväksyntätodistus, joka on voimassa kolme

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kuukautta. Todistuksen voimassaolo päättyy, jos ensimmäistä kertaa käyttöön otettava ajoneuvo ei enää täytä sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia. Jos ajoneuvoa ei kolmen kuukauden kuluessa todistuksen antamisesta ole rekisteröity, todistuksen voimassaoloa voidaan jatkaa, jos ajoneuvo edelleen täyttää sen ensimmäisen käyttöönottoajankohdan tekniset vaatimukset
Valtioneuvoston asetuksella säädetään yksittäishyväksynnästä annettavasta todistuksesta ja sen voimassaoloajan jatkamisesta.

50 g §

Yksittäishyväksynnän myöntäjä

Yksittäishyväksynnän myöntäjästä säädetään erikseen.

50 h §

Suomessa yksittäishyväksytyt ajoneuvot käyttöönotto toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa

Jos Suomessa yksittäishyväksytyt ajoneuvon omistaja haluaa myydä, rekisteröidä tai ottaa käyttöön ajoneuvon toisessa ETA -valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa, tyyppihyväksyntäviranomaisen on hakemuksesta toimitettava ajoneuvon omistajalle lausunto niistä teknisistä vaatimuksista, joiden mukaisesti ajoneuvo on hyväksytty.

50 i §

Toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytyt ajoneu- von hyväksynnän tunnustaminen Suomessa

Suomi tunnustaa toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun säädöksen nojalla ajoneuvolle myöntämän yksittäishyväksynnän hakijan toimittamien asiakirjojen perusteella, jollei ole perusteltua syytä epäillä, että tekniset säännökset, joiden mukaan hyväksyntä on myönnetty, eivät vastaa vähintään Suomessa voimassa olevia yksittäishyväksyntää koskevia teknisiä vaatimuksia. Ajoneuvon vaati-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

54 §

Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen määräaikaiskatsastuksessa

Ajoneuvo on hyväksyttävä määräaikaiskatsastuksessa, jos siinä ei ole havaittu liikenneturvallisuuden kannalta merkittävää taikka ympäristön kannalta huomattavaa vikaa tai puutteellisuutta. Jollei ajoneuvoa hyväksytty määräaikaiskatsastuksessa, se on hylättävä. Hylkäysperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

60 §

Rekisteröintikatsastus

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on ennen ensirekisteröintiä oltava hyväksytty aikaisintaan kolme kuukautta ennen ensirekisteröintiä suoritettuna rekisteröintikatsastuksessa. Lain 65 §:ssä tarkoitettulla tavalla ennakoilmoitettua ja valmiina ajoneuvona tyyppihyväksyttyä ajoneuvoa, jonka tyyppihyväksyntä on ensirekisteröintijakohtana voimassa ja jonka rakennetta tai varusteita ei ole tyyppihyväksynnässä tarkastetuilta osin muutettu, ei tarvitse rekisteröintikatsastaa ennen ensirekisteröintiä.

Edellä 1 momentin lisäksi moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on oltava hyväksytty enintään kolme kuukautta aikaisemmin suoritettuna rekisteröintikatsastuksessa ennen sen ottamista uudelleen liikennekäyttöön, jos:

1) ajoneuvo on ollut rekisteröitynä Suomessa, mutta on tämän lain voimaan tullessa poistettuna rekisteristä;

54 §

Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen määräaikaiskatsastuksessa

mustenmukaisuus todetaan rekisteröintikatsastuksessa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin toisessa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa yksittäishyväksytyn ajoneuvon yksittäishyväksynnän tunnustamisesta noudatettavasta menettelystä.

Ajoneuvo on hyväksyttävä määräaikaiskatsastuksessa, jos siinä ei ole havaittu ajoneuvon rakenteiden tai varusteiden vaatimustenmukaisuutta koskevaa, muutokatsastusta edellyttävää puutteellisuutta taikka liikenneturvallisuuden kannalta merkittävää tai ympäristön kannalta huomattavaa vikaa tai puutteellisuutta. Jollei ajoneuvoa hyväksytty määräaikaiskatsastuksessa, se on hylättävä. Hylkäysperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

60 §

Rekisteröintikatsastus

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on ennen ensirekisteröintiä oltava hyväksytty rekisteröintikatsastuksessa. Rekisteröintikatsastukseen ei tarvitse esittää 65 §:ssä tarkoitettulla tavalla ennakoilmoitettua ja valmiina ajoneuvona tyyppihyväksyttyä ajoneuvoa eikä Suomessa yksittäishyväksyttyä ja ensimmäistä kertaa käyttöön otettavaa ajoneuvoa, jos ajoneuvon hyväksyntä on ensirekisteröintijakohtana voimassa ja ajoneuvon rakennetta tai varusteita ei ole hyväksynnässä tarkastetuilta osin muutettu.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on oltava hyväksytty aikaisintaan kolme kuukautta aikaisemmin suoritettuna rekisteröintikatsastuksessa ennen sen ottamista uudelleen liikennekäyttöön, jos:

1) ajoneuvo on ollut rekisteröitynä Suomessa, mutta on poistettu rekisteristä ennen 2 päivää marraskuuta 2007;

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2) ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä ulkomaille tai Ahvenanmaan maakuntaan tapahtuvaa vientiä ja siellä rekisteröintiä varten; tai

3) ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä vaurioituneena liikenne- tai autovakuutusasioita hoitavan yhteisön ilmoituksesta.

Rekisteröintikatsastuksessa tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi tarkastetaan, onko ajoneuvo kunnoltaan turvallinen sekä rakenteeltaan, mitoiltaan ja varusteiltaan säännösten mukainen.

2) ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä ulkomaille tai Ahvenanmaan maakuntaan tapahtuvaa vientiä ja siellä rekisteröintiä varten; tai

3) ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä vaurioituneena liikenne- tai autovakuutusasioita hoitavan yhteisön ilmoituksesta.

Rekisteröintikatsastuksessa tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi tarkastetaan, onko ajoneuvo rakenteeltaan, mitoiltaan ja varusteiltaan säännösten mukainen. Rekisteröintikatsastuksesta annetaan ajoneuvon katsastukseen esittäneelle todistus.

Ensimmäistä kertaa käyttöön otettavan ajoneuvon rekisteröintikatsastuksesta annettu todistus on voimassa kolme kuukautta. Voimassaolo päättyy, jos ajoneuvon tyyppihyväksynnän tai yksittäishyväksynnän voimassaolo päättyy taikka ajoneuvo ei enää täytä ensimmäisen käyttöönottoajankohdan teknisiä vaatimuksia.

Käytetyn ajoneuvon kunto tarkastetaan rekisteröintikatsastuksen yhteydessä. Kuntoa ei tarkasteta, ellei ajoneuvon katsastukseen esittänyt sitä halua, jos:

1) ajoneuvoa ei tarvitse Suomessa lainkaan määräaikaiskatsastaa;

2) ajoneuvo on niin uusi, että sitä ei tarvitse Suomessa vielä määräaikaiskatsastaa; tai

3) ajoneuvolle on suoritettu määräaikaiskatsastus ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa ja:

a) tästä esitetään todistus tai sen jäljennös;

b) tämä katsastus on Suomen määräaikaiskatsastuksen toistumistiheyttä koskevien määräaikojen mukaan laskettuna edelleen voimassa; sekä

c) tämä katsastus vastaa sisällöllisesti määräaikaiskatsastusta koskevien Euroopan yhteisön säännösten vaatimuksia; rekisteröintikatsastuksen yhteydessä tarkastetaan kuitenkin ne Suomen määräaikaiskatsastusta koskevissa säännöksissä säädetyt kohteet, joita ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa suoritettussa määräaikaiskatsastuksessa ei ole tarkastettu.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa rekisteröintikatsastuksen suorittamisesta ja siitä annettavasta todistuksesta sekä

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin rekisteröintikatsastuksesta, rekisteröintikatsastuksesta annettavasta todistuksesta

Voimassa oleva laki

rekisteröintikatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin *samoin kuin Ahvenanmaan maakunnassa tai ulkomailla rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon rekisteröintikatsastuksesta*. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei ajoneuvoa 1 ja 2 momentista poiketen tarvitse esittää rekisteröintikatsastukseen, ellei rekisteröintikatsastus ole tarpeen:

- 1) ajoneuvon yksilöimiseksi;
- 2) ajoneuvoa koskevien tietojen ilmoittamiseksi rekisteriin;
- 3) sen tarkastamiseksi, täyttääkö ajoneuvo sitä koskevissa säännöksissä asetetut vaatimukset; tai
- 4) muusta vastaavanlaisesta syystä.

Ehdotus

ta sekä rekisteröintikatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei ajoneuvoa 1 ja 2 momentista poiketen tarvitse esittää rekisteröintikatsastukseen, ellei rekisteröintikatsastus ole tarpeen:

- 1) ajoneuvon yksilöimiseksi;
- 2) ajoneuvoa koskevien tietojen ilmoittamiseksi rekisteriin;
- 3) sen tarkastamiseksi, täyttääkö ajoneuvo sitä koskevissa säännöksissä asetetut vaatimukset; tai
- 4) muusta vastaavanlaisesta syystä.

*60 a §****Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rekisteröintikatsastuksessa***

Jos ajoneuvo hyväksytään liikenteeseen rekisteröintikatsastuksen perusteella, ajoneuvon rakennetta, mittaa tai varustetta koskevan vaatimuksen täytyminen voidaan osoittaa 50 e §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään lisäksi, milloin vaatimustenmukaisuus voidaan teknisten vaatimusten osalta osoittaa 50 e §:n 2 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetulla tavalla taikka vähäisiltä osin katsastuksen suorittajan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä.

Ajoneuvolle myönnetty, voimassa oleva EY-tyyppihyväksyntä taikka ajoneuvolle Suomessa myönnetty tai tunnustettu voimassa oleva kansallinen piensarjatyypihyväksyntä katsotaan osoitukseksi vaatimustenmukaisuudesta.

Vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa rekisteröintikatsastuksessa otetaan huomioon toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan ajoneuvolle myöntämä yksittäishyväksyntätodistus tai muu viranomaisen myöntämä todistus, josta ilmenevät ajoneuvolle tehdyt tarkastukset.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

60 b §

Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen rekisteröintikatsastuksessa

Ajoneuvo, joka hyväksytään Suomessa ensimmäistä kertaa liikenteeseen rekisteröintikatsastuksen yhteydessä, on vaatimustenmukaisuuden osalta hyväksyttävä, jos ajoneuvo täyttää sitä koskevat tekniset vaatimukset. Muussa ETA-valtiossa tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröity ja käytettynä maahantuotu ajoneuvo hyväksytään vaatimustenmukaisuuden osalta rekisteröintikatsastuksessa myös, jos ajoneuvon osoitetaan täyttävän sellaiset aiemmassa rekisteröintimaassa voimassa olevat tekniset vaatimukset, jotka vastaavat vähintään Suomessa vaadittavia teknisiä vaatimuksia.

Jos rekisteröintikatsastuksen yhteydessä tarkastetaan ajoneuvon kunto, hyväksymiseen ja hylkäämiseen sovelletaan, mitä 54 §:ssä säädetään.

Jollei ajoneuvoa hyväksytä rekisteröintikatsastuksessa, se on hylättävä. Hylkäysperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

62 §

62 §

*Kytentäkatsastus**Kytentäkatsastus*

M- ja N-luokan ajoneuvo ja siihen kytkettävä O-luokan ajoneuvo on esitettävä kytentäkatsastukseen ennen yhdistelmän käyttöönottoa, jos kyseessä on erikoiskuljetukseen hyväksyty ajoneuvoyhdistelmä tai jos ajoneuvojen mekaaniset kytkentälaitteet, sähköjohtojen kytkentä ja paineilmajarruilla varustetussa ajoneuvossa paineilmajarrujohtojen liittimien mitoitus ja sijoitus poikkeavat yleisesti ajoneuvoissa käytettävistä kytkentälaitteista.

M- ja N-luokan ajoneuvo ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävä muu O-luokan ajoneuvo kuin hinattava laite on esitettävä kytentäkatsastukseen ennen yhdistelmän käyttöönottoa, jos kyseessä on erikoiskuljetukseen hyväksyty ajoneuvoyhdistelmä tai jos ajoneuvojen mekaaniset kytkentälaitteet, sähköjohtojen kytkentä ja paineilmajarruilla varustetussa ajoneuvossa paineilmajarrujohtojen liittimien mitoitus ja sijoitus poikkeavat yleisesti ajoneuvoissa käytettävistä kytkentälaitteista.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

63 §

Määräaikaiskatsastusta koskevien säännösten soveltaminen muihin katsastuksiin

Rekisteröinti-, muutos- ja kytKentäkatsastukseen sovelletaan, mitä 52, 54—57 ja 59 §:ssä säädetään. Rekisteröintikatsastuksen saa kuitenkin 52 §:ssä olevasta kiellosta huolimatta suorittaa.

64 a §

Poikkeukset rekisteröintivelvollisuudesta

Edellä 8 §:ssä tarkoitettu rekisteröintivelvollisuus ja 64 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus eivät koske:

- 1) muuta maastoajoneuvoa kuin moottorikelkkaa;
- 2) sadon tuottamiseen, sadonkorjuuseen tai tienpitoon rakennettua tai varustettua moottorityökonetta eikä kävellen ohjattavaksi tarkoitettua traktoria tai vastaavaa moottorityökonetta;
- 3) perävaunua, joka on tarkoitettu kytkettäväksi L-luokan ajoneuvoon, traktoriin, moottorityökoneeseen tai maastoajoneuvoon;
- 4) hinattavaa laitetta;
- 5) rekeä.

63 §

Määräaikaiskatsastusta koskevien säännösten soveltaminen muihin katsastuksiin

Rekisteröinti-, muutos- ja kytKentäkatsastukseen sovelletaan, mitä 52, 55—57 ja 59 §:ssä säädetään. Rekisteröintikatsastuksen saa kuitenkin 52 §:ssä olevasta kiellosta huolimatta suorittaa. *Ajoneuvon hyväksymiseen ja hylkäämiseen muutos- ja kytKentäkatsastuksessa sovelletaan, mitä 54 §:ssä säädetään.*

64 a §

Poikkeukset rekisteröintivelvollisuudesta

Edellä 8 §:ssä tarkoitettu rekisteröintivelvollisuus ja 64 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus eivät koske:

- 1) muuta maastoajoneuvoa kuin moottorikelkkaa;
- 2) sadon tuottamiseen, sadonkorjuuseen tai tienpitoon rakennettua tai varustettua moottorityökonetta eikä kävellen ohjattavaksi tarkoitettua traktoria tai vastaavaa moottorityökonetta;
- 3) perävaunua, joka on tarkoitettu kytkettäväksi L-luokan ajoneuvoon, traktoriin, moottorityökoneeseen tai maastoajoneuvoon;
- 4) hinattavaa laitetta *lukuun ottamatta auton kytkettävää hinattavaa laitetta;*
- 5) rekeä.

66 §

Ajoneuvon ensirekisteröinti

Oikeudesta kieltäytyä rekisteröimästä ajoneuvoa, joka aiheuttaa vakavaa vaaraa liikenneturvallisuudelle taikka haittaa ympäristölle tai terveydelle säädetään 80 ja 81 §:ssä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

67 §

Kieltäytyminen ensirekisteröimistä vaarallista ajoneuvoa

Jos Ajoneuvohallintokeskus arvioi, että tietyn tyyppiset ajoneuvot ovat vakavana vaarana liikenne- tai työturvallisuudelle, vaikka ne on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella, se voi enintään kuuden kuukauden ajaksi kieltää ensirekisteröimistä tällaista ajoneuvoa. Ajoneuvohallintokeskuksen on viipymättä salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava tästä muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle sekä ilmoitettava päätöksensä perusteena olevat syyt.

Jos tyyppihyväksynnän antanut jäsenvaltio riitauttaa sille ilmoitetun väitetyn liikenne- tai työturvallisuudelle aiheutuvan vaaran, Ajoneuvohallintokeskuksen on pyrittävä ratkaisemaan erimielisyys neuvottelulla hyväksynnän myöntäneen viranomaisen kanssa. Komissiolle on ilmoitettava asiasta.

69 §

Sarjan viimeiset ajoneuvot

Hyväksyntäviranomainen voi ajoneuvon valmistajan hakemuksesta myöntää poikkeuksen ajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevan direktiivin vaatimuksista:

1) enintään kuuden kuukauden ajaksi direktiivissä olevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaoloaika päättyy kalenterivuoden lopussa, seitsemän kuukauden ajaksi valmiille ajoneuvoille;

2) enintään 12 kuukauden ajaksi direktiivissä olevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaoloaika päättyy kalenterivuoden lopussa, 13 kuukauden ajaksi monivaiheisen tyyppihyväksynnän perusteella hyväksyttävillä ajoneuvoille.

(kumotaan, ks. 80 §)

69 §

Sarjan viimeiset ajoneuvot

Hyväksyntäviranomainen voi ajoneuvon valmistajan tai valmistajan edustajan hakemuksesta myöntää poikkeuksen ajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevaan Euroopan yhteisön säädöksiin perustuvista vaatimuksista, jollei niissä toisin säädetä:

1) enintään 6 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaolo päättyy kalenterivuoden lopussa, 7 kuukauden ajaksi valmiille L-luokan ajoneuvoille, moottorityökoneille tai maastoajoneuvoille;

2) enintään 12 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaolo päättyy kalenterivuoden lopussa, 13 kuukauden ajaksi monivaiheisen tyyppihyväksynnän perusteella hyväksyttävillä L-luokan ajoneuvoille, moottorityökoneille tai maastoajoneuvoille;

3) enintään 12 kuukauden ajaksi ajoneuvoa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tällainen poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentin suuruiselle määrälle edellisenä kalenterivuonna tai edellisen 12 kuukauden aikana Suomessa käyttöön otetuista M₁-luokkaan kuuluvista samanmerkkisistä ajoneuvoista ja vastaavasti 30 prosentin suuruiselle määrälle muuhun ajoneuvoluokkaan kuuluvista samanmerkkisistä ajoneuvoista. Mainittu prosenttiluku pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaislukuun.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen T₁–T₃-luokan ajoneuvojen osalta 1 momentissa säädetty mahdollisuus on rajattu valmiiden ajoneuvojen osalta 24 kuukauteen ja monivaiheisen tyyppihyväksynnän osalta 30 kuukauteen. T₁–T₃-luokan ajoneuvojen osalta poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentin suuruiselle määrälle kahtena edellisvuotena Suomessa käyttöön otettujen kaikkien asianomaisten tyyppien mukaisten ajoneuvojen lukumäärästä. Kyseinen enimmäismäärä ei kuitenkaan saa olla alle 20.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan ainoastaan ajoneuvoihin:

1) jotka olivat ETA-valtioiden alueella, kun tyyppihyväksynnän voimassaolo loppui;

2) jotka on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella tai kansallisen tyyppihyväksynnän voimassaoloa osoittavalla todistuksella, joka oli annettu kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksynnän ollessa vielä voimassa; ja

3) joita ei ollut vielä rekisteröity tai otettu käyttöön ennen mainitun tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymistä.

Menettelystä myönnettäessä poikkeuksia

koskevien vaatimusten voimaantulosta valmiille M-, N- tai O-luokan ajoneuvoille;

4) enintään 18 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta monivaiheisen tyyppihyväksynnän tuloksena valmistuneelle M-, N- tai O-luokan ajoneuvoille;

5) enintään 24 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta valmiille T₁–T₃-luokan ajoneuvoille;

6) enintään 30 kuukauden ajaksi ajoneuvoa koskevien vaatimusten voimaantulosta monivaiheisen tyyppihyväksynnän tuloksena valmistuneelle T₁–T₃-luokan ajoneuvoille.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentille edellisenä kalenterivuonna tai edellisen 12 kuukauden aikana Suomessa käyttöön otetuista M₁-luokkaan kuuluvista saman valmistajan valmistamista ajoneuvoista ja 30 prosentille kuhunkin muuhun ajoneuvoluokkaan kuuluvista saman valmistajan valmistamista ajoneuvoista. Mainitun prosenttiluvun mukainen ajoneuvomäärä pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaislukuun.

Edellä 2 momentissa säädetystä poiketen T₁–T₃-luokan ajoneuvojen osalta poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentille kahtena edellisvuotena Suomessa käyttöön otettujen kaikkien asianomaiseen tyyppiin kuuluvien ajoneuvojen lukumäärästä. Kyseinen enimmäismäärä ei kuitenkaan saa olla alle 20.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan ainoastaan ajoneuvoihin:

1) jotka olivat ETA-valtioiden alueella, kun tyyppihyväksynnän voimassaolo loppui;

2) jotka on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella tai kansallisen tyyppihyväksynnän voimassaoloa osoittavalla todistuksella, joka oli annettu kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksynnän ollessa vielä voimassa; ja

3) joita ei ollut vielä rekisteröity tai otettu käyttöön ennen mainitun tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymistä.

Menettelystä, sovellettavista määräajoista

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

sarjan viimeisille ajoneuvoille säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

ja poikkeuksesta rekisteriin tehtävästä merkinnästä myönnettäessä poikkeuksia sarjan viimeisille ajoneuvoille säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

10 luku

10 luku

Ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön sekä polkupyörän käyttöoikeus ja käytön estäminen sekä korjausvelvoite

Ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus ja käytön estäminen sekä korjausvelvoite

78 §

78 §

Osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus

Lupaa edellyttävät osat ja tekniset yksiköt

Tyyppihyväksyttyä taikka tässä laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä edellytetyllä CE-merkinnällä varustettua osaa tai erillistä teknistä yksikköä saa käyttää liikenteessä, jos se täyttää tyyppihyväksyntään tai CE-merkinnällä varmennettuun vaatimustenmukaisuuteen liittyvien edellytysten lisäksi muut liikenteessä käyttöön liittyvät vaatimukset.

Auton tai sen perävaunun osaa taikka varustetta, joka voi merkittävästi haitata ajoneuvon turvallisuuden tai ympäristönsuojelun tason kannalta olennaisten järjestelmien toimintaa, saa tarjota myyntiin, myydä tai ottaa käyttöön vain, jos tyyppihyväksyntäviranomainen antaa siihen luvan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun luvan hakemiseen, myöntämiseen ja muuttamiseen, osan tai varusteen merkitsemiseen ja pakkaamiseen, valmistajan ilmoitukseen sekä tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen sovelletaan 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitussa säädöksessä säädettyjä ja sen nojalla hyväksytyjä menettelyitä.

Jos tyyppihyväksyntäviranomainen havaitsee, että 1 momentissa tarkoitettun jo voimassa olevan luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty, sen on pyydettävä osan tai varusteen valmistajaa toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että osa tai varuste saadaan jälleen vaatimustenmukaiseksi. Jos osaa tai varustetta ei pyynnöstä huolimatta saada vaatimustenmukaiseksi, tyyppihyväksyntäviranomaisen on peruutettava myönnetty lupa.

Muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa tai Ahvenanmaan maakunnassa myönnettyt ja edelleen voimassa olevat 1 momentissa tarkoitettuja lupia vastaavat luvat ovat voimassa myös Suomessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista osista ja varusteista sekä 2 momentissa tarkoitettusta menettelystä säädetään tarvittaessa tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

79 §

Osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän kaupan valvonta

Ajoneuvohallintokeskus on 78 §:ssä tarkoitettujen osien, erillisten teknisten yksiköiden ja polkupyörien valmistuksen ja kaupan valvontaviranomainen. Euroopan talousalueen ulkopuolelta Suomeen tapahtuvan tuonnin valvonnasta vastaa tullilaitos.

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu kieltö ei koske osia, erillisiä teknisiä yksiköitä eikä polkupyöriä, jotka käytössä kulumisen tai muun syyn vuoksi ovat alkuperäiseen tarkoitukseensa kelpaamattomia, jos tästä ilmoitetaan näkyvästi kaupan olevaan osaan, erilliseen tekniseen yksikköön, polkupyörään tai sen pakkaukseen tehdyllä merkinnällä tai jos muuten käy selvästi ilmi, että osa, erillinen tekninen yksikkö tai polkupyörä myydään romuksi tai muuhun tarkoitukseen kuin sellaisenaan liikenteessä käytettäväksi.

80 §

Vaaraa aiheuttava osa, erillinen tekninen yksikkö ja polkupyörä

Jos valvontaviranomainen arvioi, että muut kuin 42 §:ssä tarkoitettut tyyppihyväksytyt taikka tässä laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä edellytetyllä CE-merkinnällä varustetut osat tai erilliset tekniset yksiköt ovat vakavana vaarana liikenneturvallisuudelle, vaikka ne on varustettu riittäväillä merkinnöillä, se voi kieltää tällaisten osien ja erillisten teknisten yksiköiden myynnin tai käyttöönoton enintään kuuden kuukauden ajaksi. Valvontaviranomaisen on tällaisessa tapauksessa meneteltävä kuten 44 ja 44 a §:ssä säädetään.

sella.

79 §

Ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön markkinavalvonta

Ajoneuvohallintokeskus on 6 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen ajoneuvojen, järjestelmien, osien, erillisten teknisten yksiköiden ja varusteiden valmistuksen ja kaupan valvontaviranomainen. Euroopan talousalueen ulkopuolelta Suomeen tapahtuvan tuonnin valvonnasta vastaa tullilaitos.

Edellä 6 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu kieltö ei koske ajoneuvoja, osia eikä erillisiä teknisiä yksiköitä, jotka käytössä kulumisen tai muun syyn vuoksi ovat alkuperäiseen tarkoitukseensa kelpaamattomia, jos tästä ilmoitetaan näkyvästi kaupan olevaan ajoneuvoon, osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön tai sen pakkaukseen tehdyllä merkinnällä tai jos muuten käy selvästi ilmi, että ajoneuvo, osa tai erillinen tekninen yksikkö myydään romuksi tai muuhun tarkoitukseen kuin sellaisenaan liikenteessä käytettäväksi.

80 §

Vaaraa aiheuttava ajoneuvo, järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen arvioi, että jokin 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä tarkoitettu ajoneuvo, järjestelmä, osat tai erillinen tekninen yksikkö on vakavana vaarana liikenne- tai työturvallisuudelle, ympäristölle tai terveydelle, vaikka se on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella, tyyppihyväksyntäviranomaisen voi enintään kuuden kuukauden ajaksi kieltää ensirekisteröimistä ja myymästä tällaista ajoneuvoa, järjestelmää, osaa tai erillistä teknistä yksikköä. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on viipymättä salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava tästä muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille, Euroopan yhteisöjen komissiolle ja 30 §:n 1 momentis-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Jos polkupyörästä tai muusta kuin tyyppi-
hyväksytystä osasta tai erillisestä teknisestä
yksiköstä aiheutuu vaaraa kuluttajan tervey-
delle tai omaisuudelle, sovelletaan, mitä kulu-
tustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvalli-
suudesta annetussa laissa (75/2004) sääde-
tään.

81 §

Seloste

Jos muun kuin tyyppihyväksytyyn osan tai
erillisen teknisen yksikön käyttötapa tai asen-
nus ajoneuvon vaikuttaa olennaisesti liiken-
neturvallisuuteen tai ympäristöön eikä käyttö-
tapa tai asennus ajoneuvon ole ilman ohjetta
ilmeistä, luovuttajan on annettava osan ja eril-
lisen teknisen yksikön mukana uutena myytä-
essä tai muuten uutena luovutettaessa suo-
men- ja ruotsinkielinen seloste osan ja erillisen
teknisen yksikön oikeasta käyttötavasta,
ajoneuvon asennettavaksi tarkoitettun osan ja
erillisen teknisen yksikön asentamisesta ajo-
neuvon ja muista tarpeellisiksi katsottavista
seikoista.

sa mainitun säädöksen niin edellyttäessä
ajoneuvon valmistajalle sekä ilmoitettava
päätöksensä perusteena olevat syyt.

Jos tyyppihyväksynnän antanut jäsenvaltio
riitauttaa sille ilmoitetun I momentissa tar-
koitetun vaaran, tyyppihyväksyntäviranomai-
sen on pyrittävä ratkaisemaan erimielisyys
neuvottelulla hyväksynnän myöntäneen vi-
ranomaisen kanssa.

Jos Ajoneuvohallintokeskus arvioi, että täs-
sä laissa tai sen nojalla annetussa säännök-
sessä edellytetyllä CE-merkinnällä varustettu
osa tai erillinen tekninen yksikkö on vakava-
na vaarana liikenne- tai työturvallisuudelle,
ympäristölle tai terveydelle, vaikka se on va-
rustettu riittävällä merkinnöillä, Ajoneuvohal-
lintokeskus voi kieltää osan tai erillisen tek-
nisen yksikön myynnin tai käyttöönoton.
Ajoneuvohallintokeskuksen on tällaisessa ta-
pauksessa meneteltävä kuten 44 a §:ssä sää-
detään.

Jos polkupyörästä tai muusta kuin tyyppi-
hyväksytystä osasta tai erillisestä teknisestä
yksiköstä aiheutuu vaaraa kuluttajan tervey-
delle tai omaisuudelle, sovelletaan, mitä ku-
lutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten tur-
vallisuudesta annetussa laissa (75/2004) sää-
detään.

81 §

***Suomessa hyväksytyyn tyyppiin ja yksittäishy-
väksytyyn ajoneuvon vaarallisuuden edellyt-
tämät toimet***

Jos Suomessa tyyppi- tai yksittäishyväksyt-
ty ajoneuvo, järjestelmä, osa, erillinen tekni-
nen yksikkö tai varuste aiheuttaa 80 §:n I
momentissa tarkoitettua vaaraa, tyyppi-
hyväksyntäviranomaisen on varmistuttava siitä,
että vaara saadaan poistettua. Tässä tarkoi-
tuksessa tyyppihyväksyntäviranomaisella on
oikeus:

1) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaaralli-
sen ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erilli-
sen teknisen yksikön valmistus, kaupan pitä-
minen, ensirekisteröinti, myynti ja muu lu-
ovuttaminen sekä käyttö;

2) vaatia sellaisten muutosten tekemistä
ajoneuvon, järjestelmään, osaan tai erilli-
seen tekniseen yksikköön, että vaara poistuu

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selosteen antamisesta ja sisällöstä.

ja vaatia tuloksen osoittamista;

3) velvoittaa ajoneuvon, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja, maahantuoja tai myyjä julkisesti ilmoittamaan ajoneuvoon, järjestelmään, osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön liittyvästä vaarasta sekä tarvittaessa itse antaa tällainen ilmoitus valmistajan, maahantuojan tai myyjän kustannuksella;

4) velvoittaa valmistaja, maahantuoja tai myyjä korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut, jos tyyppihyväksyntäviranomaisen käyttää jotakin 1—3 kohdassa tarkoitettua oikeutta.

Valmistajan, maahantuojan tai myyjän tulee viivytyksettä ilmoittaa tyyppihyväksyntäviranomaiselle sellaisesta vaaraa koskevasta tiedosta, joka voi johtaa 1 momentin 1—3 kohdan mukaiseen toimintaan.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen voi tehostaa valmistajalle, maahantuojuille tai myyjälle antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehotusta uhkasakolla tai teettämishallalla siten kuin uhkasakkolaissa säädetään. Tyyppihyväksyntäviranomaisen maksaa teettäen suoritettujen toimenpiteiden kustannukset. Sanotut kustannukset saadaan periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanossa annetussa laissa säädetään.

82 §

Valvonnan toteuttaminen

Tarkastuksen suorittamiseksi poliisilla, valvontaviranomaisella ja valvontaviranomaisen tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla on oikeus päästä osien, erillisten teknisten yksiköiden ja *polkupyörien* maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varastointi- ja myyntipaikkaan ja ottaa tutkimusta varten näytteitä sekä saada salassapitovelvollisuuden estämättä haltuunsa tarpeelliset osan, erillisen teknisen yksikön ja *polkupyörän* ominaisuuksia ja hyväksymistä koskevat asiakirjat ja tiedot. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Valvontaviranomaisella on

82 §

Markkinavalvonnan toteuttaminen

Markkinavalvonnan tai siihen liittyvän tarkastuksen suorittamiseksi poliisilla, valvontaviranomaisella ja valvontaviranomaisen tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla on oikeus päästä *ajoneuvojen*, osien ja erillisten teknisten yksiköiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varastointi- ja myyntipaikkaan ja ottaa tutkimusta varten näytteitä sekä saada salassapitovelvollisuuden estämättä haltuunsa tarpeelliset *ajoneuvon*, osan ja erillisen teknisen yksikön ominaisuuksia ja hyväksymistä koskevat asiakirjat ja tiedot. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa *pysyväisluonteiseen asu-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

oikeus tutkimuksen ajaksi kieltää epäilyksenalaisen osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän maahantuonti, valmistus ja luovuttaminen. Tutkimus on toimitettava kiireellisesti.

miseen käytettävissä tiloissa. Valvontaviranomaisella on oikeus tutkimuksen ajaksi kieltää epäilyksenalaisen ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön maahantuonti, valmistus ja luovuttaminen. Tutkimus on toimitettava kiireellisesti.

83 §

Osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän vaatimustenvastaisuus

Jos valvontaviranomainen havaitsee tai saa tiedon sellaisen 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän, jonka ei tarvitse olla hyväksyttyä tyyppiä, maahantuonnista, valmistuksesta Suomessa myytäväksi, kaupan pitämisestä, myynnistä tai muusta luovuttamisesta, valvontaviranomaisen on meneteltävä soveltuvin kohdin, kuten 42 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Jolleivät 42 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet johda osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän saattamiseen vaatimustenmukaiseksi, valvontaviranomainen voi määrätä valmistajan, maahantuojan ja myyjän hallussa olevan osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän hävitettäväksi tai määrätä, miten sen suhteen muutoin on menettävä.

(kumotaan, ks. 44 b §)

86 §

Ajoneuvon korjausvelvoite

Jos Suomessa liikenteessä käytettäväksi hyväksytyssä M₁- tai L-luokan ajoneuvomallissa tai osassa tällaista mallia olevista ajoneuvoista todetaan virhe tai poikkeama, joka aiheuttaa merkittävää vaaraa liikenneturvallisuudelle tai huomattavaa haittaa ympäristölle, ajoneuvomallin valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan tulee ilmoittaa Ajoneuvohallintokeskukselle kaikki voimassa olevat takaisinkutsukampanjat, korjattavat kohteet ja suoritettujen korjauksien tunnistusmerkinnät heti, kun ajoneuvon valmistaja on aloittanut tällaisen ajoneuvomallin takaisinkutsukampanjan Suomessa tai muualla ETA-

86 §

Ajoneuvon korjausvelvoite ja takaisinkutsu

Jos Suomessa liikenteessä käytettäväksi hyväksytyssä M-, N-, O- tai L-luokan ajoneuvotyyppissä tai osassa tällaista tyyppiä olevista ajoneuvoista todetaan virhe tai poikkeama, joka aiheuttaa vakavaa vaaraa liikenneturvallisuudelle tai huomattavaa haittaa ympäristölle taikka terveydelle, ajoneuvon valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan tulee ilmoittaa Ajoneuvohallintokeskukselle kaikki voimassa olevat takaisinkutsukampanjat, korjattavat kohteet ja suoritettujen korjauksien tunnistusmerkinnät heti, kun ajoneuvon valmistaja on aloittanut tällaisen ajoneuvotyyppin takaisinkutsukampanjan

Voimassa oleva laki

alueella. Ajoneuvon valmistaja, valmistajan edustaja ja maahantuojat ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että virhe tai poikkeama korjataan kaikista Suomessa käytössä olevista ajoneuvoista. Ajoneuvon valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan tulee ilmoittaa Ajoneuvohallintokeskukselle, kun takaisinkutsukampanja on suoritettu ja kaikki ajoneuvot korjattu.

Jos ajoneuvomallin valmistaja, valmistajan edustaja tai maahantuojat laiminlyö 1 momentissa tarkoitettua takaisinkutsukampanjaa koskevan ilmoitusvelvollisuuden, Ajoneuvohallintokeskus voi asettaa uhkasakkolaissa tarkoitettua uhkasakon ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöneelle.

Ehdotus

Suomessa tai muualla ETA-valtion alueella. Ajoneuvon valmistaja, valmistajan edustaja ja maahantuojat ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että virhe tai poikkeama korjataan kaikista Suomessa käytössä olevista ajoneuvoista. Ajoneuvon valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan tulee ilmoittaa Ajoneuvohallintokeskukselle, kun takaisinkutsukampanja on suoritettu ja kaikki ajoneuvot korjattu.

Jos ajoneuvotyyppin valmistaja, valmistajan edustaja tai maahantuojat laiminlyö 1 momentissa tarkoitettua takaisinkutsukampanjaa koskevan ilmoitusvelvollisuuden, Ajoneuvohallintokeskus voi asettaa uhkasakkolaissa tarkoitettua uhkasakon ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöneelle.

*86 a §****Ajoneuvon vetäminen pois markkinoilta***

Jos 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittuun säädöksen mukaisesti Suomessa EY-tyyppihyväksytyn ajoneuvon valmistajan on vedettävä jo myytyjä, rekisteröityjä tai käyttöön otettuja ajoneuvoja pois markkinoilta sen vuoksi, että yksi tai useampi ajoneuvoon asennettu järjestelmä, osa tai erillinen tekninen yksikkö aiheuttaa vakavan liikenneturvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle, valmistajan on välittömästi ilmoitettava tästä tyyppihyväksyntäviranomaiselle. Valmistajan on ehdotettava tyyppihyväksyntäviranomaiselle korjaavia toimenpiteitä, joilla valmistaja poistaa edellä tarkoitettua vaaran. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on toimitettava ehdotetut toimenpiteet muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille tiedoksi viipymättä ja varmistettava, että toimenpiteet on tosiasiallisesti toteutettu.

Saatuaan toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaiselta 1 momentissa tarkoitettua tiedon korjaavista toimenpiteistä, tyyppihyväksyntäviranomaisen on varmistettava, että toimenpiteet on toteutettu Suomessa. Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen pitää toimenpiteitä riittämättöminä tai jos niitä ei ole toteutettu riittävän

Voimassa oleva laki

Ehdotus

nopeasti, sen on ilmoitettava tästä viipymättä hyväksyntäviranomaiselle, joka on myöntänyt ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnän.

Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen ei ole tyytyväinen 1 momentissa tarkoitettuihin valmistajan toimenpiteisiin taikka jos se saa toisen ETA-valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaiselta 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava tästä valmistajalle. Jos valmistaja ei ehdota ja pane täytäntöön tehokkaita korjaavia toimenpiteitä, tyyppihyväksyntäviranomaisen on toteutettava tarvittavat suojaustoimenpiteet mukaan lukien ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnän peruuttaminen. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava peruuttamastaan ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnästä valmistajalle, muiden ETA-valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan hyväksyntäviranomaisille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle kirjatulla kirjeellä tai vastaavalla sähköisellä välineellä 20 työpäivän kuluessa.

93 §

Ajoneuvon valmistajan ja maahantuojan erityisohjeet

93 §

*Ajoneuvon valmistajan ja maahantuojan erityisohjeet **Ajoneuvohallintokeskukselle***

93 a §

Auton ja sen perävaunun valmistajan ohjeet ajoneuvon käyttäjälle

Auton ja sen perävaunun valmistajan on toimitettava käyttäjille tarkoitetut tekniset tiedot ja ohjeet 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun direktiivin 37 artiklassa tarkoitulla tavalla.

93 b §

Tyyppihyväksytyyn ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön valmistajan muut ohjeet

Tyyppihyväksytyyn ajoneuvon valmistajan on asetettava osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajien saataville kaikki ne tie-

dot, joita tarvitaan osien tai erillisten teknisten yksiköiden EY-tyyppihyväksyntään tai 78 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämiseen. Ajoneuvon valmistajalla on oikeus edellyttää osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajilta sopimusta, jolla suojataan muiden kuin julkisten tietojen luottamuksellisuus.

Osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajan, jolla on hallussaan EY-tyyppihyväksyntätodistus, jossa hyväksynnän myöntämisen perusteena olleen Euroopan yhteisön säädöksen mukaisesti asetetaan käyttörajoituksia tai asennusta koskevia erityisedellytyksiä, on annettava yksityiskohtaiset tiedot näistä ajoneuvon valmistajalle.

Jos 30 §:n 1 momentissa mainituissa säädöksissä siten säädetään, osien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajan on annettava osan tai erillisen teknisen yksikön mukana ohjeet käyttörajoituksista tai asennusta koskevista erityisedellytyksistä.

Osan tai erillisen teknisen yksikön käytön rajoituksia ja asennusta koskevien erityisedellytysten ilmoittamisesta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

93 c §

Seloste

Jos muun kuin tyyppihyväksytyyn osan tai erillisen teknisen yksikön käyttötapa tai asennus ajoneuvoon vaikuttaa olennaisesti liikenneturvallisuuteen tai ympäristöön eikä käyttötapa tai asennus ajoneuvoon ole ilman ohjetta ilmeistä, luovuttajan on annettava osan ja erillisen teknisen yksikön mukana uutena myytäessä tai muuten uutena luovutettaessa suomen- ja ruotsinkielinen seloste osan ja erillisen teknisen yksikön oikeasta käyttötavasta, ajoneuvoon asennettavaksi tarkoitettun osan ja erillisen teknisen yksikön asentamisesta ajoneuvoon ja muista tarpeellisiksi katsottavista seikoista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selosteen antamisesta ja sisällöstä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

96 §

96 §

Rangaistukset

Ajoneuvorikkomus

Rangaistuksesta liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain (39/1889) 23 luvun 1 §:ssä.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) rikkoo 4 §:ssä säädettyä ajoneuvon turvallisuutta, vaatimustenmukaisuutta ja hallittavuutta koskevaa vaatimusta,

2) laiminlyö 5 tai 57 §:ssä säädetyn korjausvelvoitteen,

3) rikkoo 6 §:n 1 momentissa tai 8, 51, 56, 57, 75, 84 tai 85 §:ssä säädettyä ajoneuvon käyttökieltoa tai ajokieltoa,

4) rikkoo 6 §:n 2 momentissa säädettyä valmistuksen, maahantuonnin, kaupan pitämisen, myynnin tai muun luovuttamisen kieltoa,

5) rikkoo 7 §:ssä säädettyä ajoneuvon rakenteen muuttamiskieltoa,

6) laiminlyö 9 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää ajoneuvo liikennekelpoisena,

7) laiminlyö 58 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukana katsastuksesta annettu todistus taikka 61 tai 62 §:ssä säädetyn katsastusvelvollisuuden,

8) laiminlyö 64 §:n nojalla säädetyn ajoneuvon rekisteritietojen ilmoitusvelvollisuuden tai 66 a §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukana rekisteröinnistä annettu todistus,

9) rikkoo 66 a §:n nojalla säädettyä vaatimusta rekisteritunnuksen ja -kilpien, siirtomerkkien tai kansallisuustunnuksen käytöstä, kiinnittämisestä tai kunnossapidosta,

10) käyttää 66 f §:ssä tarkoitettua koenumerotodistusta tai siirtolupaa mainitun pykälän tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti,

11) rikkoo 71 §:ssä säädettyä velvollisuutta sallia teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen,

12) kieltäytyy esittämästä 71 §:ssä tai toimittamasta 93 §:ssä tarkoitettuja asiakirjoja tai päästämästä 71 §:ssä mainittuja henkilöitä ajoneuvoon tai 82 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä osien, erillisten teknisten yksiköiden tai *polkupyörien* maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varasto- tai myyntipaikkaan tai otta-

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) rikkoo 4 §:ssä säädettyä ajoneuvon turvallisuutta, vaatimustenmukaisuutta ja hallittavuutta koskevaa vaatimusta,

2) laiminlyö 5 tai 57 §:ssä säädetyn korjausvelvoitteen,

3) rikkoo 6 §:n 1 momentissa tai 8, 51, 56, 57, 75, 84 tai 85 §:ssä säädettyä ajoneuvon käyttökieltoa tai ajokieltoa,

4) rikkoo 6 §:n 2 tai 3 momentissa säädettyä valmistuksen, maahantuonnin, kaupan pitämisen, myynnin tai muun luovuttamisen kieltoa,

5) rikkoo 7 §:ssä säädettyä ajoneuvon rakenteen muuttamiskieltoa,

6) laiminlyö 9 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää ajoneuvo liikennekelpoisena,

7) laiminlyö 58 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukana katsastuksesta annettu todistus taikka 61 tai 62 §:ssä säädetyn katsastusvelvollisuuden,

8) laiminlyö 64 §:n nojalla säädetyn ajoneuvon rekisteritietojen ilmoitusvelvollisuuden tai 66 a §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukana rekisteröinnistä annettu todistus,

9) rikkoo 66 a §:n nojalla säädettyä vaatimusta rekisteritunnuksen ja -kilpien, siirtomerkkien tai kansallisuustunnuksen käytöstä, kiinnittämisestä tai kunnossapidosta,

10) käyttää 66 f §:ssä tarkoitettua koenumerotodistusta tai siirtolupaa mainitun pykälän tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti,

11) rikkoo 71 §:ssä säädettyä velvollisuutta sallia teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen,

12) kieltäytyy esittämästä 71 §:ssä tai toimittamasta 93 §:ssä tarkoitettuja asiakirjoja tai päästämästä 71 §:ssä mainittuja henkilöitä ajoneuvoon tai 82 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä *ajoneuvojen*, osien tai erillisten teknisten yksiköiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varasto- tai myyntipaikkaan tai otta-

Voimassa oleva laki

masta tutkimusta varten näytteitä taikka saamasta haltuunsa tarpeelliset osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän ominaisuuksia taikka hyväksymistä koskevat asiakirjat tai tiedot,

13) laiminlyö 81 §:ssä säädetyn selosteen antamisen,

14) suorittaa 87 §:ssä tarkoitettuja asennus- ja korjaustöitä ilman asianmukaista lupaa tai vastoin 90 §:ssä säädettyä rajoitusta,

15) kieltäytyy päästämästä 91 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä järjestelmien, osien tai erillisten teknisten yksiköiden asennus- tai korjauspaikkaan, *taikka*

16) rikkoo 99 §:n nojalla erikoiskuljetusajoneuvosta tai erikoiskuljetuksen suorittamisesta annettuja säännöksiä,

on tuomittava, jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ajoneuvorikkomuksesta* sakkoon.

Ehdotus

tamasta tutkimusta varten näytteitä taikka saamasta haltuunsa tarpeelliset *ajoneuvon*, osan tai erillisen teknisen yksikön ominaisuuksia taikka hyväksymistä koskevat asiakirjat tai tiedot,

13) laiminlyö 93 c §:ssä säädetyn selosteen antamisen,

14) suorittaa 87 §:ssä tarkoitettuja asennus- ja korjaustöitä ilman asianmukaista lupaa tai vastoin 90 §:ssä säädettyä rajoitusta,

15) kieltäytyy päästämästä 91 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä järjestelmien, osien tai erillisten teknisten yksiköiden asennus- tai korjauspaikkaan,

16) rikkoo 99 §:n nojalla erikoiskuljetusajoneuvosta tai erikoiskuljetuksen suorittamisesta annettuja säännöksiä,

17) laiminlyö 78 §:ssä tarkoitettua velvollisuutta hankkia lupa osien ja teknisten yksiköiden myyntiin tarjoamiseen tai myyntiin,

18) rikkoo 80 §:n 1 momentin nojalla määrättyä myyntikieltoa tai ilmoittaa tällaisen ajoneuvon ensirekisteröitäväksi,

19) laiminlyö 30 §:n 1 momentissa mainittuihin säädöksiin liittyvässä teknisiä vaatimuksia sisältävässä Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetyn sellaisen tiedon antovelvollisuuden, joka voi johtaa ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen markkinoilta poisvetämiseen,

20) laiminlyö 45 §:n 2 momentin, 46 §:n 4 momentin, 81 §:n 2 momentin tai 86 a §:n 1 momentin mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa,

21) laiminlyö valmistajalle asetetun veloitteen 46 a §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettun tai 49 §:n tarkoittamassa toiminnassa tarvittavan aineiston toimittamisesta saataville,

22) laiminlyö 93, 93 a tai 93 b §:ssä tarkoitettun tiedon saattamisen käyttöön, taikka

23) rikkoo 20 §:n 4 momentissa säädettyä poliisiajoneuvon tai rajavartiolaitoksen ajoneuvon tunnusvärityksen tai tunnusmerkkien käyttöä koskevaa kieltoa,

on tuomittava, jollei *teosta* muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ajoneuvorikkomuksesta* sakkoon.

Ajoneuvorikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan antaa oikeudelliselta merkitykseltään väärän tiedon nimetyille tutkimuslaitokselle, hyväksytyille asiantuntijalle tai

Voimassa oleva laki

Ehdotus

yksittäishyväksynnän myöntäjälle ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen hyväksyntämenettelyä varten suoritettavissa tarkastuksissa, mittauksissa tai testeissä taikka tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa varten suoritettavissa testeissä tai arvioinneissa.

96 a §

Viittaukset rikoslakiin

Rangaistus liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain (39/1889) 23 luvun 1 §:ssä.

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun 8 §:ssä.

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 3 §:n 23 kohta tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

2. Ajoneuvolain nojalla annetut säännökset ja määräykset jäivät edelleen voimaan kunnes toisin säädetään tai määrätään.

3. M-, N- ja O -luokan ajoneuvojen EY-tyyppihyväksyntä tunnustetaan 29 päivästä huhtikuuta 2009.

4. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan 29 päivästä huhtikuuta 2009 uutta ajoneuvotyyppiä olevaan M₁-luokan ajoneuvoon. Kuitenkin 30 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin mukaan erikoiskäyttöön tarkoitettuun M₁-luokan ajoneuvoon EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan uuteen ajoneuvotyyppiin kuuluvaan ajoneuvoon 29 päivästä huhtikuuta 2011 ja kaikkiin erikoiskäyttöön tarkoitettuihin ensi kertaa käyttöön otettaviin M₁-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä huhtikuuta 2012.

5. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan 29 päivästä lokakuuta 2010 uutta ajoneuvotyyppiä olevaan keskeneräiseen ja valmiiseen N₁-luokan ajoneuvoon sekä ajoneuvotyyppinä iästä riippumatta kaikkiin keskeneräisiin ja valmiisiin N₁-luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2011. Kuitenkin 30 §:n 1 mo-

mentissa mainitun direktiivin mukaan erikoiskäyttöön tarkoitettuun N_1 -luokan ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntävelvoitetta sovelletaan uuteen ajoneuvotyyppiin kuuluvaan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2012 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin N_1 -luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2014. N_1 -luokan valmistuneeseen ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2011 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin N_1 -luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä huhtikuuta 2013.

6. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan keskeneräiseen ja valmiiseen uutta ajoneuvotyyppiä olevaan N_2 -, N_3 -, O_1 -, O_2 -, O_3 - ja O_4 -luokan ajoneuvon 29 päivästä lokakuuta 2010 sekä ajoneuvotyyppin iästä riippumatta kaikkiin keskeneräisiin ja valmiisiin N_2 -, N_3 -, O_1 -, O_2 -, O_3 - ja O_4 -luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2012.

7. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan keskeneräiseen ja valmiiseen uutta ajoneuvotyyppiä olevaan M_2 - ja M_3 -luokan ajoneuvon 29 päivästä huhtikuuta 2009 sekä ajoneuvotyyppin iästä riippumatta kaikkiin keskeneräisiin ja valmiisiin M_2 - ja M_3 -luokan ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2010. Kuitenkin valmistajan pyynnöstä uutta ajoneuvotyyppiä olevan keskeneräisen ja valmiin M_2 - ja M_3 -ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä voidaan korvata kansallisella tyyppihyväksynnällä ennen 29 päivää huhtikuuta 2010, jos ajoneuvot, niiden järjestelmät, osat ja erilliset tekniset yksiköt on tyyppihyväksytty 30 § 1 momentin 1 kohdassa mainitun direktiivin liitteessä IV olevassa I osassa lueteltujen säädösten mukaisesti.

8. Edellä 30 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin mukaan erikoiskäyttöön tarkoitettuun N_2 -, N_3 -, M_2 -, M_3 -, O_1 -, O_2 -, O_3 - ja O_4 -luokan uuteen ajoneuvotyyppiin kuuluvaan ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntävelvoitteellisuutta sovelletaan 29 päivästä lokakuuta 2012 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin erikoiskäyttöön tarkoitettuihin N_2 -, N_3 -, M_2 -, M_3 -, O_1 -, O_2 -, O_3 - ja O_4 -luokan ajoneuvoihin 29 päi-

västä lokakuuta 2014.

9. Edellä 32 §:ssä tarkoitettua EY-tyyppihyväksyntävelvollisuutta sovelletaan valmistuneeseen N_2 - ja N_3 -luokan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvoon 29 päivästä lokakuuta 2012 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin N_2 - ja N_3 -luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2014, valmistuneeseen M_2 - ja M_3 -luokan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvoon 29 päivästä huhtikuuta 2010 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin M_2 - ja M_3 -luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2011 sekä valmistuneeseen O_1 -, O_2 -, O_3 -, O_4 -luokan uutta ajoneuvotyyppiä olevaan ajoneuvoon 29 päivästä lokakuuta 2011 ja kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin O_1 -, O_2 -, O_3 -, O_4 -luokan valmistuneisiin ajoneuvoihin 29 päivästä lokakuuta 2013. Kuitenkin valmistajan pyynnöstä uutta ajoneuvotyyppiä olevan valmistuneen M_2 - ja M_3 -luokan ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntä voidaan korvata kansallisella tyyppihyväksynnällä ennen 29 päivää huhtikuuta 2011, jos ajoneuvot, niiden järjestelmät, osat ja erilliset tekniset yksiköt on tyyppihyväksytty 30 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun direktiivin liitteessä IV olevassa I osassa lueteltujen säädösten mukaisesti.

10. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Ajoneuvohallintokeskuksen kanssa tehdyt tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat sopimukset ovat sellaisinaan voimassa, kuitenkin enintään 1 päivään toukokuuta 2014.

11. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat tutkimuslaitosten hyväksynnit jäävät sellaisinaan voimaan.

12. Vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa rekisteröintikatsastuksessa ja yksittäishyväksynnässä voidaan soveltaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita rekisteröintikatsastusta koskevia menettelyjä 31 päivään joulukuuta 2009.

13. Edellä 64 a §:n 4 kohdassa säädettyä autoon kytkettävän hinattavan laitteen rekisteröintivelvollisuutta koskevaa säännöstä sovelletaan ensimmäistä kertaa käyttöönotettavaan ajoneuvoon 1 päivästä tammikuuta 2011 ja muihin ajoneuvoihin 1 päivästä tammikuuta 2015.

14. Edellä 30 §:n 1 momenttia, 31, 32, 34, 40 ja 69 §:ää sovelletaan T₁-T₃- ja C-luokkaan kuuluvien ajoneuvojen sekä liikennetraktoreiden osalta kaikkiin ensi kertaa käyttöön otettaviin ajoneuvoihin 1 päivästä heinäkuuta 2009.

15. Tämän lain voimaantulon ja 4—9, 13 ja 14 momentissa säädetyn soveltamisen ajankohdan välisenä aikana sovelletaan mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin ajoneuvoihin, niiden järjestelmiin, osiin ja erillisiin teknisiin yksiköihin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

16. Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla.

17. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
